

ACTIVITEITENRAPPORT 2011

Dienst Vreemdelingenzaken

FOD Binnenlandse Zaken

Dit activiteitenrapport is een realisatie van de dossierbeheerders van de
Algemene Directie Vreemdelingenzaken.

Voor elke opmerking, suggestie of bijkomende vraag kan u zich richten tot de AD
Vreemdelingenzaken, Antwerpsesteenweg 59 B, 1000 Brussel,
Tel. : +32 (0)2/793 80 19
Fax : +32 (0)2/793 96 69, e-mail : mariella.lecocq@dofi.fgov.be.

Het rapport is ook verkrijgbaar in het Frans en kan eveneens geraadpleegd worden op
www.dofi.fgov.be.

Coördinatie : Tom PEEL

Vertaling : Norah GRANDJEAN (F), Philippe JAUMAIN (F), Jan SLECHTEN (N) en Wim
VAN DER STRAETEN (N)

Verantwoordelijk Uitgever : Freddy ROOSEMONT,
Antwerpsesteenweg 59 B, 1000 Brussel

Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken

WOORD VOORAF	11
HOOFDSTUK I : INLEIDING	17
HOOFDSTUK II : CORPORATE MANAGEMENT	
I. Planning, selectie en aanwerving	23
I.1. Aanwervingen	23
I.2. Selecties	24
I.3. Planning	25
I.4. Weergave van het personeelsbestand in cijfers	26
II. Beheer van de administratieve loopbaan	31
II.1. Absenteïsmeplan	31
II.2. Feedback van de deelnemers aan het pilootproject	31
II.3. Cijfers van de pilotdiensten	31
II.3.1. Diensten van het Archief en het Register	31
II.3.2. Dienst Naturalisaties	32
II.3.3. Dienst Helpdesk	32
II.3.4. Dienst Kort Verblijf	32
II.4. Conclusie	33
II.5. Personeelsplanning en tijdsregistratie gesloten centra	33
III. Organisatie- en Personeelsontwikkeling	34
III.1. Interne personeelsontwikkeling	34
III.1.1. De basisopleidingen	34
III.1.2. De permanente opleidingen	34
III.1.3. De opleidingen in de centra	35
III.2. Opleidingen voor de partners van de Dienst Vreemdelingenzaken	35
III.3. Ontwikkelcirkels	36
III.4. Organisatieontwikkeling	37
III.4.1. Kennisbeheer	37
III.4.2. Operationeel plan	38
IV. Boekhouding en begroting en Aankoopdienst	38
IV.1. Algemeen	38
IV.2. Projecten 2011	39
IV.2.1. FEDCOM	39
IV.2.2. Intelli-Track	39
IV.2.3. Openbare aanbestedingen	39
IV.2.4. Opvolging informatica	39
IV.3. Verwezenlijkt budget 2011	40

V. Het archief en het register	41
VI. Tevredenheidsenquête Dienst Vreemdelingenzaken	42

HOOFDSTUK III : 2011, PROJECT STATISTIEKEN

I. Inleiding : Project « Statistieken »	47
II. Pijler « Productie : rationalisatie van het verzamelen van statistische gegevens / de productie van statistische gegevens (input en output) »	47
III. Pijler « Toezicht op de behandelingstermijnen »	48
IV. Pijler « Productiviteit »	48
V. Pijler « Beheer van de activiteitspieken »	49
VI. Andere statistische activiteiten	49

HOOFDSTUK IV : DE AANVRAGEN VOOR EEN MACHTIGING TOT VERBLIJF OM HUMANITAIRE REDENEN : “Aaa” ZEGGEN VOLSTAAT NIET

I. De aanvragen om medische redenen : voorgeschiedenis	53
II. De initiatieven tot herziening van de art. 9ter-procedure	54
III. Procedureshopping : een realiteit	56
IV. Een prioriteit verlenen aan de medische aanvragen ?	61
V. De niet – medische aanvragen om machtiging tot verblijf : wie verblindt, verheldert niet	63
VI. Algemene evolutie sinds 2010	66
VII. Statistische gegevens	66
VII.1. Top 10, per nationaliteit, van de personen die in 2011 geregulariseerd werden	66
VII.2. 2005-2011 beslissingssaldo, geregulariseerde personen en aanvragen in onderzoek	67
VII.3. Input 2011 (nieuw binnenkomende aanvragen)	67
VII.4. Output 2011	69

HOOFDSTUK V : TOEGANG TOT EN VERBLIJF IN HET RIJK

I. Het kort verblijf in België	77
I.1. De visumdienst van het kort verblijf	77
I.2. De Dienst Vision	81
I.3. De Dienst Kort Verblijf / Opvolging	84
II. Het lang verblijf in België	86
II.1. Lang verblijf / Niet-EU	86
II.2. Lang verblijf / Studenten	87
II.2.1. Inleiding	87
II.2.2. Studentenvisa	88
II.2.2.1. Aanvragen die in 2011 behandeld werden door het bureau Lang Verblijf Studenten	88
II.2.2.2. Aanvragen die door Buitenlandse Zaken behandeld worden	89
II.2.3. Verblijf van de studenten	90
II.2.4. Analyse van twee gevoelige landen : Kameroen en Marokko	90
II.2.4.1. Kameroen	90
II.2.4.2. Marokko	92
II.2.5. Conclusie	93
II.3. Lang Verblijf / EU	94
II.3.1. Inleiding	94
II.3.2. Zware Logistieke Druk	94
II.3.3. Beslissingen	94
II.3.4. Verwachtingen	95
II.4. Lang Verblijf / Fraudecel	95
II.4.1. Inleiding	95
II.4.2. Cijfergegevens	95
II.4.2.1. Fraude bij huwelijken	96
II.4.2.2. Valse EU-burgers	96
II.4.2.3. Beëindiging van het verblijf op basis van een intrekking van het statuut van erkend vluchteling	96
II.4.2.4. Fraude vastgesteld na regularisatie	96
III. De Dienst Gezinshereniging	97
III.1. Bevoegdheden van de Dienst Gezinshereniging	97
III.2. Evolutie van de beveiligde DNA-procedure in het kader van de aanvragen voor een visum “gezinshereniging”	98
III.3. Activiteiten van de Dienst Visa Gezinshereniging	99
III.4. Betrokkenheid van de Dienst Visa Gezinshereniging bij de strijd tegen de schijnhuwelijken	100
IV. Naturalisaties	101
V.1. Inleiding	101
V.2. Ontwikkelingen in 2011	101
V.3. Workflow 2011	101
V. Minderjarigen / Slachtoffers van mensenhandel (MINTEH)	102
V.1. Bevoegdheden van de Dienst MINTEH	102
V.1.1. Wettelijke basis NBMV	102
V.1.2. Wettelijke basis MH	103
V.2. Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen	103

V.2.1. Cijfergegevens en tendensen	103
V.2.1.1. Documenten toegekend voor NBMV's in 2011	104
V.2.1.2. Vraag om vernieuwing van NBMV-documenten	105
V.2.1.3. Signalementen van de NBMV's	105
V.2.2. Aandachtspunten	107
V.2.2.1. De wet van 12 september 2011 met het oog op de toekenning van een tijdelijke machtiging tot verblijf aan de niet-begeleide minderjarige vreemdeling	107
V.2.2.2. De Dienst Voogdij en de Dienst Vreemdelingenzaken	108
V.2.2.3. De zoektocht naar de familie	108
V.2.2.4. De vrijwillige terugkeer	109
V.2.2.5. De verdwijningen	109
V.3. Slachtoffers mensenhandel	110
V.3.1. Cijfergegevens en tendensen	110
V.3.1.1. Nieuwe vragen om toepassing, op basis van de artikelen 61/2 tot en met 61/5 van de wet van 15/12/1980 en de artikelen 110 bis en 110 ter van het koninklijk besluit van 8/10/1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen	110
V.3.1.2. Onderzoek van de verschillende verblijfstitels die worden afgegeven	114
V.3.2. Aandachtspunten	115
V.3.2.1. Samenwerking met de opvangcentra voor slachtoffers mensenhandel	115
V.3.2.2. De wet van 15 september 2006 rond het verblijfsstatuut voor slachtoffers mensenhandel	115
VI. Multifunctionele cel	116
VII. Call center	117
VII.1. Algemeen call center	117
VII.2. SMEDEM-call center	118

HOOFDSTUK VI : DE STRIJD TEGEN DE ILLEGALE IMMIGRATIE, DE MENSENHANDEL EN DE MENSENSMOKKEL

I. Controle op de toegang tot het grondgebied en controle op het illegaal verblijf	121
I.1. Controle aan de Schengenbuitengrenzen	121
I.1.1. Grensposten, nieuwe maatregelen en richtlijnen	121
I.1.2. Controle van de grensposten	121
I.1.2.1. Schengenevaluatie	121
I.1.2.2. Commissie Buitengrenzen	122
I.1.2.3. Inspectie grensposten	122
I.1.2.4. Grenscontrole met het Verenigd Koninkrijk	122
I.1.2.5. Overeenkomst MOU	123
I.1.2.6. Preventieve maatregelen	123
I.1.3. Individuele controle toegang	125
I.1.3.1. Algemene binnenkomstvoorwaarden	125
I.1.3.2. Algemeen overzicht van de aan de grens genomen beslissingen en behandelde situaties	126
I.1.3.3. Detailoverzicht bij algemeen overzicht	126

I.2. Controle op het Belgisch grondgebied	133
I.2.1. Samenwerking Dienst Vreemdelingenzaken met politiediensten en Sociale Inspectie	133
I.2.1.1. Bureau C – illegalen - en de Permanentiedienst van de Dienst Vreemdelingenzaken	133
I.2.1.2. De Gerechtelijke Sectie van de Dienst Vreemdelingenzaken	136
I.2.2. Sefor	138
I.2.3. Schengenseiningen (SIS)	141
I.2.4. Gevangenen	143
I.3. Vasthoudingen in de gesloten centra en de identificatie	145
I.3.1. De gesloten centra : statistische gegevens voor het jaar 2011	145
I.3.2. De vasthouding van de families : statistische gegevens voor het jaar 2011	148
I.3.3. Bijzonderheden, nieuwe initiatieven en specifieke dossiers	149
I.3.4. Identificatie van vreemdelingen	154
I.3.4.1. Cel identificatie voor vreemdelingen in de gesloten centra	154
I.3.4.2. Samenwerking met de strafinstellingen	159
II. De verwijderingen	163
II.1. Wijze van verwijderingen	163
II.2. Data, evoluties en knelpunten	165
II.2.1. Cijfers en evoluties	165
II.2.2. Aandachtspunten	167
II.3. Beveiligde vluchten	168
II.4. Samenwerking met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM)	169
II.5. Internationale samenwerking inzake verwijdering	169
II.5.1. Het Europees agentschap Frontex	169
II.5.2. De communautaire overnameovereenkomsten	171
II.5.3. Benelux	171
II.5.4. Belgisch niveau	172
III. DE MULTIDISCIPLINAIRE AANPAK VAN DE DIENST VREEMDELINGENZAKEN	172
III.1. De samenwerking met de gemeenten	172
III.1.1. Project van de pilootgemeenten	172
III.1.1.1. Inleiding	172
III.1.1.2. Evaluatie van het project	172
III.1.2. Het Project Europa – omzendbrief 30 december 1997	174
III.1.2.1. Inleiding	174
III.1.2.2. Procedure en resultaten	175
III.1.3. Beveiliging van de gemeentebesturen	177
III.1.4. De controle van de gemeenten	177
III.1.5. Tevredenheidsonderzoek “ Happy partners “ bij de gemeenten	184
III.2. De samenwerking met de politiediensten	184
III.2.1. Informatieaanvragen	184
III.3. Samenwerking met Veiligheids- en Inlichtingendiensten	186
III.4. Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD)	187
III.5. De samenwerking met de parketten	187
III.6. De samenwerking binnen de Dienst Vreemdelingenzaken	188
III.7. De samenwerking met belanghebbenden in de strijd tegen het gebruik van valse en vervalste verblijfsdocumenten	188
III.8. De aangiften van verlies / diefstal (bijlagen 12)	189
III.9. Mensenhandel en mensensmokkel	191
III.10. Misbruik van administratieve procedures	191
III.10.1. Schijnhuwelijken	191
III.10.1.1. Algemeen	191

III.10.1.2. Nationaal draaiboek schijnhuwelijken	194
III.10.1.3. Voorgenomen huwelijken	195
III.10.1.4. Afgesloten huwelijken	197
III.10.1.5. Project Opvolging afgesloten huwelijken voorafgaandelijk aan de naturalisatieaanvraag	201
III.10.1.6. Omzendbrief 13/09/2005 betreffende de uitwisseling van informatie tussen de ambtenaren van burgerlijke stand, in samenwerking met de DVZ, ter gelegenheid van een huwelijksaangifte waarbij een vreemdeling betrokken is	202
III.10.1.7. Project verwijderingen : uitgeprocedeerde dossiers schijnhuwelijken	203
III.10.2. Verklaring van Wettelijke Samenwoning	204
III.10.3. Bijzondere administratieve onderzoeken in 2011	205
III.11. Openbaarheid van bestuur	206
IV. Het Europees Terugkeerfonds en het Buitengrenzenfonds	207

HOOFDSTUK VII : DE ASIELBEVOEGDHEID VAN DE DVZ

I. Belangrijkste aanpassingen aan de asielprocedure voor de Directie Asiel bij de DVZ door de wetwijziging van 15 september 2006	215
I.1. Inleiding	215
I.2. Vasthoudingen	215
I.3. Het injunctierecht tegenover de C.G.V.S.	216
I.4. Intrekking van de status van vluchteling of subsidiaire bescherming	216
I.5. Besluit	216
II. Overzicht van de verschillende cellen van de Directie Asiel	217
II.1. Cel Registratie en Administratie	217
II.1.1. Bevoegdheden	217
II.1.2. Cijfergegevens voor het jaar 2011	217
II.2. Cel Interviews en Beslissingen	218
II.2.1. Bevoegdheden	218
II.2.2. Cijfergegevens voor het jaar 2011	219
II.3. Cel Dublin	219
II.3.1. Bevoegdheden	219
II.3.2. Cijfergegevens voor het jaar 2011	220
II.4. Cel Gesloten centra	220
II.4.1. Bevoegdheden	220
II.4.2. Cijfergegevens voor het jaar 2011	221
II.5. Cel Printrak	221
II.5.1. Bevoegdheden	221
II.5.2. Cijfergegevens voor het jaar 2011	222
II.6. Cel Veiligheid	222

HOOFDSTUK VIII : VREEMDELINGENRECHT : GESCHILLEN EN STUDIEBUREAU

I. Geschillen	225
I.1. Inleiding	225
I.2. Taken	225
I.3. Statistieken van het Bureau Geschillen betreffende het jaar 2011	226
II. Studiebureau	227
II.1. Inleiding	227
II.2. Taken van het Studiebureau	227
II.2.1. Opvolging van de prejudiciële zaken met betrekking tot het asiel, de migratie en het personenverkeer	227
II.2.2. Wijzigingen van de wetgeving en de reglementering die in 2011 uitgevoerd of uitgewerkt werden	228
II.2.3. Secretariaat van het Studiebureau	229

HOOFDSTUK IX : INTERNATIONALE RELATIES

I. Bureau Internationale Betrekkingen	233
I.1. Bevoegdheden en kader	233
I.2. Werkingsgebieden	233
I.2.1. Grenzen	233
I.2.2. Visa	235
I.2.3. Toelating - Legale migratie	236
I.2.4. Verwijdering	239
I.2.5. Asiel	240
I.2.5.1. Legislatief : tweede fase van het gemeenschappelijk asielsysteem	240
I.2.5.2. Solidariteit	244
I.2.5.3. Grieks actieplan	245
I.2.6. Groep op Hoog Niveau voor Asiel en Migratie	245
II. Belgisch contactpunt van het Europees Migratienetwerk	246
III. Samenwerking tussen immigratiediensten op bilateraal niveau	249
IV. Werkgroep CIREFI / FRAN Tactical	249
V. IGC en GDISC	250
V.1. IGC	250
V.2. GDISC	251
VI. International Air Transport Association (IATA)	252
VII. Zendingen en deelnames aan internationale conferenties	252
VII.1. Zendingen	252
VII.2. Seminars en conferenties	255
VIII. EU-projecten	256

IX. Preventieprojecten	257
HOOFDSTUK X : DE DVZ IN DE MEDIA	
I. De persdienst en de externe communicatie	263
II. De interne communicatie	264
III. Evenementen waarover in 2011 bericht werd in de pers	265
HOOFDSTUK XI : HET DOCUMENTATIEBEHEER VAN DE DVZ	
I. Bibliotheek	273
II. Websites van de DVZ	273
HOOFDSTUK XII : BIJLAGEN	
I. Huidig organogram Dienst Vreemdelingenzaken	277
II. Juridische bronnen	278
III. Omzendbrieven die in het jaar 2011 werden gepubliceerd	279
IV. Afkortingen en letterwoorden	279
V. Adressen	283

WOORD VOORAF

Geachte lezer,

Momenteel hebt u het Activiteitenrapport van de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) voor het jaar 2011 in handen. Het betreft een gedegen werkstuk van de diverse domeinen waarin de DVZ actief is. Het doel is om geïnteresseerden in het Belgische migratiebeleid door middel van accurate cijfergegevens en actuele feiten een objectief beeld te schetsen van de huidige stand van zaken.

Wat het **personeelsmanagement** betreft, worden sinds 2004 de ambtenaren van de DVZ geëvalueerd volgens de methodiek van de ontwikkelcirkels. In 2011 werd de DVZ met een nieuwe uitdaging geconfronteerd, meer bepaald het elektronisch beheer van de ontwikkelcirkels door middel van een nieuwe webtoepassing (Crescendo). Aangezien de DVZ deel uitmaakte van de pilootdiensten werd de dienst bij de

lancering van Crescendo en ook daarna met praktische problemen geconfronteerd. Echter, aanpassingen van het systeem hebben het mogelijk gemaakt om de situatie te normaliseren. Uit een eerste analyse van het nieuwe systeem bleek dat de cirkels over het algemeen goed gevolgd werden aangezien alle ambtenaren gelijktijdig aan dezelfde gesprekken moesten deelnemen. Op dat moment waren de ontwikkelcirkels het meest besproken onderwerp op alle niveaus van de organisatie.

Deze overgang naar Crescendo liet tevens toe om gerichte acties te ondernemen op het vlak van communicatie en opleiding. In 2012 zal er verder informatie verstrekt worden over de ontwikkelcirkels en Crescendo en zullen er verder opleidingen gegeven worden over deze onderwerpen om het personeel steeds meer te sensibiliseren met betrekking tot dit systeem.

De DVZ heeft in het jaar 2011 verschillende initiatieven genomen om de terugkeer van vreemdelingen in goede banen te leiden. Er is een bureau **SEFOR** (Sensibilisation, Follow-up and Return) opgericht dat zich voornamelijk richt op het sensibiliseren en begeleiden van de lokale besturen. In 4 grote steden (Antwerpen, Gent, Luik en Charleroi) zijn verbindingssambtenaren tewerkgesteld en sensibiliseringsambtenaren staan in voor de vorming en begeleiding van de andere gemeenten en politiediensten. Daarnaast is een website met nuttige informatie over terugkeer gecreëerd voor de vreemdeling (www.sefor.be). Op de gespecialiseerde website Gemcom kunnen de gemeenten de nodige documenten vinden. Ten slotte worden brochures in verschillende talen ter beschikking gesteld van de vreemdeling en de gemeenten.

De DVZ kan de opvolging van een bevel om het grondgebied te verlaten (BGV) niet alleen uitvoeren. Een goede samenwerking en een uitwisseling van informatie tussen alle bevoegde overheden is noodzakelijk voor de uitvoering van een doeltreffend, consistent en humaan verwijderingsbeleid. Het vergt een intensieve samenwerking met alle partners zoals Fedasil, de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en het Rode Kruis voor de vrijwillige terugkeer, de gemeentebesturen voor het contact met de vreemdeling en de politiediensten als er gedwongen verwijderd moet worden.

Wat families met minderjarige kinderen in onregelmatig verblijf betreft, worden zij sinds oktober 2008 niet meer opgesloten in gesloten centra maar ondergebracht in **woonunits**. Vanaf oktober 2009 worden ook de families die aan de grens een asielaanvraag hebben ingediend of niet onmiddellijk teruggedreven kunnen worden naar hun land van vertrek, overgebracht naar deze woonunits.

De Regie der Gebouwen stelt woonunits ter beschikking van de DVZ. In september 2011 zijn 3 woonunits in Tielt in gebruik genomen. Dit brengt het totaal aantal operationele woonunits op 15. De andere sites zijn Zulte (3 woonunits), Tubeke (4) en Sint-Gillis-Waas (5). Renovatiewerken in Tubeke en Zulte zullen de capaciteit in het voorjaar van 2012 tot 20

woonunits verhogen. Omdat de vraag naar woonunits hoger ligt dan het aanbod, heeft de DVZ aan de Regie der Gebouwen om bijkomende woningen gevraagd.

Omdat het aantal verdwijningen uit de woonunits relatief hoog ligt, namelijk ongeveer 25 %, is beslist tot de oprichting van woonunits in een gesloten omgeving. Daar kunnen families worden ondergebracht die de regels in de "open" woonunit niet respecteren (bv. wegens een ontsnapping). Er zullen in eerste instantie 5 woonunits gecreëerd worden binnen het domein van het Repatriëringscentrum 127bis te Steenokkerzeel. Deze zouden in de loop van 2012 gebruiksklaar moeten zijn.

Om de asielinstroom te beperken, organiseert de DVZ al enkele jaren **preventiecampagnes** en dit meer en meer in eigen beheer. Door de massale toevloed van asielzoekers uit de Balkanlanden na de visumvrijstellingen dreigde het Belgische asiel- en opvangsysteem helemaal vast te lopen. Dit stond overigens al onder hevige druk omwille van de verhoogde instroom van Irakezen, Guineeërs, Kosovaren en Afghanen. Vooral Zweden, Duitsland en België hebben de grootste aantallen asielzoekers uit de Balkanlanden te verwerken gekregen. Het overgrote deel van deze asielzoekers vraagt asiel aan in België louter omwille van economische redenen. Door die massale instroom dreigen vele andere asielzoekers met een gegronde reden hun recht op een snelle asielbeslissing en een (eventuele) opvangplaats kwijt te raken.

Het is bijgevolg essentieel om voor deze landen kort op de bal te spelen om die instroom zo snel mogelijk in te dijken. Dat heeft de DVZ in 2011 gedaan door onder andere korte sensibiliseringsmissies te houden in Albanië, Bosnië-Herzegovina en Macedonië. De campagnes zijn tweevoudig : enerzijds vergaderen met de centrale en lokale autoriteiten en anderzijds bezoeken van de dorpen waar veel migranten vandaan komen. De boodschap voor de Balkanlanden is dat niet de visumliberalisering het probleem is, maar wel de asielzoekers die er misbruik van maken.

De campagnes hebben wel degelijk effect. Voor Bosnië-Herzegovina en Albanië kan zelfs worden gesproken van een grote en directe weerslag op de asielinstroom. De DVZ stelt wel vast dat het effect na enkele maanden is uitgewerkt. Het is daarom belangrijk dat de campagnes herhaaldelijk plaatsvinden en dat de lokale autoriteiten permanent verder moeten werken aan preventie.

Tot slot wil ik eindigen met de **wetswijzigingen van 8 juli 2011** die nieuwe voorwaarden hebben opgelegd in het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land (artikel 10/10bis Vw) of met een Belg (artikel 40 ter Vw).

Dit zijn de belangrijkste wijzigingen :

- De vervoegde vreemdeling die een onderdaan van een derde land is of de Belg zal moeten bewijzen dat hij over stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen beschikt, om in zijn eigen behoeften en die van zijn familie te voorzien. Hij moet eveneens over toereikende huisvesting beschikken, om zijn familieleden die hem willen vervoegen te kunnen ontvangen, en over een ziektekostenverzekering die de risico's in België voor hemzelf en zijn familieleden dekt.

Er werden echter uitzonderingen voorzien voor de familieleden van erkende vluchtelingen of van vreemdelingen die van de subsidiaire bescherming genieten.

- Wat de toelaatbare familieleden betreft, heeft de wetgever een minimumleeftijd van 21 jaar vastgelegd, op het niveau van de echtgenoot, van de partner met wie hij verbonden is door een geregistreerd partnerschap dat als gelijkwaardig met het huwelijk wordt beschouwd of met wie hij verbonden is door een overeenkomstig een wet geregistreerd partnerschap. In het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land kan deze minimumleeftijd echter tot 18 jaar teruggebracht worden, indien de echtelijke band of het geregistreerd partnerschap reeds vóór de aankomst van de vervoegde vreemdeling bestond.

- De bloedverwanten in opgaande lijn kunnen niet meer genieten van de gezinshereniging, terwijl de vader en moeder van een Belgische minderjarige er nu van kunnen genieten.
- In het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land heeft de wetgever een minimale duur voor het wettelijk verblijf opgelegd.
De familieleden van een vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van onbeperkte duur in België of gemachtigd is om er zich te vestigen (artikel 10 Vw) zullen pas na een periode van 12 maanden na de afgifte van de verblijfstitel van de vervoegde vreemdeling van de gezinshereniging kunnen genieten.
Deze termijn van 12 maanden vervalt indien de echtelijke band of het partnerschap reeds bestond vooraleer de vervoegde vreemdeling in het Rijk aankwam, of indien ze een gemeenschappelijk minderjarig kind hebben.
- Er werden behandelingstermijnen opgelegd, namelijk een termijn van 6 maanden, eventueel 2 keer met 3 maanden verlengd, in het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land en een termijn van 6 maanden, zonder mogelijkheid tot verlenging, in het kader van een gezinshereniging met een burger van de Europese Unie of een Belg.

De wetgever heeft geen specifieke integratievoorwaarden opgelegd voor het bekomen van een gezinshereniging. Er moet echter rekening gehouden worden met de integratie van het familielid vooraleer men een uitspraak doet over een eventuele intrekking van de verblijfstitel, indien de met de gezinshereniging verbonden voorwaarden niet gerespecteerd worden. De termijn in het kader van het onderzoek van een eventuele intrekking van de verblijfstitel bedraagt nu 3 jaar, zonder dat men moet aantonen dat er sprake is van een schijnsituatie.

Met dit Activiteitenrapport van de DVZ editie 2011 wordt u uitgenodigd om het dynamisme waarmee mijn diensten werken te ervaren.

Tot slot nog een welgemeend woord van dank aan de medewerkers van de DVZ. Hun inzet, loyaliteit en enthousiasme maken het onmogelijke in dit delicaat en maatschappelijk beladen domein vaak mogelijk.

Ik wens u alvast veel leesplezier,

Freddy ROOSEMONT
Directeur- generaal

Wie zijn wij?

De DVZ maakt deel uit van de FOD Binnenlandse Zaken. Momenteel stelt de dienst ongeveer een **1.960-tal personeelsleden** tewerk bij de centrale diensten in Brussel en bij de gesloten centra. Meer informatie over de structuur en de bevoegdheden van de DVZ kan teruggevonden worden op onze website **www.dofi.fgov.be**. Het huidige organogram van de DVZ staat afgebeeld in het twaalfde en laatste hoofdstuk Bijlagen.

Wat doen wij?

De DVZ staat de Staatssecretaris voor Migratie- en Asielbeleid bij in het voeren van een **vreemdelingenbeleid**.

De **binnenkomst en het verblijf** van vreemdelingen in België worden enerzijds geregeld in de nationale wetgeving. Zo staan de basisregels om naar België te komen voor een kort verblijf of een lang verblijf beschreven in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en het uitvoerend koninklijk besluit van 8 oktober 1981. Anderzijds moet er meer en meer rekening gehouden worden met een brede waaier van internationale reglementeringen. Dit omvat zowel de traditionele verdragen zoals de Conventie van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen als de bindende verordeningen en richtlijnen van de Europese Raad.

De DVZ kijkt erop toe dat de vreemdeling de regels betreffende immigratie en verblijf respecteert. Indien dit het geval is, zal de DVZ instructies uitvaardigen om de betrokken vreemdeling een visum of een verblijfsvergunning te verschaffen. In het tegenovergestelde geval worden er, indien dat nodig is, **verwijderingsmaatregelen** genomen die soms op gedwongen wijze moeten worden uitgevoerd.

Op het terrein wordt er nauw samengewerkt met andere instanties zoals ambassades en consulaten, gemeentebesturen, de federale politiediensten, de Sociale Inspectie, parketten, de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) of Child Focus.

De DVZ is hoofdzakelijk een tweedelijnsadministratie. Dit betekent dat de DVZ, behalve bij asielzoekers, niet rechtstreeks maar via de bovenvermelde partners kennis krijgt van een dossier van een vreemdeling. De instructies van de DVZ moeten de vreemdeling ook bereiken via deze partners.

HOOFDSTUK I

INLEIDING

Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken
Service public fédéral Intérieur
Föderaler Öffentlicher Dienst Inneres

Dienst Vreemdelingenzaken
Office des Etrangers
Ausländeramt

Enkele jaren geleden gingen de managementprojecten van start. Al deze moderniseringsprojecten en evaluatiesystemen leverden na de verschillende fases van implementatie reeds mooie resultaten op. Het doel van deze modernisering is de werking en organisatie van de DVZ beter af te stemmen op de noden van de burger en tot een beter personeelsbeheer te komen. In het **tweede hoofdstuk** "Corporate management" worden naast de resultaten van deze managementprojecten ook het personeelsbeleid, het financieel beleid en het logistiek beleid belicht. Een goed management veronderstelt immers niet enkel het voorbereiden van de toekomst, maar ook - in de mate van het mogelijke - het organiseren ervan.

In het kader van het operationeel plan heeft de DVZ in het jaar 2011 de vier projecten die betrekking hebben op de statistieken op succesvolle wijze verdergezet :

- 1) De verzameling van strategische inlichtingen;
- 2) De uitvoering van een analyse van de behandelingstermijnen;
- 3) De verzekering van het beheer van de DVZ met moderne managementtechnieken;
- 4) Het voeren van een budgetair beleid.

Deze projecten moeten het mogelijk maken om het verzamelen van statistische gegevens te rationaliseren, de behandelingstermijnen op te volgen, de productiviteit op te volgen en de activiteitspieken te beheren. In het **derde hoofdstuk** worden deze projecten van naderbij bekeken.

Inzake de humanitaire regularisaties van verblijf bleef het jaar 2011 gekenmerkt door de resultaten van de lang verwachte politieke consensus omtrent deze kwestie. Zoals elke politieke overeenstemming heeft het akkoord van juli 2009 het voordeel te bestaan : enerzijds vroeg de administratie om richtlijnen en anderzijds beantwoordt het akkoord de verwachtingen van een deel van publieke opinie en maatschappij. In het **vierde hoofdstuk** wordt nader op deze problematiek ingegaan, wordt een administratieve en bijgevolg objectieve kijk verleend en worden tal van relevante statistieken gegeven.

Een van de voornaamste taken van de DVZ is het in goede banen leiden van de toegang tot het grondgebied en het verblijf van vreemdelingen in België. Het gaat om een immense taak. De Directie Toegang en Verblijf binnen de DVZ bestaat dan ook uit een aanzienlijk aantal bureaus. Om die reden werd ervoor geopteerd om deze mastodontpijler grondig onder de loep te nemen, teneinde de lezer een overzichtelijk beeld van zijn werking te kunnen bieden. Het overzicht van de betrokken bureaus is terug te vinden in het **vijfde hoofdstuk**.

In het managementplan van de DVZ vormen de bestrijding van de mensenhandel, de humane maar stringente verwijdering van illegale vreemdelingen en de goede werking van de gesloten centra een aandachtspunt. In het **zesde hoofdstuk** komen deze doelstellingen aan bod. Dit hoofdstuk geeft in chronologische volgorde de relevante werkzaamheden weer. Het gevoerde beleid zal leiden tot het uitvoeren van de in het managementplan geciteerde missies. De in dit hoofdstuk aangehaalde cijfers, statistieken en diagrammen ondersteunen de lezer waar nodig en illustreren eveneens de geboekte resultaten.

Wat het asielbeleid betreft, bracht de wetswijziging van 15 september 2006 belangrijke aanpassingen aan de asielprocedure voor de Directie Asiel bij de DVZ met zich mee. Vooral het wegvallen van de ontvankelijksprocedure springt in het oog. Maar ook met betrekking tot het vasthouden van de asielzoeker, het ministeriële injunctierecht en de intrekking van de eerder toegekende status werden nieuwe wetbepalingen ingevoerd. In **hoofdstuk zeven** wordt hier verder op ingegaan. Komt eveneens aan bod in dit hoofdstuk : het overzicht van de verschillende cellen van de Asieldirectie. De bevoegdheden van alle cellen worden uit de doeken gedaan en voorts voorzien van relevante cijfergegevens.

Met betrekking tot het vreemdelingenrecht worden de belangen van de overheid door de DVZ en meer bepaald het bureau Geschillen waargenomen. Zo is het Bureau Geschillen verantwoordelijk voor de opvolging en de coördinatie van de gerechtelijke procedures. Daarnaast verstrekt dit Bureau juridische adviezen, met het oog op een bevestiging, door de juridische instanties, van de administratieve beslissingen die bij die instanties worden aangevochten. Eveneens wordt de opvolging bij de Raad van State en de burgerlijke gerechtshoven en rechtbanken verzekerd en worden de verzoeken tot invrijheidstelling behandeld. Voor de eventuele beroepen in cassatie is het Bureau bevoegd, evenals wanneer bepaalde wetsbepalingen het voorwerp uitmaken van een beroep of een prejudiciële vraag bij het Grondwettelijk hof. Het **achtste hoofdstuk** belicht op exhaustieve wijze de juridische activiteiten.

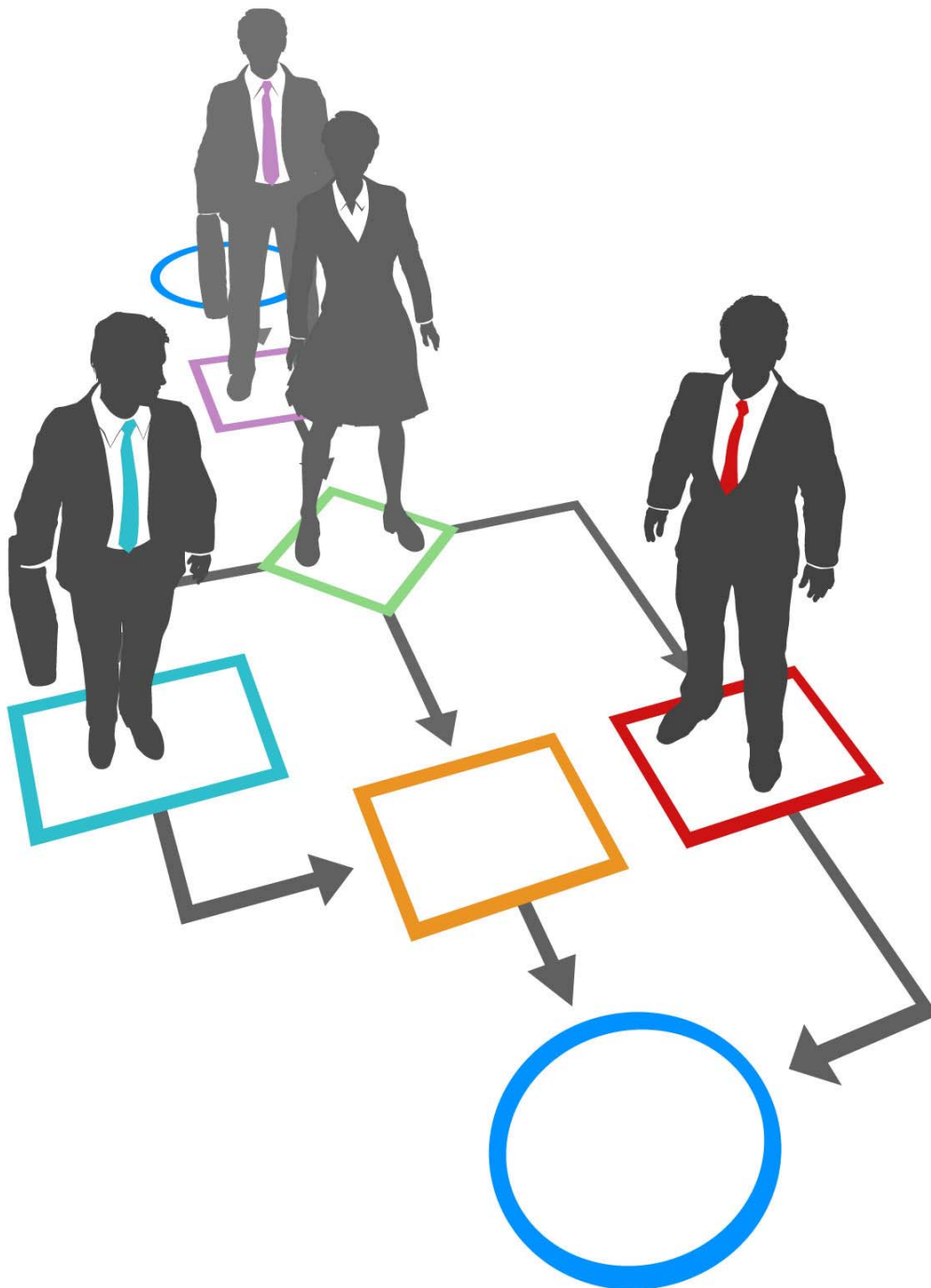
De DVZ beheert de internationale relaties inzake vreemdelingenbeleid. Om de opdrachten gerelateerd aan de vreemdelingenmaterie tot een goed einde te brengen dient meer en meer een beroep te worden gedaan op supranationale samenwerking. Binnen de DVZ zijn er dan ook meerdere bureaus die de vertegenwoordiging van de DVZ verzekeren in multilaterale internationale vergaderingen. Deze vinden onder meer plaats in het kader van de Europese Unie, de Raad van Europa, de Benelux, enzovoort. De relaties met de EU nemen ongetwijfeld het grootste deel van de tijd in beslag, gezien de aanzienlijke evolutie van de reglementering en de activiteiten van de DVZ op communautair niveau. In het **negende hoofdstuk** worden de internationale relaties nader toegelicht.

In het **tiende hoofdstuk** wordt de werking van de Persdienst uit de doeken gedaan. De Persdienst heeft als taak op snelle en coherente wijze een antwoord te geven op de gestelde kritiek. Deze dienst valt dan ook rechtstreeks onder de bevoegdheid van de Directeur-generaal. De twee woordvoerders behandelen in de beide landstalen alle prangende vragen. De woordvoerders verzekeren een adequate communicatie met de geschreven en de gesproken pers. Hiervoor staan ze in nauw contact met de interne uitvoeringsbureaus die rechtstreeks betrokken zijn bij het door de pers behandelde onderwerp en met de voornaamste externe partners, zoals de Federale Politie, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, Fedasil...

In het **elfde hoofdstuk** wordt dan weer het documentatiebeheer van de DVZ onder de loep genomen. De Dienst Algemene Documentatie stelt algemene dossiers met betrekking tot de vreemdelingenreglementering samen, bewaart ze en stelt ze elektronisch ter beschikking aan de personeelsleden. In het **twaaalfde** en tevens laatste **hoofdstuk** werden de bijlagen opgenomen. Het bevat naast het actueel organogram van de DVZ en de nuttige adressen, ook de juridische bronnen en de omzendbrieven betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

HOOFDSTUK II

CORPORATE MANAGEMENT

I. Planning, selectie en aanwerving

De missies van de DVZ maken er een levendige en actieve dienst van.

De DVZ, die zich voortdurend moet aanpassen aan de wereld en de actualiteit, wordt voortdurend geconfronteerd met nieuwe evoluties en uitdagingen.

Dit jaar werd de dienst geconfronteerd met de asielcrisis en de belangrijke stijging van het aantal aanvragen voor een humanitaire regularisatie om medische redenen, hij moest zich aanpassen aan de wijziging van de wet inzake de gezinshereniging en hij was ook verantwoordelijk voor de nieuwe initiatieven op het gebied van de sensibilisatie van de gemeenten en het verwijderingsbeleid, met de voorbereiding van de opening van een nieuw gesloten centrum.

Dit is vanzelfsprekend niet zonder gevolgen gebleven voor het beheer van de human resources.

I.1. Aanwervingen

Om op deze nieuwe initiatieven, verwachtingen of omstandigheden te reageren heeft de Ministerraad meermaals besloten om aanvullende budgetten vrij te maken die de DVZ in staat stellen om zijn personeelsbestand uit te breiden.

De Europese Commissie heeft de situatie van de asielproblematiek in België trouwens eveneens erkend als crisissituatie die dringend moet worden aangepakt. Om dit te doen werden subsidies vrijgemaakt.

Bijgevolg moesten in de loop van het jaar 2011 141 medewerkers aangeworven worden, om precies te zijn :

- 6 voor de behandeling van de asielaanvragen;
- 10 geneesheren voor de behandeling van de regularisatieaanvragen om medische redenen;
- 12 voor het project met betrekking tot de sensibilisatie van de gemeenten;
- 24 voor de behandeling van de verzoeken om gezinshereniging;
- 52 voor de voorbereiding van het gesloten centrum « Caricole »;
- 19.5 voor de opening van een bijkomende vleugel in het centrum 127 Bis van Steenokkerzeel;
- 28 voor de dienst Transfer, waarvoor de werklust als gevolg van de opening van het nieuwe centrum en de uitbreiding van 127 Bis aanzienlijk zal toenemen.

Wervingen specifieke projecten gesloten centra

De Ministerraad van 20.07.2011 kende extra middelen toe voor het nieuwe centrum Caricole. Dit nieuwe centrum is voorzien ter vervanging van het centrum TC127 / Inad. Het centrum Caricole is qua oppervlakte 5 keer groter. De extra middelen betroffen o.a. 52 personeelsleden :

Personeelscategorie	Aantal
Adjunct-centrumdirecteur (A1)	1
Technisch deskundige (BT1)	15
Administratief assistent (CA1)	1
Veiligheidsassistent (CT1)	34
Technisch medewerker (DT1)	1
TOTAAL	52

In 2011 werden hiervan reeds 8 technisch deskundigen, 1 administratief assistent en 14 veiligheidsassistenten aangeworven.

De Ministerraad van 20.07.2011 kende daarenboven extra middelen toe voor de ingebruikname van een nieuw tussengebouw in het RC127Bis. Het betrof 19,5 personeelsleden :

Personeelscategorie	Aantal
Adjunct-centrumdirecteur (A1)	1.0
Technisch deskundige (BT1)	4.5
Veiligheidsassistent (CT1)	14.0
TOTAAL	19.5

Hiervan werden in 2011 een adjunct-centrumdirecteur, een sociaal assistent en 3 veiligheidsassistenten aangeworven.

Gezien de opening van het nieuwe Centrum Caricole diende de dienst Bureau T eveneens uitgebreid te worden. Het nieuwe centrum zal immers meer overbrengingen en verplaatsingen tot gevolg hebben. De Ministerraad van 20.07.2011 stelde hiervoor ook extra middelen ter beschikking. Het ging om 28 personeelsleden :

Bureau T – locatie Caricole	
Personeelscategorie	Aantal
Administratief assistent (CA1)	2
Veiligheidsassistent (CT1)	1
Chauffeurs (DT3)	25
TOTAAL	28

In 2011 werden reeds 2 administratief assistenten en 18 chauffeurs aangeworven.

Sommige van deze betrekkingen werden ingevuld door personen intern over te plaatsen.

Ten slotte werden in het kader van het initiatief van de Staatssecretaris om de opening van een open terugkeercentrum voor te stellen eveneens aanvullende budgetten voorzien. Aangezien dit initiatief echter nog niet geconcretiseerd kon worden werden deze budgetten niet gebruikt in 2011.

I.2. Selecties

Deze aanwervingen hebben natuurlijk het voorwerp uitgemaakt van talrijke selectiedagen. Voornamelijk tijdens het derde trimester ging het om volledige maanden.

Deze selecties werden uitgevoerd in het kader van de voortzetting van het optimaliseringsproject van de aanwervingsprocedures.

Op het einde van het intensieve opleidingstraject dat door Selor georganiseerd werd hebben 2 bijkomende ambtenaren van de cel selectie en aanwerving een certificaat ontvangen.

Via deze ambtenaren is de DVZ bevoegd om zijn selecties zelfstandig te organiseren, of het nu om een specifiek examen of om een aanvullende proef, die op basis van algemene reserves georganiseerd wordt, gaat.

De initiatieven die vroeger in het kader van dit optimaliseringsproject van de procedures genomen werden, konden het voorwerp uitmaken van eerste evaluaties.

Ze hadden betrekking op maatregelen die genomen worden om een betere voorbereiding van de selecties te verzekeren, of dit nu door middel van de vastlegging van een precieze planning, in samenwerking met de betrokken diensten, of door middel van de opstelling van functiebeschrijvingen die leesbaarder en aantrekkelijker zijn gedaan wordt.

Er werden trouwens ook interactieve oefeningen en rollenspelen uitgewerkt om de mondelinge proef in het kader van de evaluatie van bepaalde competenties (zoals teamwerk of leiding geven) aan te vullen.

Ten slotte werden opvolgingsfiches opgesteld om de aanpassing van de nieuwe medewerkers aan het dagelijks werk te volgen, en dit op basis van een nieuwe evaluatie van de tijdens de selectie geteste competenties die door de functionele chefs na een periode van 4 à 5 maanden uitgevoerd wordt.

Dit stelt ons eveneens in staat om de uitgevoerde selecties te evalueren.

Met het oog op de aard van de selecties die in de loop van het jaar uitgevoerd werden werd een analyse van deze opvolgingsfiches uitgevoerd voor de functie van dossierbeheerder niveau A, waarop de meeste aanwervingen betrekking hadden.

Deze analyse heeft de volgende vaststellingen mogelijk gemaakt :

Dossierbeheerder A

- 31 % gelijkaardige evaluatie door de functionele chef van de aangeworven ambtenaar;
- 50 % positievere evaluatie door de functionele chef (voornamelijk voor de competentie « Beslissen »);
- 7 % negatievere evaluatie door de functionele chef (maar nog steeds beter dan het vereiste gemiddelde);
- 12 % evaluatie niet van toepassing op de functie (met name met betrekking tot de functie « Sturen », indien de nieuwe medewerkers er nog niet toe gebracht worden om een ploeg te leiden).

Deze eerste analyse zal tot de noodzakelijke aanpassingen in het kader van de selectieprocedures leiden, met name door de uitwerking van een aanvullende proef die de betrouwbaarheid van de evaluatie van de competentie « Beslissen » zal verhogen.

I.3. Planning

Wat de planning van de personeelsbehoeften betreft, waakt de DVZ verder over de stabiliteit, die in de loop van de afgelopen jaren bekomen werd, van de turn-over van zijn personeel, aangezien het gaat om een element dat een betrouwbaardere planning, die op lange termijn evolutief is, mogelijk maakt.

Bijgevolg werden eveneens interne maatregelen die betrekking hadden op het reeds aanwezig personeel genomen.

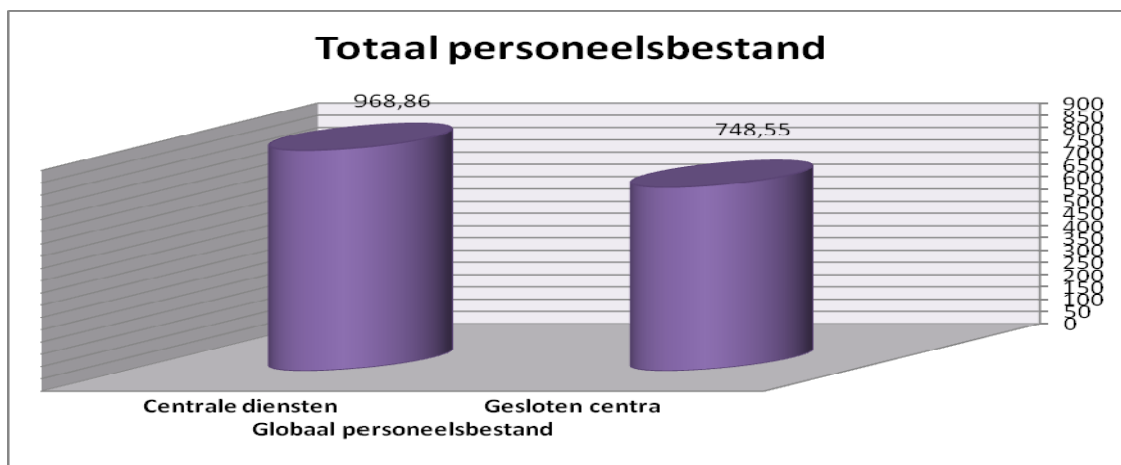
Vooraleer men overging tot de gerichte externe aanwervingen op de bovengenoemde gebieden werd voorrang verleend aan de interne overplaatsingen, die aan de medewerkers nieuwe uitdagingen, een uitbreiding van hun kennis en diversiteit in het kader van taken boden.

Er werd ook een initiatief genomen ten gunste van de medewerkers die al verschillende jaren met opeenvolgende vervangingscontracten te werk worden gesteld, zodat ze het voorwerp kunnen uitmaken van een verandering van contract en een contract van onbepaalde duur kunnen bekomen.

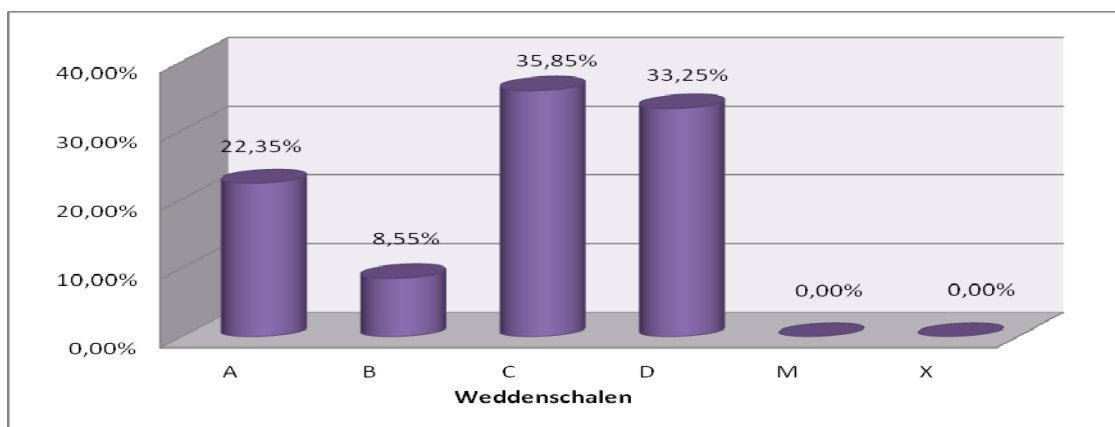
Met het oog op de evolutie van het beheer van de human resources en op de vraag om concrete steun, zowel van de bestuurders als van de medewerkers, heeft de dienst P&O zich op het einde van dit jaar geconcentreerd op de hervorming van zijn structuur en organisatie, om zo goed mogelijk te beantwoorden aan de verwachtingen van het personeel. Deze hervorming zal begin 2012 doorgevoerd worden.

I.4. Weergave van het personeelsbestand in cijfers

Totaal personeelsbestand (TPB)

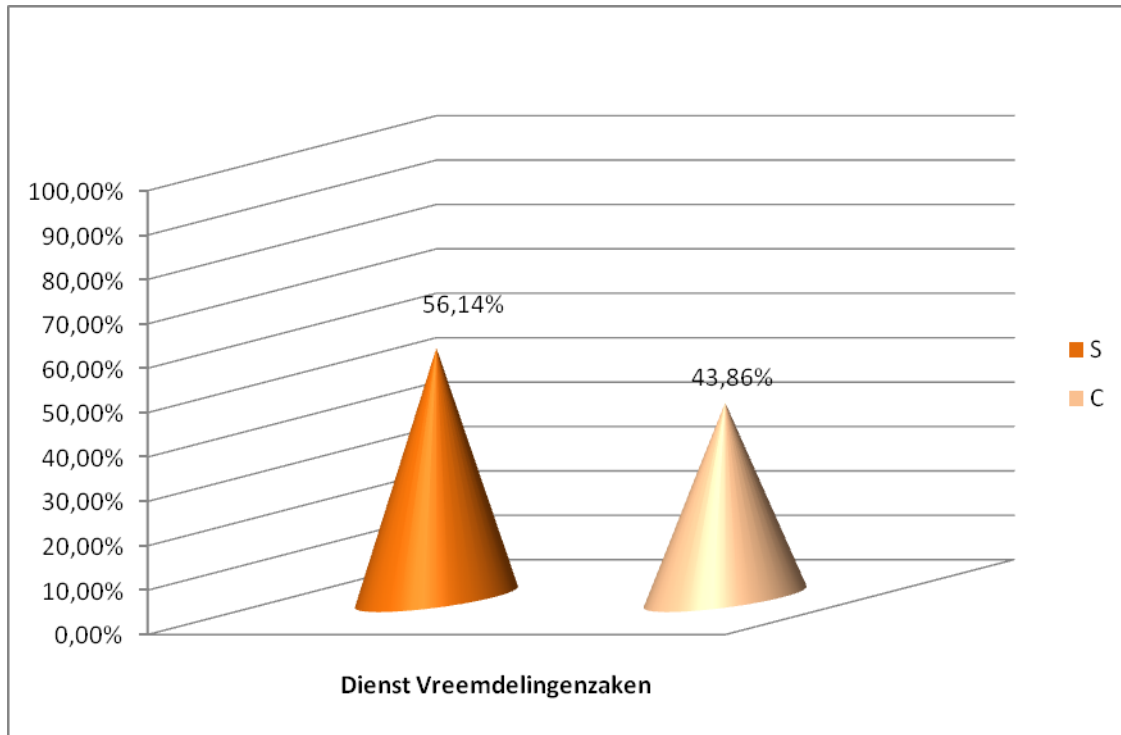

Verdeling van het personeelsbestand per niveau

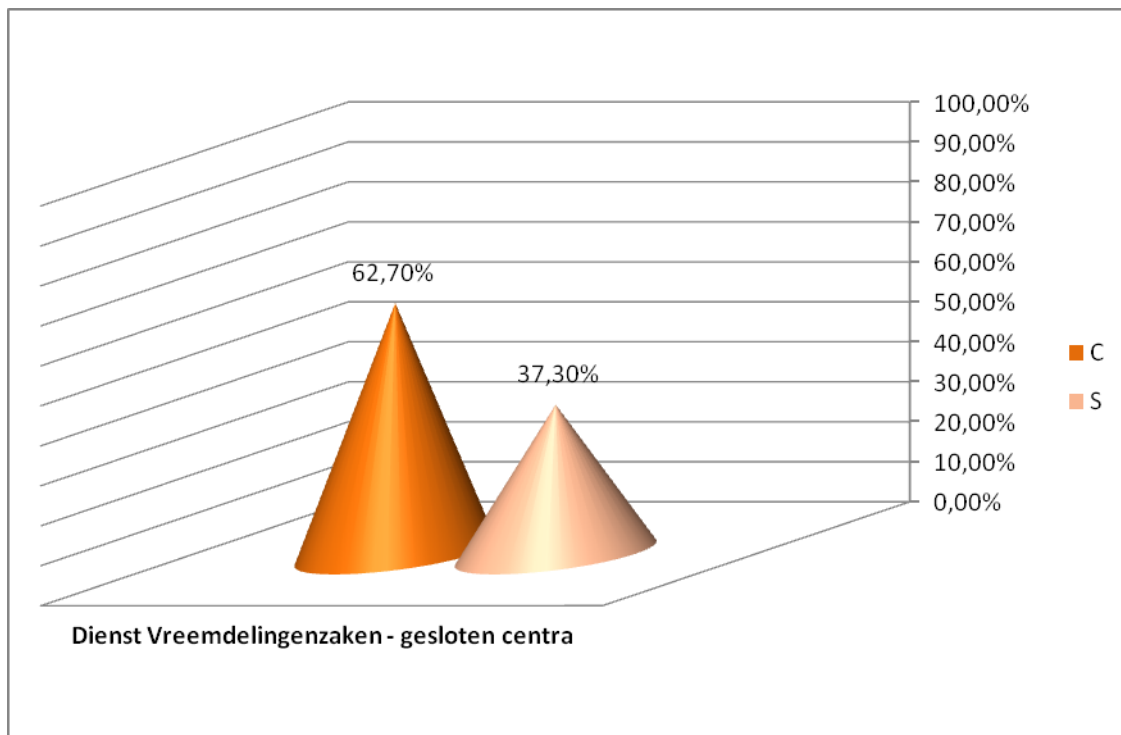

Verdeling van het personeelsbestand per statuut

a) Centrale diensten

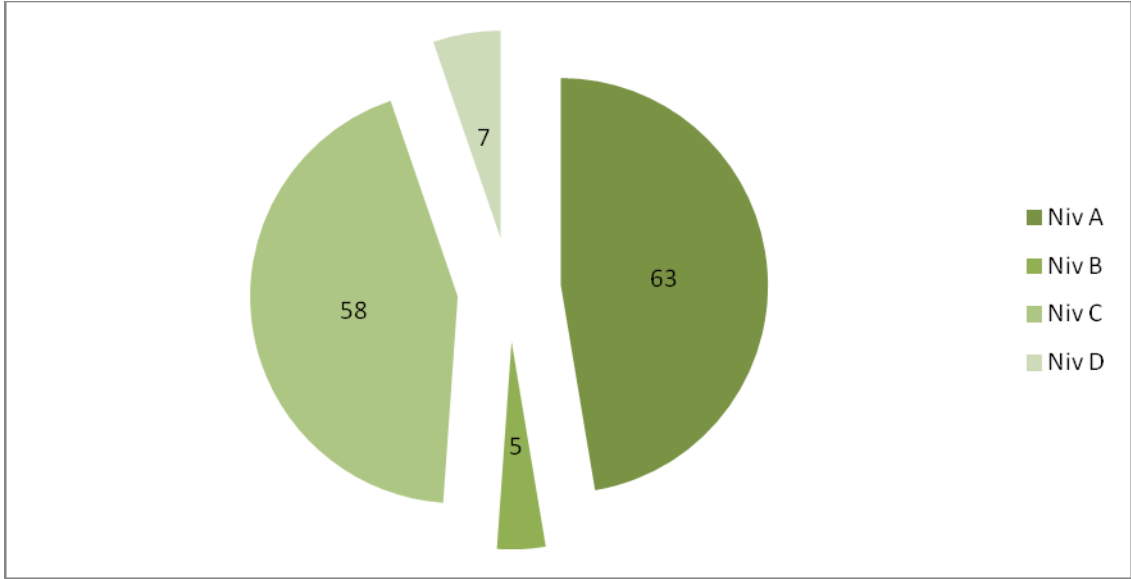

b) Gesloten centra

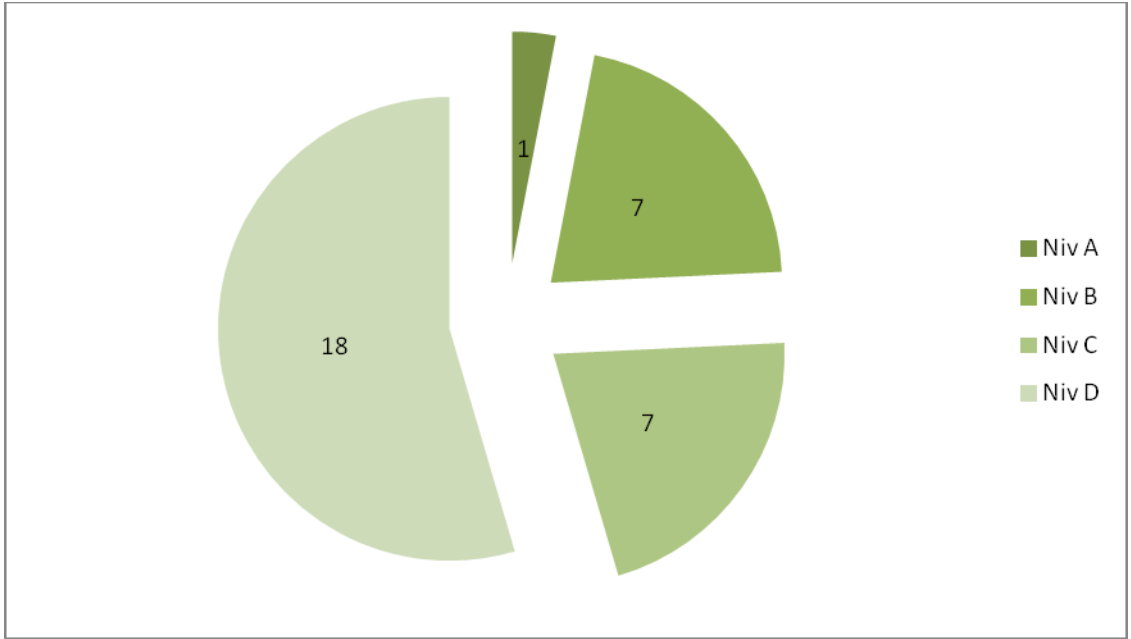

Indiensttredingen in 2011

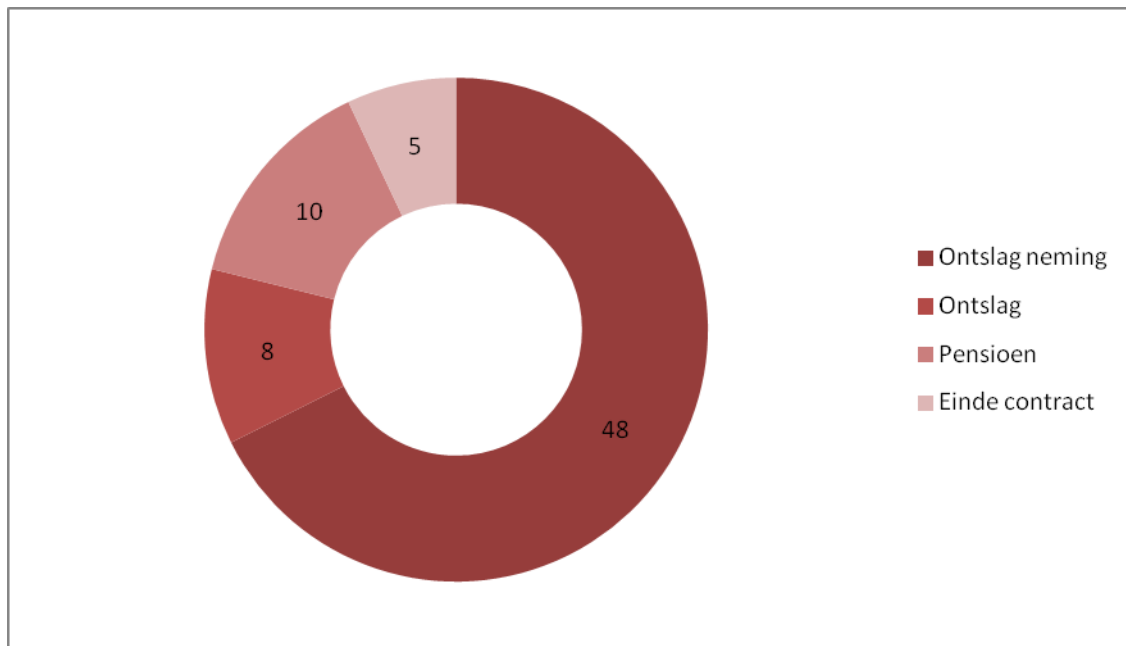
a) Centrale diensten

b) Gesloten centra

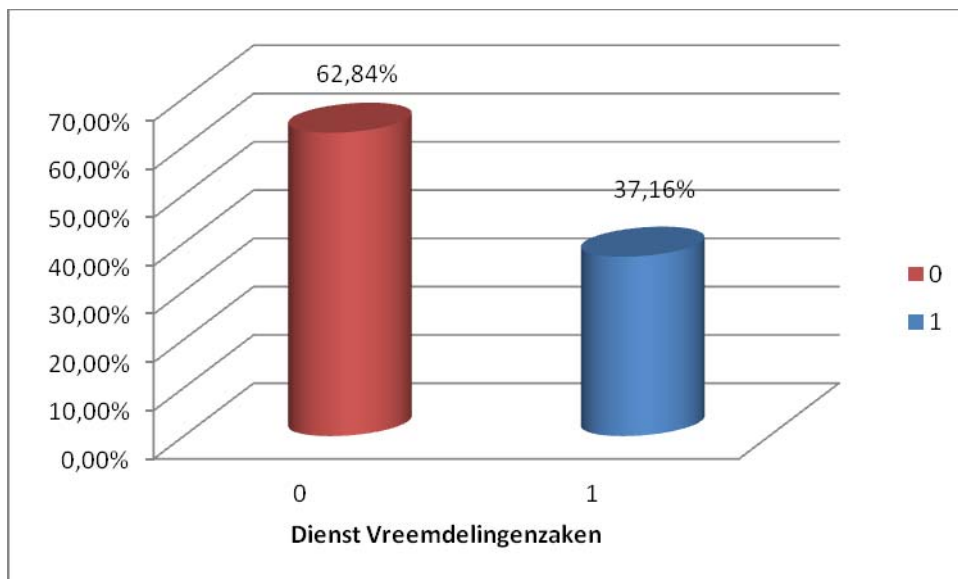

Uitdiensttredingen in 2011 (BXL + gesloten centra)

Verdeling mannen / vrouwen

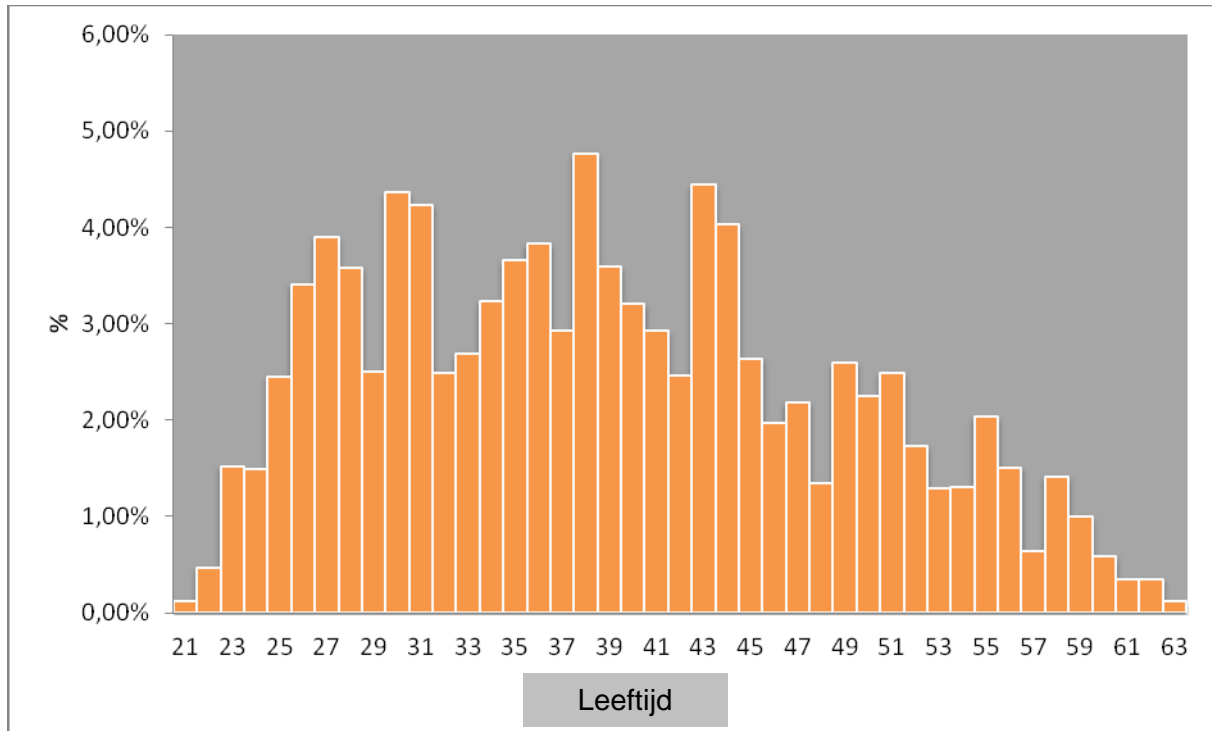
Centrale diensten

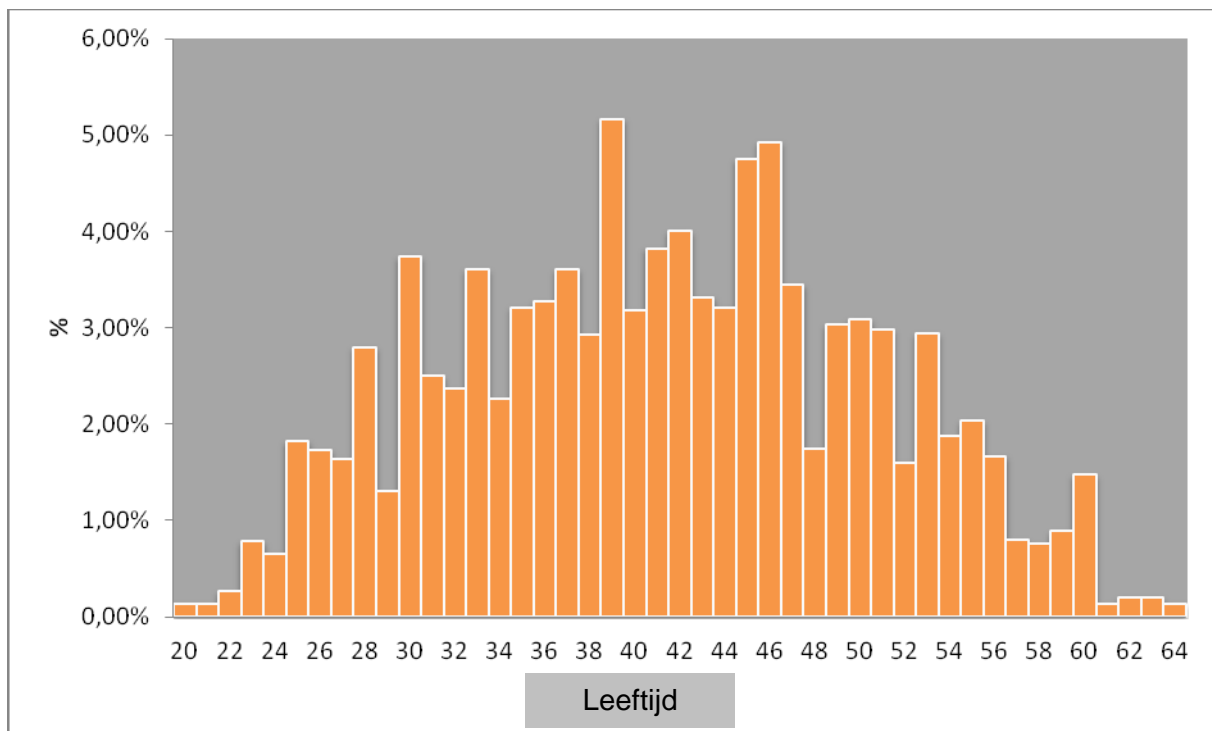
0 = vrouw
1 = man

Leeftijdspiramide

a) Centrale diensten

b) Gesloten centra

II. Beheer van de administratieve loopbaan

II.1. Absenteïsmeplan

In 2011 heeft de dienst P&O zijn absenteïsmeplan gelanceerd. Dit plan was erop gericht om het zogenaamde « grijze »¹ absenteïsme te bestrijden en de reïntegratie van de afwezige ambtenaren na een langdurige ziekte te verbeteren.

De functionele chefs hebben een OFO-opleiding gevolgd die met name betrekking had op de verschillende gesprekken die met de ambtenaren moeten worden gevoerd. Verschillende sleutelmomenten werden geïdentificeerd door verschillende studies (met name door Securex). Een van deze sleutelmomenten is de telefonische mededeling van de ziekte aan de meerdere. Voor de opvolging zijn verschillende gesprekken tijdens de ziekteperiode eveneens van wezenlijk belang. In het kader van het grijze absenteïsme werd aan de functionele chefs gevraagd om zogenaamde absenteïsme-gesprekken te voeren. Tijdens deze gesprekken werd naar de echte reden van de afwezigheid gezocht, met behulp van een open discussie. Dit gesprek gaf aanleiding tot een verslag.

Ten slotte vond, na een lange afwezigheid, een reïntegratiegesprek, dat in een verslag werd geformaliseerd, plaats.

Vier pilootdiensten werden gekozen : Archief-Register, Naturalisaties, Kort Verblijf en de Helpdesk.

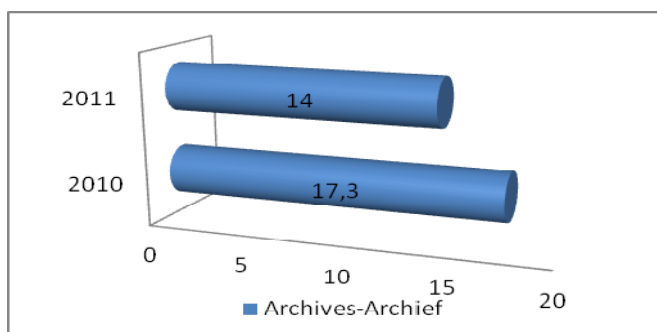
II.2. Feedback van de deelnemers aan het pilootproject

De eerste conclusies wijzen erop dat het de dienst Archief (de dienst die vroeger de hoogste afwezigheidsgraad had) is die positieve feedback gegeven heeft. De ophelderingen met de ambtenaren hebben de functionele chefs in staat gesteld om open discussies te voeren met hun ambtenaren.

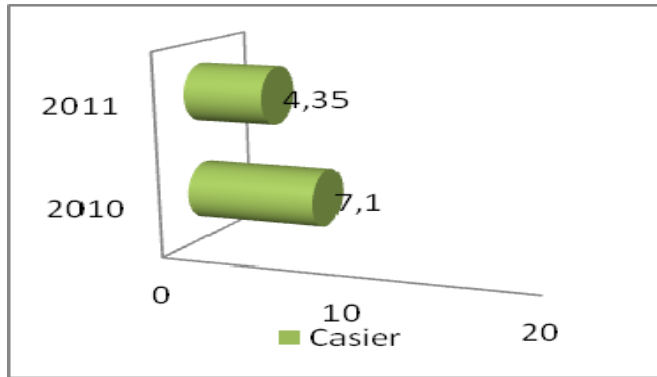
De reïntegratiegesprekken werden zowel door de hiërarchie als door de ambtenaren gewaardeerd, aangezien de laatstgenoemde personen na hun lange afwezigheid beter opgevangen werden.

II.3. Cijfers van de pilootdiensten : evolutie van het absenteïsme in 2010-2011 in %

II.3.1. Diensten van het Archief en het Register; daling van 3,3 % en 2,75 %

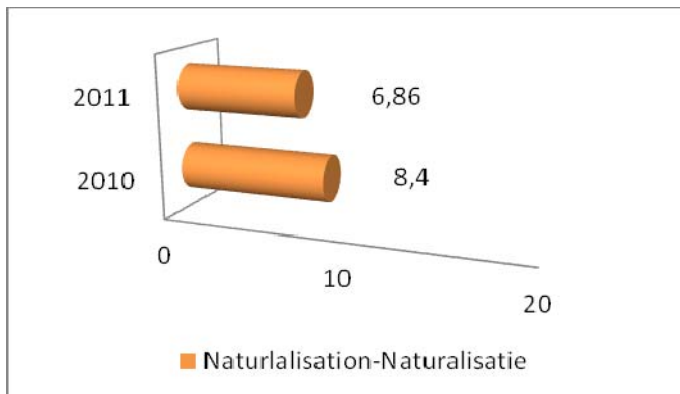
¹ Het zogenaamde "grijze" absenteïsme omvat regelmatige en korte afwezigheden. Tijdens deze afwezigheden is de ambtenaar voldoende ziek om door de controlerende geneesheer van Medex niet als ongerechtvaardigd afwezig te worden beschouwd, maar zou hij zich, indien hij er gemotiveerd voor zou zijn, naar het werk kunnen begeven. Volgens de studies zijn deze grijze afwezigheden goed voor meer dan 70% van de afwezigheden wegens ziekte. De oorzaken van de afwezigheid zijn dan ook vaak extern : men voelt zich niet goed op het werk, de functie beantwoordt niet aan de verwachtingen, problemen in het kader van de relaties met de collega's of de chef, privé-problemen, enz.

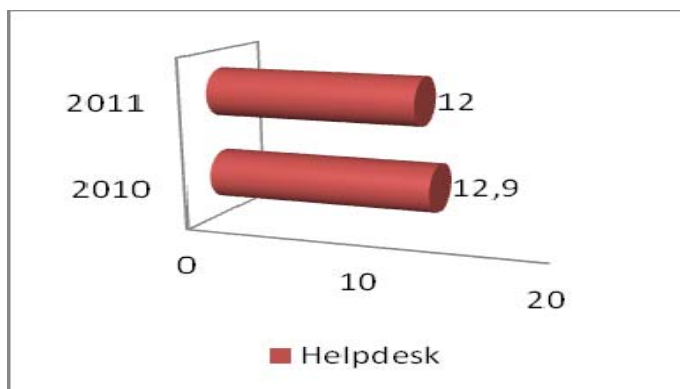
In 2010 werd bij deze dienst de hoogste afwezigheidsgraad vastgesteld. Er wordt een belangrijke daling van 3 % vastgesteld. Deze dienst heeft zich ook het meest tevreden getoond in verband met het voeren van de gesprekken.

II.3.2. Dienst Naturalisaties; daling van 1,54 %

Bij deze dienst, waar de gesprekken op ernstige en regelmatige wijze gevoerd werden, wordt een daling van 1,54 % vastgesteld.

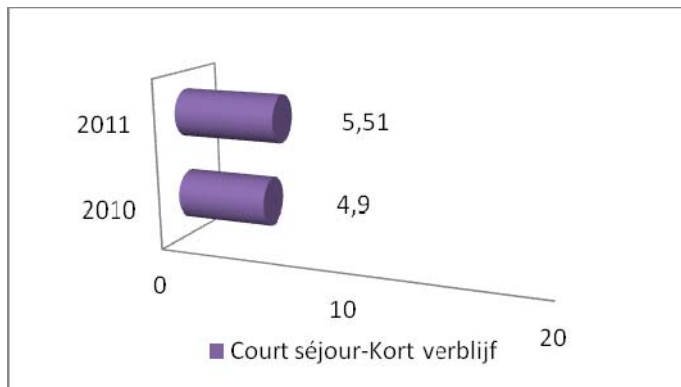
II.3.3. Dienst Helpdesk; daling van 0,9 %

II.3.4. Dienst Kort Verblijf, stijging van 0,61 %

Het is interessant om vast te stellen dat bij de dienst met de laagste afwezigheidsgraad de minst goede resultaten bekomen werden. Dit is echter vrij logisch, aangezien de gesprekken een effect hebben op het grijs absentisme, dat verminderd kan worden, aangezien het van contextuele elementen afhangt. Het is moeilijk om iets te doen (wat trouwens niet het doel

was) aan het wit absentisme (ziekte die de ambtenaar zonder enige twijfel verhindert om te werken) en het zwart absentisme (fraude).

II.4. Conclusie

Met het oog op de bemoedigende resultaten die in het kader van de opvolging van de pilotgroepen bekomen werden heeft de Directie besloten om het absentismeplan uit te breiden tot de hele Directie van Brussel. Dit zal in de loop van 2012-2013 in fases gebeuren.

II.5. Personeelsplanning en tijdsregistratie gesloten centra

In 2010 werd een werkgroep Personeelsplanning en Tijdsregistratie (PP&T) opgericht. Deze werkgroep had tot doel een gemeenschappelijk tijdsregistratie- en planningssysteem te voorzien voor het Bureau Transfer en de gesloten centra. Op heden gebeurt de verwerking van alle personeelsgerelateerde gegevens in drie van de vijf centra immers manueel. Slechts twee centra beschikken over een elektronisch systeem, maar deze verschillen onderling van elkaar.

Het doel van het project is een informatisering doorvoeren voor alle gesloten centra en Bureau T. Naast het voorzien van een elektronische tijdsregistratie wordt ook voor het inplannen van de personeelsleden een tool voorzien. Dit zal een efficiëntere werking en opvolging van Bureau T en de centra toelaten. Tenslotte zal dit systeem de mogelijkheid tot statistische gegevens voorzien die eveneens centraal kunnen worden opgevraagd.

In 2011 werd de uitvoering van het project toegewezen aan de firma CEGEKA. De werkgroep was vervolgens, onder begeleiding van CEGEKA, verantwoordelijk voor het oplijsten van de verschillende uurroosters in de gesloten centra en bij Bureau T, de diverse afwezigheden, de soorten prestaties en de regels die zullen worden toegepast.

In 2012 zal het elektronisch tijdsregistratiesysteem geïmplementeerd worden, waarbij Bureau Transfer als pilotproject zal starten. De gesloten centra zullen kortelings volgen.

III. Organisatie- en Personeelsontwikkeling

III.1. Interne personeelsontwikkeling

Het team Personeelsontwikkeling van de dienst Personeel en Organisatie droeg ook in 2011 zijn steentje bij tot de ontwikkeling van de medewerkers van de DVZ.

Zodoende werden de basisopleidingen voor de nieuwe ambtenaren en de permanente maandelijkse opleidingen georganiseerd.

III.1.1. De basisopleidingen

Een totaal van 180 medewerkers volgde de algemene basisopleiding die binnen de DVZ wordt georganiseerd. In 2011 werden in de basisopleiding wijzigingen ingevoerd, namelijk het feit dat de Evibel-opleiding niet meer door de ICT-dienst aan alle nieuwelingen wordt gegeven, maar voortaan door een netwerk van Evibel-referenten bij de diensten gegeven wordt. Een module van een uur met betrekking tot de veiligheidsbepalingen in WTC II werd trouwens toegevoegd.

Het is evident dat, indien de initiële socialisatie goed is verlopen, dit een troef betekent voor zowel de medewerker als de dienst. Daarom heeft de cel personeelsontwikkeling in de loop van 2011 een geïntegreerd en gesystematiseerd socialisatietraject voor de nieuwe medewerkers ontwikkeld. Hiervoor wordt samengewerkt met Profondo, in het kader van een project op maat dat wordt gefinancierd door OFO.

Met de uitvoeringsbureaus werden verschillende workshops georganiseerd, om de grote lijnen van het socialisatietraject vast te leggen. Vanaf de maand februari werden vergaderingen met de diensthoofden en het middenkader georganiseerd, evenals opleidingen met de functionele chefs en de peters, om aan alle betrokken partijen het verloop en de voordelen van het socialisatietraject uit te leggen.

In mei werd het traject bij de zes pilootdiensten geïmplementeerd, evenals bij andere diensten die eveneens te maken hebben met de aankomst van nieuwe ambtenaren.

Voor 2012 zal de uitdaging eruit bestaan de integratie van het socialisatietraject in de diensten van de DVZ voort te zetten en te versterken en erover te waken dat de noodzakelijke informatie te gepasten tijde aan de betrokken partijen wordt doorgegeven.

III.1.2. De permanente opleidingen

Iedere maand (uitgezonderd in de zomermaanden) organiseert de cel personeelsontwikkeling een permanente vorming voor de personeelsleden van de DVZ. In 2011 volgden een totaal van 798 personen één van deze opleidingen. Het spreekt voor zich dat sommigen meer dan één opleiding volgden en dat in deze gegevens dus soms dezelfde personen geteld worden.

Op het gebied van de permanente vorming hadden de voorgestelde thema's betrekking op het herkennen van valse documenten, de staatsveiligheid, het nieuw elektronisch systeem voor de ontwikkelcirkels (Crescendo), U-Time, het intranet, het wetboek van de nationaliteit, het functioneringsgesprek in het kader van de ontwikkelcirkels, de nieuwe SEFOR-dienst en de stand van zaken van het Belgisch voorzitterschap.

III.1.3. De opleidingen in de centra

In 2011 heeft de cel personeelsontwikkeling, in samenwerking met de diensten P&O van de centra, een globoplan uitgewerkt. Dit globoplan had tot doel een opleidingsplan te ontwikkelen, op basis van de analyse van de behoeften van de centra. Op sharepoint werd een workspace gecreëerd waartoe elk centrum toegang heeft en die verschillende documenten, zoals de planningen van de opleidingen per centrum, de opleidingsfiches, enz. bevat.

De opleidingen die in 2011 in de centra georganiseerd werden handelden met name over de volgende thema's :

- Agressiebeheer;
- Geweldbeheer;
- EHBO;
- Interculturele communicatie;
- Brandbestrijding;
- Fouilleringstechnieken.

Het spreekt voor zich dat deze opleidingen en andere opleidingen, of het nu om basisopleidingen of voortgezette opleidingen gaat, in 2012 zullen worden georganiseerd.

III.2. Opleidingen voor de partners van de Dienst Vreemdelingenzaken

De DVZ organiseert voor zijn bevoorrechte partners tal van opleidingen. Enerzijds geven tal van onze medewerkers opleidingen op vraag van onze partners. Anderzijds biedt de cel personeels- en organisatieontwikkeling, in samenwerking met de uitvoeringsbureaus, een gestructureerd aanbod aan in de vorm van studiedagen.

In 2011 heeft de cel personeelsontwikkeling studiedagen georganiseerd die bestemd waren voor de diensten van de lokale en de federale politie. 208 politieagenten hebben deelgenomen aan deze studiedagen gedurende dewelke ze deel konden nemen aan twee workshops, die uit de volgende lijst geselecteerd konden worden :

- Het misbruik van de procedures (huwelijk, samenwoning, studies);
- De opvolging van de bevelen om het grondgebied te verlaten;
- Het ontdekken van fraude in het kader van de documenten die voor het verblijf en het werk worden afgegeven;
- De mensenhandel en mensensmokkel en de NBMV's;
- Het administratief rapport en de identificatie.

De overige initiatieven op maat van de politiediensten werden onverminderd voortgezet. Na de samenstelling van een opleidingsdossier voor de politiescholen hebben de diensten CID, SEFOR en de gerechtelijke afdeling in 2011 in verschillende Belgische politiescholen meermaals opleidingen gegeven over de verwijdering en de identificatie van vreemdelingen.

In 2011 werd besloten om de jaarlijkse studiedagen voor de gemeenten niet te organiseren, aangezien in augustus en september verschillende opleidingen over de wijzigingen inzake de gezinshereniging, die specifiek bestemd waren voor de gemeenten, georganiseerd werden. Aan deze opleidingen hebben 912 personen (468 Franstaligen en 444 Nederlandstaligen) deelgenomen.

In 2011 zag een nieuw initiatief het licht: de studiedagen voor de magistraten. Aan deze studiedagen hebben 42 Nederlandstalige magistraten en 26 Franstalige magistraten deelgenomen. Tijdens deze dagen hebben de magistraten deelgenomen aan twee workshops, die uit de volgende lijst gekozen werden :

- De verblijfskaarten, de sociale bijstand en de intrekking van het verblijf van de EU-burgers;
- De gezinshereniging en het misbruik van procedures;
- Het lang verblijf en de regularisaties 9 bis en 9 ter;
- De illegalen, de identificatie en de mensenhandel en mensensmokkel.

De DVZ houdt eraan de externe partners te bedanken voor hun komst en de medewerkers van de uitvoeringsbureaus voor hun gewaardeerde medewerking.

Gelet op de vele positieve reacties van de deelnemers en de steeds betere samenwerking die het gevolg is van deze ontmoetingsmomenten zal de opleiding van onze partners in de komende jaren voortgezet worden.

III.3. Ontwikkelcirkels

Sinds 2004 worden de ambtenaren van de DVZ geëvalueerd volgens de methodiek van de ontwikkelcirkels.

Sinds 1 januari 2011 wordt de DVZ met een nieuwe uitdaging geconfronteerd : het elektronisch beheer van de ontwikkelcirkels, door middel van een nieuwe webtoepassing (Crescendo). Aangezien de DVZ deel uitmaakte van de pilootdiensten werd de dienst bij de lancering van Crescendo en in de daaropvolgende weken met bepaalde problemen geconfronteerd, maar aanpassingen van het systeem hebben het mogelijk gemaakt om de situatie te normaliseren.

Uit een eerste analyse van het nieuwe systeem bleek dat de cirkels over het algemeen goed gevolgd werden, aangezien alle ambtenaren gelijktijdig aan dezelfde gesprekken moesten deelnemen. Op dat moment waren de ontwikkelcirkels het meest besproken onderwerp op alle niveaus van de organisatie.

Deze overgang naar Crescendo liet tevens toe om gerichte acties te ondernemen op het vlak van communicatie en opleiding. In 2012 zal er verder informatie verstrekt worden over de ontwikkelcirkels en Crescendo en zullen er verder opleidingen gegeven worden over deze onderwerpen, om het personeel steeds meer te sensibiliseren met betrekking tot dit systeem.

III.4. Organisatieontwikkeling

III.4.1. Kennisbeheer

In 2011 werd op gebied van kennisbeheer een project opgestart met als doel het optimaliseren van het intranet in Sharepoint.

Uit de tevredenheidsenquête 2008 en 2010 blijkt dat de medewerkers minder tevreden zijn over de manier van communiceren binnen hun directie. Meer bepaald geven zij aan dat informatie betreffende hun algemene directie en zijn werking (interne procedures, genomen beslissingen, beleidsinformatie, ...) moeilijk terug te vinden is. Bovendien wordt het intranet als tool minder gepercipieerd als hulpmiddel van kennisopslag en kennisdeling met betrekking tot onze directie. De medewerkers zijn niet altijd op de hoogte van het bestaan van deze tool en consulteren daarom het intranet te weinig.

Het project beoogt het meer gebruik maken van het intranet als ruimte waar men documentatie elektronisch kan beheren en delen. Kennis en informatie wordt nog steeds via een verouderde manier door de verschillende uitvoeringsdiensten verzameld, uitgewisseld en gestockeerd. Mensen houden zich nog te graag krampachtig vast aan het 'papier dossier'. Via het intranet zou men informatie en kennis betreffende de DVZ en zijn werking op gestructureerde wijze kunnen aanbieden aan de gebruikers. Al de documenten van de uitvoeringsdiensten (zoals jurisprudentie, artikels, besluiten, omzendbrieven, vademecums, enz.) zou men ter beschikking kunnen stellen aan onze medewerkers, zodat zij op eender welk ogenblik de juiste informatie kunnen terugvinden om hun dagelijkse taken te kunnen uitvoeren.

Een tweede opportuniteit stelt zich op het vlak van kennisbeheer. Sinds 2008 levert onze directie inspanningen om een kenniscentrum via het platform Sharepoint uit te bouwen. Dit heeft als doel de procedures van de verschillende diensten uit te schrijven in vademecums en kennisfiches om deze ter beschikking te stellen van de medewerkers van DVZ. Ondertussen heeft DVZ een groot aantal vademecums en kennisfiches kunnen verzamelen, namelijk 114 kennisfiches en 252 vademecums. Dat is al heel wat, maar het kan nog steeds beter. Één van de grote problemen waar DVZ op stuit is het feit dat de vademecums te weinig worden gebruikt en niet up to date gehouden worden. Bovendien beschikt nog niet iedere dienst over een maximum aantal vademecums en kennisfiches. De vademecums en kennisfiches bevinden zich op een ruimte binnen Sharepoint met beperkte toegang en voor de gebruikers een geringe gebruiksvriendelijkheid.

Ten derde, communicatiebeheer. De optimalisatie en de verbetering van het intranet draagt in zich de mogelijkheid om dit platform tot een optimaal kanaal voor interne communicatie te ontwikkelen. Het kanaal zal zo ontwikkeld worden dat het in eerste instantie zowel de topdown – als de bottom-up communicatie binnen de organisatie bevordert. De interactieve communicatie en de horizontale communicatiestromen kunnen eventueel in een later stadium ook geïmplementeerd worden.

Het bevorderen van de communicatiedoorstroom moet er mee voor zorgen dat de betrokkenheid van het personeel bij de organisatie vergroot, alsook dat de hiërarchie dit kanaal kan hanteren als een managementtool, om taak -en beleidsinformatie door te geven aan de medewerkers van DVZ en zo de werking van de DVZ te sturen en te optimaliseren.

III.4.2. Operationeel plan

De voornaamste bevoegdheid van de cel organisatieontwikkeling is het opvolgen van het operationeel plan van de Directeur-generaal.

In 2011 werden reeds een groot aantal van de A-projecten uit het operationeel plan gerealiseerd en geïmplementeerd in de organisatie. De realisaties werden gecommuniceerd tijdens een voorstelling aan het middenkader in februari 2011. Daaropvolgend in maart vond een kick-off plaats om de nieuwe B-projecten voor te stellen.

Het verloop van de projecten wordt door de cel organisatieontwikkeling op de voet gevolgd via een maandelijkse gestructureerde en overzichtelijke weergave van de stand van zaken van de projecten door de projectleiders via het platform Sharepoint. Bovendien verleent de cel organisatieontwikkeling tijdens het projectproces ondersteuning aan de projectleiders.

Tweejaarlijks (in juni en december) wordt een rapportage gemaakt over thema's uit het managementplan van de voorzitter Monique De Knop. Aan de hand van strategische indicatoren moet iedere algemene directie van de FOD Binnenlandse zaken input geven over de vooruitgang van de projecten en rapporteren over de belangrijkste ontwikkelingen.

Het operationeel plan werd eind 2011 grondig geactualiseerd, in functie van de huidige tendensen en evoluties in onze organisatie. Bepaalde strategieën werden aangepast en operationele doelstellingen werden herbekeken of geherlokaliseerd in het plan. Eveneens werden nieuwe projecten toegevoegd, omdat de DVZ zich voor een aantal nieuwe uitdagingen bevond. De nieuwe wijzigingen uit het operationeel plan zullen op 1 en 8 maart 2012 worden voorgesteld aan het middenkader. De stand van zaken van de B-projecten zal eveneens het voorwerp uitmaken van de voorstelling.

IV. Boekhouding en begroting en Aankoopdienst

IV.1. Algemeen

De dienst Boekhouding en Begroting ondersteunt de leidinggevende instanties en alle diensten binnen de DVZ (waaronder de gesloten centra) bij hun budgettaire beslissingen en mogelijkheden. De dienst staat ook in voor de betalingen aan de externe partijen (leveranciers)

De dienst start ook nieuwe procedures van overheidsopdrachten op voor de centrale diensten en volgt de overheidsopdrachten op die worden gestart door de diverse centra.

IV.2. Projecten 2011

IV.2.1. FEDCOM

Vanaf 2012 zullen de FOD Binnenlandse Zaken en de DVZ het FEDCOM-systeem gebruiken.

Fedcom is een federaal project dat tot doel heeft om de boekhoudingsprocessen en de financiële processen van de FOD's te informatiseren. Te dien einde wordt een programma dat zeer hoge prestaties levert en door SAP gecreëerd werd ter beschikking gesteld. Dit systeem maakt het mogelijk om de operaties die betrekking hebben op de aankopen, de uitgaven en de inkomsten op eenzelfde informaticaplatform te registreren. Momenteel wordt het geheel op verschillende systemen en meer dan een keer geregistreerd (voorbeeld : een factuur van een gesloten centrum wordt in het gesloten centrum, bij de boekhouddienst van de DVZ en bij de omkaderingsdienst van de FOD Binnenlandse Zaken geregistreerd). Voortaan zullen al deze gegevens slechts één keer geregistreerd worden.

In 2011 heeft de dienst Boekhouding en Begroting zich het hele jaar lang voorbereid op de toetreding tot FEDCOM. Masterdata voor leveranciers en klanten werden vervolledigd (identificatiegegevens), de rollen van elk lid van de dienst werden gedefinieerd, elk lid heeft, in functie van zijn rol, een volledige opleiding ontvangen. Het saldo van het budget van 2011 werd eveneens doorgegeven en elke gewone of buitengewone boekhouder heeft zijn rekening op 31/12/2011 afgesloten, omdat FEDCOM vanaf 2012 gebruikt zal worden voor de betalingen, de bestelbonnen en de ontvangsten van de leveringen.

IV.2.2. Intelli-Track

Intelli-Track is een programma voor het inventariseren en het beheren van voorraden. In 2011 werden alle activa die zich in het WTC II-gebouw bevonden geïnventariseerd. Dit programma zal het mogelijk maken om de investeringen en behoeften van de leden van de Dienst beter te beheren.

IV.2.3. Openbare aanbestedingen

In 2011 heeft de dienst zich beziggehouden met de publicatie en de toekenning van contracten die betrekking hadden op de Dienst en de gesloten centra, zoals :

- Onderhoud van het nieuw gesloten centrum Caricole;
- Contracten voor de levering van geneesmiddelen voor de centra van Vottem en 127Bis;
- Contracten voor het inzamelen van afval voor de centra van Vottem en 127Bis;
- Onderhoudscontracten ICT-systeem.

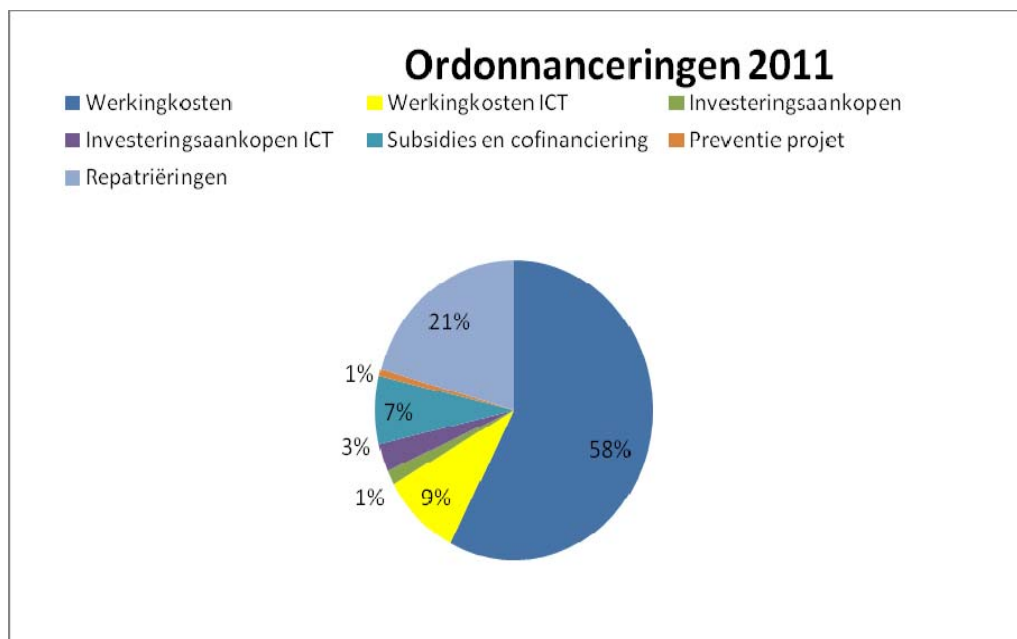
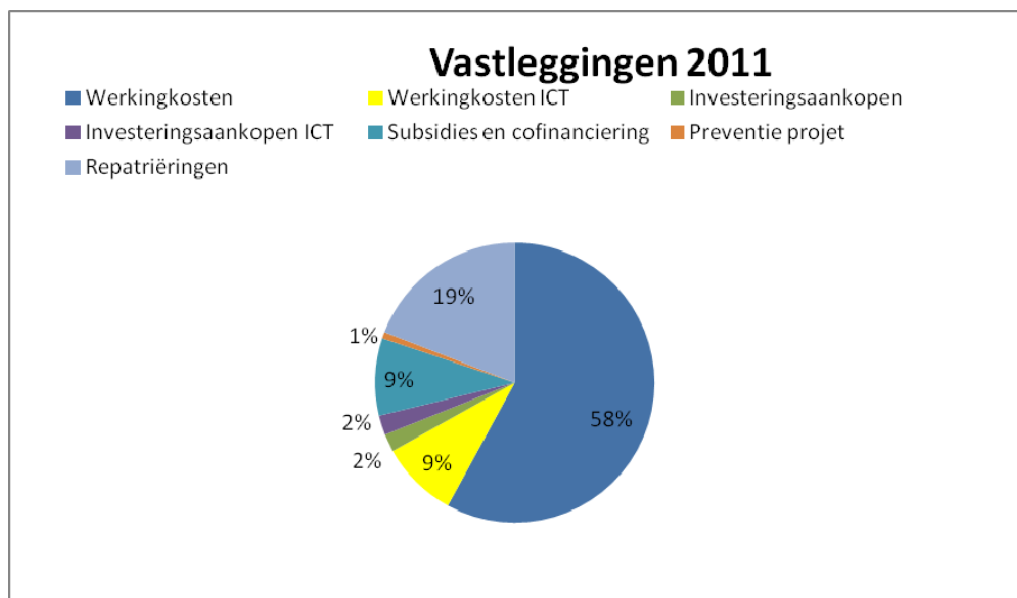
IV.2.4. Opvolging informatica

- De administratieve opvolging : de dienst boekhouding van de Dienst zorgt sinds 2011 voor de budgettaire evaluatie, verwezenlijking(facturen) en opvolging van de informatica. Voortaan heeft de dienst de volledige controle over de begroting.
- De opvolging van het informaticamateriaal : de beslissingen met betrekking tot het bestellen van nieuw informaticamateriaal of het vervangen van informaticamateriaal worden door de ICT-coördinatieceel genomen.

IV.3. Verwezenlijkt budget 2011

Voorstelling van de kredieten voor verbintenissen / ordonnancements die voor 2011 gebruikt werden, in cijfers en in de vorm van cirkeldiagrammen (« taartdiagrammen »).

	Werkings- kosten	Werkings- kosten ICT	Investering	Investering ICT	Subsidies en cofinanciering	Preventie- project	Repatriëring
Verwezenlijkte verbintenissen	21.202	3.271	749	827	3.255	267	7.000
Verwezenlijkte ordonnancements	19.620	3.117	530	1.028	2.489	258	7.000

V. Het archief en het register

Het archief en het register vormen de **basis** van de DVZ. Ze bieden logistieke ondersteuning aan de ambtenaren van de uitvoeringsbureaus. Ze zijn als het ware de motor opdat de dossierbehandelaars snel over een kwalitatief correct dossier kunnen beschikken. Ze zorgen voor de elektronische leesbaarheid van originele documenten opdat het kwalitatieve beheer van een dossier bewaard blijft.

Een te scannen stuk doorloopt eerst een **manuele fase** om uiteindelijk zichtbaar te worden in het elektronische dossier.

Een van de taken van de **medewerkers van het Archief** bestaat uit het verzamelen van de binnenkomende documenten en het scanningklaar maken, wat een vrij intensieve en repetitieve bezigheid is : alle nietjes, zowel op de documenten als op de foto, dienen verwijderd te worden. Nadien worden de bundels gegroepeerd en wordt het bestemmend bureau aangeduid op een bijgevoegd document. De documenten met buitengewone formaten en de niet te scannen voorwerpen worden gescheiden verwerkt en gearhiveerd.

De voorbereide stukken worden gescand waardoor ze elektronisch in scanboxen terechtkomen.

Het **Register / Stukken** behandelt **op elektronische wijze alle gescande documenten / stukken** uit de scanboxen. Deze worden in de vorm van een automatisch klassement of via een deeltaak aan een bestaand dossier gelinkt. Bij het ontbreken van een bestaand dossier(nummer) wordt er een opzoeking verricht naar verwante dossiers / personen. Ook wordt het RR geconsulteerd om de aanmaak van een dubbel dossier te vermijden. Diezelfde werkwijze wordt toegepast bij de behandeling van de faxen (afkomstig van uitvoerende diensten, gemeenten) om OV – nummers toe te kennen.

Er werden in 2011 **4.590.695 bladzijden voorbereid en gescand door het Archief en verwerkt** door het Register / Stukken. De laatste dienst verwerkte nog 5961 faxen afkomstig van gemeenten en 38.065 faxen van uitvoerende diensten met betrekking tot het linken aan een elektronisch dossier.

Het **Register / Dossiers** staat garant voor een correcte toekenning van ‘dossiernummers’ aan de betrokken vreemdelingen, het inbrengen van aanvullende registratiegegevens.

De identiteit(en) van vreemdelingen waarvan naam, geboortedatum, ... verschillend of anders geregistreerd staan in het informaticasysteem worden gecontroleerd en aangepast.

Als er wordt bewezen (kan bewezen worden) dat het om een en dezelfde persoon gaat, wordt er een hoofdidentiteit aangemaakt met een link naar de andere namen en worden ze gecatalogeerd als Aliassen.

In 2011 werden aan 136.535 nieuwe rijksregisterinschrijvingen (of afhankelijk van de situatie bestaande) **nieuwe openbare veiligheidsnummers toegekend of aangevuld**. Dit werk is vrij arbeidsintensief, er moet worden nagegaan of de persoon in kwestie al een openbaar veiligheidsnummer heeft (een gehuwde vrouw die onder een meisjesnaam een apart dossier heeft), onder een alias gekend is, of al familiebanden in België heeft. Hierbij wordt het RR geconsulteerd om de aanmaak van een **dubbel dossier te vermijden**.

Het nazicht op dubbele dossiers leverde **5.499** hits op.

Deze dienst verwerkte in 2011 tevens **24.032 deeltaken afkomstig van de uitvoeringsbureaus met betrekking tot het openen van een nieuw dossier of het samenvoegen / scheiden van verschillende dossiers**. Vooraleer deze taak uit te voeren wordt er in eerste instantie nagegaan of de persoon al dan niet gekend is of gekende verwanten heeft in België.

Uitgebreidere **detectiveskills** zijn nodig om 'vingerafdrukken' te behandelen. Vingerafdrukken waarbij een 'hit' verschijnt worden nagekeken, vaak behoren verschillende namen toe aan 1 stel vingerafdrukken. Deze positieve vingerafdrukken verifiëren en aan een dossier / naam toekennen is een vrij complexe zaak. De reden is te vinden in het feit dat veel positieve identificaties op hun beurt geleende identiteiten zijn en het niet zo zeker is of de vingerafdrukken daadwerkelijk aan een bestaand dossiernummer of een naam mogen worden toegekend. Het is zeer moeilijk na te gaan in hoeverre het om een effectieve positieve hit gaat. Tot 1 juni 2011 werd deze taak behandeld door het Register en in de periode januari – 31 mei werden er **8.250** verificaties verricht, **2.861** aliaten op basis van vingerafdrukken toegevoegd aan bestaande identiteiten. Aan **429** identiteiten werd een link met een andere identiteit/dossier aangemaakt.

VI. Tevredenheidsenquête Dienst Vreemdelingenzaken

In 2011 heeft de FOD Binnenlandse Zaken een tweede **tevredenheidsonderzoek bij zijn personeel** uitgevoerd.

Dit onderzoek heeft het mogelijk gemaakt om de tevredenheidsgraad van de ambtenaren in negen domeinen te meten :

1. Jobinhoud;
2. Werkomgeving;
3. Erkenning;
4. Loopbaan;
5. Responsabilisering van de medewerker;
6. Team/relatie met de meerdere;
7. Interpersoonlijke relaties;
8. Communicatie;
9. Organisatiecultuur.

Iets meer dan de helft van de DVZ-ambtenaren hebben op dit onderzoek gereageerd.

De resultaten van dit onderzoek hebben onze sterke punten en de gebieden waarop nog verbetering mogelijk is doen uitkomen.

De globale tevredenheidsgraad bij de DVZ is goed : 27,1 % van de ambtenaren hebben geantwoord dat ze zeer tevreden waren met hun werk, en 59,9 % van de ambtenaren hebben geantwoord dat ze behoorlijk tevreden zijn met hun werk.

Actieplan bij de DVZ :

Toen de resultaten per algemene directie aan de ambtenaren werden meegedeeld werden bij de centrale diensten in Brussel 4 werkgroepen opgericht. Bij de gesloten centra werden 5 andere werkgroepen opgericht (1 werkgroep per gesloten centrum). Deze werkgroepen, die samengesteld waren uit ambtenaren van alle directies van de DVZ, hebben voorstellen voor verbeteringen op verschillende gebieden uitgewerkt, door de geïdentificeerde problemen te

groeperen en te analyseren en door concrete oplossingen voor te stellen voor deze problemen.

Voor de centrale diensten van de DVZ zullen deze voorstellen in 2012 vertaald worden in een actieplan dat 12 specifieke projecten en 9 Quick wins zal hernemen. Elk van deze projecten en quick wins zal onder de verantwoordelijkheid van een persoon geplaatst worden en zal in de loop van 2012 verwezenlijkt worden.

Voor elk gesloten centrum zal eveneens een specifiek actieplan uitgewerkt worden, en de acties zullen in de loop van 2012 uitgevoerd worden.

HOOFDSTUK III

2011, PROJECT STATISTIEKEN

I. Inleiding : Project « Statistieken »

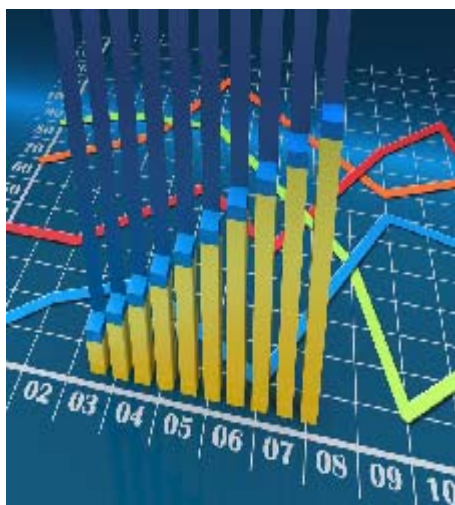
In het kader van het operationeel plan 2009-2014 van de DVZ lijkt de ontwikkeling van de statistieken van de Algemene Directie van wezenlijk belang te zijn om zijn strategische doelstellingen te verwezenlijken, met name het verzamelen van de strategische inlichtingen, het uitvoeren van een analyse van de behandelingstermijnen, het verzekeren van het beheer van de Algemene Directie met moderne managementtechnieken en het voeren van een budgettair beleid. Op deze basis werd een project « Statistieken », dat momenteel verwezenlijkt wordt, uitgewerkt.

Dit globaal project « Statistieken » is gebaseerd op vier projecten of deelprojecten, die erop gericht zijn om de volgende zaken te verzekeren :

- De rationalisatie van het verzamelen van statistische gegevens,
- De opvolging van de behandelingstermijnen,
- De opvolging van de productiviteit,
- Het beheer van de activiteitspieken.

II. Pijler « Productie : rationalisatie van het verzamelen van statistische gegevens / de productie van statistische gegevens (input en output) »

De DVZ heeft zich tot doel gesteld om het verzamelen van de statistische gegevens te intensiveren en instrumenten te gebruiken die het mogelijk maken om geharmoniseerde statistische gegevens te produceren. Het verzamelen / produceren van statistische gegevens moet zowel op het gebied van de « input » (binnenkomende aanvragen, aanvragen voor uiteenlopende inlichtingen, het sturen van informatie naar de DVZ...) als op het gebied van de « output » (beslissingen of adviezen van de DVZ, antwoorden op aanvragen voor uiteenlopende inlichtingen, sturen van informatie door de DVZ...) geharmoniseerd worden.

Deze doelstelling is met name omwille van de invoering van een strikte reglementering van de productie van de Europese statistieken die betrekking hebben op de migratie en de internationale bescherming (verordening (EG) 862/2007) prioritair. Er moet dus behoorlijk wat werk verricht worden op het gebied van de aanpassing van de definities en de versnelling van de productie van de bestaande statistieken, waarbij de coherentie van de geproduceerde inlichtingen, zowel op het Europees niveau als op het nationaal niveau, eveneens moet worden gegarandeerd. Dit impliceert met name een belangrijke investering op het gebied van de informatica, zodat de databank van de DVZ zo goed mogelijk kan worden gebruikt om de noodzakelijke statistische rapporten te genereren.

Concreet komt dit op het volgende neer : in eerste instantie moeten de noodzakelijke gegevens voor de productie van de statistieken uit de operationele databank van de DVZ en de lokale applicaties van de verschillende diensten gehaald worden, om in een beslissingsdatabase voor statistische doeleinden (data warehouse) te worden ingevoerd. In

tweede instantie zullen met behulp van deze basis van statistische gegevens gestandaardiseerde statistische rapporten automatisch gegenereerd worden.

Momenteel is de invoering van instrumenten voor de productie van statistieken voor vier diensten afgesloten (Dienst Humanitaire Regularisaties, Bureau Dublin, Bureau Clandestijnen en Permanentie). Voor drie diensten (Cel Identificatie, Cel Repatriëringen en Lang Verblijf) wordt een analyse momenteel gefinaliseerd. Deze analyse zal in de loop van 2012 gevolgd worden door de opstelling van de rapporten.

Dit project werd verwezenlijkt met de steun van het Europees Terugkeerfonds, voor wat de ontwikkeling van de statistieken die betrekking hebben op de activiteiten van de diensten die betrokken zijn bij de terugkeer betreft.

Met de steun van het Europees Terugkeerfonds - Terugkeren om meer vooruitgang te boeken.

III. Pijler « Toezicht op de behandelingstermijnen »

Momenteel beschikt de DVZ niet over gestandaardiseerde en geautomatiseerde instrumenten die het mogelijk maken om de termijnen voor de behandeling van de binnenkomende aanvragen te kennen.

Om de productie van deze indicatoren te vergemakkelijken en ze te harmoniseren, zoals voor de pijler « Productie », moeten de noodzakelijke gegevens voor de productie van de statistieken gehaald worden uit de bestaande databanken, om in een basis van statistische gegevens ingevoerd te worden. Deze basis zal gebruikt worden om gestandaardiseerde statistische rapporten te genereren.

Een gedetailleerde analyse werd opgesteld en zal geleidelijk aan moeten worden toegepast bij de verschillende diensten van de DVZ.

IV. Pijler « Productiviteit »

De DVZ wil beschikken over een gestandaardiseerd instrument dat het mogelijk maakt om de productiviteit van de ambtenaren (individueel) te meten. De voornaamste reden daarvoor is dat er op het gebied van de productiviteit een steeds grotere zichtbaarheid wordt gevraagd. Een dergelijk instrument moet de diensthoofden ook in staat stellen om hun reactievermogen te verbeteren indien op het gebied van de productiviteit problemen worden vastgesteld, om een nieuwe verdeling van de taken bij de dienst te vergemakkelijken, enz.

In dit kader zouden de informaticasystemen moeten worden aangepast, om de arbeidstijd beter te kunnen beoordelen met betrekking tot het geleverd werk.

Een gedetailleerde analyse, die geleidelijk aan zal moeten worden toegepast bij de verschillende diensten van de DVZ, opgesteld, werd opgesteld.

V. Pijler « Beheer van de activiteitspieken »

De DVZ wou zich voorzien van een geautomatiseerd detectiesysteem dat het mogelijk maakt om een stijging van het aantal binnenkomende aanvragen snel te meten, om gerichte oplossingen (stijging van het aantal personeelsleden, herverdeling van de lasten...) toe te kunnen passen, nieuwe fenomenen vast te kunnen stellen, de dialoog tussen de diensten te bevorderen en redelijke termijnen te handhaven bij de behandeling van de binnenkomende aanvragen.

In dit kader werden een analysemethode en een gemeenschappelijke strategie gedefinieerd, om de activiteitspieken op efficiënte wijze te beheren, om te vermijden dat een achterstand gecreëerd wordt of dat een bestaande achterstand vergroot wordt, om de behandelingstermijnen te stabiliseren, om over de tevredenheid van de gebruikers te waken, om te vermijden dat er situaties ontstaan die stresserend zijn voor de ambtenaren.

Concreet betekent dit dat een geuniformiseerde vragenlijst werd opgesteld om de essentiële parameters van het probleem waarmee men geconfronteerd wordt af te bakenen en te leveren.

Op termijn zullen de schommelingen van de binnenkomende aanvragen en de achterstand door middel van de statistische rapporten die in het kader van de pijler « Productie » ontwikkeld worden gedetecteerd worden.

VI. Andere statistische activiteiten

Buiten het eigenlijk project « Statistieken » heeft de DVZ een aantal andere acties uitgevoerd om zijn statistieken te ontwikkelen.

Op het Europees niveau heeft de DVZ het merendeel van de statistieken die betrekking hebben op de richtlijn 343/2003 (Dublin) geproduceerd, en dit in overeenstemming met de Europese reglementering (artikel 4.4 van de verordening (EG) 862/2007). Gelijktijdig heeft de DVZ alle statistieken geproduceerd die betrekking hebben op de geldige of afgegeven verblijfstitels, in overeenstemming met de Europese reglementering (artikel 5 van de reeds genoemde verordening). Uiteindelijk levert de DVZ aan de Europese instanties dus voortaan bijna alle tabellen van de in totaal meer dan honderd tabellen die hij in het kader van de reglementering inzake de migratiestatistieken (verordening (EG) 862/2007) moet overleggen, en hij verwacht de twee ontbrekende tabellen volgend jaar te kunnen leveren, waarbij tegelijkertijd gewerkt wordt aan de verbetering van de gegevens.

Alle gegevens die aan Eurostat worden overgemaakt zijn openbaar (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/population/data/database>). Deze gegevens vormen een onvergelykelijke database om de Belgische en Europese migratieconjunctuur te kunnen begrijpen en hebben betrekking op een grote waaier van specifieke thema's :

- Migratiestromen per nationaliteit, geboorteland, land van herkomst en bestemming, leeftijd en geslacht (inlichtingen verstrekt door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie),
- Bevolking per nationaliteit, geboorteland, leeftijd en geslacht (gegevens verstrekt door de AD SEI van de FOD Economie),

- Verwerving en verlies van de nationaliteit, per vorige en latere nationaliteit (gegevens verstrekt door de AD SEI van de FOD Economie),
- Aanvragen en beslissingen inzake het asiel, per nationaliteit, leeftijd, geslacht en type beslissing (gegevens overgelegd door de DVZ),
- Statistieken met betrekking tot de toepassing van de richtlijn 343/2003 (Dublin-verordening, gegevens overgelegd door de DVZ),
- Geldige verblijfstitels, in functie van de nationaliteit, de leeftijd, het geslacht, de geldigheidsduur van de titel en de reden van het verblijf (gegevens overgelegd door de DVZ),
- Afgegeven verblijfstitels, in functie van de nationaliteit, de leeftijd, het geslacht, de geldigheidsduur van de titel en de reden van het verblijf (gegevens overgelegd door de DVZ),
- Terugdrijvingen, in functie van de nationaliteit en de reden (gegevens verstrekt door de DVZ),
- Aanhoudingen van illegale vreemdelingen, in functie van de nationaliteit, de leeftijd en het geslacht (gegevens overgelegd door de DVZ),
- Afgegeven bevelen om het grondgebied te verlaten, in functie van de nationaliteit, de leeftijd en het geslacht (gegevens door de DVZ),
- Gedwongen of begeleide terugkeer van illegale vreemdelingen, in functie van de nationaliteit (gegevens overgelegd door de DVZ),
- ...

Op het nationaal niveau wordt er gewezen op de lancering van twee projecten die het mogelijk zouden moeten maken om de kwaliteit en de toegankelijkheid van de statistieken van de DVZ te verbeteren. Het eerste project heeft betrekking op de automatisering van de productie van de statistieken inzake het asiel en het tweede project heeft betrekking op de ontwikkeling van de publicatie van de statistieken op de website van de DVZ.

**HOOFDSTUK IV
DE AANVRAGEN VOOR EEN MACTIGING
TOT VERBLIJF OM HUMANITAIRE
REDENEN :
« *Aaa* » ZEGGEN VOLSTAAT NIET**

I. De aanvragen om medische redenen : voorgeschiedenis

Op 25 april 1996, dus meer dan elf jaar voor de invoering van artikel 9ter in de wet van 15 december 1980, presenteerde de DVZ aan de toenmalige minister, de heer Johan Vande Lanotte, een verslag met betrekking tot verblijfsdossiers waarin een medische situatie werd ingeroepen. Deze dossiers leden vooral onder het feit dat de ambtenaren van de DVZ over geen enkel wettelijk instrument beschikten dat hen in staat zou hebben gesteld om precieze medische informatie met betrekking tot de aanvragers te bekomen, aangezien de artsen van deze personen weigerden een diagnose aan ambtenaren mee te delen².

Het verslag van 1996 vermeldde in conclusie *dat de humanitaire context, dit wil zeggen het aspect van de ernst, in het kader van dit type dossier de kern van het probleem vormde : dat de verblijfsbeslissingen in dergelijke situaties met kennis van zaken moesten worden genomen; dat de medische informatie waarover de DVZ beschikt dus door middel van het gebruik van een standaard medische vragenlijst en de tussenkomst van artsen-adviseurs moest worden geoptimaliseerd; dat de eventuele regularisaties die eruit zouden voortvloeien bij voorkeur van tijdelijke aard zouden moeten zijn en dat de verlengingen van een verblijf hoe dan ook aan voorwaarden zouden moeten worden onderworpen.*

Het verslag eindigde met de volgende opmerking : « *Mits een maximale systematisering van de informatie en van de controle kan het probleem, dat onbeheersbaar is, beheerbaar worden, zonder evenwel weggewerkt te worden.* »

In juni 2007 is artikel 9ter in voege getreden. Dit artikel neemt in wezen de suggestie van de DVZ van 1996 over en neemt het element « ernst » als centraal criterium. Tot op heden voorziet dit artikel als voorwaarde dat de aanvrager moet lijden aan een ziekte *die een reëel en ernstig risico inhoudt* en het voorziet dat het medisch luik van de ontvankelijke aanvragen door een arts-adviseur wordt beoordeeld.

Alhoewel de wetwijziging van juni 2007 in 2006 werd aangekondigd kon de DVZ zijn eerste arts pas op het einde van de maand oktober van dat jaar aanwerven. Van januari tot juli 2008 beschikte de DVZ over 2 artsen. In het tweede semester van datzelfde jaar beschikte de dienst over één enkele arts; van januari tot juni 2009 over geen enkele. In februari 2008 suggereerde de DHR (Dienst Humanitaire Regularisaties) voorgesteld beroep te doen op artsen van Landsverdediging, en in juni 2009 werd een samenwerkingsprotocol tussen de kabinetten ondertekend. Dit leverde echter geen nuttige resultaten op. Eveneens op voorstel van de DVZ, en met het oog op het aantrekken van een groter aantal kandidaten, werd de wet aangepast (juni 2009), in die zin dat de artikel 9ter-procedure voortaan niet meer vereist dat de arts-adviseur een ambtenaar is. Als gevolg daarvan traden tussen juni en oktober vier artsen in dienst. Sindsdien spant de DVZ zich elk jaar in om voldoende artsen beschikbaar te hebben.

Eind 2009 beschikte de DHR zo over 2 artsen, eind 2010 over 7, eind 2011 over 16. Op 1 maart 2012 wordt een totaal van niet minder dan 20 artsen voorzien.

Natuurlijk heeft het langdurig gebrek aan voldoende artsen in de loop van dezelfde jaren een zware hypotheek gelegd op het beheer van de dossiers, vermits een onderzoek ten gronde zonder de tussenkomst van een arts-adviseur uitgesloten is.

² Deze deontologische gevoeligheid is begrijpelijk, maar op basis van welke logica zou de Belgische Staat gunsten gaan verlenen (de machtiging om verblijf om humanitaire redenen is immers geen recht) zonder mededeling vooraf van de precieze reden hiervoor ? Kan men zich voorstellen dat belastingvrijstellingen zouden worden verleend aan belastingbetalers die daar eenvoudigweg om zouden hebben verzocht, zonder die aanvraag te onderbouwen ?

Als gevolg van dit tekort konden in 2007 slechts 501 van de 1.338 aanvragen afgesloten worden, en in 2008 slechts 2.283 van de 5.426. Aangezien het publiek zeer snel op de hoogte was van de afwezigheid van artsen bij de DVZ, en dus van het feit dat het voor de DVZ onmogelijk was ongunstige beslissingen ten gronde te nemen werden in 2009 nieuwe aanvragen massaal ingediend, precies tijdens de maanden gedurende dewelke geen artsen beschikbaar waren, zoals onderstaande grafische voorstelling aantoont.

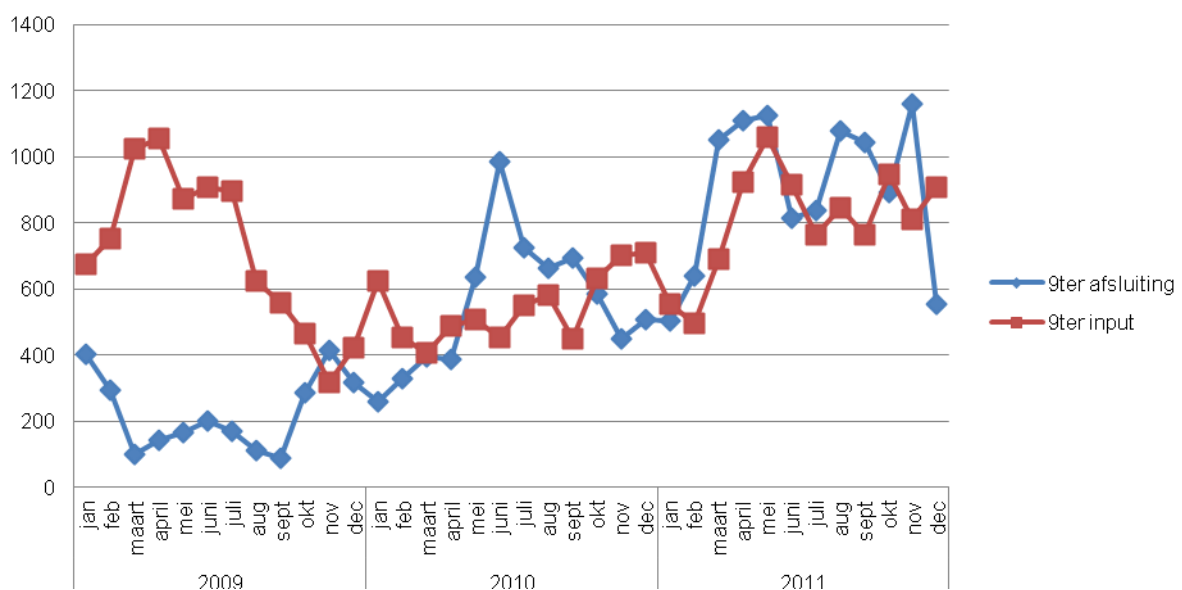
II. De initiatieven tot herziening van de art. 9ter-procedure

Naar de tweede helft van 2008 toe werd een toename duidelijk van sibillijnse medische getuigschriften die de ziekte niet identificeerden, terwijl ze integendeel de aanvraag hoorden te onderbouwen.

Om deze handicap voor de medische beoordeling van de aanvragen te verhelpen suggereerde de DHR, hierbij een van de conclusies van het DVZ-verslag van 1996 overnemend, om het gebruik van een standaard medisch getuigschrift verplicht te stellen. Dit getuigschrift zou dan drie voor de beoordeling onontbeerlijke medische inlichtingen moeten bevatten, met name de identificatie van de ziekte, de graad van ernst en de noodzakelijk geachte behandeling. Dit concept werd uiteindelijk door de programmawet van 29 december 2010 geïntegreerd in de wet van 1980. Het hernam een modelgetuigschrift, ontwikkeld door de adviserende DHR - artsen.

Op 29 november 2009 heeft het Grondwettelijk Hof bij arrest 193/2009 de toepassing van artikel 9ter op het gebied van het aantonen van de identiteit gedeeltelijk ongeldig verklaard. Het Hof was van mening dat in context van artikel 9ter de aanvragers niet kon worden gevraagd hun identiteit uitsluitend op basis van identiteitsdocumenten strictu sensu aan te tonen. De DVZ heeft onmiddellijk een dringende herziening van artikel 9ter voorgesteld, ten einde alternatieve manieren van identiteitsbewijsvoering te voorzien. Deze alternatieven werden uiteindelijk geïntegreerd in de wet van 29 december 2010, volgens een precies concept dat de DVZ elf maanden eerder had voorgelegd.

Overzicht Input/Afsluitingen 9ter 2009-2012

Legende : het is normaal dat de DVZ geen medische aanvragen kan afsluiten wanneer er geen artsen aanwezig zijn (blauwe lijn voor 2009); het is daarentegen opvallend vast te stellen dat het gebruikerspubliek dezelfde periode kiest om massaal aanvragen in te dienen (rode lijn).

In deze wetswijziging van eind december 2010 werd een andere suggestie, die de DVZ, reeds in de herfst van 2009 had geuit, echter niet weerhouden.

Deze suggestie strekte ertoe de 9ter-procedure terug te geven aan haar werkelijk doelpubliek, door geen onderzoek ten gronde meer toe te laten van aanvragen die aan de technische ontvankelijkheidsvereisten voldoen, maar waarbij de ingeroepen gezondheidstoestand « kennelijk niet » beantwoordt aan de graad van ernst die een medische verblijfsregularisatie eist. Anders uitgedrukt : het voorstel voerde een bijkomende fase van « medische ontvankelijkheid » in de 9ter-procedure in, ter bestrijding van kennelijk niet ernstige aanvragen, die onontvankelijk zouden worden - weerom in de geest van de conclusies van het DVZ-verslag uit 1996, dat het element “graad van ernst” als centraal criterium aanbeval; maar vooral rekening houdend met de constante jurisprudentie van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens betreffende de interpretatie van artikel 3 van het Verdrag³.

In zijn suggestie van 25 januari 2010 aan het Kabinet merkte de DVZ op « *dat de kennelijke afwezigheid van een invaliderende ziekte, in de zin van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, geen gebrek is dat door de huidige reglementering met onontvankelijkheid van de aanvraag wordt beantwoord, maar dat het wel degelijk gerechtvaardigd zou zijn zulks in de reglementering op te nemen* ».

Een jaar later veranderde de politieke beoordeling van deze DVZ-suggestie, als gevolg van de massale input van 9ter - aanvragen en verscheidene vaststellingen met betrekking tot het oneigenlijk, zelfs frauduleus gebruik van de medische procedure voor machtiging tot verblijf (zie verder).

Op 20 juli 2011, nadat de Ministerraad een wetsontwerp had goedgekeurd dat de DVZ-suggesties van begin 2010 conceptueel overnam, kon men in een perscommuniqué van het Kabinet lezen : « *De cijfers tonen aan dat deze procedure op oneigenlijke wijze gebruikt en misbruikt wordt (...) Deze maatregelen moeten het aantal dossiers in het kader waarvan er duidelijk sprake is van misbruik drastisch verminderen (...) Het is van wezenlijk belang dat er een einde wordt gemaakt aan het oneigenlijk gebruik en (...) dankzij de genomen maatregelen zal artikel 9ter geen schijnprocedure meer zijn die het mogelijk maakt om langer in België te blijven, zonder dat dit gerechtvaardigd is*».

Op 1 december 2011 werd een tweede hervorming van artikel 9ter gestemd, die uiteindelijk de wet van 8 januari 2012 werd (op 16 februari in voege getreden). Deze wet bevestigde opnieuw het element “ernst” als centraal criterium, door de aanvragen onontvankelijk te verklaren wanneer een adviserende arts van DVZ hierin een kennelijk gebrek aan ernst vaststelt.

Deze hervormingen, evenals de gestage versterking van het medisch personeel bij de DVZ, waren noodzakelijk.

³ Volgens deze jurisprudentie moet een medische situatie, om verblijfsmachtiging te rechtvaardigen, gekenmerkt worden door een hoge graad (*high threshold*) van ernst, de ziekte moet rechtstreeks levensbedreigend zijn, een zeer ontwikkeld stadium bereikt hebben, of de gezondheidstoestand moet kritiek zijn.

Men kan vaststellen – en het zal niemand verbazen - dat het evenwicht tussen input en output (d.w.z. de DHR - capaciteit om ingediende medische aanvragen af te sluiten) rechtstreeks evenredig is met de kalender van de middelen die ter beschikking van de dienst gesteld worden (of het nu gaat om relevantere reglementaire instrumenten of om human resources, inzonderlijk het aantal beschikbare artsen). Op twee jaar tijd is een drie jaar oud deficitair input/output-saldo immers volledig verdwenen :

Jaar	2007	2008	2009	2010	2011
Aantal artsen op het einde van het jaar	0	0	2	7	16
Input (aantal ingediende aanvragen)	1.338	5.426	8.575	6.559	9.675
Aantal afgesloten aanvragen	501	2.283	2.678	6.529	10.874

Het ging er echter vooral om de procedure te rationaliseren, met het oog op het bestrijden van oneigenlijk gebruik door een niet verwaarloosbaar deel van het publiek. Tot einde 2011 liet de 9ter-procedure toegang tot het onderzoek ten gronde toe voor aanvragers die voldeden aan de technische ontvankelijkheidsnormen (waaraan makkelijk kan worden voldaan), doch een ziekte inriepen waarvan de graad van ernst niet beantwoordde aan de hoge norm waarvan sprake in de Europese jurisprudentie m.b.t. artikel 3 van het EVRM of in artikel 9ter zelf. Concreet leidde dit tot de absurde situatie waarbij de inroeping van een gezondheidstoestand die niet ernstig was (in de zin van genoemde jurisprudentie) de bijzonder kostbare tijd van de adviserende artsen opeiste, ten nadele van de ernstige gevallen, of beter gezegd : van de aanvragen die wellicht een onderzoek ten gronde verdienden.

Om beeldspraak te gebruiken : de kraan der aanvragen stond ten onrechte open, aangezien veel van deze aanvragen zelfs prima facie kennelijk niet ernstig waren. In deze situatie zou het absurd zijn geweest louter het aantal dweilen te verhogen⁴. De kraan moest niet alleen dichter: structurele, d.w.z. wetgevende maatregelen drongen zich dringend op ten einde de procedure aan haar rechtmatig doelpubliek terug te geven.

III. Procedureshopping : een realiteit

Op 7 juli 2011 vroeg de DVZ de aandacht van het Kabinet voor de conclusies van een grondige statistische analyse van de aanvragen van het type “9ter”, uitgevoerd op initiatief van de DHR. Deze had een wijziging vastgesteld van het proceduraal gedrag van de aanvragers vanaf begin van de herfst 2010, meer bepaald het moment waarop de gunstige effecten van de regularisatiecampagne van 2009 begonnen af te nemen.⁵ De statistische peiling doelde op de vreemdelingen voor wie in mei 2011 nog minstens één 9ter-aanvraag liep, om eventuele constante factoren in het proceduregedrag van deze aanvragers na te gaan. Hier volgt een overzicht van de vaststellingen :

⁴ Nochtans werd precies dit door de NGO Ciré aanbevolen in een persbericht van 23/11/11, net na behandeling van het wetsontwerp door de Commissie Binnenlandse Zaken van de Kamer. Ciré begint met het verstrekken van foutieve informatie, door te schrijven dat “de medische regularisatieprocedure het mogelijk maakt *een recht op verblijf* toe te kennen”, terwijl ieder weet dat het slechts om een *machtiging* gaat. Deze fout wordt gevolgd door een minimalisering van de veldrealiteit. Volgens Ciré is er geen sprake van misbruik of oneigenlijk gebruik van de 9ter-procedure, maar hooguit van “*inadequate situations*” (sic). In plaats van een “filter” te installeren voor de aanvragen die kennelijk niet ernstig zijn stelt Ciré voor het aantal artsen voor de onderzoeken ten gronde te verhogen. Bij afwezigheid van een “filter” zouden deze artsen hun tijd dus doorbrengen met het onderzoeken van aanvragen die kennelijk niet ernstig zijn. Begrijpe wie kan.

⁵ Bij aanvang van deze campagne en gezien het verwachte grote aantal aanvragen had de DVZ zich er toe verbonden prioriteit te verlenen aan de behandeling van de aanvragen die gunstig konden worden afgesloten. Doch elke werkreserve heeft grenzen en natuurlijk moest vroeg of laat het moment aanbreken van uitputting van deze gunstige dossiers, waarna de ongunstige dienden afgehandeld. In september 2010 verplaatste het zwaartepunt van de beslissingen zich aldus van “gunstig” naar “ongunstig”.

1/ Het proceduregedrag wijzigde duidelijk in de herfst van 2010 enerzijds, in 2011 anderzijds. Er bestaat een onmiskenbare correlatie met de asielcontext (vooral voor bepaalde nationaliteiten), met het afnemen van de gunstige effecten van de campagne van 2009 en met de wijziging van de 9ter-procedure in januari 2010⁶;

2/ Algemeen gesproken handhaaft een gebruikerspubliek van artikel 9ter, na een of meer ongunstige beslissingen in context van artikel 9bis (niet-medisch), 9ter (medisch), asiel of een combinatie daarvan, zijn aanwezigheid in België en herneemt dit publiek daarna de indiening van een of meerdere aanvragen, van hetzelfde of verschillende type. Een deel van dit publiek vormt een harde kern die kennelijk niet zinnens is het grondgebied te verlaten; men vindt er personen die zelfs niet noodzakelijk een verblijfsregularisatie zoeken doch zich tevreden stellen met enkele maanden verblijf onder dekking van een lopende verblijfsprocedure (asiel of regularisatie);

3/ De "procedureshopping" neemt toe (personen die verschillende, gelijktijdige of opeenvolgende procedures uitproberen, weze het combinaties van (9bis + 9ter) , (9ter + asiel) of andere;

4/ Men stelt vast dat afgewezen 9bis-aanvragers naar de medische 9ter-procedure « overstappen » en deze dossiers nemen opvallend toe;

5/ Meer in het bijzonder wordt een sterke stijging vastgesteld van het aantal 9ter-aanvragers voor wie een of meerdere procedures lopen (ongeacht het type procedure), evenals een opmerkelijke stijging, in de loop van de laatste maanden die aan de peiling voorafgingen, van de combinatie 9ter+ asiel;

6/ Het aantal « parallelle » meervoudige aanvragen (9ter + verschillende andere proceduretypes) steeg voortdurend in 2011, maar de meest opvallende stijging vond plaats in de tweede helft van 2010;

7/ 5 % van de lopende 9ter-aanvragen wordt ingediend door personen voor wie op het moment van de indiening minstens één andere 9ter-aanvraag liep.

Hieruit volgt dat een aantal personen, na succesloos de campagne van 2009 te hebben aangesproken, als late roeping medische aanvragen hebben ingediend. Het indienen van opeenvolgende 9ter-aanvragen kan begrepen worden, in de zin dat de wet zulks niet verbiedt (er kunnen steeds nieuwe of verschillende gezondheidssituaties ontstaan); niettemin moet opgemerkt worden dat repetitieve aanvragen geen enkele bestaansredenen hebben, in die zin dat vreemdelingen, zolang een aanvraag lopende is en dus in onderzoek, deze aanvraag steeds kunnen aanvullen met nieuwe of meer recente medische elementen. De rechtspraak noemt dit zelfs hun plicht tot naarstigheid en medewerking aan de zelf opgestarte procedure.

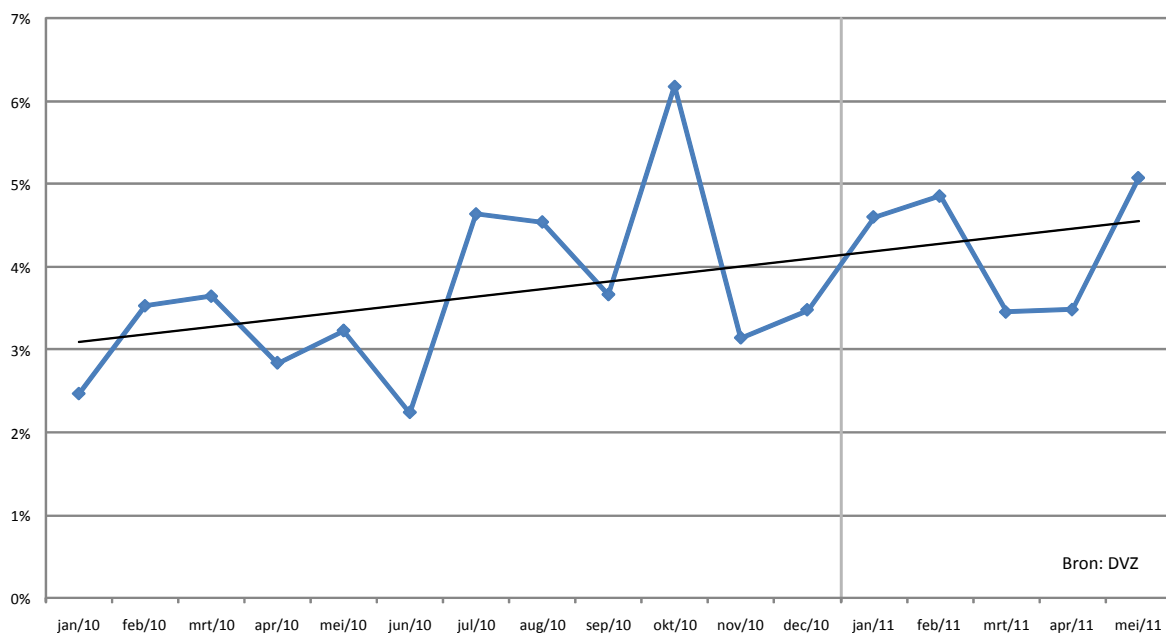
Een andere vaststelling is het relatief nieuwe fenomeen (herfst 2010) van personen die zich naar België begeven met als doel bij aankomst dadelijk een asielaanvraag én een aanvraag 9ter in te dienen. Men kan zich de vraag stellen of het indienen van een asielaanvraag hun eerste bedoeling is, dan wel door hen gezien wordt als een verhoogde kans op medische regularisatie : de 9ter-aanvrager voor wie op het ogenblik van indiening een asielaanvraag loopt is immers wettelijk vrijgesteld van identificatieplicht⁷. Indien de 9ter-aanvraag ontvankelijk is levert deze hem bovendien onmiddellijk een voorlopig verblijfsdocument op.

⁶ Op 10 januari 2010 werden voor aanvragers 9ter het verplicht gebruik van een standaard medisch getuigschrift en de verplichte vermelding op dit getuigschrift van drie medische inlichtingen, en anderzijds nieuwe regels van identificatie van kracht.

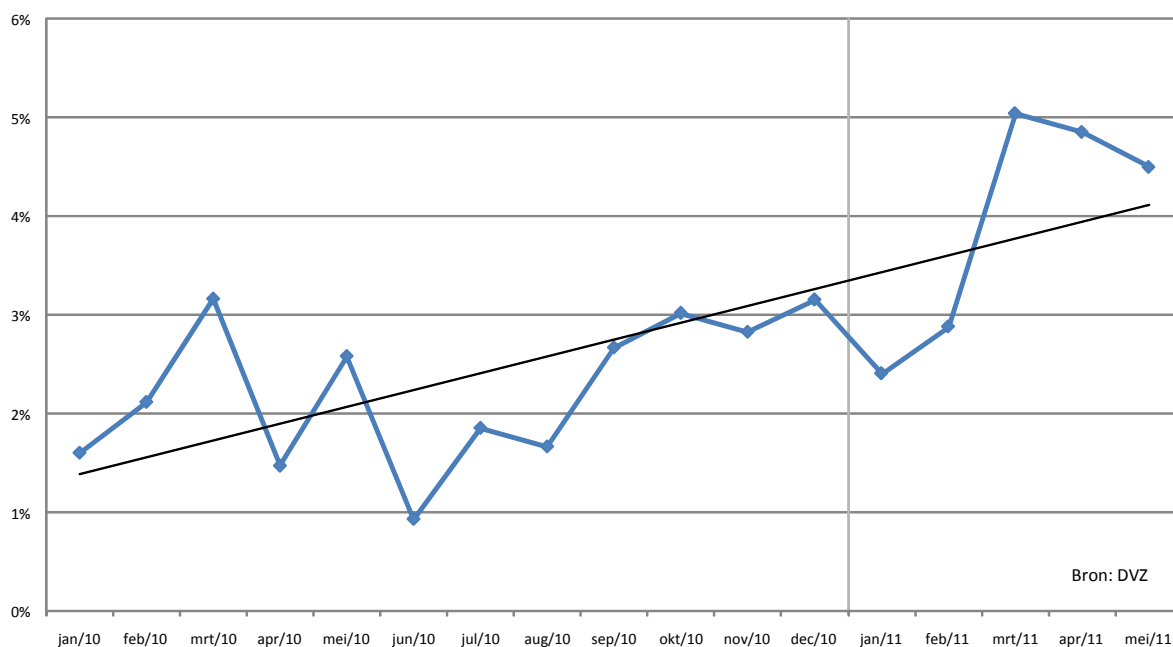
⁷ Dit maakt de medische beoordeling van dergelijke gevallen bijzonder moeilijk. De beoordeling moet immers rekening houden met de beschikbaarheid van zorgen in het land van herkomst. Hoe kan dit worden nagetrokken indien de werkelijke herkomst van de aanvrager niet kan worden vastgesteld ?

Deze aantrekkelijke aspecten van de 9ter-procedure *in se* veroorzaken een aanzuigefect, met tot gevolg een werkelijk oneigenlijk gebruik, vermits de 9ter-procedure door de wetgever nooit als immigratiekanaal werd bedoeld.

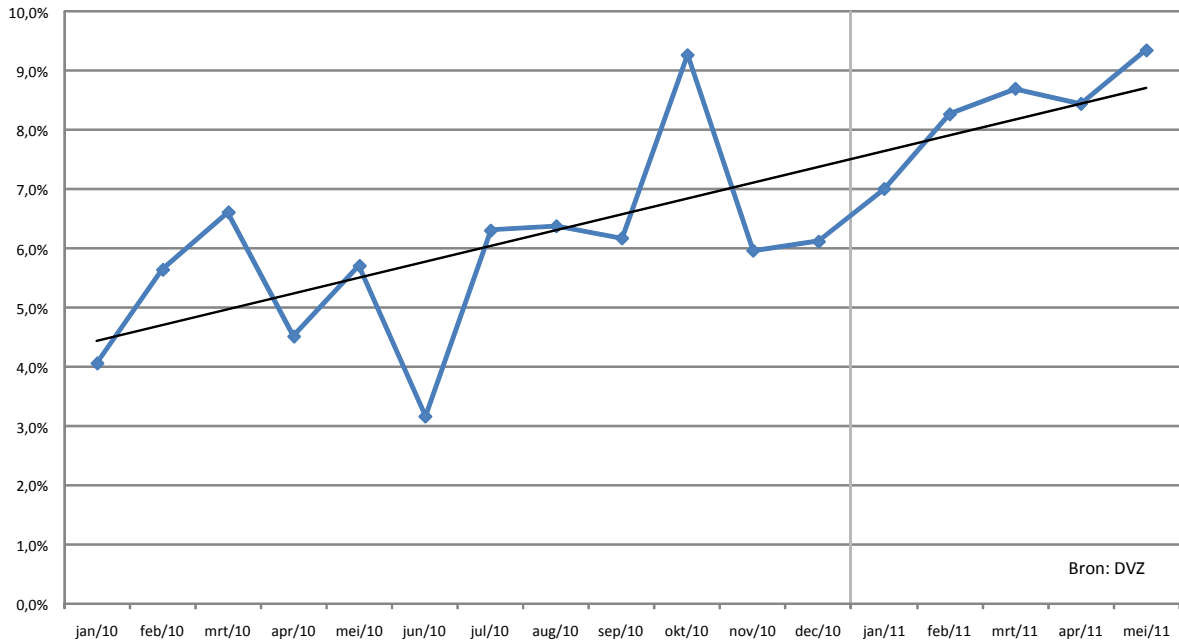
Aandeel van de 9ter-aanvragen door personen voor wie al een andere 9ter-aanvraag onderzocht wordt, volgens de maand van indiening van de aanvraag

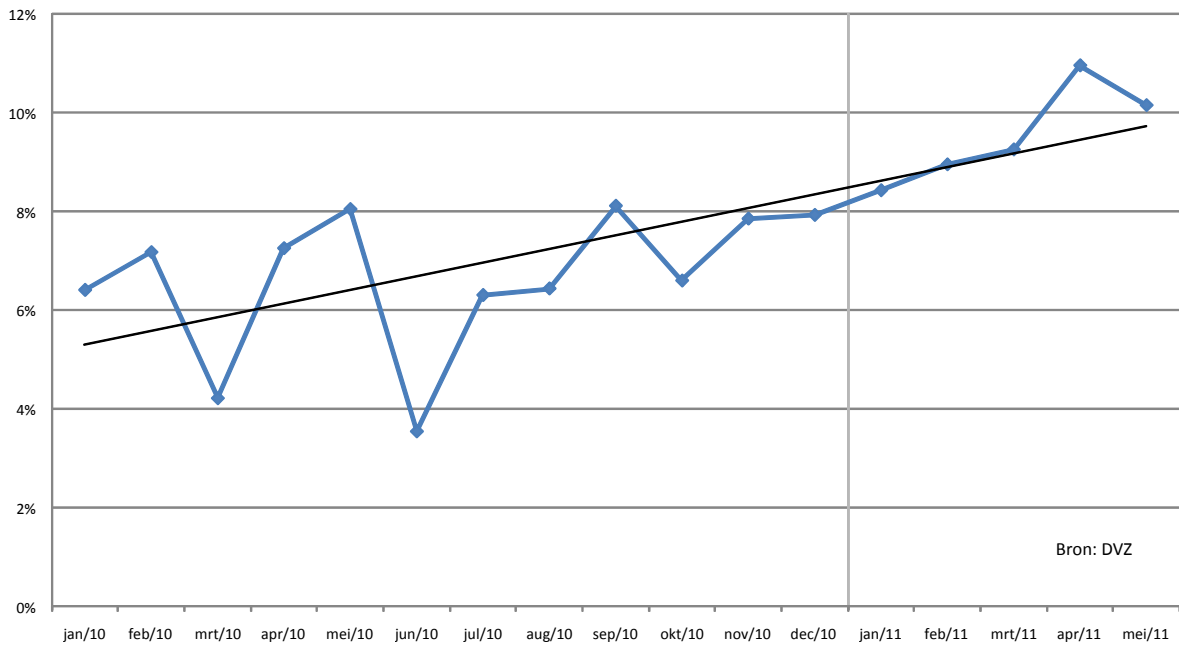
Aandeel van de 9ter-aanvragen door personen voor wie al een 9bis-aanvraag onderzocht wordt, volgens de maand van indiening van de 9ter-aanvraag

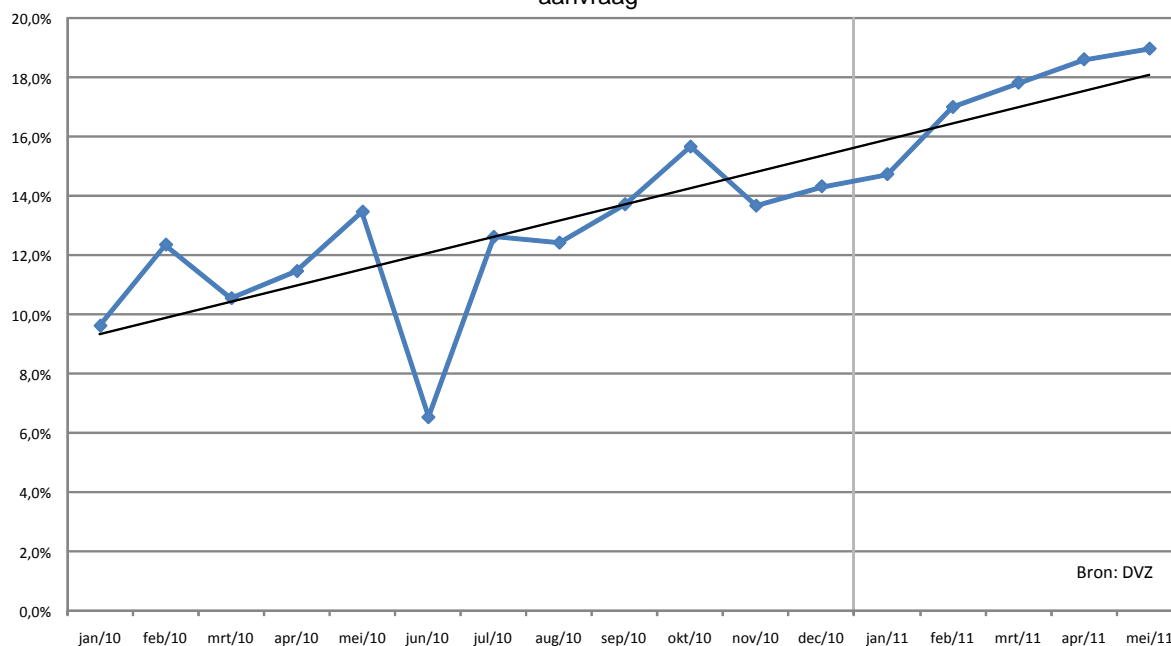
Aandeel van de 9ter-aanvragen door personen voor wie al een andere 9ter-aanvraag, een 9bis-aanvraag of een 9.3-aanvraag loopt, volgens de maand van indiening van de 9ter-aanvraag

Aandeel van de 9ter-aanvragen door asielzoekers wier asielaanvraag onderzocht wordt, volgens de maand van indiening van de 9ter-aanvraag

Aandeel van de 9ter-aanvragen door personen voor wie al een andere 9ter-aanvraag, 9bis-aanvraag, 9.3-aanvraag of asielaanvraag onderzocht wordt, volgens de maand van indiening van de 9ter-aanvraag

(Opmerking : de bovenstaande grafische voorstellingen werden overgenomen uit de statistische peiling van mei-juni 2011 en reiken dus niet verder dan het eerste semester van 2011).

Top 10, per nationaliteit, van de aanvragen op basis van art.9ter die in 2011 werden ingediend

Rang Land

- 1 Armenië
- 2 Kosovo
- 3 Rusland (Russische Federatie)
- 4 Servië
- 5 Marokko
- 6 Macedonië (voormalige Joegoslavische Republiek)
- 7 Congo (Democratische Republiek)
- 8 Kameroen
- 9 Guinee
- 10 Georgië

Aandeel van de 9ter-aanvragen in het geheel van alle aanvragen voor een machtiging om verblijf om humanitaire redenen die ingediend werden (alle procedures samen)

In 2008 28,0 %
 In 2009 32,6 %
 In 2010 17,8 % (*)
 In 2011 **54,4 %**

(*) Herinnering opmerking 2010 : de campagne die in 2009 gelanceerd werd breidde de medische criteria niet uit en had zelfs geen invloed op die criteria. De aanvragen die deze campagne in 2009 heeft opgeleverd werden grotendeels in de loop van 2010 bij de DVZ geregistreerd. Deze twee feiten hebben tot gevolg dat de vertegenwoordiging van de 9ter-aanvragen in het kader van het geheel van de in 2010 ingediende aanvragen kleiner is.

IV. Een prioriteit verlenen aan de medische aanvragen ?

De onderliggende logica, de bestaansreden zelf van de aanvragen op basis van de artikelen 9bis en 9ter, is van humanitaire aard. Men zou zich dus kunnen afvragen of aan dergelijke aanvragen niet ipso facto voorrang zou moeten worden verleend, maar een dergelijke redenering zou even overhaast als simplistisch zijn.

Primo, voorrang ten overstaan van wat ? De buitengewone omstandigheden die vereist worden door artikel 9bis maken er een uitzonderingsregel van, vergeleken met het algemeen regime van artikel 9 : men kan moeilijk de uitzondering voorrang geven op de regel. De uitzonderingsprocedure aantrekkelijker maken dan de algemene regel is niet precies aanbevolen indien men deze algemene regel geëerbiedigd wil zien.

Wat de 9ter-procedure betreft : de wetgever voorzag deze procedure niet als immigratiekanaal, maar als antwoord op situaties van medische overmacht waarmee personen *die al aanwezig zijn op het grondgebied* kunnen worden geconfronteerd, - en dan nog, vooropgesteld dat hun gezondheidstoestand zeer ernstig is; wij stellen echter vast dat er steeds vaker oneigenlijk gebruik wordt van gemaakt. Vreemdelingen (in het bijzonder bepaalde nationaliteiten) begeven zich voortaan naar België met de bedoeling hier, eenmaal aangekomen, een 9ter-aanvraag in te dienen. Wij hebben gezien dat de procedure intrinsiek aantrekkelijke kenmerken heeft die een aantrekkings-effect uitoefenen: moet dit effect dan nog worden versterkt door het voordeel van een prioriteit ?!?⁸

Met het oog op de hierboven toegelichte procedureshopping zou het verstandig zijn het misbruik en het oneigenlijk gebruik niet te bestrijden door zich uitsluitend op een van de procedures 9bis of 9ter te concentreren, aangezien de verstrenging van één procedure de aanvragers zeer waarschijnlijk zal doen overstappen naar de andere.

In context van de aanvragen 9bis en 9ter keert steeds vaker een « harde kern » van aanvragers terug. In plaats van de verschillen tussen de procedures te versterken (bijvoorbeeld door voorrang te verlenen aan een van de procedures) zouden deze verschillen integendeel verminderd moeten worden⁹, waardoor de “shopping” meteen minder interessant wordt.

In de praktijk wordt in zekere zin nu al voorrang verleend aan de 9ter-aanvragen, namelijk op gebied van de aanwending van middelen, gezien vandaag bijna de helft van de human resources van de DHR voor de 9ter-aanvragen wordt ingezet, spijs het feit dat er eind 2011 « slechts » 11.046 lopende 9ter-aanvragen waren, tegen 17.384 9bis-aanvragen¹⁰.

⁸ We kunnen niet vergeten dat dezelfde verenigingen die voorrang verleend willen zien aan de medische aanvragen, eveneens voorstelden een voorlopige verblijfstitel af te geven, niet aan de aanvragers wier aanvraag ontvankelijk verklaard werd, maar *aan alle aanvragers, zodra de aanvraag ingediend wordt*.

⁹ Vanzelfsprekend volgens een gemene deler die restrictief zou zijn.

¹⁰ Logistiek gezien zijn de voorbereiding en de opvolging van de 9ter - dossiers complexer dan voor de 9bis-aanvragen. Voor de behandeling van laatstgenoemde aanvragen heeft men bijvoorbeeld geen artsen, noch medisch secretariaat nodig.

In zijn Jaarverslag 2011 heeft de Federale Ombudsman het over “*de hardnekkige weigering (sic) van de administratie om een filtersysteem in te stellen voor binnenkomende aanvragen*” – filtersysteem dat meteen bij ontvangst de niet ernstige en onrechtmatige aanvragen van de dringende zou moeten onderscheiden. Voorwaar een hoogst merkwaardige opmerking. De wetgever voorziet immers reeds twee dergelijke “filters” (zowel het gebrek aan vermelding van graad van ernst, vastgesteld door de gemachtigde, als het kennelijk gebrek aan ernst, vastgesteld door de adviserende DVZ - arts leiden tot onontvankelijkheid en scheiden dus deze aanvragen van de andere) : de administratie kan er dus op eigen gezag geen derde inlassen die de wet niet voorziet . Tenzij de Ombudsman bedoelt dat een appreciatie van medische dringendheid van bij ontvangst van de aanvraag dient te gebeuren. Dat zou dus neerkomen op afschaffing van de fase van ontvankelijkheid en twintig artsen gelasten met het onmiddellijk medisch - inhoudelijk nazicht van elk binnengekomen dossier: wat niet alleen hun wettelijke opdracht niet is, maar bezwaarlijk realistisch beheer kan worden genoemd.

Kan men trouwens jarenlang aandringen op een regularisatiecampagne, die alleen al in 2010 een input genereerde die dubbel zo groot was als een normale jaarinput, en er haast onmiddellijk daarna op aandringen dat niet deze dossiers (d.w.z. de 9bis-aanvragen), *maar de andere* (9ter) voorrang moeten genieten ?

In 2008 en 2009 bedroeg de 9bis-input gemiddeld 15.300 aanvragen. In 2010 werden meer dan 30.000 aanvragen geregistreerd bij DVZ. In mei 2011 verzocht het F.A.M. om een prioritaire behandeling, niet voor het overschot van deze 9bis-werklast, maar voor de 9ter-aanvragen ! Bij het begin van de campagne van 2009 heeft niemand de operationele keuze van de DVZ om aan de gunstige aanvragen voorrang te verlenen bekritiseerd. Het zou wel zo coherent zijn, en vooral intellectueel eerlijk, om zodra de « gunstige » 9bis-aanvragen behandeld zijn (en het moment dus gekomen is om de « ongunstige »¹¹ te verwerken), deze taak niet uit te stellen en er de uitvoering niet van te vertragen ten voordele van een volledig andere materie, zoals die van de medische verzoeken.

Wij schreven in ons activiteitenverslag van 2009 : « Een regularisatiecampagne kan enkel tot doel hebben de ingediende aanvragen te behandelen en af te sluiten ». Het gaat niet enkel om de gunstige aanvragen, en er kan ook geen sprake zijn van twee snelheden, een voor de gunstige en een voor de ongunstige. Wanneer men een medaille wil, aanvaardt men ook haar keerzijde en de geloofwaardigheid van diegene die « ja » zegt, wordt onder andere gemeten aan zijn geloofwaardigheid wanneer hij « nee » zegt, - evenals aan de zorg waarmee hij het tweede luik van eenzelfde opdracht uitvoert.

Ten slotte nodigen wij de auteurs van bepaalde voorstellen uit een kat een kat te noemen en toe te geven (bijvoorbeeld aan de aanvragers 9bis ?) dat zij, door een prioriteit te eisen voor de 9ter-aanvragen, *wat hun inhoud ook weze*¹², de facto voorstellen de 9ter-aanvragen ten opzichte van de 9bis-aanvragen te bevoordelen, of deze 9ter-aanvragen al dan niet ontvankelijk, ernstig of kennelijk niet ernstig zijn.

¹¹ Zoals hierboven reeds vermeld werd vond deze “ommekeer” in september 2010 plaats.

¹² De F.A.M.-tekst van mei 2011 bindt trouwens geen enkele voorwaarde aan deze voorgestelde « prioriteit ».

V. De niet – medische aanvragen om machtiging tot verblijf : wie verblindt, verheldert niet

In juli 2011 publiceerde het Forum Asiel en Migraties een tekst getiteld « *De regularisatie functioneert indien de spelregels duidelijk zijn* ». Wat niet duidelijk is, is de tekst, vooral indien men hem vergelijkt met andere teksten met dezelfde oorsprong.

Schreef de heer P. De Gryse, toenmalig directeur van Vluchtelingenwerk Vlaanderen en woordvoerder van het F.A.M., in Knack Magazine van 30 mei 2007 niet « *dat het aantal aanvragen te groot is voor één Minister en dat de beslissingsbevoegdheid daarom (sic) zou moeten worden overgedragen aan een Commissie* » ?

Eigenaardig genoeg juicht datzelfde F.A.M. vier jaar later de concentratie van alle asiel-, migratie- en onthaalbevoegdheden in handen van een enkele Staatssecretaris toe, hoewel dit bevoegdheidspakket vanzelfsprekend veel méér inhoudt dan de machtigingen tot verblijf om humanitaire redenen.

Ter herinnering : begin 2006 waren er bij de DVZ nog 25.448 openstaande aanvragen op basis van het oude artikel 9 alinea 3 (opgeheven in juni 2007). Op 31 december 2011 waren bij de DHR nog slechts **415** van deze aanvragen nog niet afgesloten, wat Kruispunt Migratie ook moge beweren ¹³.

Van begin 2006 tot eind 2011 heeft de DHR in totaal **128.991** humanitaire aanvragen (medische en niet-medische) behandeld en afgesloten. Over een even lange tijdsspanne heeft de Regularisatiecommissie, ingesteld door de wet van 22 december 1999, zo'n 37.000 aanvragen afgesloten. Haar « werking » was dus beduidend trager. Nochtans heeft het F.A.M. de « spelregels » die door deze wet waren vastgelegd nooit als « onduidelijk » bestempeld. De NGO's die destijds in de Commissie zetelden hebben trouwens bijgedragen tot de toepassing van deze regels.

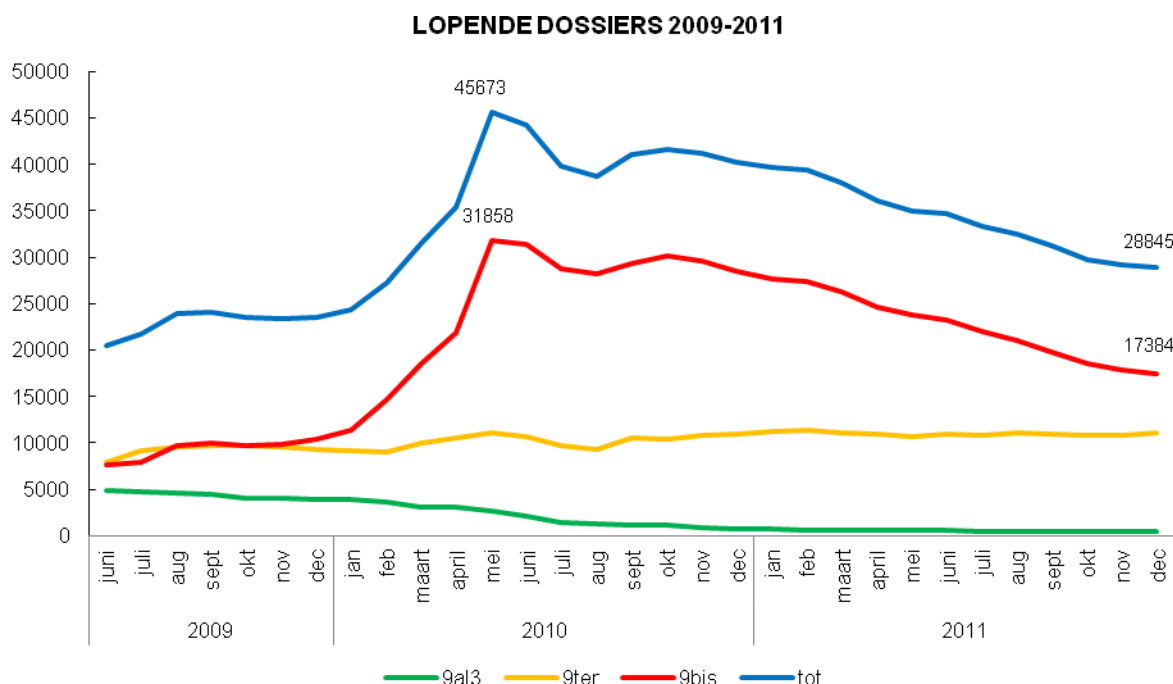
Het hoogtepunt van de in 2009 gelanceerde campagne was het moment waarop het grootste aantal procedures in onderzoek was. Voor de 9bis-aanvragen, waarvan hier sprake is, lag dit moment eind mei 2010, toen bij de DVZ 31.858 aanvragen liepen. Eind 2011 was dit cijfer herleid tot 17.384 en tegen het einde van de maand januari 2012 stonden nog 16.783 aanvragen open. In achttien maanden heeft de DHR dus 48 % van deze werklust verwerkt.

Men zal zeggen dat dit resultaat bekomen werd door een Dienst die precies te dien einde werd versterkt. Dat is ook zo, maar de versterking met 60 bijkomende ambtenaren werd vanaf september 2009 voorgesteld als een feit, terwijl het personeelsbestand van de DHR deze omvang in werkelijkheid pas in februari 2011 voor de eerste keer haalde – m.a.w. pas eenentwintig maanden na het politiek akkoord van juni 2009 en acht maanden na het hoogtepunt van de campagne.

Op de site van Kruispunt Migratie staat letterlijk het volgende geschreven: « De DVZ is niet in staat om al deze dossiers binnen een redelijke termijn af te sluiten ». Deze NGO heeft dezelfde opmerking niet gemaakt met betrekking tot de nochtans tragere Commissie van 1999, maar soit. Men mag zich afvragen welk discours van Kruispunt uiteindelijk dient weerhouden te worden : dat van de site, waarop de 9bis-behandelingstermijnen worden

¹³ Zelfs in februari 2012 beweerde de site van Kruispunt Migratie nog steeds "dat er nog enkele duizenden dossiers zijn die in het kader van de oude art. 9, alinea 3-procedure ingediend werden". Gedurende de gehele campagne werden de DVZ - statistieken nochtans doorgegeven aan NGO's en zelfs ons jaarverslag voor 2010 vermeldde al een cijfer dat lager is dan het cijfer dat *Kruispunt* nu nog verspreidt.

aangeklaagd, of dat van de F.A.M.-tekst, door Kruispunt onderschreven en mee verdeeld, en die integendeel een voorrang vraagt voor de 9ter-aanvragen ?
 Het element « termijn » noopt overigens tot enkele opmerkingen in verband met de veronderstelde « achterstand » in de behandeling van de aanvragen.

Sommige verenigingen en parlementsleden (laatstgenoemden vergeten wel eens dat de wetgever geen enkele behandelingstermijn oplegt voor humanitaire aanvragen) bestempelen elke aanvraag die in onderzoek is eenvoudigweg als « achterstand »¹⁴. Dit klopt om twee redenen niet.

Kan men een aanvraag die gisteren geregistreerd werd en vandaag onderzocht wordt terecht als « beslissingsachterstand » beschouwen ? Volgens dergelijke logica zou een « structurele achterstand » pas volledig ingehaald zijn wanneer de teller van de lopende aanvragen op nul komt te staan. Het is duidelijk dat de wetgever een dergelijke toestand niet voor ogen heeft en dergelijke bedoeling zelfs nooit heeft gehad. De wetgeving laat immers de indiening toe van opeenvolgende aanvragen, door dezelfde aanvrager, ongeacht zijn verblijfsstatuut, en dit op om het even welk moment van zijn aanwezigheid op het grondgebied¹⁵.

In zijn tekst van juli 2011 (punt 1.4.6) gaat het F.A.M. zelfs nog wat verder met foutieve informatie, aangezien het Forum in deze tekst, op gratuite wijze en zonder enig bewijs, de aanvragen die nog niet afgesloten zijn gelijkstelt met aanvragen waarvan het onderzoek niet eens zou zijn aangevat. In de tekst wordt ook nog andere foute informatie verstrekt, namelijk « dat met betrekking tot de dossiers die op basis van de instructie van juli 2009 werden ingediend geen enkele prioriteit werd vastgelegd », terwijl de verbintenis van DVZ om voorrang te verlenen aan de gunstige gevallen, een verbintenis die door het toenmalig

¹⁴ Ook de Federale Ombudsman (Jaarverslag 2011) heeft het m.b.t. medische aanvragen over “de grote massa dossiers die op behandeling wachten” terwijl de opmerking onmiskenbaar doelt op dossiers die in behandeling zijn, doch nog niet afgesloten.

¹⁵ Enige nuance hierbij : de herhaling, in verschillende aanvragen, van identieke motieven heeft tot gevolg dat deze motieven onontvankelijk worden (Cf. artikel 9bis, §2 van de wet van 15 december 1980).

Kabinet werd goedgekeurd, meermaals aan de NGO's werd meegedeeld en met name in parlementaire antwoorden van de heer Staatssecretaris Wathelet bevestigd werd.

Deze Forum - tekst bevat verder een aantal onjuistheden en ongerijmdheden. Zo « kunnen » de gemeenten niet weigeren een 9bis-aanvraag in overweging te nemen indien het effectief verblijf van de aanvrager op het grondgebied van de gemeente niet kan worden bevestigd, maar moeten ze dit doen; de tekst heeft het systematisch over uitwijzingen¹⁶ waar het om eenvoudige verwijderingsmaatregelen gaat; hij heeft het over aanvragers zonder effectieve verblijfplaats « *die nochtans aan de voorwaarden van de instructie (van 2009) voldoen* », - alsof een criterium ten gronde voorrang zou kunnen hebben op een ontvankelijkheidsvoorwaarde; hij heeft het over « verblijfsrecht » terwijl hier enkel sprake is van een machtiging, enz. Pro memorie : deze tekst wordt, ook vandaag nog, verspreid door verenigingen die er op hun sites prat op gaan « expertise » te bezitten op vlak van migratie en verblijf.

Wat betreft beslissingstermijnen : in een parlementair antwoord heeft Staatssecretaris Wathelet verduidelijkt dat deze door de individuele complexiteit van elk geval bepaald worden, met name in functie van het wachten op de feedback van externe partners (gemeenten, Parketten, Staatsveiligheid...) aan wie DVZ geen termijnen van antwoord kan opleggen. Dit komt in wezen bijna woordelijk overeen met wat de Federale Ombudsmannen (in hun jaarverslag 2010) opgeven als bepalende factoren bij de behandeling van de klachten die zij ontvangen.

Net als in 2010 heeft de Commissie van Advies voor Vreemdelingen in 2011 noch activiteitenverslag, noch statistieken gepubliceerd.

De DVZ heeft evenwel genoteerd dat in de loop van 15 zittingen 85 dossiers werden voorgelegd. De gemiddelde duur van een parcours van vating van de Commissie bedroeg 38 weken. Onder « parcours van vating » moet de periode worden verstaan die verstrijkt tussen de brief waarmee de DVZ aan de Staatssecretaris vraagt of die de Commissie voor een bepaald dossier wenst te vatten, de beslissing van de Staatssecretaris met betrekking tot deze eventuele vating, de eventuele Commissiezitting en de terugkeer, na zitting, van het dossier naar de DVZ *via* de Staatssecretaris.

In april 2011 voelde Kruispunt Migratie¹⁷ zich geroepen om op zijn site een tekst te publiceren die door deze organisatie « *nieuwe instructies van de Staatssecretaris* » werd genoemd.

Met betrekking tot deze publicatie liet de Directeur-generaal van de DVZ het volgende weten aan de Staatssecretaris¹⁸ : « Kruispunt Migratie verspreidt foutieve informatie die de goede werking schaadt van de instanties die bevoegd zijn voor de vreemdelingenmaterie en die tegelijkertijd de schijn van gezag heeft, gezien zij wordt voorgebracht alsof U uw goedkeuring aan de tekst zou hebben verleend. (...) Het feit dat deze organisatie zich aldus voordoet als woordvoerder van het beleid van de Staatssecretaris, is volgens mij nadelig zowel voor de geloofwaardigheid van de DVZ als voor deze van de Staatssecretaris en zijn Kabinet. (...). Bovendien brengen de publicaties zowel de vreemdeling als zijn advocaat op een dwaalspoor, wat eveneens gevolgen kan hebben voor de toekomst van de betrokken vreemdelingen ».

¹⁶ Enkel een Koninklijk Besluit, gemotiveerd op ernstige feiten, kan tot Uitwijzing leiden.

¹⁷ Om elk misverstand te vermijden : deze organisatie had rechtstreekse en onrechtstreekse banden met de organisaties die toen in de Commissie van Advies vertegenwoordigd waren. Wat natuurlijk niet betekent dat zij de Commissie enigerlei vertegenwoordigt. Bijgevolg kon zij in april 2011 geenszins namens genoemde Commissie spreken of publiceren.

¹⁸ In een nota van 15 april 2011.

Deze publicatie, die pretendeerde informatief te zijn, was dermate onprecies dat de advocaten die de DVZ voor de Hoven en Rechtbanken vertegenwoordigen, ten einde de valse perceptie te corrigeren, genoodzaakt werden een schriftelijke verklaring voor te leggen waarbij de heer Wathelet verduidelijkte dat de bewuste site zijn instructies *niet* correct had vertaald.

VI. Algemene evolutie sinds 2010

Met uitzondering van de ontwikkeling op gebied van de medische procedures (die in 2011 voor de eerste keer goed waren voor meer dan de helft van alle ingediende aanvragen) en van bepaalde fenomenen die in omvang toenemen (zoals procedureshopping), is de workflow van de Dienst Humanitaire Regularisaties op verschillende vlakken teruggekeerd naar de situatie die de in 2009 gelanceerde campagne voorafging.

In 2011 is de input van nieuwe aanvragen (alle procedures samen) teruggevallen tot een niveau dat zelfs lager is dan dat van 2008 (17.771 tegenover 19.371); dit gold ook voor het aantal niet-medische aanvragen (8.096 tegenover 12.959).

Het aantal geregulariseerde personen is nog steeds hoger dan dat van 2008 (destijds 8.369 geregulariseerde personen), maar is beduidend lager dan de aantallen van 2010 en zelfs 2009 (9.509 personen tegenover respectievelijk 24.199 en 14.830 personen).

De index die bekomen wordt door het aantal geregulariseerde personen te delen door het aantal personen die het voorwerp uitmaakten van negatieve beslissingen evolueerde als volgt : index 1,69 in 2009 en 2,34 in 2010; in 2011 nog slechts index 0,31.

Voor de beslissingscapaciteit van de DHR kunnen de volgende cijfers genoemd worden : 22.531 afsluitingen van aanvragen in 2008, 15.152 in 2009, 28.216 in 2010 en 28.845 in 2011.

VII. Statistische gegevens

VII.1. Top 10, per nationaliteit, van de personen die in 2011 geregulariseerd werden, alle procedures samen (art. 9, alinea 3, art. 9bis, art. 9ter)

1. Marokko;
2. Congo (Democratische Rep.);
3. Rusland (Russische Federatie);
4. Brazilië;
5. Armenië;
6. Turkije;
7. Algerije;
8. Ecuador;
9. Pakistan;
10. Servië.

VII.2. 2005 – 2011 : beslissingssaldo, geregulariseerde personen en aanvragen in onderzoek

	Nieuw binnengekomen aanvragen	Totaal der afgesloten aanvragen	Saldo	Geregulariseerde personen	Aanvragen in onderzoek op einde dienstjaar
2005	15 927	10 971	-	11 630	Niet beschikbaar
2006	12 667	13 399	+	10 207	22 016
2007	13 883	18 957	+	11 335	Niet beschikbaar
2008	19 371	22 531	+	8 369	15 572
2009	26 232	15 152	-	14 830	23 486
2010	36.848	28.216	-	24.199	40.241
2011	17.771	30.736	+	9.509	28.845
Totaal 6 jaar	142.699	139.962		90.079	

VII.3. Input 2011 (nieuwe binnenkomende aanvragen)

INPUT PER MAAND PER TYPE PROCEDURE			
JAAR 2011	9bis	9ter	TOTAAL
JANUARI	568	556	1.124
FEBRUARI	787	497	1.284
MAART	734	690	1.424
APRIL	669	924	1.593
MEI	774	1.058	1.832
JUNI	746	916	1.662
JULI	524	764	1.288

AUGUSTUS	713	846	1.559
SEPTEMBER	834	763	1.597
OKTOBER	697	945	1.642
NOVEMBER	505	810	1.315
DECEMBER	545	906	1.451
TOTAAL	8.096	9.675	17.771

AANVRAGEN IN ONDERZOEK PER TYPE PROCEDURE EN PER MAAND				
Toestand einde maand	9 al. 3	9bis	9ter	TOTAAL
Juni 2009	4.853	7.644	7.959	20.456
Juli	4.788	7.875	9.082	21.745
Augustus	4.608	9.710	9.596	23.914
September	4.458	9.928	9.745	24.131
Oktober	3.990	9.750	9.734	23.474
November	3.984	9.888	9.502	23.374
December 2009	3.838	10.357	9.291	23.486
Januari 2010	3.848	11.291	9.143	24.282
Februari	3.587	14.667	9.019	27.273
Maart	3.097	18.487	9.940	31.524
April	3.130	21.794	10.527	35.451
Mei	2.681	31.858	11.134	45.673
Juni	2.122	31.365	10.682	44.169
Juli	1.409	28.694	9.648	39.751
Augustus	1.322	28.161	9.243	38.726
September	1.136	29.287	10.562	40.985
Oktober	1.070	30.208	10.376	41.654
November	847	29.603	10.772	41.222
December 2010	770	28.543	10.928	40.241

Januari 2011	735	27.641	11.286	39.662
Februari	648	27.432	11.331	39.411
Maart	627	26.279	11.133	38.039
April	581	24.668	10.878	36.127
Mei	544	23.828	10.610	34.982
Juni	513	23.191	10.962	34.666
Juli	494	22.056	10.788	33.338
Augustus	464	21.015	11.044	32.523
September	451	19.839	10.971	31.261
Oktober	451	18.557	10.750	29.758
November	426	17.864	10.828	29.118
December 2011	415	17.384	11.046	28.845

VII.4. Output 2011

ALGEMEEN OVERZICHT DER BESLISSINGEN									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Definitieve regularisaties	Tijdelijke regularisaties	TOTAAL	Onontvankelijk	Ongegrond	Technische weigeringen	TOTAAL	Uitsluitingen	Zonder voorwerp	Afgegeven attesten van immatriculatie (ontvankelijke gter)
4.560	2.442	7.002	9.376	11.303	42	20.721	28	2.985	3.080
Totaal geregulariseerde personen			Totaal geweigerde personen						
9.509			30.417						

VERLENGINGEN OM MEDISCHE REDENEN (TOEGEKEND EN GEWEIGERD) (BIVR = Inschrijving in het Vreemdelingenregister / BGV = Bevel om het grondgebied te verlaten / Conversie = van tijdelijk naar definitief BIVR)

11	12	13	14	15	16
BIVR	Weigering BIVR	BGV	Weigering BGV	Conversie BIVR	TOTAAL
773	7	10	0	463	1.253

Totaal beslissingen :	Totaal afgesloten aanvragen :
35.069	30.736
(3 + 7 + 8 + 9 + 10 + 16)	(3 + 7 + 8 + 9)

REGULARISATIEBESLISSINGEN PER TYPE EN PER PROCEDURE

	Definitieve	Tijdelijke	TOTAAL
Art. 9 alinea 3	424	10	434
Art. 9bis	4.014	2.044	6.058
Art. 9ter	122	388	510
TOTAAL	4.560	2.442	7.002

NIET-MEDISCHE REGULARISATIEBESLISSINGEN PER TYPE EN PER PROCEDURE

	Definitieve	Tijdelijke	TOTAAL
Art. 9 alinea 3 (niet-medisch)	313	2	315
Art. 9bis	4.014	2.044	6.058
TOTAAL	4.327	2.046	6.373

MEDISCHE REGULARISATIEBESLISNINGEN PER TYPE EN PER PROCEDURE			
	Definitieve	Tijdelijke	TOTAAL
Art. 9 alinea 3 (medisch)	111	8	119
Art. 9ter	122	388	510
TOTAAL	233	396	629
ALGEMEEN TOTAAL (Alle procedures samen)	4.560	2.442	7.002

BESLISSINGEN TOT AFSLUITING (alle procedures samen) PER MAAND (uitgezonderd gevallen zonder voorwerp en uitsluitingen)							
	Gunstige (definitieve)	Gunstige (tijdelijke)	Totaal gunstige	Onontvankelijke	Ongegronde	Technische weigeringen	Totaal ongunstige
Januari	502	181	683	353	824	-	1.177
Februari	577	193	770	424	835	-	1.259
Maart	567	210	777	868	983	-	1.851
April	405	169	574	1.049	825	-	1.874
Mei	422	176	598	1.110	1.045	-	2.155
Juni	385	138	523	724	996	-	1.720
Juli	321	232	553	611	1.063	-	1.674
Augustus	405	170	575	695	1.403	20	2.118
September	338	263	601	813	1.276	0	2.089
Oktober	256	257	513	806	922	16	1.744
November	219	279	498	1.330	492	5	1.827
December	163	174	337	593	639	1	1.233
Totaal	4.560	2.442	7.002	9.376	11.303	42	20.721

BESLISSINGEN TOT AFSLUITING PER TYPE EN PER PROCEDURE							
	Gunstig	Onontvankelijk	Ongegrond	Technische weigering	Uitsluiting	Zonder voorwerp	TOTAAL
Art. alinea 3 ⁹	434	6	44	-	-	209	693
Art. 9bis	6.058	4.125	7.224	-	-	1.762	19.169
Art. 9ter	510	5.245	4.035	42	28	1.014	10.874
TOTAAL	7.002	9.376	11.303	42	28	2.985	30.736

REGULARISATIEBESLISSINGEN EN GEREGULARISEERDE PERSONEN PER WEERHOUDEN CRITERIUM EN PER TYPE PROCEDURE								
	Art. 9.3		Art. 9bis		Art. 9ter		TOTAAL 2011	
	BESLISSING	PERSONEN	BESLISSING	PERSONEN	BESLISSING	PERSONEN	BESLISSING	PERSONEN
1	10	21	410	817	10	22	430	860
2	24	35	176	308	28	46	228	389
3	4	7	401	507	4	5	409	519
4	0	0	34	38	0	0	34	38
5	0	0	29	32	0	0	29	32
6	0	0	18	21	0	0	18	21
7	0	0	2	7	0	0	2	7
8	0	0	8	14	0	0	8	14
9	9	12	71	221	1	4	81	237
10	81	120	2.775	3.545	54	80	2.910	3.745
11	0	0	1.362	1.527	32	53	1.394	1.580
12	4	4	43	44	18	24	65	72
13	288	394	724	855	18	29	1.030	1.278
14	14	30	5	5	345	682	364	717
TOTAAL	434	623	6.058	7.941	510	945	7.002	9.509

De regularisatiecriteria waren :

1. Duur van de asielprocedure (3 of 4 jaar);
2. Duur van gecumuleerde procedures (Asiel, Raad van State, Regularisatie) (4 of 5 jaar);
3. Ouder van minderjarig Belgisch kind;
4. Ouder van minderjarig EU-kind;
5. Gezin (in brede zin) van een EU-onderdaan;
6. Vreemdeling die het recht op terugkeer niet kan invoeren;
7. Echtgenoten die gezinshereniging niet kunnen invoeren en niet naar hun land kunnen worden verwijderd;
8. In België pensioengerechtigde vreemdeling die zijn recht op terugkeer verloor;
9. Gezinnen met schoolgaande kinderen + asielprocedure van meer dan een jaar;
10. Duurzame lokale verankering (5 jaar ononderbroken verblijf);
11. Duurzame lokale verankering + arbeidscontract + arbeidskaart B;
12. Arbeidskaart (andere contexten);
13. Andere humanitaire gevallen;
14. Medische grond.

REGULARISATIES IN CONTEXT AANVRAGEN OP MEDISCHE GRONDEN	Art. 9 alinea 3	Art. 9ter	TOTAAL
Regularisatiebeslissingen (1) (Tijdelijke en definitieve)	119	510	629
Geregulariseerde personen	191	945	1.136
IDEM, GEVENTILEERD PER MOTIEF			
Regularisatiebeslissingen op medische gronden	14	345	359
Regularisatiebeslissingen op niet-medische gronden	105	165	270
AANVRAGEN OP MEDISCHE GRONDEN : ANDERE BESLISSINGEN			
Ontvankelijke aanvragen	0	3.080	3.080
Onontvankelijke aanvragen (2)	2	5.245	5.247
Weigeringen ten gronde (3)	20	4.035	4.055
Technische weigeringen (4)	0	42	42
Uitsluitingen (5)	0	28	28
Geweigerde personen (onontvankelijk +weigering ten gronde +technische weigeringen + uitsluitingen)	44	16.669	16.713
Aanvragen zonder voorwerp (6)	122	1.014	1.136

TOTAAL DER AFGESLOTEN MEDISCHE AANVRAGEN (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)				TOTAAL
Art. 9 al. 3	263	Art. 9ter	10.874	11.137

HOOFDSTUK V

TOEGANG TOT EN VERBLIJF IN HET RIJK

I. Het kort verblijf in België

I.1. De visumdienst van het kort verblijf

De visumdienst staat in voor het onderzoek van de visumaanvragen voor kort verblijf (maximum 3 maanden).

Hierbij gaat het vooral om aanvragen die de DVZ kan klasseren onder de categorieën toerisme, zaken, culturele doelstellingen, conferenties, familiebezoek, ... maar ook visa om medische redenen worden door het kort verblijf behandeld.

In tegenstelling tot de dienst lang verblijf en de dienst gezinshereniging werkt de visumdienst van het kort verblijf met andere landen samen op Schengenniveau.

Sinds de inwerkingtreding van de Schengenakkoorden (1995) leveren de landen die de akkoorden ondertekend hebben (België, Oostenrijk, Tsjechië, Denemarken, Duitsland, Estland, Griekenland, Spanje, Finland, Frankrijk, Hongarije, IJsland, Italië, Litouwen, Luxemburg, Letland, Malta, Nederland, Polen, Noorwegen, Portugal, Zweden, Slovenië, Slowakije, Zwitserland en Liechtenstein) geen nationale visa voor een kort verblijf meer af, maar wel uniforme visa, de zogenaamde Schengenvisa.

Hierbij gebeurt de controle van de binnenkomstvoorwaarden in principe enkel nog aan de buitengrenzen en kan men eens in het Schengengebied vrij binnen dit gebied rondreizen, binnen de geldigheid van het Schengenvisum.

Dit impliceert ook dat de algemene politiek met betrekking tot dergelijke korte termijn visa ook de Belgische context overstijgt. Hierbij wordt er gestreefd naar een gemeenschappelijke ruimte die de vrije circulatie van personen binnen deze ruimte garandeert, maar die tegelijkertijd ook een garantie is voor de veiligheid en de openbare orde (zie hiervoor ook punt I.2. De dienst Visum).

Om een zo geharmoniseerd mogelijke toepassing te creëren van het principe van een gemeenschappelijk beleid werd een geheel van documenten en praktijken verzameld in een voor alle Lidstaten gemeenschappelijk document, namelijk de “Gemeenschappelijke visuminstructies” (GVI).

Gezien het aantal Lidstaten van de Schengenruimte sinds 1995 ondertussen sterk is aangegroeid en het feit dat bepaalde instructies een update behoeften, hebben de “Gemeenschappelijke visuminstructies” in 2009 het voorwerp uitgemaakt van een revisie.

Ten gevolge hiervan is sinds 5 april 2010 verordening (EG) Nr. 810/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot vaststelling van een gemeenschappelijke visumcode van kracht (kortweg de visumcode), ter vervanging van de Gemeenschappelijke visuminstructies.

Deze revisie was uiteraard tevens nodig met het oog op de registratie van biometrische kenmerken in het “Visa Information system (VIS)”.

Het VIS-systeem is bedoeld om data met betrekking tot (Schengen)visa te kunnen uitwisselen tussen Lidstaten.

Afhankelijk van nog te nemen beslissingen omtrent het juridisch kader kunnen er de volgende **potentiële** voordelen zijn :

- Instrument om de strijd tegen fraude te bespoedigen door de uitwisseling van informatie tussen Lidstaten te verbeteren en dit met betrekking tot visumaanvragen en de eindresultaten van de behandeling;
- Het versterken van de consulaire samenwerking en het verbeteren van de uitwisseling van informatie tussen de consulaire autoriteiten;
- Vergemakkelijken van controles bij externe grensposten of andere immigratie- of politiecontroleposten, om te verifiëren of de drager van het visum dezelfde persoon is als de persoon aan wie het werd toegekend;
- Een bijdrage leveren tot het voorkomen van "visa shopping";
- Het vergemakkelijken van de toepassing van de Dublin Conventie m.b.t. de vaststelling van de staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag;
- Hulp bij het identificeren en documenteren van illegalen zonder documenten en het vergemakkelijken van de administratieve procedures om personen van derde landen terug te laten keren;
- Hulp bij het beheer van het gemeenschappelijk visumbeleid en met het oog op de interne veiligheid en de strijd tegen het terrorisme.

Het VIS zal echter geleidelijk wereldwijd geïntroduceerd worden in regionale fases en niet in één "big bang" wereldwijd. De zogenaamde "roll-out" van het VIS is ondertussen effectief gestart op 11 oktober 2011 in Noord-Afrika (Algerije, Egypte, Libië, Mauritanië, Marokko en Tunesië).

Een belangrijke wijziging die geïntroduceerd werd met de visumcode waardoor er een grotere werklust teweeg werd gebracht bij de visumdienst van het kort verblijf betreft de vertegenwoordigingsregelingen (artikel 8).

Onder de Gemeenschappelijke Schengeninstructies kon een ander land België vertegenwoordigen voor de afgifte van visa indien België niet aanwezig was in een bepaald land, maar het ons vertegenwoordigende land kon nooit visa namens België weigeren. Onder het oude systeem moest het ons vertegenwoordigende land de malafide visumaanvrager doorverwijzen naar de dichtstbijzijnde Belgische diplomatieke vertegenwoordiging.

Met de visumcode kan de samenwerking echter bilateraal bepaald worden. Dit bilateraal akkoord kan bepalen of men elkaar volledig zal vertegenwoordigen (het afleveren van visa, het weigeren van visa en de afhandeling van de eventuele beroepsprocedures) of kan specificeren dat de samenwerking beperkt is (bv. enkel de afgifte van visa of enkel het in ontvangst nemen van aanvragen en de afname van biometrische kenmerken).

In de praktijk hebben de meeste landen gekozen voor de volledige vertegenwoordiging (vooral omdat het VIS nog niet volledig beschikbaar is om informatie / aanvragen door te sturen).

Dit impliceert dat België momenteel voor Oostenrijk, Finland, Slovenië, Hongarije, Spanje, Frankrijk, Griekenland, Italië, Duitsland, Zweden, Estland, Luxemburg en Nederland zowel de visa aflevert, de malafide aanvragen weigert en de beroepen behandelt namens al deze landen. Deze landen doen uiteraard hetzelfde voor België.

De malafide aanvragen die moeten worden geweigerd namens het land die ze vertegenwoordigen moeten echter behandeld worden door de DVZ, waardoor er hier een extra werklust werd gecreëerd.

Tevens werd het noodzakelijk om kennis te verwerven omtrent specifieke nationale criteria van deze landen die ze vertegenwoordigen (meer bepaald omtrent de criteria inzake financiële dekking van het verblijf).

Naast het feit dat de visumcode via o.a. de verandering inzake vertegenwoordiging het de visumaanvrager gemakkelijker wil maken om een visumaanvraag in te dienen zonder doorverwezen te worden naar een andere ambassade (voordeel voor de bonafide reiziger), werden de weigeringsmotieven enigszins uitgebreid (nadeel voor de malafide reiziger).

Artikel 32 specificeert wanneer een visum kan worden geweigerd :

a) indien de aanvrager :

- i) Een vals, nagemaakt of vervalst reisdocument heeft overgelegd;
- ii) Het doel en de omstandigheden van het voorgenomen verblijf niet heeft aangetoond;
- iii) Niet heeft aangetoond over voldoende middelen van bestaan te beschikken, zowel voor de duur van het voorgenomen verblijf als voor zijn terugreis naar het land van herkomst of verblijf, of voor doorreis naar een derde land waar hij met zekerheid zal worden toegelaten, of in de mogelijkheid te verkeren deze middelen legaal te verkrijgen;
- iv) In de lopende periode van zes maanden reeds drie maanden op het grondgebied van de lidstaten heeft verbleven op grond van een eenvormig visum of een visum met territoriaal beperkte geldigheid;
- v) Ter fine van weigering van toegang in het SIS gesignaleerd staat; NL 15.9.2009 Publicatieblad van de Europese Unie L 243/15;
- vi) Wordt beschouwd als een bedreiging van de openbare orde, de binnenlandse veiligheid, de volksgezondheid als omschreven in artikel 2, lid 19, van de Schengengrenscodes, of de internationale betrekkingen van één van de lidstaten, en met name of hij om dezelfde redenen met het oog op weigering van toegang gesignaleerd staat in de nationale databanken van de lidstaten;
- vii) In voorkomend geval, niet heeft aangetoond te beschikken over een toereikende en geldige medische reisverzekering.

of b) indien er redelijke twijfel bestaat over de echtheid van de door de aanvrager overgelegde bewijsstukken of over de geloofwaardigheid van de inhoud ervan, de betrouwbaarheid van de verklaringen van de aanvrager of zijn voornemen om het grondgebied van de lidstaten te verlaten vóór het verstrijken van de geldigheid van het aangevraagde visum.

Waar voordien in beroepsprocedures met de oude GVI als rechtsbasis er soms problemen waren met betrekking tot weigeringen wanneer er gereede twijfel bestaat omtrent voorgelegde documenten/verklaringen, ziet de DVZ dat er in de visumcode hiervoor een weigeringsmotief bestaat. En vooral de verandering dat visumaanvragers moeten bewijzen dat ze het voornemen hebben om het grondgebied te verlaten voor het verstrijken van de geldigheid van het aangevraagd visum is een goed element bij rechtszaken, gezien de ondubbelzinnigheid van de bepaling.

Het kort verblijf onderzoekt ook de aanvragen van personen die beroep willen doen op de Europese richtlijn (2004/38/EG) van 29/04/04 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de Lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden. .

Zoals gekend is het recht van een burger van de Unie op vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten een van de fundamentele van de Europese Unie.

De familieleden van een burger van de Unie genieten van hetzelfde recht, ongeacht hun nationaliteit. De lidstaten mogen de familieleden van onderdanen van derde landen enkel aan een inreisvisumplicht onderwerpen. Het bekomen van dit **inreisvisum** is daarentegen een **recht**. Dit onderscheidt de familieleden van een burger van de Unie van de andere onderdanen van derde landen wiens visa kort verblijf geen recht vormen.

Maar het recht van vrij verkeer en verblijf in de Unie is echter niet onbeperkt. De voorwaarden voor de uitoefening ervan en de beperkingen zijn vastgelegd door de richtlijn 2004/38/EG en het kort verblijf heeft tot taak om de negatieve dossiers die voorgelegd werden door de diplomatieke posten aan een onderzoek te onderwerpen.

Vaak merkt het kort verblijf immers op dat een burger van de Unie (fictief) verhuist naar België om zodoende de eigen nationale regelgeving omtrent gezinshereniging te omzeilen en te genieten van de meer voordelige Europese bepalingen, wat als fenomeen bekend staat onder de benaming van de België-route.

De verwerking van de bovenstaande diverse aanvragen kort verblijf gebeurt praktisch volledig elektronisch. De meeste aanvragen worden immers in elektronische vorm ter behandeling naar het bureau gestuurd.

Deze verregaande samenwerking tussen de twee Federale Overheidsdiensten biedt verschillende voordelen :

- Grote tijdswinst voor visumaanvragers, aangezien er geen nood meer is om aanvragen per diplomatieke valies te versturen;
- Tijdens het transport kan men geen papieren documenten verliezen;
- De beslissingen zijn transparant voor iedereen doordat men on line, via de website www.dofi.fgov.be, het verloop van de aanvraag kan volgen;
- De FOD Buitenlandse Zaken krijgt op duidelijke wijze instructies;
- Korte behandelingstermijnen voor aanvragen kort verblijf bij de DVZ.

De statistieken voor 2010 en 2011 inzake visumaanvragen kort verblijf (ambtshalve afgifte niet inbegrepen), zijn de volgende :

	2010	2011
Akkoorden	13.112	11.596
Weigeringen	29.685	33.312
Aanvragen zonder gevolg	426	365
Totaal	43.223	45.273

Zoals u kunt zien, is het aantal weigeringen bij DVZ hoog. Dit is het gevolg van het feit dat de ambassades en consulaten voor het kort verblijf ruime gedelegeerde bevoegdheden hebben om visa af te leveren, maar geen gedelegeerde bevoegdheid hebben om een visum te weigeren.

De ambassades en consulaten behandelen bijgevolg zonder onze tussenkomst de positieve, bonafide dossiers, terwijl de probleemdossiers (valse documenten, eerdere weigeringen, valse verklaringen, problemen van openbare orde,...) worden overgemaakt aan het kort verblijf, waarbij deze dienst rekening houdt met zowel de positieve als negatieve elementen, om vervolgens een beslissing te nemen.

Het bekijken van enkel de statistieken van DVZ inzake visa kort verblijf kan bijgevolg voor de niet-kenners een vertekend beeld opleveren van de realiteit, aangezien grosso modo enkel één vierde van de aanvragen via onze diensten passeren en alle visumaanvragen van bonafide personen in principe niet in onze statistieken vervat zijn.

De top 5-nationaliteiten die aan het kort verblijf worden overgemaakt zijn :

Land	Aantal aanvragen
Marokko	7.236
Democratische Republiek Congo	6.498
Rusland	2.952
Turkije	2.631
Algerije	1.788

In de top 5 is in vergelijking met vorig jaar een omwisseling gebeurd van plaats tussen Rusland (van nummer 4 naar nummer 3) en Turkije.(van nummer 3 naar nummer 4).

I.2. De Dienst Vision

Sinds de inwerkingtreding van de Schengenakkoorden (1995) leveren de landen die de akkoorden ondertekend hebben geen nationale visa voor een kort verblijf meer af, maar wel uniforme visa, de zogenaamde Schengenvisa. Om veiligheidsredenen hebben de Schengenpartners besloten om een procedure voor de voorafgaande raadpleging voor bepaalde, zogenaamd “gevoelige” nationaliteiten in te voeren. De lijst van deze nationaliteiten werd door elk van de overeenkomstsluitende partijen, in functie van hun eigen veiligheidsdoelstellingen, bepaald. De toepassing van deze procedure leidde tot de oprichting van een efficiënt en snel netwerk voor raadplegingen, in de vorm van elektronische berichten, het zogenaamde Schengenraadplegingsnetwerk, ook wel het Vision-netwerk genoemd.

De diplomatieke en consulaire Schengenposten mogen geen visum kort verblijf meer afleveren voor alle aanvragen die van gevoelige nationaliteiten uitgaan zonder eerst de betrokken partners, door middel van deze procedure, te raadplegen, om zo hun toestemming te krijgen.

De geraadpleegde landen beschikken over een termijn van 7 kalenderdagen om een antwoord te geven. Indien zij dit niet doen, veronderstelt men dat zij zich niet verzetten tegen het afleveren van een visum. Indien één van de geraadpleegde landen weigert, moet de toegang tot het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen geweigerd worden aan de betrokkene. Men mag dus geen Schengenvisum toekennen aan die persoon.

Het is steeds mogelijk om, in uitzonderlijke omstandigheden, een visum af te leveren dat tot het nationaal grondgebied beperkt is (een “visum met beperkte territoriale geldigheid”), omwille van humanitaire redenen, nationale belangen of internationale verplichtingen.

De nieuwe Visumcode, die op 5 april 2010 van kracht geworden is, voorziet dat de gevallen moeten worden gepreciseerd waarin de afgifte van een visum afhankelijk wordt gemaakt van de raadpleging van de centrale autoriteit van de verdragsluitende partij waarop een beroep wordt gedaan, evenals van, in voorkomend geval, de centrale autoriteiten van de andere verdragsluitende partijen. Artikel 22 van de Visumcode stelt de Lidstaten in staat om te eisen dat ze geraadpleegd worden vooraleer een visum kort verblijf afgegeven wordt en preciseert

de termijn voor de raadpleging. Artikel 21, eerste paragraaf, d, van de Visumcode en artikel 5, eerste paragraaf, e, van de Schengengrenscodes preciseren dat de aanvrager niet mag worden « beschouwd als een bedreiging van de openbare orde, de binnenlandse veiligheid, de volksgezondheid ... of de internationale betrekkingen van één van de lidstaten ». Dit stelt de Staten, onafhankelijk van om het even welk voorafgaand signalement, in staat om de binnenkomst of de afgifte van een visum te weigeren, met name op basis van de op voorhand uitgevoerde raadplegingen. België heeft gevraagd om voor 2 nationaliteiten geraadpleegd te worden: de Democratische Republiek Congo en Rwanda. België moet zijn partners voor 30 nationaliteiten raadplegen.

In België is de DVZ de centrale autoriteit in het kader van deze procedure en is het de dienst Vision die belast is met de uitvoering van de raadpleging.

De voornaamste taak van de dienst Vision bestaat uit de zogenaamde « klassieke » raadpleging van onze Schengenpartners en het beantwoorden van de raadplegingen die zij naar ons sturen (rekening houdend met de nationaliteiten die vermeld worden in de bijlage 16 van de Visumcode).

Een andere taak van de dienst Vision is het behandelen van de « raadplegingen in geval van vertegenwoordiging » (artikel 8 van de Visumcode). Deze taak heeft betrekking op de visumaanvragen die ingediend worden bij een ambassade of een consulaire post van een Schengenstaat die een andere Schengenstaat vertegenwoordigt. Om deze procedure toe te passen moet een bilaterale overeenkomst in die zin door de betrokken partijen ondertekend worden. Momenteel heeft België ervoor gekozen om de partners die België vertegenwoordigen visa kort verblijf voor ons land af te laten geven, en dit zonder voorafgaande raadpleging.

Naast de eigenlijke « Visionraadpleging » moet de dienst Vision alle Schengenpartners verwittigen wanneer een visum met beperkte territoriale geldigheid (TBV) werd afgeleverd door België en de adviezen in verband met het overhandigen van TBV's die door de partners werden toegekend behandelen (artikel 25 van de Visumcode).

Artikel 31 van de nieuwe Visumcode voorziet dat een Lid-Staat kan eisen om geïnformeerd te worden wanneer de andere Staten visa kort verblijf afgeven voor bepaalde derde landen of categorieën van onderdanen van die landen. Deze informatieprocedure verloopt via het Vision-netwerk (rekening houdend met de nationaliteiten die vermeld worden in de bijlage 17 van de Visumcode). België heeft gevraagd om geïnformeerd te worden voor 2 nationaliteiten: Armenië en Guinee. België moet zijn partners voor 65 nationaliteiten informeren.

Activiteitenverslag

Statistieken van de aanvragen die uitgewisseld werden tussen België en zijn Schengenpartners tussen 2001 en 2011 : raadplegingen van België door onze partners (art. 22 IN), raadplegingen in vertegenwoordiging van België van onze partners (art. 8 IN), (art. 22 OUT) raadplegingen van onze partners door België (art. 8 OUT) en adviezen in verband met de afgifte van Belgische TBV's (art. 25 OUT).

Jaar	Binnenkomende raadplegingen art. 22	Binnenkomende raadplegingen art. 8	Buitengaande raadplegingen art. 22	Buitengaande raadplegingen art. 8	Buitengaande adviezen TBV's	Totaal
2001	6.307	0	10.376	0	1.385	18.068
2002	8.767	59	13.267	0	653	22.746
2003	10.681	984	19.176	0	472	31.313
2004	15.453	572	20.399	0	650	37.074
2005	16.425	730	20.292	0	1.610	39.057

Jaar	Binnenkomende raadplegingen art. 22	Binnenkomende raadplegingen art. 8	Buitengaande raadplegingen art. 22	Buitengaande raadplegingen art. 8	Buitengaande adviezen TBV's	Totaal
2006	14.455	894	21.191	0	1.332	37.872
2007	14.678	1.361	25.682	335	949	43.005
2008	15.156	776	35.243	540	1.325	53.040
2009	13.367	626	34.746	408	1.233	50.380
2010	11.771	393	32.782	48	4.502	49.496
2011	12.646	60	31.661	0	11.277	55.664

Nadat sinds het begin van de jaren 2000 een zeer sterke stijging van het aantal aanvragen die uitgewisseld werden tussen onze Schengenpartners en België vastgesteld werd (het aantal raadplegingen was meer dan verdriedubbeld) stelt men vast dat het aantal aanvragen tussen 2006 en 2010 gedaald is. Dit kan door verschillende factoren verklaard worden, zoals het feit dat België niet meer vraagt om geraadpleegd te worden voor Burundi of het feit dat sommige partners, zoals Frankrijk, steeds meer TBV's afgeven (waardoor het aantal voorafgaande raadplegingen sterk daalt). België blijft niet achter met een zeer sterke stijging van het aantal afgegeven TBV's. België heeft er ook voor gekozen om de partners die België vertegenwoordigen visa kort verblijf voor België af te laten geven, en dit zonder voorafgaande raadpleging (art. 8).

Voor 2011 is er opnieuw een stijgende tendens voor de binnenkomende raadplegingen, vooral voor het steeds groter wordend aantal TBV's die door België afgegeven worden.

Sinds 15 december 2011 moet België Duitsland voor 4 nieuwe nationaliteiten raadplegen : Sri Lanka, Algerije, Tunesië en vooral Marokko. Als gevolg van deze nieuwe verplichting zal het aantal raadplegingen die door België moeten worden uitgevoerd aanzienlijk stijgen.

Evolutie van de aanvragen voor raadpleging van België door onze Schengenpartners voor Congo, Rwanda en Burundi, tussen 2001 en 2011.

	DR Congo	Rwanda	Burundi	Totaal
2001	5.405	544	358	6.307
2002	7.139	1.289	339	8.767
2003	8.508	1.631	542	10.681
2004	11.260	2.594	1.599	15.453
2005	12.043	2.727	1.655	16.425
2006	11.027	1.960	1.562	14.549
2007	11.301	1.913	1.459	14.673
2008	11.851	2.394	893	15.138

	DR Congo	Rwanda	Burundi	Totaal
2009	9.967	2.657	715	13.339
2010	8.867	2.738	160	11.765
2011	7.823	2.859	0	10.682

Dit jaar stelt men een daling van het aantal binnenkomende raadplegingen vast. Deze daling is onder andere te wijten aan de economische crisis die we momenteel beleven. De toenemende stijging van het aantal TBV's die door onze partners worden afgegeven verklaart waarschijnlijk de daling van het aantal raadplegingen voor eenvormige visa. Voor de Burundezen zijn er geen aanvragen meer, omdat België sinds april 2010 niet meer geraadpleegd wenst te worden voor deze nationaliteit.

Statistieken van de boodschappen die uitgewisseld worden tussen België en zijn Schengenpartners, in het kader van de adviezen die overeenkomstig artikel 31 van de nieuwe Visumcode gevraagd worden (rekening houdend met de nationaliteiten die in de bijlage 17 vermeld worden).

België heeft gevraagd om enkel voor 2 nationaliteiten geïnformeerd te worden : Armenië en Guinee (39.286 informatieadviezen). De dienst Vision behandelt slechts een deel van deze binnenkomende adviezen (schatting : 10 %). België moet zijn partners voor 65 nationaliteiten informeren (298.556 adviezen).

I.3. De Dienst Kort Verblijf / Opvolging

Doel van deze cel : het verzekeren van de opvolging van de verblijven van minder dan 3 maanden van elke buitenlandse onderdaan die op het Belgisch grondgebied aanwezig is.

Elke persoon die voor een periode van minder dan 3 maanden naar België komt en niet in een hotel verblijft, moet zich bij het gemeentebestuur aanbieden om er het vereiste document te ontvangen.

Dit werk omvat verschillende fases :

- 1) De ontvangst en de controle van de documenten die door de gemeentebesturen aan ons worden overgemaakt, of de betrokkene nu al dan niet aan de visumplicht onderworpen is : aankomstverklaringen voor de niet-Europese onderdanen, bijlagen 3 ter voor de Europese onderdanen. Indien er sprake is van een vergissing wordt een verzoek tot rechtzetting naar het betrokken gemeentebestuur gestuurd.
- 2) Indien de verlenging van een van de bovengenoemde documenten wordt aangevraagd : het onderzoek van de aanvraag volgens zeer precieze criteria. Dit onderzoek leidt tot een akkoord, indien het geval als ernstig beschouwd wordt en aan de criteria beantwoordt, of tot een bevel om het grondgebied te verlaten, indien de aanvraag niet aan de voorwaarden voor de verlenging beantwoordt. In sommige gevallen wordt bijkomende informatie gevraagd, om de aanvraag zo objectief mogelijk te kunnen onderzoeken.

- 3) De opvolging van de genomen beslissingen : wanneer een verlenging of een bevel om het grondgebied te verlaten vervalst, wordt er overgegaan tot een onderzoek van de verblijfplaats, om na te gaan of de betrokkene het grondgebied daadwerkelijk verlaten heeft. Indien dit niet het geval is, wordt een bevel om het grondgebied te verlaten afgegeven, indien dit nog niet gedaan werd, of wordt het dossier voor verder gevolg overgemaakt aan het bureau Clandestienen.
- 4) Indien de dienst "visa / kort verblijf" een visum toekent, maar twijfel koestert in verband met het vertrek van de betrokkene, wordt er overgegaan tot een onderzoek van de verblijfplaats, om na te gaan of de persoon het grondgebied verlaten heeft, en of het nodig is om daar eventueel het bevel toe te geven.
- 5) In samenwerking met het bureau P, dat zich met de schijnhuwelijken bezighoudt, afgifte van de bevelen om het grondgebied te verlaten, indien de procureur of de officier van de burgerlijke stand het huwelijk niet wil voltrekken.

Cijfers voor het jaar 2011

Afgifte bijlagen **3 ter** : 26.941 (Europese Unie).
Afgifte van **aankomstverklaringen** : 23.252 (niet-EU).
TOTAAL : 50.193

Dit cijfer is lager dan het aantal afgegeven toeristische visa, omdat verschillende personen zich niet aanmelden bij het gemeentebestuur of zich enkel naar het gemeentebestuur begeven wanneer ze problemen hebben. De personen die in een hotel verblijven, worden ook niet meegeteld.

1.635 bevelen om het grondgebied te verlaten werden afgegeven : 1.350 in Brussel en in Wallonië, tegenover 285 in Vlaanderen.

In totaal werden **7.913 dossiers** behandeld door de cel (verlengingen, bevelen om het grondgebied te verlaten en opvolging). Als gevolg van het zwangerschapsverlof van een ambtenaar is dit cijfer in 2011 effectief gedaald.

Problemen waarmee men in 2011 geconfronteerd werd

1° Er is een aanzienlijke stroom van Braziliaanse, Mauritiaanse en Macedonische onderdanen. Aangezien ze niet aan de visumplicht onderworpen zijn, hebben ze recht op een toeristisch verblijf van 90 dagen op ons grondgebied.

Velen onder hen proberen tijdens dit verblijf in het huwelijk te treden. Steeds meer van deze personen zetten hun verblijf illegaal voort en geven geen gehoor aan de bevelen om het grondgebied te verlaten, of slagen erin om hun kinderen als Belg te laten erkennen.

2° Er wordt een sterke stijging van het aantal EU-werknemers vastgesteld, niet meer in het kader van seizoenarbeid, maar het hele jaar lang.

3° Talrijke Marokkaanse onderdanen komen met een Spaanse verblijfstitel in België aan om werk te zoeken. Weinigen onder hen vinden werk, maar velen onder hen vertrekken niet opnieuw.

4° Daling van het aantal verlengingen voor FIV, als gevolg van de opening van een ziekenhuis in Koeweit City door de AZVUB.

5° De toepassing van de verordening (EG) nr. 810/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 (inwerkingtreding : 05-04-2010) tot vaststelling van een gemeenschappelijke visumcode (Visumcode) heeft ook gevolgen gehad voor het deel “verblijf” van het kort verblijf.

Meer in het bijzonder artikel 33 van de Visumcode, met betrekking tot de verlengingen, is van toepassing.

De vreemdeling die voor een kort verblijf onderworpen is aan de visumplicht en die zijn verblijf na het verstrijken van de vervaldatum van zijn visum wil verlengen wendt zich tot het gemeentebestuur van zijn verblijfplaats.

De aanvraag voor een verlenging van het verblijf, de documenten die het bestaan van de redenen van overmacht, de humanitaire redenen of de ernstige persoonlijke redenen omwille van dewelke de vreemdeling het grondgebied niet voor het verstrijken van zijn visum kan verlaten aantonen, en, in voorkomend geval, de aankomstverklaring, worden voor een onderzoek en een beslissing naar kort verblijf gestuurd.

De beslissing van kort verblijf wordt doorgegeven aan het gemeentebestuur, die de beslissing aan de vreemdeling betekent.

Indien de visumverlenging toegekend wordt, begeeft de aanvrager zich, met de beslissing van de DVZ, naar de FOD Buitenlandse Zaken. De FOD Buitenlandse Zaken brengt een nieuwe visumsticker aan in het paspoort en registreert de inlichtingen met betrekking tot het verlengd visum in het VIS (Visa Information System).

Indien de visumverlenging geweigerd wordt, blijft de huidige procedure van kracht.

Per maand worden een vijftigtal aanvragen op dergelijke wijze behandeld.

II. Het lang verblijf in België

II.1. Lang Verblijf / Niet-EU

In het jaar 2008 is de wijziging van de wetgeving met betrekking tot het verblijf van de Europese burgers van kracht geworden, met name de uitbreiding van het begrip familieleden tot de samenwonenden.

Beslissingen genomen in 2011

Economische migratie

Aanvragen	Akkoorden	Afwijzingen - onontvankelijkheidsverklaringen
Posten*	344	182
Gemeenten*	726	67
Vernieuwing A-kaarten	1.839	120

* Buiten gevallen van ambtshalve afgifte

Niet-economische migratie

Aanvragen	Akkoorden	Afwijzingen - onontvankelijkheidsverklaringen
Posten	620	238
Gemeenten	1.484*	961*
Vernieuwing A-kaarten	3.385	118
Onbeperkt verblijf	1.512	157
Identiteitskaart (IK) – status van langdurig ingezetene (LI)	325	176
Nieuwe inschrijvingen na schrapping	834	77

* Met inbegrip van regularisaties

Commentaar

1. Deze cijfers weerspiegelen de activiteit van de dienst, maar niet het aantal afgegeven visa, aangezien de meeste visa ambtshalve afgegeven worden door de posten. Een groot aantal eerste machtigingen tot verblijf (artikel 9 Bis) worden ambtshalve afgegeven door de gemeenten, op basis van een arbeidskaart die tijdens een legaal verblijf wordt afgegeven. Ten slotte heeft het aantal beslissingen die inzake identiteitskaarten genomen worden enkel betrekking op de aanvragen waarvoor een grondig onderzoek nodig is. De overgrote meerderheid wordt ambtshalve door de gemeente afgegeven, indien de DVZ na het verstrijken van een periode van 5 maanden geen negatieve beslissing heeft doorgegeven.
2. Indien men de cijfers van 2010 en 2011 met elkaar vergelijkt, stelt men vast dat het aantal gevallen van onbeperkt verblijf door 2 gedeeld werd. Deze daling is het resultaat van het einde van de regularisatieoperatie waartoe in juli 2009 besloten werd. Het aantal verlengingen van A-kaarten voor de economische migranten is trouwens nog verder gedaald. Deze daling kan verklaard worden door het feit dat een bepaald aantal A-kaarten voor meer dan een jaar worden afgegeven (onderzoekers-zelfstandigen) en door het feit dat aan de gemeenten de volmacht verleend werd om het verblijf van de werknemers wier arbeidskaart verlengd werd ambtshalve te verlengen.

II.2. Lang Verblijf / Studenten

II.2.1. Inleiding

De activiteiten van het bureau zijn rond twee polen geconcentreerd :

- Enerzijds de behandeling van de aanvragen voor een machtiging tot voorlopig verblijf voor studies die door de vreemdelingen worden ingediend bij de Belgische diplomatieke en consulaire posten in het buitenland;
- Anderzijds de behandeling van het verblijf van de studenten in België, de controle van deze personen en hun eventuele verwijdering.

Om deze opdrachten te vervullen is het bureau Lang Verblijf onderverdeeld in twee afdelingen, die onder het toezicht staan van 3 verantwoordelijken.

II.2.2. Studentenvisa

II.2.2.1. Aanvragen die in 2011 behandeld werden door het bureau Lang Verblijf Studenten

Tijdens het jaar 2011 werden **2.929 aanvragen** voor een MVV voor studies behandeld door de dienst. De genomen beslissingen zijn als volgt verdeeld :

Behandelde aanvragen				
	Akkoord	Weigering	Opschorting	Totaal
Art. 58	684	1.047	21	1.731
Art. 9	235	563	1	798
Middelbaar onderwijs	19	69	0	88
GH-10bis	166	52	43	218
Beursstudenten	29	0	0	29
Totaal	1.133	1.731	65	2.864

Voorafgaande opmerking

Allereerst moet worden opgemerkt dat dit cijfer enkel betrekking heeft op de aanvragen die door de Belgische vertegenwoordigingen in het buitenland naar de DVZ werden gestuurd. Aangezien de diplomatieke en consulaire posten over een akkoordbevoegdheid inzake de materie beschikken, wanneer ze van mening zijn dat het dossier volledig is en voldoende garanties biedt, vormt dit cijfer dus slechts een deel van het totaal aantal aanvragen voor een MVV die wereldwijd worden ingediend. Aangezien twee belangrijke posten (Casablanca en Kinshasa) elk jaar gedurende een bepaalde periode (van 1 juni tot 1 november) over een uitgebreide bevoegdheid tot weigering beschikken moet dit cijfer des te meer gerelativeerd worden.

Analyse van de statistieken

- De aanvragen die gebaseerd zijn op een attest dat afgegeven wordt door een « door de overheid georganiseerde, erkende of gesubsidieerde onderwijsinstelling » (art. 58) zijn goed voor 66 % van het totaal aantal aanvragen. Meer dan **61 %** van de aanvragen die in dit kader worden ingediend worden afgesloten met een negatieve beslissing tot weigering van afgifte van het visum.
- De privé-scholen (art. 9) zijn goed voor 30 % van het totaal aantal aanvragen. Deze categorie blijft toenemen (nieuwe stijging van 6 % in vergelijking met 2010), terwijl het weigeringspercentage **70 %** bedraagt. De belangrijkste redenen van weigering zijn het ontbreken van een continuïteit tussen de beoogde opleiding en de studies of de vroegere beroepsactiviteit, een belangrijke onderbreking van de studentencursus en/of het feit dat men niets weet over de beoogde opleiding.
- De verzoeken tot gezinshereniging zijn goed voor iets meer dan 7 % van het totaal aantal aanvragen (op 9 maanden *) en het percentage van de visumafgifte bedraagt 76 %. De beslissingen tot weigering zijn over het algemeen te wijten aan het feit dat de student die zijn familie wil laten komen over onvoldoende financiële middelen beschikt.
 - ° De nieuwe verzoeken tot gezinshereniging worden sinds eind september 2011 niet meer door het Bureau Studenten, maar door de dienst Gezinshereniging behandeld.
- Er werden zeer weinig aanvragen voor beursstudenten geregistreerd. Dit is te wijten aan het feit dat de posten bevoegd zijn om de MVV voor dit type aanvragers ambtshalve af te geven, om de procedure zoveel mogelijk te versnellen.

- In totaal werd aan iets minder dan **40 %** van de aanvragen die door de dienst werden ontvangen een positief gevolg gegeven.

Behandelingstermijnen

De gemiddelde behandelingstermijn voor de aanvragen voor een MVV voor studies werd voor het jaar 2011/2012 ruimschoots overschreden, en dit omwille van de vermindering van de hulp die elk jaar op het moment van de activiteitspiek verleend wordt. Deze vermindering is zelf te wijten aan de beperkingen op het gebied van het personeel.

II.2.2.2. Aanvragen die door Buitenlandse Zaken behandeld worden

Aangezien de Belgische diplomatieke en consulaire posten in het buitenland over een bevoegdheid tot visumafgifte beschikken beschikt enkel de FOD Buitenlandse Zaken over het totaal aantal aanvragen voor visa die voor studies worden ingediend. Volgens het meegedeelde cijfer werden in 2011 **9.285** aanvragen voor een MVV ingediend.

Hieronder vindt u de verschillende nationaliteiten die de MVV aanvragen :

	Landen	Aantal aanvragen
1.	Kameroen	1.267
2.	Marokko	902
3.	Verenigde Staten	638
4.	China	549
5.	Congo (DRC)	428

Deze landen zijn goed voor meer dan 41 % van het aantal aanvragen die in 2011 ingediend werden.

De Verenigde Staten behoren nog steeds tot de vijf belangrijkste nationaliteiten. De andere landen zijn eveneens de landen die in het kader van de behandeling van de dossiers van de Dienst bovenaan stonden. De meeste dossiers die in de Verenigde Staten worden ingediend worden ter plaatse behandeld, zonder dat een advies wordt gevraagd aan de Dienst. In meer dan 95 % van de gevallen wordt dit visum ambtshalve afgegeven.

Het aantal aanvragen die in Marokko worden ingediend is met 11 % gestegen, terwijl de andere aanvragen gedaald zijn.

II.2.3. Verblijf van de studenten

Genomen beslissingen

	Geregistreerd in 2011
Machtigingen tot verblijf (art. 58)	322
Machtigingen tot verblijf – privé-scholen (art. 9 Bis)	79
Machtigingen tot verblijf gezinshereniging	21
Verlenging van de verblijfstitel (art. 58)	1.647
Verlenging van de verblijfstitel – privé-scholen	211
Machtiging om van instelling te veranderen	257
Weigering- onontvankelijkheid machtiging tot verblijf (artikel 58)	93
Weigering – onontvankelijkheid machtiging tot verblijf (artikel 9 Bis)	140
Einde verblijf (BGV)	425

II.2.4. Analyse van twee gevoelige landen : Kameroen en Marokko

II.2.4.1. Kameroen

Sinds 2007 staat Kameroen bovenaan de tabel van de visumaanvragen voor studies, en het land is zelfs naar de eerste plaats opgeschoven. De in Yaoundé ingediende aanvragen vormen meer dan **13 %** van het totaal aantal aanvragen voor een MVV voor studies die in de loop van het afgelopen jaar ingediend werden. Met het oog op het belang van deze post werd in 2011 ter plaatse een missie uitgevoerd.

Verdeling per onderwijstype

	Akkoord	Weigering	Totaal
Universiteiten	40,5 %	11,5 %	26,14 %
Hogescholen	56,0 %	40,0 %	48,36 %
Privé-scholen	2,5 %	44,0 %	22,87 %
Middelbaar onderwijs	1,0 %	4,5 %	2,61 %

Opmerking : de hogescholen zijn goed voor bijna 50 % van het hoger onderwijs (lange of korte type). De rest is verdeeld tussen de universiteiten en de privé-scholen.

Het akkoordpercentage voor de universiteiten bedraagt 40 %, terwijl het voor de privé-scholen slechts 2,5 % bedraagt.

Het akkoordpercentage voor de hogescholen bedraagt 56 %, wat waarschijnlijk te wijten is aan het feit dat de limietdata voor de inschrijvingen rekbaarder zijn in het hoger onderwijs van het korte type (eind oktober, midden november, zelfs tot december).

De weigeringen zijn hoofdzakelijk te wijten aan :

- Een ontoereikende financiële dekking (34 %);
- Een incoherent schoolparcours (33 %);
- De 2 bovengenoemde redenen samen (7 %);

- De incoherentie tussen de verklaringen van de betrokkene en de overgelegde documenten (21 %).

De oprichting van de dienst voor de verificatie van de diploma's en de vereiste in verband met hun legalisatie, die een controle vóór de indiening van het dossier mogelijk maakt, hebben het daarentegen mogelijk gemaakt om het aantal valse diploma's op aanzienlijke wijze te verminderen.

Verschillende aanvragen waren toen echter nog niet ingediend en verschillende van deze aanvragen moesten wegens laattijdige indiening van de aanvraag, die een inschrijving als regelmatige student niet meer mogelijk maakte, afgewezen worden (24 %).

Net zoals vorig jaar werd deze situatie veroorzaakt door een organisatorisch probleem bij het Consulaat (zie infra).

De belangrijkste problemen waarmee men geconfronteerd wordt zijn dus dezelfde als die van vorig jaar.

1) Verdeling van de afspraken

Met uitzondering van de beursstudenten moeten de studenten een afspraak maken om hun dossier bij het Consulaat in te dienen. Ze moeten bellen naar het callcenter Africatel, dat de datum en het uur waarop ze zich op het Consulaat moeten aanbieden bepaalt. Per dag mogen 40 nieuwe aanvragen ingediend worden.

In 2009 hadden de studenten het grootste deel van de afspraken die beschikbaar waren tijdens de maanden juli tot september gemonopoliseerd, zodat er zeer weinig ruimte overbleef voor de andere visumtypes. Om deze situatie te vermijden werd in 2010 besloten om het aantal ontvangsten van aanvragen voor een MVV voor studies op woensdag te beperken, à ratio van 40 aanvragers. De situatie liep al snel uit de hand en voor de studenten die in juli naar het callcenter belden werd een afspraak voor december gemaakt!

In 2011 was de dienst als volgt georganiseerd :

- Van 01/07 tot 22/08/2010 : een dag per week, à ratio van 45 afspraken per dag;
- Van 22/08 tot 28/10/2011: 3 dagen per week;
- Van november tot eind december : twee dagen per week;
- Midden augustus werd voor de studenten een afspraak voor eind oktober gemaakt.

Conclusie : de wachtermijn voor een afspraak blijft lang, alhoewel er ten opzichte van 2010 sprake is van een verbetering.

2) Documentenfraude

De documentenfraude blijft een belangrijk fenomeen, dat moeilijk kan worden opgespoord en nog moeilijker op onweerlegbare wijze kan worden aangetoond.

De oprichting van de dienst voor de verificatie van de diploma's en de vereiste in verband met hun legalisatie, die een controle vóór de indiening van het dossier mogelijk maakt, hebben het daarentegen mogelijk gemaakt om het aantal valse diploma's op aanzienlijke wijze te verminderen.

II.2.4.2. Marokko

Met 902 ingediende visumaanvragen blijft Marokko het op een na belangrijkste land in het kader van de materie. Op het niveau van het verblijf gaat het om de belangrijkste nationaliteit, en de nationaliteit waarvoor de meeste verwijderingsmaatregelen moeten worden genomen. Er wordt al verschillende jaren veel aandacht besteed aan Marokko. Jaarlijks wordt tijdens de zomer een missie uitgevoerd om te helpen bij de rechtstreekse behandeling, ter plaatse, van de visumaanvragen.

Verdeling per onderwijstype

Uit een verdeling per onderwijstype van de dossiers die tijdens de missie behandeld worden blijkt duidelijk dat de voorbereidende jaren voor het hoger onderwijs op de eerste plaats staan (44 % van de aanvragen). Vervolgens komen het universitair onderwijs, het onderwijs voor sociale promotie (optiek-optometrie) en het hoger niet-universitair onderwijs. Dit klassement is identiek aan dat van 2010.

Onderwijstype	%
Vorbereidend jaar voor het hoger onderwijs	44 %
Hoger universitair onderwijs	29 %
Niet-universitair hoger onderwijs	9 %
Onderwijs voor sociale promotie (optiek)	13 %
Privé-opleidingen	5 %

Tijdens de missie werd de machtiging tot voorlopig verblijf voor slechts **30 %** van de ingediende aanvragen afgegeven.

Dit cijfer moet echter gerelativeerd worden, omdat de diensten van de ambassade de moeilijke dossiers opzij hebben gelegd om die aan de vertegenwoordiger van de DVZ voor te leggen.

Op jaarbasis zijn de cijfers ongeveer **50/50**.

De redenen van weigering zijn :

Redenen gebaseerd op de vragenlijst	71 %
Redenen verbonden met de financiële dekking van het verblijf	39 %
Technische redenen	10 %
Laattijdige indiening met betrekking tot de vereiste datum van aanwezigheid	2 %
Hernieuwde indiening van een aanvraag na een weigering	7 %

Dit jaar staan de motiveringen die rechtstreeks verbonden zijn met de vragenlijst op de eerste plaats, en dit met een grote voorsprong !

Dit betekent dat de studenten in 71 % van de gevallen niet kunnen preciseren welke studies ze willen volgen, wat ze van deze studies verwachten en waarom ze ze hebben gekozen ...

De antwoorden zijn vaak zeer vaag en in tegenspraak met de overgelegde documenten.

Het is dus duidelijk dat de Marokkaanse studenten de reden van de studies gebruiken om op pseudo-legale wijze naar België of de Schengenruimte te emigreren.

Zoals in het verslag van 2010 reeds vermeld werd maken verschillende indicatoren het mogelijk om deze bewering te bevestigen :

- 1) Zeer weinig studenten respecteren het studieplan waarvoor ze een visumaanvraag hebben ingediend en dat ze in de vragenlijst hebben verdedigd. Bij de aankomst in België zijn er verschillende ongemotiveerde wijzigingen, zonder duidelijke reden.
- 2) Bij de indiening van de visumaanvragen wordt men zeer vaak geconfronteerd met een gebrek aan coherentie en logische opvolging in het kader van het studieparcours. Het komt vaak voor dat de studenten niet in staat zijn om de gekozen studies in België uit te leggen en duidelijk te maken wat die studies hen in hun land van herkomst in staat zullen stellen om te doen.
- 3) Het fenomeen van de shopping op het gebied van de studies en de studierichtingen is schering en inslag : in de loop van hun studies veranderen verschillende studenten regelmatig van onderwijsinstelling of studierichting, zonder in het kader van de voordien gevolgde opleiding een diploma te hebben bekomen. Deze herhaalde veranderingen worden zelden gerechtvaardigd en nog minder gemotiveerd door de studenten.
- 4) Marokko is de belangrijkste nationaliteit op het gebied van de verwijderingsmaatregelen die genomen worden door het Bureau Lang Verblijf Studenten : 35 % van de bevelen om het grondgebied te verlaten die in 2011 werden afgegeven hadden betrekking op Marokkaanse studenten.

2.5. Conclusie

Zoals hierboven vermeld werd konden de aanvragen voor studievisa niet binnen een redelijke termijn behandeld worden.

Met betrekking tot de inhoud van de dossiers stelt de DVZ een relatieve verbetering van de overgelegde dossiers vast. De bijzondere aandacht die besteed wordt aan sommige gevoeligeren posten blijft een interessante piste voor een betere selectie van de studenten. Ondanks onze inspanningen moet echter vastgesteld worden dat er nog steeds vreemdelingen zijn die het studievisa voor migratiedoeleinden gebruiken.

Op het niveau van het verblijf wordt het beheer van de aanvragen voor een verlenging van een verblijf en voor een verandering van statuut steeds moeilijker, met name als gevolg van het toegenomen aantal aanvragen van de gemeentebesturen. Er werd vastgesteld dat de gemeenten steeds minder beslissingen nemen en er de voorkeur aan geven om de dossiers voor een beslissing naar de Dienst te sturen. De statistische analyse toont aan dat de logistieke taken de tijd die beschikbaar is voor de behandeling van de aanvragen op gevaarlijke wijze aantasten. Met het oog op het grote aantal studievisa die rechtstreeks worden afgegeven door de diplomatieke of consulaire posten, zonder raadpleging van de DVZ, blijkt de controlerende rol van het Bureau Lang Verblijf Studenten zeer belangrijk te zijn, maar deze rol kan niet volledig worden vervuld.

II.3. Lang Verblijf / EU

II.3.1. Inleiding

In 2008 werd de Europese richtlijn 2004/38 definitief omgezet in nationaal recht. Zo werd de wetgeving met betrekking tot EU- burgers grondig hervormd. Een speciale cel binnen de dienst Lang verblijf behandelt alle aanvragen van EU-burgers die een verblijf wensen op basis van werknemer, zelfstandige, student, werkzoekende of beschikker van voldoende middelen van bestaan.

Ook de aanvragen voor een duurzaam verblijfsrecht worden door deze cel behandeld. 13 medewerkers aan Franstalige kant en 10 medewerkers aan Nederlandstalige kant zorgen voor een efficiënte behandeling van de verblijfsaanvragen van EU-onderdanen in België.

II.3.2. Zware Logistieke Druk

De EU-sectie krijgt maandelijks veel documenten te verwerken. Zo krijgt deze sectie ongeveer 6.500 inkomende documenten per maand te verwerken, waarvan maandelijks 3.200 faxen Dit komt neer op een gemiddelde van 160 faxen per dag. Uit alle 6.500 inkomende documenten worden er maandelijks gemiddeld 3.000 aanvragen bijlagen 19 (aanvraag tot verklaring van inschrijving) geregistreerd.

Het merendeel van de aanvragen betreft werknemers of zelfstandigen. Indien de aanvraag voor werknemers of zelfstandigen volledig is, kan de gemeente ambtshalve de E kaart afleveren.

Toch wordt in de meeste gevallen een voorafgaand advies gevraagd aan bureau EU, wat resulteert in veel telefoons en een enorme logistieke druk. Zo krijgt het bureau maandelijks 1.500 telefoons of 75 telefoons per dag.

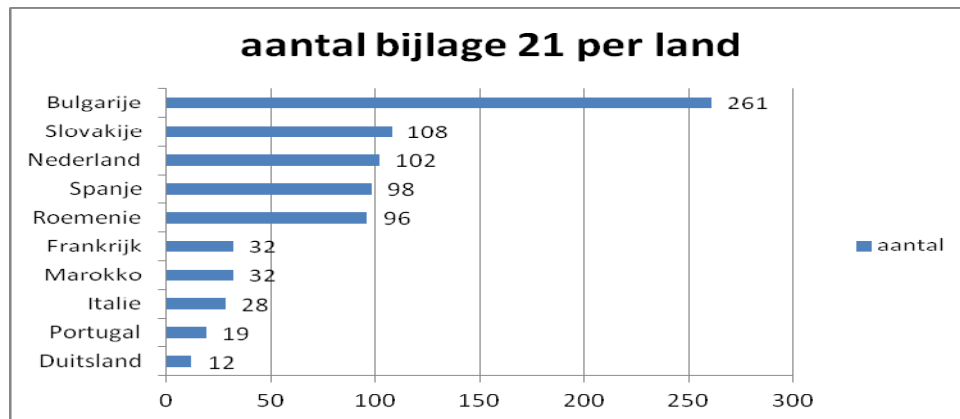
II.3.3. Beslissingen

Artikel 42 bis van de wet van 15/12/1980 bepaalt dat het verblijf van EU-burgers ingetrokken kan worden als ze niet meer voldoen aan de initiële verblijfsvoorwaarden of indien hij of zij een onredelijke belasting vormt voor het sociaal bijstandstelsel van het Rijk.

In 2011 heeft de DVZ aan 1.542 EU-burgers (inclusief familieleden) een einde gesteld aan hun verblijf. Deze beslissingen worden genomen met een bijlage 21 en zijn voor 95 % gebaseerd op art. 42 bis van de wet van 15/12/1980. Slechts een miniem aantal werd gemotiveerd op basis van art. 42 septies van de wet van 15/12/1980 (beëindiging van verblijf wegens fraude).

In onderstaande tabel vindt u een top 10 van de nationaliteiten wiens verblijfsvergunning werd ingetrokken. De intrekkingen van het verblijfsrecht van de familieleden (zowel EU als niet EU) werden mee opgenomen in deze statistieken. Deze familieleden hebben niet noodzakelijk dezelfde nationaliteit als de Eu-burger zodat onderstaande grafiek genuanceerd dient te worden.

Top 10 van nationaliteiten waar het verblijfsrecht beëindigd werd.

De verhoging ten opzichte van vorig jaar (in 2010 werden er 502 verblijven beëindigd) is enerzijds te wijten aan een betere opvolging van de dossiers en anderzijds aan een uitgebreidere toegang via de Kruispuntbank sociale zekerheid. Sinds juli 2011 krijgt immers gegevens van alle EU burgers die ingeschreven zijn in het wachtregister of vreemdelingenregister en die leefloon of een equivalent van leefloon genieten. Aan minstens 989 verblijfsvergunningen werd een eind gesteld dankzij de gegevens van de Kruispuntbank sociale zekerheid.

II.3.4. Verwachtingen

Sinds juli 2011 krijgt DVZ via de Kruispuntbank sociale zekerheid gegevens over alle EU-burgers die een onredelijke belasting betekenen voor het sociaal zekerheidsstelsel. Gezien het feit dat het onderzoek van deze dossiers individueel en uitermate grondig gebeurt, zal dit onderzoek zich dan ook in 2012 verder zetten.

II.4. Lang Verblijf / Fraudecel

II.4.1. Inleiding

De cel Fraude werd in 2006 opgericht, naar aanleiding van het vaststellen van onregelmatigheden bij de regularisatiewet van december 1999. Zo beslist de cel of de verblijfsvergunning al dan niet ingetrokken wordt nadat fraude is ontdekt. De fraude wordt onderzocht nadat de betrokkene een paspoort voorlegt waarvan de identiteit verschillend is van bij zijn eerste verklaring of via verkregen informatie van politiediensten,...

De fraudecel neemt enkel beslissingen indien de vreemdeling reeds gemachtigd of gevestigd is tot een verblijf van meer dan 3 maanden. Ook wordt het verblijf onderzocht bij een veroordeling voor schijnhuwelijk of nietigheidsverklaring van huwelijk, bij detectie van valse EU-burgers, bij detectie van fraude bij gezinshereniging en bij detectie van fraude nadat de vreemdeling geregulariseerd is.

II.4.2. Cijfergegevens

In 2011 heeft de fraudecel 2.532 beslissingen genomen. Dit zijn ongeveer evenveel beslissingen al in 2010. (in 2010 waren er 2.598 definitieve beslissingen).

279 verblijfsvergunningen werden beëindigd door de fraudecel. De fraudegevallen kan men hoofdzakelijk onderverdelen in fraude bij huwelijken, valse EU-burgers, beëindigen van het verblijf wegens intrekking vluchtelingenstatus, fraude bij regularisaties.

II.4.2.1. Fraude bij huwelijken

De fraudecel heeft in 2011 het verblijf ingetrokken of beëindigd van 116 vreemdelingen die veroordeeld werden voor het aangaan van een schijnhuwelijk, vreemdelingen die hun huwelijk nietig zagen verklaard worden door de rechtbank of die als een gevolg van een schijnhuwelijk hun verblijf kregen. Ook vinden we hier de vreemdelingen terug die gefraudeerd hebben met valse huwelijksaktes. Het betreft hier vooral vreemdelingen van Marokkaanse nationaliteit (43 vreemdelingen) en Turkije (19 vreemdelingen).

II.4.2.2. Valse EU-burgers

De fraudecel wordt vaak geconfronteerd met vreemdelingen die op basis van valse EU-identiteitskaarten een verblijf bekomen. De cel behandelt enkel de gevallen van vreemdelingen die al een verblijf hebben. Indien de verblijfsprocedure van de vreemdeling nog lopende is, dan wordt dit behandeld door de cel EU. Cijfers over valse EU-onderdanen in procedure zijn niet bekend gezien de gemeente ook zelf een beslissing kan nemen om de aanvraag niet in overweging te nemen.

In 2011 De fraudecel heeft 97 verblijfsvergunningen beëindigd omdat de E kaart of E+ kaart werd bekomen door vreemdelingen met valse EU identiteitskaarten.

Het betreft in hoofdzaak valse Portugezen (63 verblijfsvergunningen).

II.4.2.3. Beeindiging van het verblijf op basis van een intrekking van het statuut van erkend vluchteling

Het CGVS is bevoegd voor de erkenning van het statuut van vluchteling. Ook kan het CGVS het statuut intrekken conform art. 57/6 van dat wet van 15/12/1980. Tegen deze beslissing is ook een schorsend beroep mogelijk bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Als blijkt dat de vreemdeling fraude heeft gepleegd om zo verblijf te bekomen als erkend vluchteling, dan kan de DVZ beslissen om ook het verblijf van de vreemdeling in te trekken. DVZ kan dit echter enkel maar doen indien de termijn voor het schorsingsberoep verlopen is of indien de Raad voor Vreemdelingenbetwistinging de beslissing tot intrekking heeft bevestigd.

In het jaar 2011 heeft DVZ het verblijf ingetrokken van 6 vreemdelingen. Het betrof hier 2 vreemdelingen van Russische nationaliteit of origine, 3 Turken en 1 Guinees.

II.4.2.4. Fraude vastgesteld na regularisatie

In het jaar 2011 heeft de fraudecel 60 verblijfsvergunningen ingetrokken nadat de DVZ op de hoogte werd gesteld van fraude. Het betreffen hier dossiers waar de vreemdeling valse verklaringen en/of valse documenten heeft voorgelegd die doorslaggevend waren om zijn regularisatie te bekomen, maar waar pas achteraf de fraude ontdekt wordt.

De twee grootste nationaliteiten waren Albanezen (Kosovaren) met 16 personen en 14 Armeniers.

III. De Dienst Gezinshereniging

III.1. Bevoegdheden van de Dienst Gezinshereniging

De Dienst Gezinshereniging behandelt de verzoeken tot gezinshereniging op grond van de artikelen 10, 10 bis van de wet van 15 december 1980 (verzoek tot gezinshereniging met een niet-Europeaan) en op grond van de artikelen 40bis en 40ter van dezelfde wet (verzoek tot gezinshereniging met een burger van de Unie of een Belg).

De wetswijzigingen van 08/07/2011, die op 22/09/11 van kracht zijn geworden, hebben nieuwe voorwaarden opgelegd in het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land (artikel 10/10bis) of met een Belg (artikel 40 ter).

Met betrekking tot de meest recente wetswijzigingen van 25/04/2007 werd er daarentegen geen enkele voorwaarde toegevoegd voor de gezinshereniging met een burger van de Europese Unie (artikel 40bis). Er werd enkel een behandelingstermijn van 6 maanden opgelegd.

Dit zijn de belangrijkste wijzigingen :

- De vervoegde vreemdeling die een onderdaan van een derde land is of de Belg zal moeten bewijzen dat hij over stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen beschikt, om in zijn eigen behoeften en die van zijn familie te voorzien. Hij moet eveneens over toereikende huisvesting beschikken, om zijn familieleden die hem willen vervoegen te kunnen ontvangen, en over een ziektekostenverzekering die de risico's in België voor hemzelf en zijn familieleden dekt.
Er werden echter uitzonderingen voorzien voor de familieleden van erkende vluchtelingen of van vreemdelingen die van de subsidiaire bescherming genieten.
- Wat de toelaatbare familieleden betreft, heeft de wetgever een minimumleeftijd van 21 jaar vastgelegd, op het niveau van de echtgenoot, van de partner met wie hij verbonden is door een geregistreerd partnerschap dat als gelijkwaardig met het huwelijk wordt beschouwd of met wie hij verbonden is door een overeenkomstig een wet geregistreerd partnerschap. In het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land kan deze minimumleeftijd echter tot 18 jaar teruggebracht worden, indien de echtelijke band of het geregistreerd partnerschap reeds vóór de aankomst van de vervoegde vreemdeling bestond.
- De bloedverwanten in opgaande lijn kunnen niet meer genieten van de gezinshereniging, terwijl de vader en moeder van een Belgische minderjarige er nu van kunnen genieten.
- In het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land heeft de wetgever een minimale duur voor het wettelijk verblijf opgelegd.
De familieleden van een vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van onbepaalde duur in België of gemachtigd is om er zich te vestigen (artikel 10) zullen pas na een periode van 12 maanden na de afgifte van de verblijfstitel van de vervoegde vreemdeling van de gezinshereniging kunnen genieten.
Deze termijn van 12 maanden vervalt indien de echtelijke band of het partnerschap reeds bestond vooraleer de vervoegde vreemdeling in het Rijk aankwam, of indien ze een gemeenschappelijk minderjarig kind hebben.

- Er werden behandelingstermijnen opgelegd, namelijk een termijn van 6 maanden, eventueel 2 x met 3 maanden verlengd, in het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land en een termijn van 6 maanden, zonder mogelijkheid tot verlenging, in het kader van een gezinshereniging met een burger van de Europese Unie of een Belg.

De wetgever heeft geen specifieke integratievoorwaarden opgelegd voor het bekomen van een gezinshereniging. Er moet echter rekening gehouden worden met de integratie van het familielid vooraleer men een uitspraak doet over een eventuele intrekking van de verblijfstitel, indien de met de gezinshereniging verbonden voorwaarden niet gerespecteerd worden. De termijn in het kader van het onderzoek van een eventuele intrekking van de verblijfstitel bedraagt nu 3 jaar, zonder dat men moet aantonen dat er sprake is van een schijnsituatie.

III.2. Evolutie van de beveiligde DNA-procedure in het kader van de aanvragen voor een visum “gezinshereniging”

De bepalingen van de wet van 15/12/1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen die betrekking hebben op de gezinshereniging vereisen dat het bewijs van de verwantschapsband tussen de aanvrager en de persoon met wie men wordt herenigd wordt overgelegd.

Om het niet bewijskrachtig karakter van bepaalde documenten van de burgerlijke stand of de afwezigheid van die documenten, als gevolg van de vernietiging van de registers van de burgerlijke stand, te compenseren, hebben de FOD Buitenlandse Zaken en de FOD Binnenlandse Zaken een beveiligde procedure uitgewerkt en ingevoerd. Dankzij deze procedure kunnen de aanvragers die dat wensen een beroep doen op de DNA-procedure om de afstammingsband vast te stellen, in het kader van een aanvraag voor een visum “gezinshereniging” op grond van artikel 40 bis/ter of artikel 10/10 bis van de wet van 15 december 1980.

Deze mogelijkheid die de aanvrager wordt aangeboden past in het kader van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het kind, aangezien de zo uitgevoerde genetische test het mogelijk maakt om de gezinshereniging te bevorderen.

In september 2003 werd deze beveiligde procedure bij 8 diplomatieke of consulaire posten opgestart. Vervolgens werd dit aantal in 2007 tot 21 posten verhoogd.

Met het oog op de verbetering van deze beveiligde DNA-procedure werd besloten om deze procedure aan te passen, rekening houdend met de problemen waarmee men geconfronteerd werd (problemen in verband met de verplaatsing tijdens de bloedafname, het agressieve karakter van deze afname, het feit dat het onmogelijk is om het vloeibare bloed naar Aziatische landen te transporteren...).

De voorkeur werd gegeven aan de afname van bloeddruppels als nieuwe methode om bloed af te nemen.

Deze nieuwe procedure is in maart 2009 van toepassing geworden en werd uitgebreid tot 12 nieuwe posten, waardoor het aantal op 33 posten komt te staan (Abidjan, Addis Abeba, Islamabad, Kinshasa, Lagos, Lubumbashi, New Delhi, Peking, Shanghai, Kigali, Nairobi, Dakar, Bangkok, Manilla, Kampala, Bujumbura, Yaoundé, Caracas, Teheran, Cotonou, Kanton + Bogota, Kingston, Johannesburg, Damas, Amman, Conakry, Ouagadougou, Bamako, Brazzaville, Luanda, Dar Es Salaam en Riyad).

Sinds het begin van het jaar 2010 is het, in voorkomend geval, mogelijk om deze procedure in uitzonderlijke gevallen uit te breiden tot andere Belgische ambassades of consulaten-generaal.

Statistieken

* *Sinds het begin van deze procedure* (van september 2003 tot 31 december 2011) werden 7.611 aanvragen voor DNA-tests (3.982 dossiers) ingediend.

Nadat ze afstand hadden gedaan van de procedure of meegedeeld hebben dat ze niet meer geïnteresseerd waren heeft men voor 629 personen (301 dossiers) geen beroep gedaan op een test. Daardoor komt het totaal aantal op 6.982 aanvragers voor 3.681 dossiers te staan.

* *Reeds uitgevoerde tests* = 6.708 aanvragen (voor 3.534 dossiers);
6.277 tests hebben een positief resultaat opgeleverd;
431 tests hebben een negatief resultaat opgeleverd.

De belangrijkste posten zijn Abidjan, voor Ghana (ongeveer 23,02 %), Kinshasa (ongeveer 17,83 %) en Islamabad (voor de Afghanen en Pakistani) (ongeveer 12,73 %) (weinig dossiers, maar zeer grote families).

Men stelt vast dat ongeveer 6,43 % van het totaal aantal uitgevoerde tests negatief is.

In detail :

- Voor Ghana : ongeveer 12,11 % van de tests is negatief;
- Voor Kinshasa : ongeveer 8,28 % van de tests is negatief;
- Voor Islamabad : ongeveer 0,70 % van de tests is negatief.

III.3. Activiteiten van de Dienst Visa Gezinshereniging

Op het niveau van het bureau Visa

Het Bureau Visa (tweetalige cel) behandelt aanvragen voor een visum gezinshereniging die *in het buitenland* via de diplomatieke en consulaire post werden ingediend.

In het kader van de delegaties van bevoegdheden die aan hen werden toegekend kunnen de diplomatieke of consulaire posten een visum dat in het kader van een gezinshereniging gevraagd wordt ambtshalve afgeven.

De hieronder vermelde cijfers bieden dus geen volledig overzicht van de problematiek van de gezinshereniging, maar ze geven wel een beeld van de activiteit van de dienst:

15.824 aanvragen voor een visum gezinshereniging werden voor behandeling aan de DVZ overgemaakt.

20.639 beslissingen werden genomen, waaronder 17.797 definitieve beslissingen + 2.828 « opschortingen » en 14 beslissingen « zonder voorwerp ».

In detail :

- 11.330 beslissingen om een visum toe te kennen;
- 6.467 beslissingen om een visum te weigeren, waaronder 882 weigeringen (13,6 %) wegens een schijnhuwelijk;
- 2.828 beslissingen tot opschorting, waaronder
 - 2.031 of 71,8 %, in afwachting van de overlegging van aanvullende documenten;

- 743 of 26,3 %, in afwachting van het advies dat door het parket wordt uitgebracht na een onderzoek dat door het parket in het kader van de strijd tegen de schijnhuwelijken wordt uitgevoerd;
- 54 voor België-route (1,9 %);
- 14 zonder voorwerp.

Op het niveau van het bureau verblijf

Het Bureau Verblijf (Franstalige en Nederlandstalige cel) houdt zich bezig met de behandeling van de verzoeken tot gezinshereniging die in België worden ingediend en de opvolging van de dossiers van personen wier verblijf in dit kader werd toegekend (zowel na een visum D als na een onderzoek van het verzoek in België), met de mogelijkheid om de verblijfstitel eventueel in te trekken, indien de controles die betrekking hebben op de realiteit van de gezinscel of het respect voor de aan het verblijf gestelde voorwaarden een negatief resultaat opleveren.

Indien een verzoek tot gezinshereniging in België wordt ingediend wordt de verblijfstitel door het gemeentebestuur toegekend, indien het bureau verblijf geen bezwaar heeft geuit tegen deze afgifte, en dit binnen de door de wet vereiste termijnen.

Het is moeilijk om het aantal dossiers die in dit kader door de dienst onderzocht werden te becijferen.

Onafhankelijk van het aantal negatieve beslissingen die door de gemeentebesturen genomen werden in het kader van de aan hen verleende bevoegdheden konden 3.464 beslissingen tot onontvankelijkheid en tot weigering van verblijf genomen worden door de dienst.

Wat de controlerende opdracht betreft konden 988 verblijfstitels ingetrokken worden, en dit hoofdzakelijk in het kader van de schijnhuwelijken.

III.4. Betrokkenheid van de Dienst Visa Gezinshereniging bij de strijd tegen de schijnhuwelijken

Sinds 1 april 2005 is de dienst Visa « Gezinshereniging » belast met de materie van het parket, voor de individuele dossiers die door de dienst moeten worden behandeld.

Indien er ernstige twijfel bestaat met betrekking tot de werkelijkheid van een huwelijk stuurt het bureau visa gezinshereniging een vraag om een advies met betrekking tot de erkenning van de gevolgen van het huwelijk in België naar het parket.

Elke aanvraag wordt individueel onderzocht, en enkel indien de twijfel voldoende gestaafd is en op duidelijke en concrete aanwijzingen berust zal een dergelijk advies gevraagd worden.

Deze vragen om advies worden op basis van de combinatie van verschillende criteria, die vermeld worden in de omzendbrief inzake de wet van 4 mei 1999 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende het huwelijk, geselecteerd.

In de loop van het jaar 2011 hebben de parketten 896 adviezen uitgebracht, waaronder :

- 341 positieve adviezen (38 %, in plaats van 41,7 in 2010);
- 529 negatieve adviezen (59 %, in plaats van 55,4 % in 2010);
- 19 adviezen waarin ze geen uitspraak konden doen (2,1 %, in plaats van 2,9 % in 2010);

Opmerking : in het kader van de strijd tegen de schijnhuwelijken stellen de recente wijzigingen van de wetgeving, zowel in artikel 10/10bis als in artikel 40bis/40ter, het bureau Verblijf « Gezinshereniging » nu in staat om gedurende een periode van 3 jaar een opvolging op het niveau van het verblijf van de vreemdeling in België te verzekeren (controle samenwoning/gezamenlijke vestiging).

IV. Naturalisaties

IV.1. Inleiding

De verschillende procedures voor het bekomen of het verkrijgen van de Belgische nationaliteit zijn opgenomen in het Wetboek van de Belgische Nationaliteit (WNB). De DVZ komt tussenbeide in de procedures voorzien in de artikelen 11 bis, 12 bis, 13, 16, 19 en 24. Hij heeft geen enkele beslissings- of contentieuxbevoegdheid in het kader van deze procedures, waarvoor ofwel de Parketten (Procureurs des Konings) bevoegd zijn, ofwel – wat de eigenlijke naturalisatie betreft (artikel 19) – de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Hij beperkt zich tot het verstrekken van informatie, met eventuele opmerkingen, aan de Procureurs en van formele adviezen aan de Naturalisatiecommissie van de Kamer.

IV.2. Ontwikkelingen in 2011

Input aanvragen

Jaar	Input aanvragen
2007	35.357
2008	35.755
2009	37.143
2010	40.281
2011	39.587

Ondanks een lichte daling van 694 aanvragen blijft het aantal aanvragen hoog.

IV.3. Workflow 2011

Input - Output

Procedure	Input	Output
Parketten	28.700	29.264
Parketten, omgezet in Kamerprocedures	1.318	473
Kamer	9.176	8.459
Bijkomende onderzoeken voor de Kamer	393	988
Dossiers afgesloten omdat de aanvrager de Belgische nationaliteit bekomen heeft		456
Totalen	39.587	39.640

Totalen input : 39 587 en output : 39.640

Voor 2011 moet er ook rekening gehouden worden met de impact van de regularisaties, die de naturalisatiekandidaten in staat stellen om te voldoen aan de door het Wetboek van de Belgische Nationaliteit vereiste voorwaarden, en met het effect van de aankondiging van een verstrenging van de voorwaarden voor het bekomen van de nationaliteit.

Jaarsaldo (output min Input) : 53

In 2011 kon een positief saldo bereikt worden, dankzij de voortzetting van de contacten met de gemeentebesturen, die uitgenodigd worden om de aanvragen via de elektronische weg naar de DVZ te sturen, de behandeling van de « niets te signaleren »-lijsten voor de Parketten, de uitbreiding van de verantwoordelijkheid van de behandelende ambtenaren, die in sommige gevallen zelf valideren, de inspanningen die geleverd worden om beknopt te zijn, om in de antwoorden enkel de elementen die relevant zijn voor het nemen van de beslissing door de Kamer en de Parketten over te nemen, en dit ondanks verschillende lange afwezigheden wegens ziekte en zwangerschapsverlof.

V. Minderjarigen / Slachtoffers van mensenhandel (MINTEH)

V.1. Bevoegdheden van de Dienst MINTEH

De bevoegdheden van de Dienst MINTEH draaien rond twee verschillende materies, die elk het verblijf van twee categorieën van kwetsbare personen regelen: de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV), enerzijds, en de slachtoffers van mensenhandel (MH), anderzijds.

- 1) De cel NBMV is verantwoordelijk voor het onderzoek en de opvolging van de dossiers van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die geen asiel aanvragen. Tot 8 december 2011 werd de procedure geregeld door de omzendbrief van 15 september 2005 betreffende het verblijf van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Sinds deze datum is de wet van 12 september 2011 van kracht geworden (wij zullen het daar nog over hebben). Deze cel is eveneens belast met het opstellen van de signalementfiches van alle NBMV's die zich in het kader van een asielaanvraag spontaan aanbieden bij de DVZ. De cel NBMV is onderverdeeld in twee afdelingen, een F en een NL.
- 2) De cel MH is verantwoordelijk voor het onderzoek en de opvolging van de dossiers van slachtoffers van mensenhandel (meerderjarige en minderjarige personen). De huidige wettelijke basis is de wet van 15 september 2006 tot wijziging van de wet van 15 december 1980, artikelen 61/2 tot 61/5. De invoering van de procedure in de wet is een gevolg van de implementatie van verschillende Europese richtlijnen in het Belgisch recht. Het gaat onder andere om de richtlijn van 29 april 2004 betreffende de verblijfstitel die wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel en die samenwerken met de bevoegde autoriteiten.

V.1.1. Wettelijke basis NBMV

- Omzendbrief van 30 april 2004 betreffende de samenwerking tussen de DVZ en de gemeentebesturen met betrekking tot het verblijf van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen;

- Omzendbrief van 25 juli 2008 tot wijziging van de omzendbrief van 23 april 2004 betreffende de fiche voor « niet-begeleide minderjarige vreemdelingen »;
- Omzendbrief van 15 september 2005 betreffende het verblijf van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, opgeheven op 14 november 2011;
- Wet van 12 september 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de toekenning van een tijdelijke machtiging tot verblijf aan de niet-begeleide minderjarige vreemdeling (NBMV) ; artikelen 61/14 tot 61/25;
- Koninklijk besluit van 7 november 2011 tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ; artikelen 110 sexies tot 110 undecies;
- Programmawet van 24 december 2002 : voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (BS 31/12/2002).

V.1.2. Wettelijke basis MH

- Wet van 10 augustus 2005;
- 433 quinquies van het strafwetboek;
- Artikel 77 bis van de wet van 15 december 1980;
- Wet van 15/09/2006 (de artikelen 61/2 tot 61/5) tot wijziging van de wet van 15/12/1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
- Omzendbrief van 26 september 2008 inzake de invoering van een multidisciplinaire samenwerking met betrekking tot de slachtoffers van mensenhandel en/of bepaalde zwaardere vormen van mensensmokkel.

V.2. Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

Algemene opmerking : in de volgende tekst zal er steeds verwezen worden naar de omzendbrief van 15 september 2005, omdat die tot 8 december 2011 van toepassing is geweest.

V.2.1. Cijfergegevens en tendensen

De volgende tabellen werden opgesteld op basis van de lijst van de documenten die afgegeven worden in het kader van het onderzoek van de omzendbrief van 15 september 2005 betreffende het verblijf van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Deze omzendbrief voorziet in de afgifte en/of de vernieuwing van de verschillende documenten die hieronder vermeld worden, in functie van de fase van de zoektocht naar een duurzame oplossing voor de NBMV.

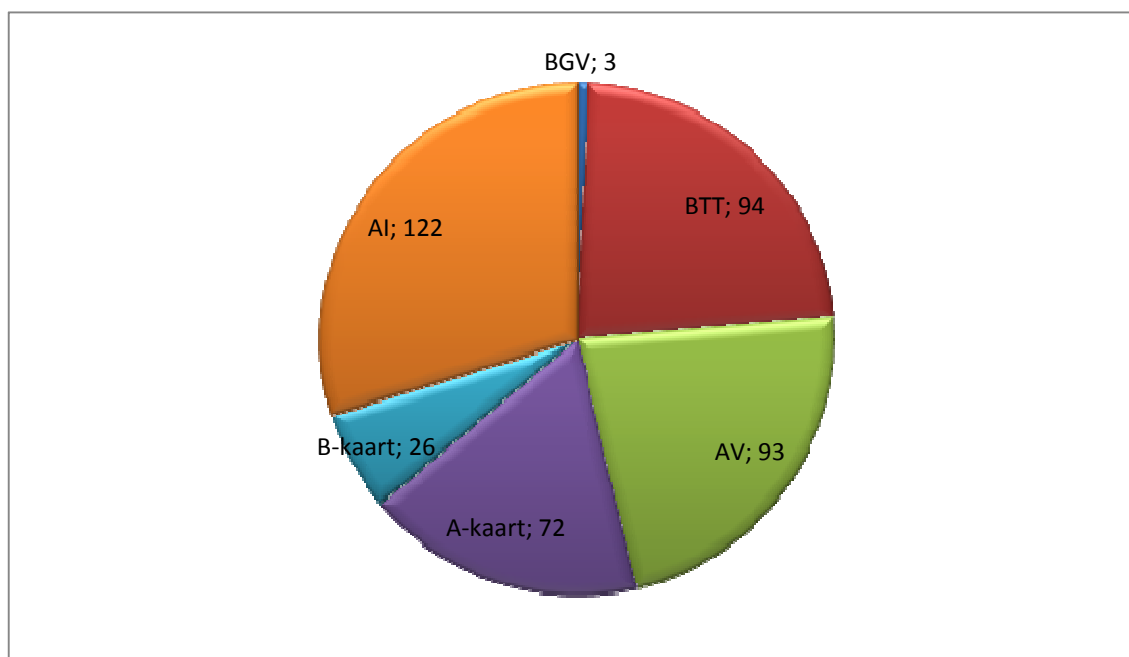
Dit betekent het volgende :

1. De aanvraag voor een document die door de voogd van het kind wordt ingediend maakt het voorwerp uit van een grondig onderzoek, en tijdens dit onderzoek staat het belang van het kind centraal.
2. De onderstaande tabellen mogen niet verward worden met het aantal NBMV's van wie de dossiers bij de dienst gevolgd worden (stock). In functie van de fase van de procedure kan hetzelfde kind in de loop van hetzelfde jaar verschillende van de hieronder vermelde documenten ontvangen.
3. Deze tabellen weerspiegelen ook niet het aantal nieuwe dossiers die in 2010 geïnitieerd werden.

4. Deze tabellen geven het aantal en het type van de documenten die in 2010 aan de NBMV's werden afgegeven weer. Ze bevatten ook het profiel van de NBMV's aan wie de documenten werden afgegeven : leeftijdsgroep en nationaliteit.

V.2.1.1. Documenten toegekend voor NBMV's in 2011

Algemene tabel :

1. Documenten volgens de leeftijdsgroep

Document / leeftijdsgroepen	18 jaar	16-17	14-15	1-13	TOTAAL
Bevel om het grondgebied te verlaten	3	/	/	/	3
Aankomstverklaring	25	28	11	29	93
Bevel tot terugleiding	33	42	7	12	94
A-kaart / tijdelijk verblijf	24	12	14	22	72
B-kaart / definitief verblijf	3	3	9	11	26
Attest van immatriculatie	30	38	20	34	122
TOTAAL	118	123	61	108	410

2. Documenten volgens het geslacht

Document / geslacht	V	M	Onbepaald	TOTAAL
Bevel om het grondgebied te verlaten	2	1	/	3
Aankomstverklaring	44	47	2	93
Bevel tot terugleiding	25	68	1	94
A-kaart / tijdelijk verblijf	36	35	1	72
B-kaart / definitief verblijf	12	14	/	26
Attest van immatriculatie	64	57	1	122
TOTAAL	183	222	5	410

V.2.1.2. Vraag om vernieuwing van NBMV-documenten

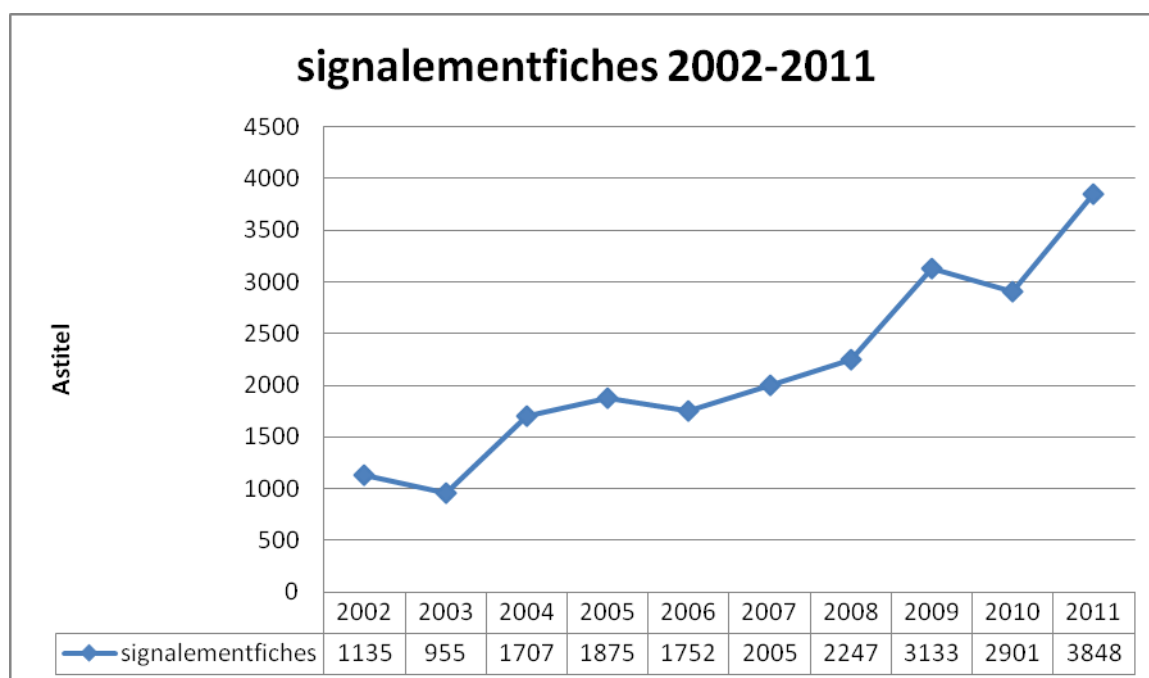
Algemene tabel

Verlenging verblijfsdocumenten	Verlenging bevel tot terugleiding	Verlenging aankomstverklaring	Verlenging A-kaart / tijdelijk verblijf	TOTAAL
	4	376	149	529

Opmerking : sinds het midden van het jaar 2009 worden de bijlagen 38, behoudens uitzonderingen, niet meer verlengd, voornamelijk wanneer er sprake van is om de terugkeer van de jongere te organiseren en vooral om het schooljaar in overeenstemming met de interne jurisprudentie te beëindigen.

V.2.1.3. Signalementen van de NBMV's

Evolutie van de signalementen sinds 2002

Het is duidelijk dat de komst van de Dienst Voogdij in 2004 gezorgd heeft voor een stijging van het aantal NBMV's die op het grondgebied worden gesignaleerd. Sinds 2004 was het aantal signalementen ongeveer op hetzelfde niveau gebleven. In 2007 stelde men een stijgende tendens vast (2005 signalementen bij de DVZ). Deze stijgende tendens werd voortgezet in 2008 en vooral in 2009. In 2010 was er een lichte daling.

In 2011 is het aantal signalementen aanzienlijk gestegen, in het bijzonder de signalementen die rechtstreeks bij de DVZ worden uitgevoerd. In de meeste gevallen gaat het om jonge asielzoekers. Het aantal signalementen die door de politie worden uitgevoerd is niet gestegen.

Er moet echter worden opgemerkt dat verschillende jongeren die verklaren dat ze minderjarig zijn na een leeftijdstest als meerderjarigen geïdentificeerd worden. Dit element maakt het mogelijk om deze stijging te relativiseren, die verklaard kan worden door de strategie van jonge minderjarigen, die gebruik willen maken van de mogelijkheid om

huisvesting te bekomen wanneer ze als minderjarige beschouwd worden. De problematiek van de huisvesting werd niet opgelost in 2011, ondanks de verschillende samenwerkingsovereenkomsten tussen de betrokken instanties (dienst Voogdij, Fedasil, DVZ).

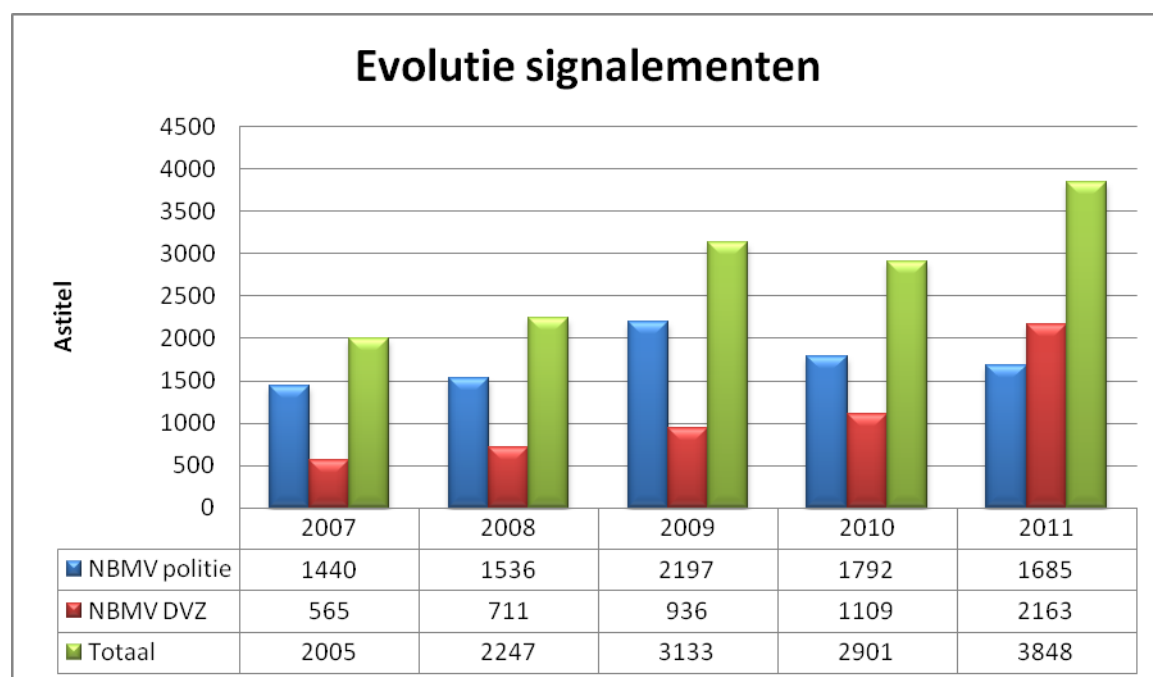
De bureaus « Permanentie » en « C » staan in contact met de verschillende politiediensten van het Rijk en registreerden in totaal **1.685** signalementfiches voor de personen die verklaarden dat ze minderjarig waren en door de politie onderschept werden.

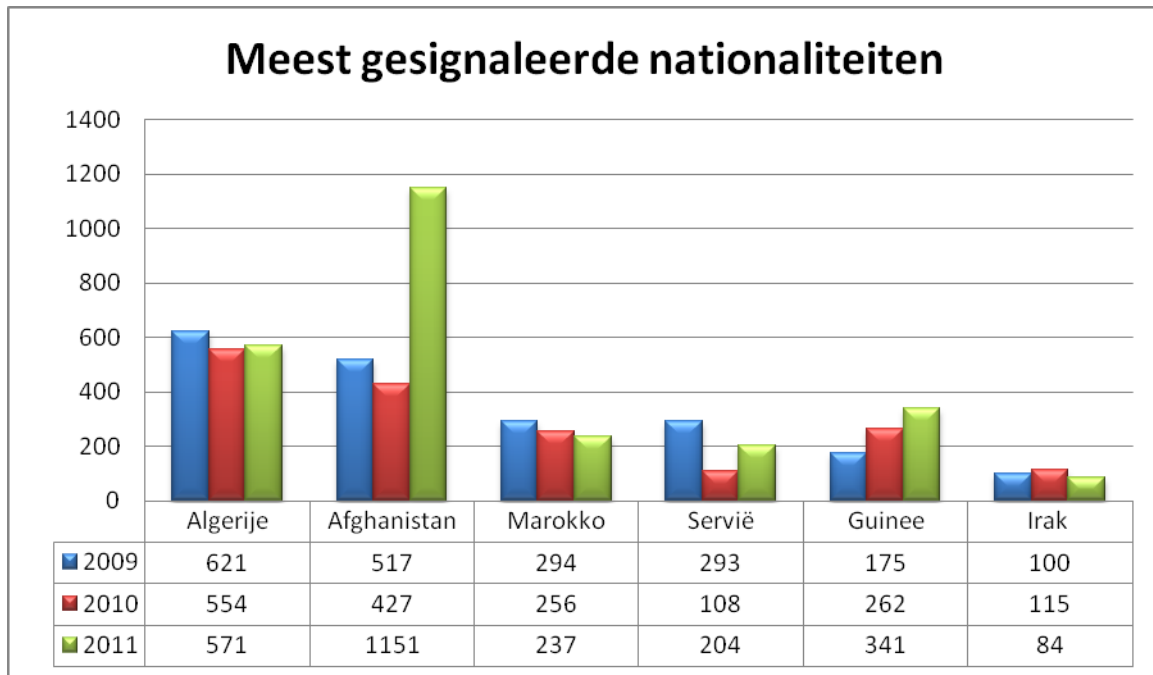
Het bureau « MINTEH » stelde alle signalementfiches op voor de personen die verklaarden dat ze minderjarig waren en die zich spontaan aanboden, om een asielaanvraag (het grootste aantal) of een verblijfsaanvraag in te dienen (totaal : **2.161**).

De volgende tabel biedt een overzicht volgens het bureau van herkomst van de signalementfiche.

Bureau van herkomst	Aantal fiches
Gedetineerden	1
Sefor	1
Permanentie	1.080
C	605
MINTEH	2.161
Totaal	3.848

De volgende grafische voorstelling toont de evolutie van de signalementen sinds 2007, in functie van het feit of het gaat om de signalementen die door de politie worden uitgevoerd tijdens de onderschepping van personen die verklaren dat ze minderjarig zijn, of dat het gaat om de signalementen die rechtstreeks worden uitgevoerd door een dienst van de DVZ wanneer de jongere een verblijfsaanvraag indient. In de meeste gevallen gaat het om asielaanvragen.

Voor Algerije, Servië en Marokko moet worden opgemerkt dat het bijna uitsluitend om door de politie onderschepte jongeren gaat. Er moet ook worden opgemerkt dat hun identiteit, waaronder hun leeftijd en nationaliteit, enkel op basis van hun verklaringen wordt geregistreerd. Het gaat dus om indicatieve gegevens. De meeste personen met de drie andere nationaliteiten bieden zich spontaan aan bij de DVZ om er een asielaanvraag in te dienen. Ook in hun geval worden er maar zelden officiële documenten die hun identiteit aantonen overgelegd.

V.2.2. Aandachtspunten

V.2.2.1. De wet van 12 september 2011 met het oog op de toekenning van een tijdelijke machtiging tot verblijf aan de niet-begeleide minderjarige vreemdeling

De procedure inzake het verblijf van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen werd vroeger geregeld door de ministeriële omzendbrief van 15 september 2005. Deze omzendbrief werd op 14 november 2011 opgeheven.

De nieuwe wet van 12 september 2011 werd op 28 november 2011 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd en is op 8 december 2011 van kracht geworden. De nieuwe bepalingen met betrekking tot de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen worden hernomen in de artikelen 61/14 tot 61/25 van de wet van 15/12/1980 en de artikelen 110 sexies tot 110 undecies van het koninklijk besluit van 8/10/1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdeling.

Algemeen gezien sluiten de bepalingen aan bij de vroegere reglementering. Er werden enkele wijzigingen aangebracht :

1. nieuwe definitie van een NBMV in het kader van deze wet :

- Niet-EER;
- Jonger dan 18 jaar;
- Niet begeleid door een persoon die het ouderlijk gezag of de voogdij uitoefent;
- « definitief geïdentificeerd als NBMV door de dienst Voogdij ».

2. de duurzame oplossing :

- Ofwel de gezinshereniging in het land waar de ouders zich legaal bevinden;
- Hetzij de terugkeer naar het land van herkomst of naar het land waar de NBMV gemachtigd of toegelaten is tot verblijf, met garanties op adequate opvang en verzorging, naargelang zijn leeftijd en zijn graad van zelfstandigheid, hetzij door zijn ouders of andere volwassenen die voor hem zullen zorgen, hetzij door overheidsinstanties of niet-gouvernementele instanties;
- Hetzij de machtiging tot verblijf in België, met inachtneming van de bepalingen waarin de wet voorziet.

Bij de zoektocht naar de duurzame oplossing wordt voorrang gegeven aan **de vrijwaring van de eenheid van het gezin** (artikel 61/17).

3. Tijdens de zoektocht naar de duurzame oplossing wordt een **attest van immatriculatie** van 6 maanden toegekend aan de NBMV, en niet meer een aankomstverklaring van drie maanden, zoals vroeger voorzien werd door de opgeheven omzendbrief.
- 4 Indien **de duurzame oplossing zich in België bevindt**, wordt het tijdelijk verblijf van een jaar (A-kaart) toegekend, rekening houdend met de door de wet voorziene bepalingen.
5. Zodra het tijdelijk verblijf (A-kaart) is toegekend is er geen sprake meer van om nog naar de duurzame oplossing te zoeken, aangezien bepaald werd dat die zich op het Belgisch grondgebied bevindt. Tijdens een periode van drie jaar met een A-kaart (tijdelijk verblijf) is het het **levensproject in België** dat het voorwerp uitmaakt van een opvolging, tot de toekenning van een B-kaart (definitief verblijf), voor zover de betrokkene nog als NBMV wordt beschouwd.

V.2.2.2. De Dienst Voogdij en de Dienst Vreemdelingenzaken

In 2009 werd het overleg met de Dienst Voogdij voortgezet. Er moest echter worden vastgesteld dat de resultaten mager waren. In 2010 waren er geen overlegvergaderingen. Enkel gerichte contacten, om specifieke gevallen te regelen, hebben plaatsgevonden.

In 2011 waren er geen overlegvergaderingen. Omwille van de terugkerende moeilijkheden op het gebied van de huisvesting werden op initiatief van Fedasil echter werkontmoetingen georganiseerd, om praktische antwoorden te vinden, en dit met het oog op het versnellen van het identificatieproces van de dienst Voogdij. De DVZ komt tussenbeide in dit proces en verstrekt vollediger informatie aan de persoon voor wie op het moment van de opstelling van de signalementfiche twijfel wordt geuit in verband met de leeftijd.

V.2.2.3. De zoektocht naar de familie

De zoektocht naar de familieleden van een NBMV staat werkelijk centraal in de problematiek en alle reglementaire teksten zijn het erover eens dat de zoektocht naar de familie in het hoger belang van het kind moet worden ondernomen. Momenteel worden verschillende mogelijkheden onderzocht :

- Een samenwerkingsovereenkomst tussen de diplomatieke posten (FOD Buitenlandse Zaken) en de DVZ, met het oog op het zoeken naar een duurzame oplossing voor de NBMV's, werd in juni 2009 door de partners ondertekend. Onlangs werd deze tekst, in samenwerking met Buitenlandse Zaken, opnieuw geactiveerd.
- De programmawet van 24 december 2002 richt een Dienst Voogdij op bij de FOD Justitie. Deze dienst wordt met verschillende opdrachten belast, waaronder het coördineren van de contacten met de instanties voor het asiel en de migratie, met name met het oog op

het zoeken van de familie. Men moet vaststellen dat de samenwerking met deze dienst, met het oog op het delen van de kanalen en de pistes voor het zoeken naar de familieleden, slechts zelden tot stand is gekomen.

- De voogden van de NBMV's kunnen zich wenden tot NGO's die actief zijn op het gebied van de zoektocht naar de familie, zoals de dienst tracing van het Internationale Rode Kruis. Dit kan enkel worden gedaan indien de jongere hiermee instemt.

De zoektocht naar de familie maakt deel uit van de zoektocht naar een duurzame oplossing in het hoger belang van het kind. Het gaat echter om een element dat weliswaar zeer belangrijk is, maar op zichzelf nog geen duurzame oplossing is. Men moet ook nagaan of het wel in het belang van het kind is dat het zijn familie terugvindt.

De duurzame oplossing, zoals die door de nieuwe wettekst gedefinieerd wordt, omvat meer dan het eenvoudige feit dat een gezinshereniging uitgevoerd wordt. Naast de gezinshereniging met de ouders kan de duurzame oplossing ook bestaan uit een terugkeer naar het land van herkomst, met garantie op adequate opvang en verzorging, naargelang zijn leeftijd en zijn graad van zelfstandigheid, hetzij door zijn ouders of ander volwassenen die voor hem zullen zorgen, hetzij door overheidsinstanties of niet-gouvernementele organisaties.

V.2.2.4. De vrijwillige terugkeer

Met het oog op het grote aantal NBMV's op het Belgisch grondgebied kan de DVZ, net zoals in 2010, zeggen dat er slechts zeer zelden een vrijwillige terugkeer wordt georganiseerd.

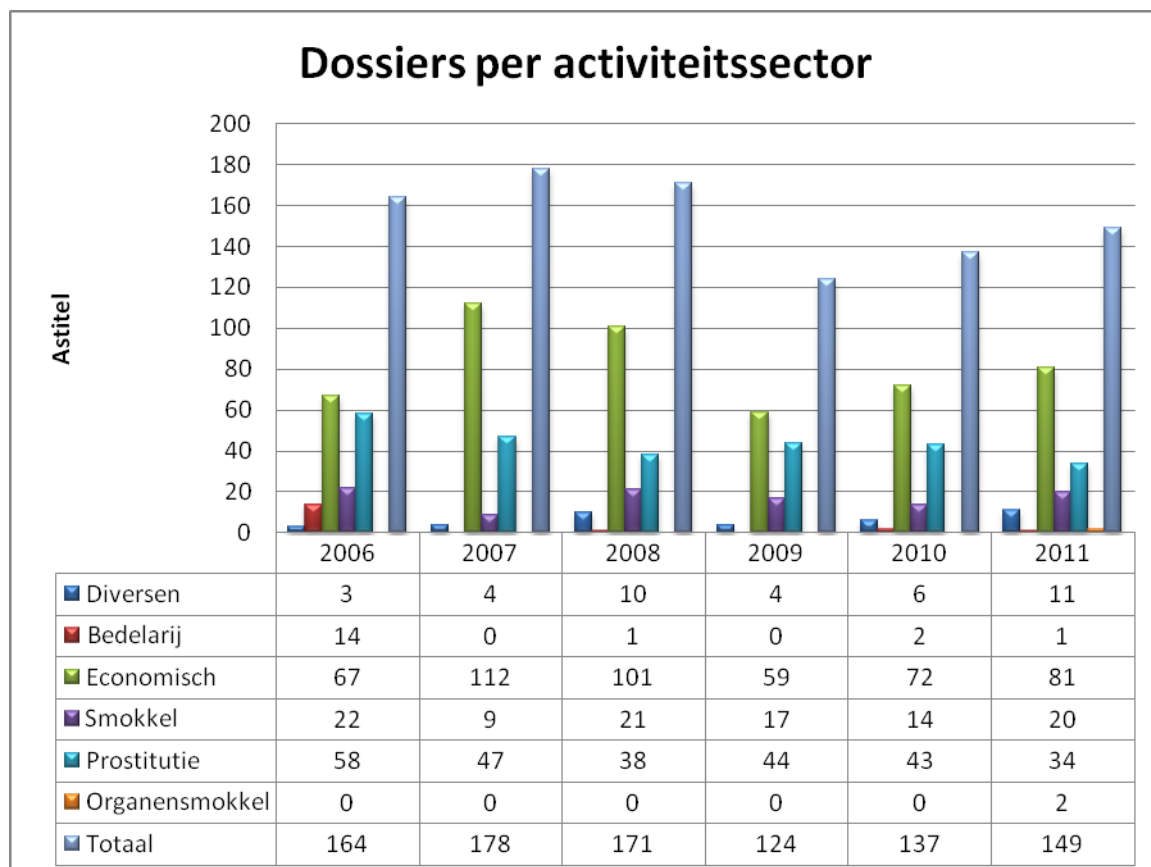
V.2.2.5. De verdwijningen

In 2010 en 2011 heeft de Cel Minderjarigen verder deelgenomen aan het door Child Focus gecoördineerd pilootproject (bij wijze van herinnering: het "*Samenwerkingsprotocol voor de behandeling van de verdwijningsdossiers van de minderjarigen uit de observatie- en oriëntatiecentra (OOC) Steenokkerzeel en Neder-Over-Heembeek*"). In de praktijk hebben de moeilijkheden waarmee het onthaal (Fedasil) momenteel geconfronteerd wordt de aanzienlijke, maar kunstmatige daling van het aantal verdwijningen beïnvloed. Met het oog op het endemisch gebrek aan onthaalplaatsen worden deze enkel nog toegekend aan jongeren die een aanvraag indienen om een plaats te bekomen, en die het centrum bijgevolg niet verlaten.

V.3. Slachtoffers mensenhandel

V.3.1. Cijfergegevens en tendensen

V.3.1.1. Nieuwe vragen om toepassing, op basis van de artikelen 61/2 tot en met 61/5 van de wet van 15/12/1980 en de artikelen 110 bis en 110 ter van het koninklijk besluit van 8/10/1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

In het rapport van 2006 heeft de DVZ opgemerkt dat de sector van de economische uitbuiting de sector van de prostitutie voor de eerste keer met enkele eenheden vervangen had.

In 2007 is deze tendens een vloedgolf geworden. De economische sector was goed voor bijna 65 % van het totaal (114 gevallen op een totaal van 178).

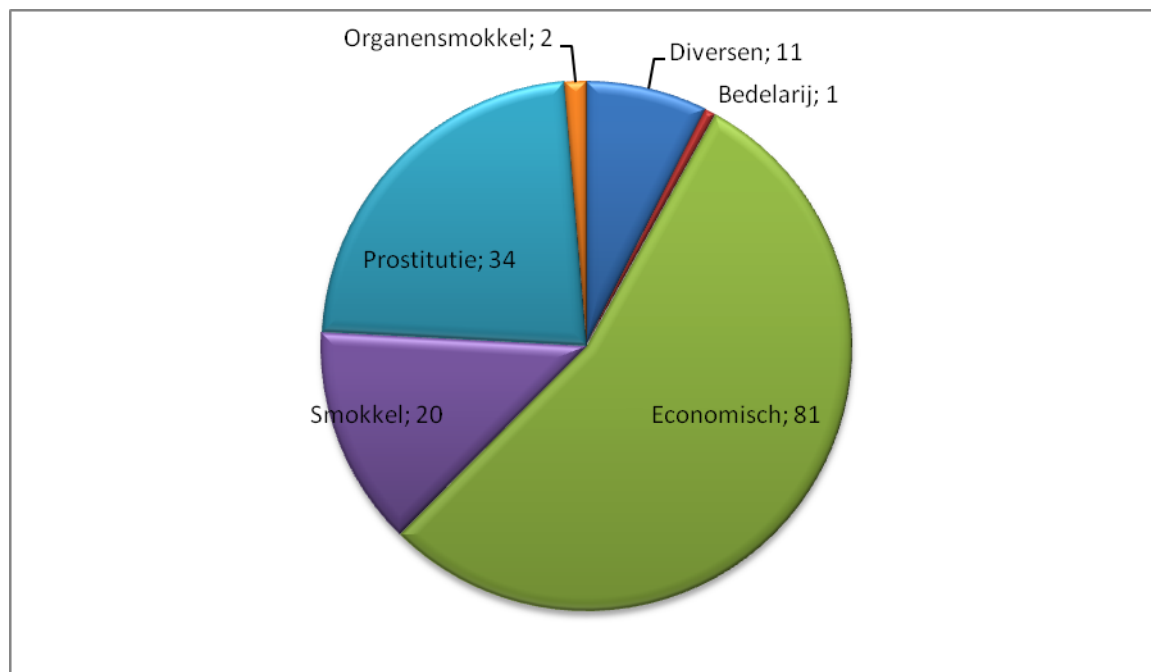
In 2008 blijft de economische sector belangrijk, met een lichte daling. De aandacht moet vooral gevestigd worden op de toename van de "smokkel" (9 gevallen in 2007, 21 gevallen in 2008). Dit is een gevolg van de wijziging van de wettelijke bepalingen, die nu duidelijk de mensensmokkel definiëren in artikel 77bis van de wet van 15/12/1980, en de verzwarende omstandigheden, in artikel 77quater, 1° tot 5° van dezelfde wet.

Het jaar 2009 wordt gekenmerkt door de algemene daling van het aantal personen die het beschermingsstatuut effectief bekomen hebben.

Voor 2010 stelt men een zeer lichte stijging vast, in het bijzonder bij de mannen die ouder dan 30 jaar zijn, in de economische sector.

In 2011 heeft de lichte stijging die in 2010 begon zich voortgezet (+ 12). De economische sector is eens te meer de best vertegenwoordigde sector (54 % van de dossiers). Het aantal gevallen van smokkel stijgt eveneens (+ 6) : in totaal gaat het om 20 gevallen. Voor de eerste keer zijn er 2 organensmokkeldossiers.

Verdeling van de nieuwe dossiers 2011

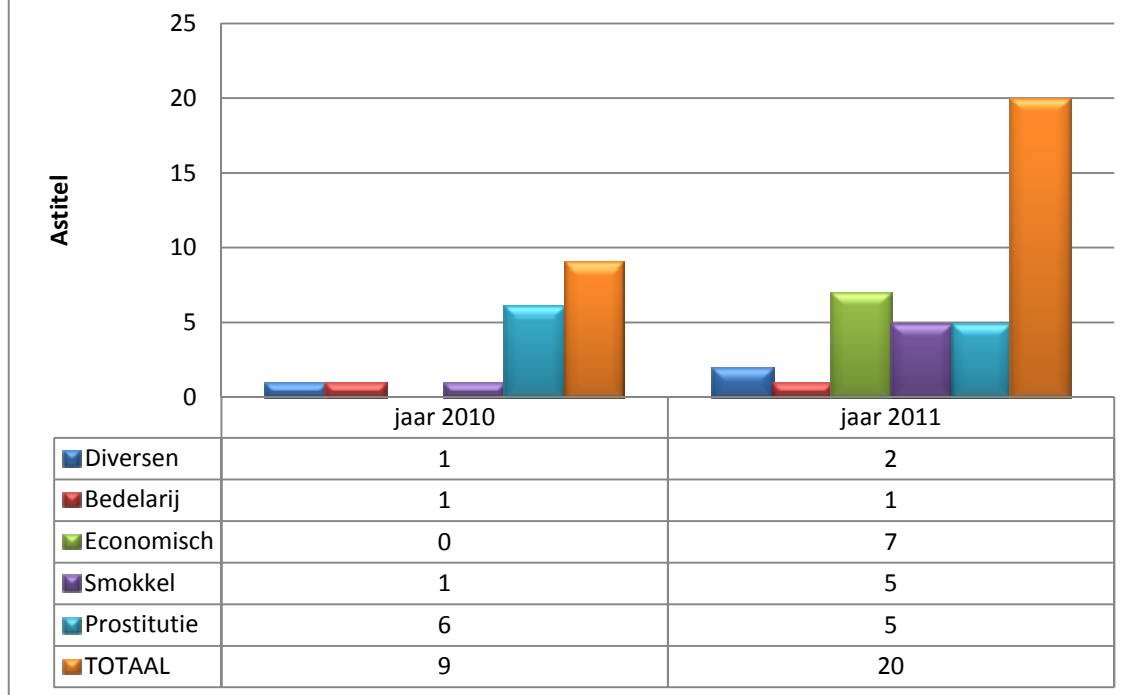
Sectoren van uitbuiting en leeftijd in 2011

	Diversen	Bedelarij	Economisch	Smokkel	Prostitutie	Organen-smokkel	Totaal
<18	2	1	7	5	5	0	20
18-25	1	0	26	7	17	0	51
26-30	2	0	12	3	8	0	25
+30	6	0	36	5	4	2	53
Totaal	11	1	81	20	34	2	149

De leeftijdsgroep van de personen die ouder zijn dan 30 jaar vormt nog steeds de meerderheid. Voor 2011 worden er echter nieuwe tendensen vastgesteld.

Voor de leeftijdsgroep 18-25 jaar stelt men een stijging van het aantal dossiers vast. In 2010 ging het om 33 dossiers, terwijl er in 2011 51 dossiers waren (+ 18). Deze situatie kan verklaard worden door een belangrijke stijging van het aantal gevallen in de economische sector voor deze leeftijdsgroep (+ 20). 11 van deze dossiers hebben betrekking op personen die afkomstig zijn uit Noord-Afrika (+ 10). Voor deze categorie zijn de dossiers over het hele jaar op homogene wijze verdeeld.

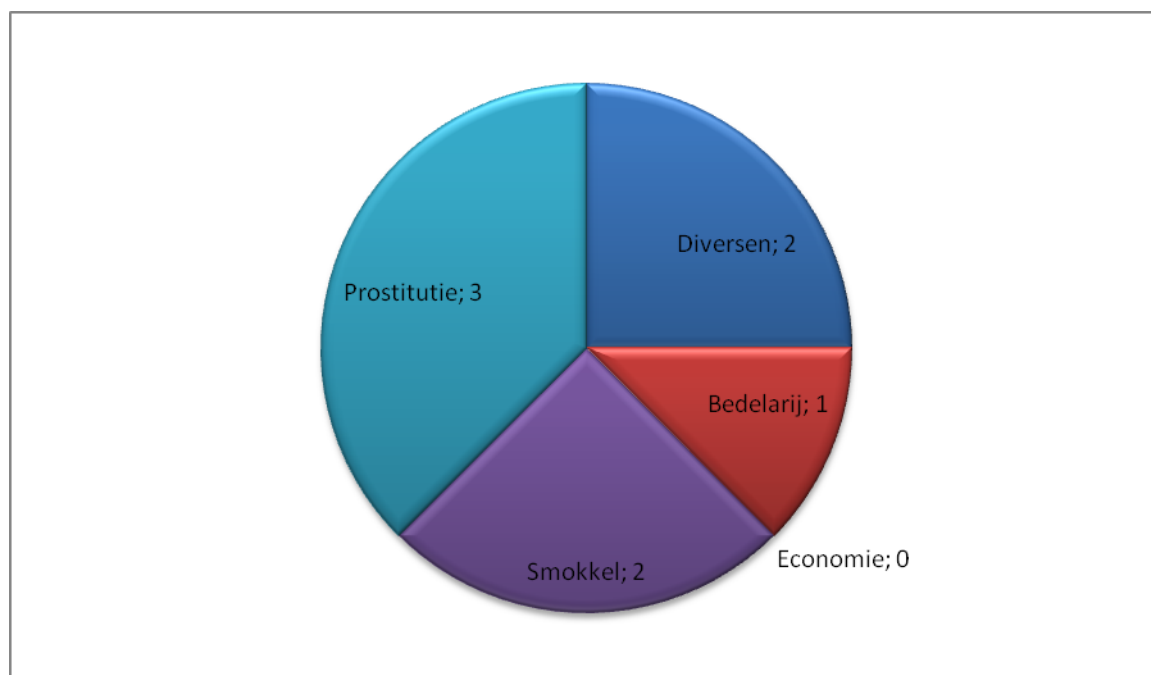
Dossiers minderjarigen per sector voor 2010-2011

Er wordt een stijging waargenomen van het aantal minderjarigen die in het kader van een MH-procedure overgenomen werden. In 2010 ging het om 9 dossiers, in 2011 ging het om 20 dossiers (+ 11). Deze cijfers moeten gerelativeerd worden. Van deze 20 minderjarigen werden er 12 in het dossier van hun ouders overgenomen (+ 9).

Er zijn 8 dossiers (+ 2) die betrekking hebben op alleenstaande minderjarigen (Europeanen en niet-Europeanen samen). In het kader van de MH-procedure worden op de niet-begeleide minderjarigen specifieke maatregelen toegepast. Indien men deze cijfers nauwkeuriger bekijkt, stelt men vast dat het in de meeste gevallen om jonge meisjes gaat (7 op 8 dossiers). De economische sector is niet vertegenwoordigd (cf. tabel).

Verdeling van de dossiers niet-begeleide minderjarigen per sector voor 2011

Naast de eigenlijke MH-procedure is er een specifiek mechanisme voor de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Het gaat om de wet van 12 september 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de toekenning van een tijdelijke machtiging tot verblijf aan de niet-begeleide minderjarige vreemdeling. Deze wet is op 8 december 2011 van kracht geworden en vervangt de omzendbrief van 15 september 2005 betreffende het verblijf van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

Sectoren van uitbuiting en leeftijd

	Diversen	Bedelarij	Economisch	Smokkel	Prostitutie	Organensmokkel	Totaal
Mannen	1	0	66	13	1	2	83
Vrouwen	10	1	15	7	33	0	66
Totaal	11	0	81	20	34	2	149

De economische sector blijft de belangrijkste sector in 2011. Het aantal « prostitutiegevallen » daalt nog sterk (- 9 dossiers). Deze dalende tendens betekent niet dat het fenomeen aan het verdwijnen is, maar dat het andere vormen begint aan te nemen.

Meest voorkomende nationaliteiten en sectoren van uitbuiting

	Diversen	Bedelarij	Economisch	Smokkel	Prostitutie	Organen-smokkel	Totaal
Roemenië	2	1	19	0	4	0	26
Marokko	2	0	16	1	1	0	20
Bulgarije	0	0	8	0	6	0	14
China	1	0	7	1	0	0	9
India	0	0	5	3	0	0	8

In 2010 was Bulgarije het best vertegenwoordigde land. Voor 2011 moet er gewezen worden op het belang van de daling van het aantal slachtoffers die afkomstig zijn uit dit land (- 13).

Deze daling wordt ook vastgesteld op het gebied van de gevallen van seksuele uitbuiting (- 10). De economische sector blijft relatief stabiel.

In 2011 is Roemenië het best vertegenwoordigde land. Het aantal slachtoffers uit dit land is bijna verdubbeld (van 14 naar 26 dossiers). Naast een belangrijke stijging van het aantal gevallen stelt men in het kader van de verdeling van de dossiers belangrijke wijzigingen vast. In 2010 ging het in 12 van de 14 vastgestelde gevallen om seksuele uitbuiting. Voor 2011 wordt een heel andere tendens vastgesteld. In 2 van de 26 gevallen die voor slachtoffers van Roemeense afkomst geregistreerd werden ging het om prostitutie (- 10). In 19 gevallen ging het om economische uitbuiting, terwijl er in 2010 geen enkel geval van economische uitbuiting was.

In 2011 is het aantal gevallen voor Marokkanen stabiel gebleven. Net zoals in 2010 neemt de economische sector de eerste plaats in, met 16 dossiers.

V.3.1.2. Onderzoek van de verschillende verblijfstitels die worden afgegeven

De volgende tabellen tonen het totaal aantal documenten die in 2011 werden afgegeven, of het nu om een eerste document of de vernieuwing van dat document gaat. Daarnaast vindt men in deze tabellen ook de documenten die om humanitaire redenen worden afgegeven, buiten de MH-procedure in de strikte zin van het woord (d.w.z. hoofdzakelijk om humanitaire redenen of stopprocedure).

	M	V	Totaal
BGV 45 dagen / MH	20	10	30
Attest van immatriculatie	73	47	120
Verlenging van attest van immatriculatie	1	11	12
Tijdelijk BIVR / MH	45	27	72
Verlenging tijdelijk BIVR / MH	282	180	462
Onbeperkt BIVR / MH	31	19	50
Tijdelijk BIVR / humanitair	5	6	11
Verlenging tijdelijk BIVR / humanitair	14	33	47
Onbeperkt BIVR / humanitair	5	6	11
Bijlage 13	3	4	7
Verlenging bijlage 13	0	1	1
Totaal	474	339	813

Voor het jaar 2011 wordt een daling van het aantal afgegeven documenten vastgesteld. De cel MH beantwoordt de aanvragen van de centra tijdig.

Deze situaties kan door middel van verschillende pistes verklaard worden. Voor de jaren 2009-2011 hebben 217 dossiers het voorwerp uitgemaakt van een beslissing tot afgifte van een verblijfstitel van onbepaalde duur, zowel op basis van mensenhandel als om humanitaire redenen. Na het einde van de MH-procedure hebben 50 dossiers het voorwerp uitgemaakt van een bijlage 13. Gedurende deze periode heeft de cel MH dus 267 dossiers afgesloten. Parallel daarmee is het aantal aanvragen in 2009 sterk gedaald (- 64). Bijgevolg vermindert het aantal **lopende dossiers**.

V.3.2. Aandachtspunten

V.3.2.1. Samenwerking met de opvangcentra voor slachtoffers mensenhandel

De samenwerking met de drie centra verliep zonder memorabele problemen en was doorgaans constructief. De aanvragen van de centra worden tijdig onderzocht door de dienst. Met het oog op een goede samenwerking werden in april en mei 2011 vergaderingen georganiseerd met elk van de drie gespecialiseerde centra, om vragen te beantwoorden en oplossingen te vinden voor de bijzondere gevallen.

Op verzoek van het parket van Nijvel heeft de cel MH in december 2011 deelgenomen aan een vergadering van de arrondissementsraad. In samenwerking met het Pag-Asa-centrum werd een presentatie voorbereid, om onze respectieve rollen in het kader van de MH-procedure voor te stellen.

V.3.2.2. De wet van 15 september 2006 rond het verblijfsstatuut voor slachtoffers mensenhandel

De procedure tot het bekomen van een verblijfstitel voor een slachtoffer mensenhandel werd vroeger beschreven in een ministeriële omzendbrief van 1994 en in ministeriële richtlijnen van 1997, gewijzigd in 2003.

Aangezien mensenhandel een grensoverschrijdend en internationaal fenomeen is nam ook de Europese Unie maatregelen op dit gebied.

Op 29 april 2004 werd een Europese richtlijn in verband met het verblijfsstatuut aangenomen, namelijk de *richtlijn 2004/81/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende de verblijfstitel die in ruil voor samenwerking met de bevoegde autoriteiten wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel of die hulp hebben gekregen bij illegale immigratie*.

Deze richtlijn diende uiterlijk op 6 augustus 2006 in de nationale wetgeving van elke lidstaat geïntegreerd te zijn. De Regering heeft, binnen de hervorming van de vreemdelingenwet van 1980, de omzetting van deze Europese richtlijn in het Belgisch recht voorzien in de wet van 15 september 2006.

De nieuwe wet van 15 september 2006 werd op 6 oktober in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd en trad op 1 juni 2007 in werking. De nieuwe bepalingen rond het verblijfsstatuut van slachtoffers van mensenhandel zijn terug te vinden in de artikelen 61/2 tot en met 61/5 van de wet van 15/12/1980 en de artikelen 110bis en 110ter van het KB van 8/10/1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

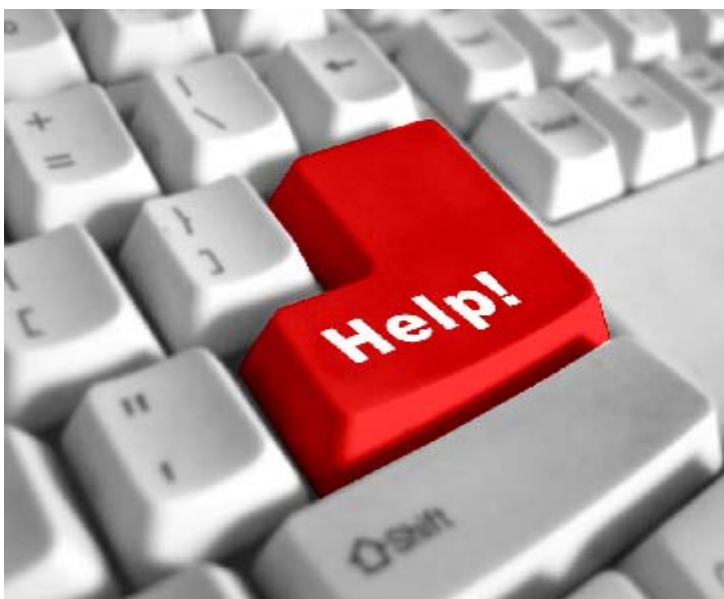
De bepalingen komen in grote lijnen overeen met de vroegere reglementering, maar toch zijn er ook belangrijke veranderingen :

- De begunstigen van het statuut zijn de slachtoffers van mensenhandel in de zin van artikel 433 quinquies van het strafwetboek en de slachtoffers van ernstige vormen van mensensmokkel, omschreven in artikel 77quater, 1° tot en met 5° van de vreemdelingenwet van 1980 (minderjarigheid van het slachtoffer; misbruik van de kwetsbare positie van het slachtoffer; gebruik van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of dwang; het in gevaar brengen van het leven van het slachtoffer; blijvende fysieke of psychische ongeschiktheid van het slachtoffer als gevolg van het misdrijf).

“Huisjesmelkerij” wordt in tegenstelling tot vroeger niet meer als mensenhandel beschouwd, maar is een autonoom misdrijf geworden bestraft door de artikelen 433 decies tot 433 quinquiesdecies van het strafwetboek.

- De afgifte van een nieuw tijdelijk verblijfsdocument in de tweede fase van de procedure, namelijk een attest van immatriculatie geldig voor drie maanden, ter vervanging van de vroegere aankomstverklaring; het A.I. kan maximaal één keer verlengd kan worden met 3 maanden.
- Een specifieke regeling voor de minderjarige slachtoffers van mensenhandel of van ernstige vormen van mensensmokkel : wanneer de minderjarige / het vermoedelijke slachtoffer nog geen verklaringen heeft afgelegd, krijgt de minderjarige tijdens de eerste fase van de bedenktijd in plaats van een bevel om het grondgebied te verlaten een attest van immatriculatie, dat voor een periode van 3 maanden geldig is. Voor het overige is de procedure identiek aan die voor meerderjarigen.
- De vragen die vóór de verlenging van de verblijfsdocumenten aan de Procureur des Konings of de arbeidsauditeur gesteld worden, zijn talrijker dan deze die aanvankelijk door de omzendbrief van 1994 en de richtlijnen uit 1997 werden bepaald (nieuwe artikelen 61/3, § 2 en 61/4 § 1).
- Het slachtoffer moet zijn identiteit bewijzen door voorlegging van zijn paspoort of een daarmee gelijkgestelde reistitel of zijn nationale identiteitskaart, tenzij hij de onmogelijkheid aantoont om dit document, op geldige wijze, in België te verwerven. Deze documenten moeten uiterlijk worden voorgelegd bij het onderzoek van de aanvraag tot machtiging tot verblijf voor een onbepaalde duur.
- Op elk ogenblik van de procedure kan de minister of zijn gevolmachtigde beslissen om de verblijfstitel van de betrokkene niet meer te verlengen of zelfs in te trekken (artikel 61/2, § 3, artikel 61/3, § 3, artikel 61/4, § 2).
- Tegen een beslissing van weigering van verlenging of intrekking van de verblijfstitels is een beroep tot nietigverklaring mogelijk voor de Raad van Vreemdelingenbetwistingen; de verzoeker kan tevens de schorsing van de administratieve akte vragen waarvan de nietigverklaring wordt gevraagd. Tegen het arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is een administratief cassatieberoep mogelijk voor de Raad van State.

VI. Multifunctionele cel

De multifunctionele cel werd opgericht bij beslissing van de directeur-generaal en heeft als doel bureaus van de DVZ die kampen met achterstanden bij te staan of een specifiek project tot een goed einde te brengen. In de praktijk bestaat de opdracht van de multifunctionele cel vooral uit het helpen wegwerken van achterstanden en het minimaliseren van de behandelingstermijnen. Bij sommige bureaus gaat het om achterstanden die te voorzien zijn (zoals bij bureau studenten of bureau kort verblijf), bij andere bureaus zijn er achterstanden

tengevolge van een stijging van het aantal aanvragen, een tekort aan personeel of andere redenen. Sommige bureaus op de DVZ kampen met achterstanden, zodat het aantal aanvragen voor de inzet van de cel groot is.

De cel bestaat uit drie Nederlandstaligen (1 attaché en 2 administratief assistenten) en drie Franstaligen (1 attaché en 2 administratief assistenten).

De multifunctionele cel ging van start op 20/12/2004. Haar eerste leven leidde ze tot juli 2007. Op 8/6/2009 werd beslist de multifunctionele cel opnieuw in het leven te roepen. De cel bestaat nog steeds in haar huidige vorm. In praktijk is het zo dat het merendeel van de bureaus die de cel ondersteunt, valt onder de directie Toegang en Verblijf.

In 2011 stond de multifunctionele cel volgende bureaus bij : lang verblijf, asiel (interviews), kort verblijf, grensinspectie, studenten en bureau T. In de meeste gevallen werd de cel opgesplitst (per taalrol of zelfs binnen dezelfde taalrol) volgens de noodwendigheden van de bureaus.

VII. Call center

VII.1. Algemeen call center

Het call center is een telefoon- en mail / faxpool die als taak heeft particulieren, maatschappelijke organisaties en advocaten inlichtingen te bezorgen over de stand van zaken van dossiers en over de procedures die van toepassing zijn voor de visumaanvragen en de regularisatieaanvragen.

In 2011 hebben de medewerkers van het call center 161.197 oproepen en 58.799 mails en faxberichten beantwoord. De gemiddelde wachtermijn voor een verbinding met een operator van het call center was 5 minuten 30.

Sinds januari 2007 beschikt het call center over een praktisch oproepcentrum dat de gebruiker in staat stelt om de taal waarin hij zich wil uitdrukken te kiezen. Via het onthaalmenu kan hij ook zijn hoedanigheid en de procedure waarin hij geïnteresseerd is preciseren.

Voor 2011 zijn de door het call center geregistreerde oproepen als volgt verdeeld (zie onderstaande tabellen).

Taal gebruikt door de gesprekspartners van het call center	
Frans	64 %
Nederlands	26 %
Engels	8 %
Duits	2 %

Cliënten van het call center	
Particulieren	81 %
Maatschappelijke organisaties	12 %
Advocaten	7 %

Types aanvragen	
Gezinshereniging	28 %
Kort verblijf	16 %
Regularisatie	30 %
Algemene vraag	13 %
Lang verblijf	13 %

VII.2. SMEDEM-call center

Op verzoek van mevrouw Annemie Turtelboom, Minister van Migratie- en asielbeleid, werd op 15 september 2008 een call center voor de economische migratie gecreëerd. Dit call center moet informatie verschaffen over de economische migratie. Het gaat met name om de volgende taken :

- Alle vragen inzake de stand van zaken van een visumaanvraag of een aanvraag voor verblijf van de personen die in aanmerking komen voor de economische migratie, en hun familieleden, beantwoorden.
- Informatie verschaffen over de procedures die moeten worden gevolgd door een werkgever die een buitenlandse werknemer in dienst wil nemen of door een vreemdeling die een winstgevende activiteit wil uitoefenen in België.

Het doelpubliek van deze dienst zijn de vreemdelingen die houder zijn van een project dat economisch gezien van belang is voor België. Het gaat bijvoorbeeld om vreemdelingen die op zakenreis gaan naar België, vreemdelingen die houder zijn van een arbeidskaart B, van een beroepskaart, onderzoekers en kaderleden, en hun familieleden.

In 2011 heeft het SMEDEM-call center 105 oproepen beantwoord en 53 mails behandeld.

HOOFDSTUK VI

DE STRIJD TEGEN DE ILLEGALE IMMIGRATIE, DE MENSENHANDEL EN DE MENSENSMOKKEL

I. Controle op de toegang tot het grondgebied en controle op het illegaal verblijf

I.1. Controle aan de Schengenbuitengrenzen

I.1.1. Grensposten, nieuwe maatregelen en richtlijnen

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Schengenakkoorden op 26/03/1995 werden de volgende Schengen-buitengrensposten aangeduid :

Luchtgrens	Zeegrens	Landgrens
Brussel-Nationaal	Antwerpen	HST-terminal Station Brussel-Zuid
Deurne	Blankenberge	
Oostende	Oostende	
Gosselies	Gent	
Bierset	Nieuwpoort	
Wevelgem	Zeebrugge	

In 2011 werden instructies met betrekking tot de volgende onderwerpen aan de verschillende grensposten gestuurd :

- Zeemannen : visa aan de grens;
- Visumleges;
- Database Gesloten Centra;
- Betekeningprocedure administratieve boete en melding Inad;
- Instructies terugkeer;
- Italië (documenten);
- Instructies inzake vermeende overmacht (visa aan de grens);
- Instructies inzake bank- en kredietkaart (betreffende tenlastenemingen);
- Instructies visumaanvraag en afgifte aan de grens;
- Instructies betreffende Turkse paspoorten;
- Instructies statistieken;
- Instructies betreffende het gebruik van tolken;
- Instructies regionale luchthaven betreffende transporten;
- Extra controles in het kader van illegale immigratie.

I.1.2. Controle van de grensposten

I.1.2.1. Schengenevaluatie

De Schengenevaluatie is de controle van exacte uitvoering van de uitvoeringsovereenkomst van Schengen. De uitvoering van de Schengengrenscodes wordt door de Schengenlidstaten gecontroleerd door de Schengenevaluatiecommissie. Op het moment dat een voorgestelde maatregel onderdeel uitmaakt van de Schengengrenscodes, zal handhaving van deze maatregel worden gecontroleerd door de Schengenevaluatie. De Schengenevaluatie wordt uitgevoerd door deskundigen van de Schengenlidstaten en een

afgevaardigde van de Commissie en een afgevaardigde van de Raad. Deskundigen van de lidstaten hebben in 2009 België aan een Schengenevaluatie onderworpen. Het rapport van deze evaluatie kreeg de DVZ in 2010. Waar nodig werd er bijgestuurd. Dit leidde tot een verstrenging van de afgifte van visa aan de grens voor de zeemannen. Tevens benadrukte de Commissie dat de administratieve geldboetes aan de vervoerders niet in overeenstemming zijn met de EG/2001/51. Een ontwerp tot wijziging van de wet werd voorgelegd. In 2011 werden de Draft Council Conclusions opgesteld waarin gesteld werd dat de Raad tevreden is over de toepassing van aanbevelingen inzake de correcte toepassing van het Schengen Acquis.

I.1.2.2. Commissie Buitengrenzen

De algemene doelstelling van de Commissie Buitengrenzen is het toezien op de naleving en toepassing van de Schengenvoorschriften inzake grenscontroles aan de Belgische buitengrenzen en daarover adviezen verlenen aan de Minister.

De Commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van DVZ, de Federale Politie, Douane, FOD Mobiliteit en afgevaardigden van het Vlaams en het Waals Gewest. Het voorzitterschap wordt waargenomen door de adviseur-generaal bevoegd voor de Directie Controle Binnenland en Grenzen, aangeduid door de Minister van Binnenlandse zaken.

I.1.2.3. Inspectie grensposten

In 2011 werden op geregelde tijdstippen controlebezoeken aan de grensposten uitgevoerd. De aandacht ging tijdens deze bezoeken steeds uit naar het naleven van de Europese en Belgische wetgeving, op vlak van de beveiliging van de grenspost, de uitrusting van de controlepost in de eerste en de tweede lijn, alsook de organisatie en de werking van de controles zelf. In totaal werden in 2011 35 controlebezoeken uitgevoerd terwijl er in 2010 33 controlebezoeken werden uitgevoerd.

Met het oog op het verbeteren van de informatiedoorstroming en het optimaliseren van de samenwerking tussen de Dienst Grensinspectie bij de DVZ en de grenscontroleurs van de Federale Politie op het terrein, werd van deze gelegenheid eveneens gebruik gemaakt om meer persoonlijke contacten te leggen. Het persoonlijk contact en de regelmatige bezoeken zullen ook in de toekomst nog meer aandacht blijven krijgen.

I.1.2.4. Grenscontrole met het Verenigd Koninkrijk

België telt slechts één landgrens : de Eurostar terminal waar passagiers inchecken om naar het Verenigd Koninkrijk te reizen. In Brussel-Zuid bevindt zich, na de uitreiscontrole door de Federale Politie, meteen de inreiscontrole voor het Verenigd Koninkrijk. Deze wordt uitgevoerd door Britse ambtenaren van UKBA (United Kingdom Border Agency).

Sinds 2003 voert de Belgische Federale Politie enkel de Schengengrenscontrole uit van de treinen die extra-Schengen rijden met het Verenigd Koninkrijk als bestemming. De aankomende Eurostartrein worden niet langer gecontroleerd door de Belgische politiediensten. Bij hun vertrek uit het Verenigd Koninkrijk worden de passagiers gecontroleerd door de Franse politie, die de Schengenbinnenkomstcontrole doorvoert.

De controlefunctie die de UKBA-agenten uitoefenen op de uitreis van de passagiers in het Brusselse Eurostarstation is vergelijkbaar met de grenscontroles die de Franse grenscontrole overheden uitoefenen op de passagiers die met de Eurostartreinen het Verenigd Koninkrijk verlaten.

De passagiers die met de Eurostartreinen slechts tot Lille reizen (= Intra-Schengen), kan de UKBA in Brussel-Zuid echter niet controleren.

I.1.2.5. Overeenkomst : “Memorandum Of Understanding” MOU

Akkoorden met de vervoerders (MOU)

In toepassing van artikel 74/4bis van de wet van 15 december 1980 kunnen vervoerders met de Minister een protocolakkoord (MOU) afsluiten.

De voorwaarden voor het afsluiten van deze akkoorden zijn identiek voor alle vervoerders. De overheid hanteert het gelijkheidsbeginsel.

Overzicht van de laatste jaren

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Aantal nieuwe akkoorden	3	7	1	1	4	2	3	2

Het totaal aantal vervoerders dat eind 2011 over een akkoord beschikte, bedraagt 48.

I.1.2.6. Preventieve maatregelen

1) Website

Iedere vervoerder en grenscontrolepost werd op de hoogte gebracht van het feit dat er een website bestaat op het adres www.dofi.fgov.be, waar men kan nagaan welke de erkende reisdocumenten en voorwaarden zijn om het Schengengrondgebied te betreden.

De informatie op deze website is bepalend voor het opleggen van de administratieve geldboetes aan de vervoerders.

Deze website is operationeel sedert 01/01/2000. Bijwerkingen gebeuren op basis van wijzigingen met betrekking tot visumvereisten en binnenkomstvoorwaarden, toegezonden door het secretariaat van de Europese Raad. Om accurate informatieverstrekking te garanderen wordt de website gemiddeld wekelijks bijgewerkt. De lay-out van de website wordt momenteel geüpdatet.

2) Overlegvergaderingen met vervoerders

In het kader van overlegvergaderingen met de vervoerders, wordt sinds 2005 een forum georganiseerd tussen de DVZ, Brussels Airlines en de Federale Politie aangaande de problematiek van INADmissible passagiers, het INAD-forum. Het laatste forum dateert van juni 2011, onder het voorzitterschap van Brussels Airlines. In oktober 2011 vond ook Passport-day plaats waarbij alle actoren workshops hebben voorgezeten voor de personen uit de verschillende outstations.

Overlegvergaderingen rond de verplichtingen van de vervoerders en een mogelijk protocolakkoord

In het totaal werden 10 vervoersmaatschappijen, in de loop van het jaar, eenmaal of meerdere malen bij de Grensinspectiedienst ontvangen. De vergaderingen werden ofwel georganiseerd op vraag van de maatschappijen zelf, ofwel op initiatief van de DVZ.

3) Verplichtingen van de vervoerders met betrekking tot de toegang tot het grondgebied van vreemdelingen

Administratieve boetes

In uitvoering van artikel 74/4 bis, ingevoerd bij de Wet van 08/03/1995 tot wijziging van het artikel 74/2 en tot invoeging van een nieuw artikel 74/4 bis in de Wet van 15/12/1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, kunnen administratieve boetes opgelegd worden aan de vervoerders wanneer zij passagiers naar of door België vervoeren die niet over de nodige documenten voor binnenkomst in het Schengengebied of voor het land van bestemming beschikken (zie ook punt MOU).

Vervoerders die na het afsluiten van het boekjaar nog open rekeningen hebben met betrekking tot onbetaalde boetes worden op de Dienst Grensinspectie uitgenodigd om hen op hun verplichtingen te wijzen, de redenen voor het uitblijven van de betalingen te achterhalen en eventueel een afbetalingsplan af te spreken. De DVZ kan het MOU dat met een vervoerder werd afgesloten o.m. opzeggen wanneer deze vervoerder de boetes niet binnen de voorziene termijn betaalt.

Overzicht van de opgelegde administratieve boetes

	Maatschappijen met protocolakkoord Aantal boetes	Maatschappijen zonder protocolakkoord Aantal boetes	Totaal aantal boetes	Maatschappijen met protocolakkoord Bedrag in euro	Maatschappijen zonder protocolakkoord Bedrag in euro	Totaal bedrag in euro
2003	484	170	654	674.750	738.750	1.413.500
2004	378	59	437	389.000	285.000	674.000
2005	418	47	465	437.750	210.000	647.750
2006	457	75	532	502.750	318.750	821.500
2007	478	125	603	490.000	547.500	1.037.500
2008	385	97	482	385.500	472.500	858.000
2009	314	82	396	312.750	326.250	639.000
2010	321	49	370	309.500	198.750	508.250
2011	337	75	412*	323.500	322.500	646.000

Toelichting

* Het totaal aantal vermelde administratieve boetes is het aantal administratieve boetes na aftrek van de geannuleerde administratieve boetes. Er werden 132 administratieve boetes geannuleerd. De administratieve boetes werden om verschillende redenen geannuleerd, nl.

1. Volgens artikel 74/4 bis § 2 van de wet van 15 december 1980 : toekenning vluchtelingenstatus + toekenning subsidiaire bescherming : 103 administratieve boetes (70 administratieve boetes = vluchtelingenstatus + 33 administratieve boetes = toekenning subsidiaire bescherming);
2. Het aanbrengen van kopie / scan van het paspoort / ticket – genomen bij inschepping door de luchtvaartmaatschappij : 21 administratieve boetes;
3. De overige 8 werden geannuleerd na toevoeging van nieuwe elementen aan het dossier.

Het aantal opgelegde boetes stijgt ten opzichte van 2010 met 11,35 % maar ook het aantal passagiers op Zaventem is met 9 % (jaarcijfers Brussels Airport Company) gestegen.

De stijging van de boetes is mede te verklaren door de verschillende nieuwe luchtvaartmaatschappijen die Zaventem als luchthaven aandoen.

DVZ gaf vormingscursussen aan luchtvaartmaatschappijen, meestal in samenwerking met de Federale politie, in China (Shanghai), Marokko (Casablanca) en Oekraïne (Kiev). Het doel van deze vormingscursussen is om de illegale immigratie in te perken en de inbreuken van de luchtvaartmaatschappijen te doen dalen.

Verblijfskosten

Het forfaitaire aangerekende bedrag van de verblijfskosten wordt jaarlijks bij koninklijk besluit bepaald. Voor 2011 werd de dagprijs op 44,50 euro gebracht (40,80 euro in 2007, 42,00 euro in 2008, 43,10 euro in 2009, 43,20 euro in 2010).

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bedrag in euro	129.913,93	61.226,59	81.860	153.714,80	60.447,91	87.093,51

Het bedrag van de verblijfskosten steeg enerzijds wegens stijging van het aantal opgelegde boetes en anderzijds ten gevolge van de stijging van de teruggrijvingen.

Toelichting

Qua betalingen is er quasi geen verschil tussen vervoerders met MOU en zonder. De betalingen verlopen momenteel vrij vlot. Echte wanbetalers met MOU lopen immers het risico het MOU te verliezen en wanbetalers zonder MOU verkijken hun kans om een MOU-akkoord af te sluiten.

I.1.3. Individuele controle toegang

I.1.3.1. Algemene binnenkomstvoorwaarden

De grenscontrole gebeurt met toepassing van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 15/12/1980 en artikel 42 van het KB van 08/10/1981.

Na controle door de met de grenscontrole belaste agent van de Federale Politie wordt een verslag opgemaakt. Dit verslag wordt naar de Dienst Grensinspectie gestuurd. Wanneer de vreemdeling bij aankomst niet aan de vereiste binnenkomstvoorwaarden voldoet, wordt een beslissing met betrekking tot de toegang tot het grondgebied genomen. Deze beslissing is ofwel een teruggrijving, met eventuele vasthouding als de teruggrijving niet dadelijk kan doorgaan, of toegang verlenen tot het grondgebied mits, zo nodig, de afgifte van een visum.

De binnenkomstvoorwaarden gelden voor het gehele Schengengebied aangezien de controle verlegd werd naar de buitengrenzen van dit gebied.

I.1.3.2. Algemeen overzicht van de aan de grens genomen beslissingen en behandelde situaties

	1 Terugdrijvingen INADs	2 Asiel- aanvragen	3 Visa zeelieden	4 IOM	5 Transitaanvragen 3 ^e land	6 NBMV
2004	1.662	421	12.132	11.167	1.709	42
2005	1.187	453	13.817	6.298	1.683	47
2006	1.365	331	15.702	6.137	1.551	49
2007	1.112	338	17.800	4.626	1.219	50
2008	1.161	365	22.752	5.343	1.233	35
2009	1.383	362	21.588	7.785	1.095	23
2010	1.863	471	21.474	6.357	1.027	22
2011	2.735	711	15.296	5.592	867	35

I.1.3.3. Detailoverzicht bij algemeen overzicht

1) *Beslissingen tot terugdrijving*

Dit betekent de weigering van toegang tot het grondgebied omdat er niet aan de binnenkomstvoorwaarden om tot het Schengengrondgebied toegelaten te worden wordt voldaan.

Niet-toelaatbare vreemdelingen (INAD) : effectieve terugdrijvingen

Algemeen overzicht

	Luchtgrens	Zeegrens	Landsgrens	Totaal
2004	1.261	150	251 *	1.662
2005	1.059	128	0 *	1.187
2006	1.249	116	0 *	1.365
2007	1.022	90	0 *	1.112
2008	1.070	91	0 *	1.161
2009	1.322	61	0 *	1.383
2010	1.773	90	0*	1.863
2011	2.701	34	0*	2.735

* = controle aan de landsgrens Eurostar te Brussel-Zuid stopgezet op 1 april 2004. De Schengencontrole voor toegang tot het Schengengrondgebied wordt uitgevoerd door de Fransen bij vertrek in het UK.

Evolutie

Stijging in het aantal terugdrijvingen 2011 ten aanzien van het voorgaande jaar 2010. De stijging werd enkel vastgesteld aan de luchtgrenzen.

De stijging houdt geen verband met de gevallen waarvoor een boete wordt opgelegd (het niet beschikken over de nodige binnenkomstdocumenten en het gebruik van valse documenten), maar is eerder het gevolg van de toename van het aantal personen dat zich aan de grens aanbiedt en niet aan de overige binnenkomstvoorwaarden (zoals geldige reisdocumenten, geldige visa of verblijfsvergunning, voldoende bestaansmiddelen, verblijf en verblijfsomstandigheden staven, niet SIS gesignaleerd zijn, geen bedreiging vormen voor de openbare orde) voldoet.

Overzicht terugdrijvingen per grenspost

Luchtgrens		Zeegrens		Landgrens	
Brussel-Nationaal	2.411	Antwerpen	25	HST-terminal Brussel Zuid	0*
Gosselies	164	Gent	1		
Bierset	124	Zeebrugge }	6		
Deurne	1	Blankenberge }			
		Oostende }	2		
Oostende	1	Nieuwpoort }			
Totaal 1.863	2.701		34		0

Opmerking

In totaal werden voor al de grensposten samen **2.735 terugdrijvingen** uitgevoerd. Op Brussel-Nationaal werden 60 beslissingen tot terugdrijving op basis van nieuwe elementen herzien en omgezet in toelating tot het grondgebied.

De meest vertegenwoordigde nationaliteiten bij de terugdrijvingen	
Aan alle grensposten samen	Op de luchthaven van Brussel-Nationaal
- Albanië;	- Albanië;
- Irak;	- Irak;
- Marokko;	- Turkije;
- Turkije;	- Congo Democratische Republiek;
- Congo Democratische Republiek;	- Ghana;
- Servië;	- Guinee;
- Ghana;	- Palestina;
- Guinee;	- Angola;
- Macedonië;	- Marokko;
- Palestina	- Senegal.

De meest voorkomende motieven op de luchthaven van Brussel-Nationaal, in volgorde van belang voor de terugdrijving van deze nationaliteiten, waren :

- Onduidelijk reismotief;
- Geen of geen geldig document;
- Geen of geen geldig visum;
- Onvoldoende bestaansmiddelen;
- SIS-seining;
- Valse of vervalste documenten.

2) Asielaanvragen aan de grens

Vreemdelingen die niet over de nodige binnenkomstdocumenten beschikken en een asielaanvraag indienen, moeten dit bij de met de grenscontrole belaste agenten doen en worden in afwachting van een beslissing over hun aanvraag in een aan de grens gelegen centrum vastgehouden.

Sinds 01.10.2009 worden de asielaanvragen aan de grens behandeld door de dienst Grenscontrole. Ook de families die na het indienen van een asielaanvraag aan de grens naar een woonunit worden gebracht, worden in de woonunits verhoord. De asielprocedure bij DVZ (volgens art 51/5 van de wet) wordt hier behandeld :

- Inschrijving;
- Verhoren;
- Dossiers overmaken aan het CGVS;
- Meervoudige aanvragen;
- Overname / terugnameverzoek "Dublin";
- Niet-begeleide minderjarigen.

Asielaanvragen ad grens	25 quater	Beslissingen CGVS (opsplitsing hierna)	Pogingen tot verwijderingen (/incl. escortes)	Verwijderingen (/incl. escortes)	13 quater	BGV / Vrijstellingen	Ontsnappingen
711	117	445	470(/44)	261(/39)	54	80	10

Weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus	Toekenning subsidiaire beschermingsstatus	Erkenning van de vluchtelingenstatus
210	112	123

Er waren 2 uitsluitingen en geen intrekkingen.

Vergelijking met vorige jaren :

- 2003 : 562 asielaanvragen;
 - 2004 : 421 asielaanvragen;
 - 2005 : 453 asielaanvragen;
 - 2006 : 331 asielaanvragen;
 - 2007 : 338 asielaanvragen;
 - 2008 : 365 asielaanvragen;
 - 2009 : 362 asielaanvragen;
 - 2010 : 471 asielaanvragen;
 - 2011 : 711 asielaanvragen
- Wat de overnames betreft, impliceert dit dat er 117 bijlage 25 quaters (beslissing tot weigering van binnenkomst met terughrijving of terugleiding tot aan de grens) / bijlage 10 bis (Dublin Doorlaatbewijs) werden afgeleverd. De meeste overnames werden gevraagd aan Frankrijk ...;
 - Wat 2^e asielaanvragen betreft : dit resulteerde in 54 bijlage 13 quaters (weigering in overwegingname);
 - Qua verwijderingen van uitgeprocedeerde asielzoekers, werden 470 pogingen ondernomen tot verwijdering (44 inclusief onder begeleiding) en zijn effectief 261 personen verwijderd (39 inclusief onder begeleiding);
 - De ontsnappingen gebeurden in de woonunits en in het transitcentrum;
 - Wat de asielaanvragen betreft : deze zijn inclusief meervoudige asielaanvragen, maar zonder begeleide minderjarigen;
 - BGV / Vrijstellingen : Aflevering van een BGV aan de asielverzoekers aan de grens kan als gevolg van :
 - Vrijstelling na beslissing van de Raad voor Vreemdelingenbewistingen;
 - Medische redenen;
 - Einde vasthoudingstermijn werd bereikt;
 - Op vraag van het CGVS omdat er geen beslissing kan genomen worden binnen de termijn van de vasthouding.

De afgifte van dit BGV belet echter niet de verdere afhandeling van de asielaanvraag in het binnenland en is dus ook niet uitvoerbaar op dat moment.

Top 5 nationaliteiten asielaanvragen aan de grens

Nationaliteiten	Aantal asielaanvragen aan de grens
Irak	171
Congo Democratische Republiek	59
Palestina	50
Guinee	39
Ivoorkust	33

3) Beslissingen tot het verlenen van toegang tot het grondgebied

- 16.748 visastickers werden aan de grenzen afgeleverd door de dienst grenscontrole. Dit zijn zowel doorreisvisa als visa voor kort verblijf;
- 16.012 visastickers werden aan de grens afgeleverd aan transiterende zeelieden.

4) Transitfaciliteiten voor IOM-passagiers

In 2011 **transiteerden** 5.592 personen via de nationale luchthaven Brussel, terwijl dit er in 2010 6357 waren en 2009 7.785 waren.

Het gaat hier om een akkoord tussen de DVZ en het IOM, waarbij DVZ faciliteiten verleent aan de vreemdelingen die vanuit derde landen via Brussel-Nationaal Luchthaven (BNL) naar een ander Europees land, Canada, Australië of de U.S.A. reizen en die niet over het nodige luchthaventransitvisum beschikken.

	Aantal transiterende personen via BNL
2003	6.466
2004	11.167
2005	6.298
2006	6.137
2007	4.626
2008	5.343
2009	7.785
2010	6.357
2011	5.592

5) Toestemming voor "Transits DEPU's" derde landen

DEPU's (deportees unaccompanied) zijn personen die om diverse redenen door de overheden van een derde land naar hun land van oorsprong worden gerepatriëerd.

Als deze personen tijdens de vlucht begeleid worden door bevoegd personeel worden ze DEPA's (deportees accompanied) genoemd.

Indien de repatriëring dient te gebeuren met een transit door de luchthaven Brussel-Nationaal, moet hiervoor een speciale procedure gevolgd worden : wanneer een bepaald land een persoon naar zijn land van oorsprong wenst te repatriëren vanuit een derde land via een transitland, moet het volgens EU-richtlijn 2003/110/EG, een schriftelijke aanvraag voor transit richten aan het transitland. Deze EU-richtlijn werd op 20/11/2008 omgezet naar de wet betreffende de ondersteuning bij doorgeleiding in het raam van maatregelen tot verwijdering door de lucht. In uitvoering van het advies van de Commissie Vermeersch informeert de Federale Politie de transiterende escorteurs over de toegelaten dwangmiddelen in België.

Voor België is het de Dienst Grensinspectie die deze aanvragen, die uit verschillende landen afkomstig zijn, behandelt en de toestemming tot transit verleent.

Om het aantal weigeringen te beperken en de vlotte werking met de derde landen verder te zetten, wordt er een reservatielijst aangelegd. Als een dag volzet is, met name 5 personen per dag, worden de meeste derde landen hiervan op de hoogte gesteld via e-mail.

	Aantal aanvragen transits / aantal personen*	Weigeringen Tussentijd / Quota	Effectief getransiteerde personen	Geannuleerde transits
2005	1.683 / 1.827	341	809	677
2006	1.551 / 1.478	262	660	791
2007	1.219 / 1.269	145	612	691
2008	1.233 / 1.395	149	746	623
2009	1.095 / 1.215	93	659	547
2010	1.027 / 1.235	97	742	486
2011	867 / 1030	23	587	424

* Een aanvraag kan meerdere personen omvatten.

Top 5 der landen die een transit aanvragen

Landen	Aantal aanvragen
Canada	225
Verenigd Koninkrijk	161
Verenigde Staten van Amerika	109
Duitsland	95
Nederland	59

6) Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV's)

a) NBMV

De wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde categorieën van vreemdelingen werd gepubliceerd en is in voege getreden op 7 mei 2007, artikels 36 tot en met 42 hebben betrekking op NBMV's.

Dit betekent dat de NBMV die door de Voogdijdienst als NBMV wordt geïdentificeerd of voor wie geen twijfel omtrent zijn minderjarigheid bestaat, voortaan niet meer wordt vastgehouden in een gesloten centrum.

Men moet evenwel twee situaties onderscheiden :

1. Er bestaat geen enkele twijfel over de minderjarigheid.

- Indien de persoon niet voldoet aan de binnenkomstvoorwaarden, moet er een fiche naar de voogdijdienst gestuurd worden, waarmee aan de voogd de beslissing tot teruggedrijving (TD) (ie. Bijlage 11) wordt betekend.
- De NBMV moet binnen de 24 uur naar één van de centra voor oriëntatie en observatie (OOC) gebracht worden.
- Dit centrum wordt gelijkgesteld met een aan de grens gelegen centrum en de DVZ heeft 15 dagen de tijd, eventueel verlengd met 5 dagen (gemotiveerd), om een duurzame oplossing te vinden en eventueel de teruggedrijving te organiseren en te laten uitvoeren.
- Na deze periode wordt de toegang tot het grondgebied verleend en moet de GID een nieuwe beslissing nemen (beslissing tot terugleiding – bijlage 38) die aan de voogd betekend wordt.
- Het OOC moet de DVZ inlichten over elke verdwijning.

2. Er bestaat twijfel over de opgegeven leeftijd.

- In de fiche die naar de Voogdijdienst gestuurd wordt, wordt twijfel geuit over de leeftijd en aan de Voogdijdienst wordt gevraagd om een onderzoek naar de leeftijd in te stellen.
- De bijlage 11 en de beslissing tot vasthouding in een aan de grens gelegen gesloten centrum (art 74/5) worden aan de voogd betekend.
- De Voogdijdienst beschikt over 3 werkdagen, eventueel verlengd met 3 werkdagen (gemotiveerde verlenging), om de leeftijd te bepalen en dit aan de NBMV en DVZ te betekenen.

In een meerderheid van deze gevallen bleek deze termijn voor de Voogdijdienst echter te kort te zijn en werd de termijn overschreden.

Indien betrokkene meerderjarig blijkt te zijn, blijft hij vastgehouden in het gesloten centrum.

Indien betrokkene minderjarig blijkt te zijn, moet de NBMV binnen de 24 uur na de beslissing van de Voogdijdienst naar een OOC overgebracht worden, waarbij dan dezelfde regeling telt zoals in supra vermeld.

	Verklaarde NBMV's	Na leeftijdsbepaling NBMV's	Asielaanvragen	TD* met garant. opvang	OOC Steenokkerzeel
2008	46	35 (76,10 %)	23	2	20
2009	33	22 (66,66 %)	9	4	18
2010	37	22 (59,45 %)	7	6	17
2011	56	35 (62,5 %)	9	16	30

* TD = terugdrijving

In 2011 verklaarden 56 vreemdelingen aan de grens dat zij jonger dan 18 jaar waren.

Bij 32 van deze vreemdelingen werden er twijfels geuit m.b.t. hun leeftijd hetgeen leidde tot een leeftijdsonderzoek door de Voogdijdienst. Voor 1 vreemdeling loopt hier nog een leeftijdsonderzoek.

20 vreemdelingen aan de grens die verklaarden minderjarig te zijn, bleken na medisch onderzoek meerderjarig (18 of ouder) te zijn, waardoor slechts 35 onder hen werden beschouwd als niet-begeleide minderjarigen aan de grens (aankomst was zowel op luchthavens Brussel-Nationaal, Gosselies en Bierset als in de zeehaven Antwerpen).

(9 van deze niet-begeleide minderjarigen na leeftijdsbepaling vroegen asiel aan, nadat hen de toegang tot het land werd geweigerd.)

Onderverdeling per leeftijdscategorie na resultaten van de leeftijdsbepaling die resulteerde in minderjarigheid

0 < 16 jaar	0
16 – 17 jaar	5
18 jaar	2
> 18 jaar *	3
Leeftijdsbepaling niet kunnen uitvoeren	1
Totaal	11

* Resultaat onderzoek is 18 jaar met een deviatie – wordt beschouwd als minderjarig

Onderverdeling per leeftijdscategorie zonder twijfel (zonder leeftijdsbepaling)*

< 12 jaar	0
12 – 14 jaar	1
14 - 16 jaar	5
16 – 18 jaar	18
Totaal	24

* Opgegeven leeftijd (indien valse of no docs) maar er wordt geen twijfel minderjarigheid geuit.

De meest voorkomende nationaliteiten onder de 35 NBMV's, zijn respectievelijk :

Albanië : 6;
Ghana : 4;
Marokko : 4.

In vergelijking met 2010 is het aantal vreemdelingen dat zich aan de grens minderjarig verklaarde sterk gestegen, namelijk 56 in 2011 tegenover 37 in 2010.

Het percentage van vreemdelingen die aan de grens verklaren minderjarig te zijn en die op basis van het resultaat van de leeftijdsbepaling minderjarig bleken te zijn, is globaal genomen met 3 % gestegen ten opzichte van 2010.

b) Samenwerking met de Voogdijdienst

Leeftijdsbepaling

Telkens de DVZ twijfels uitte omtrent de leeftijd van de betrokken NBMV, heeft een dergelijk medisch onderzoek effectief plaatsgevonden, ofwel op verzoek van de DVZ, ofwel op initiatief van de Voogdijdienst.

In 32 dossiers werd een medisch onderzoek uitgevoerd : dit leidde 20 keer tot een resultaat leeftijdsbepaling waarbij de betrokkene 18 of ouder was, in 11 gevallen was de betrokkene jonger dan 18 jaar. 1 dossier wacht nog op een resultaat van een medisch onderzoek.

Het resultaat wordt gemiddeld na 10,3 dagen bekendgemaakt.

Bepalen van de duurzame oplossing

Plaatsing

Na de toepassing van de Wet betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen van 12 januari 2007 werden **35** niet-begeleide minderjarige vreemdelingen geplaatst op laste van de Voogdijdienst.

Terugrijving met gezinshereniging in het land van herkomst

16 van de 35 NBMV's werden teruggedreven naar het land van herkomst. In dit geval was de familie teruggevonden. De familie werd ingelicht over de terugkeer van de betrokkene, teneinde te verzekeren dat de minderjarige zou worden opgevangen. Aan de Belgische ambassades ter plaatse werd gevraagd na te gaan of de opvang verzekerd was. Er werd geen enkel probleem signaleerd.

Dit gebeurde in samenspraak met de voogd.

7) Families met minderjarige kinderen

Sinds 01.10.2009 heeft de Staatssecretaris van Asiel en Migratie beslist families met minderjarige kinderen onder te brengen in woonunits (die bij Koninklijk Besluit van 30 april 2010 bepaald zijn als welbepaalde aan de grens gelegen plaats) voor zover er geen onmiddellijke teruggrijving mogelijk is.

In de loop van 2011 werden 127 families weerhouden aan de grens.

45 INAD's verklaarden na weigering van toegang tot het grondgebied zo vlug mogelijk te willen terugkeren, deden afstand van hun beroepsmogelijkheden en werden in afwachting van hun teruggrijving voor periode van maximaal 48 u vastgehouden in het INAD-centrum.

42 families (INAD's) werden effectief teruggedreven.

3 families (INAD's) werden alsnog toegelaten tot het Rijk.

82 families (24 INAD's + 58 KPA's (kandidaat politiek asiel)) werden overgebracht naar een woonunit, respectievelijk in :

Zulte	20	(4 INAD's + 16 KPA's)
Tubize	27	(8 INAD's + 19 KPA's)
Sint-Gillis-Waas	30	(10 INAD's + 20 KPA's)
Tielt	5	(1 INAD's + 4 KPA's)

Verder verloop na overbrenging :

Teruggedreven	27
Verdwenen in woonunit	13
Nog in asielprocedure op 31/12/2011	8
Vrijgesteld + toegang tot het Rijk	11
Erkenning + subsidiaire bescherming	23

I.2. Controle op het Belgisch grondgebied

I.2.1. Samenwerking Dienst Vreemdelingenzaken met politiediensten en Sociale Inspectie

I.2.1.1. Bureau C – illegalen - en de Permanentiedienst van de Dienst Vreemdelingenzaken

Indien de politiediensten in contact komen met een illegale persoon, dan is het in eerste instantie het Bureau C (en de Permanentiedienst na de kantooruren) dat gecontacteerd wordt om een administratieve beslissing te nemen.

Het Bureau C staat ook in voor de administratieve ondersteuning van de politiediensten bij al dan niet aangekondigde controle acties of bij grootschalige manifestaties die veel vreemdelingen aantrekken (bv. internationale voetbalwedstrijden).

Indien de politie of de Sociale Inspectie een controle wil uitvoeren, dan kan er een beroep worden gedaan op de Gerechtelijke Sectie, ter ondersteuning op het terrein en om voor een snellere afhandeling te zorgen.

Op basis van het administratief verslag, dat door de politiedienst wordt opgesteld, zal het Bureau C (en de Permanentiedienst) aan de hand van het individueel dossier van de vreemdeling nagaan wat de verblijfssituatie is van de gecontroleerde vreemdeling.

Het Bureau C (en de Permanentiedienst) zal de politie zo snel mogelijk instructies toesturen. Indien de vreemdeling legaal verblijft in België of indien er een schorsende procedure tegen een beslissing hangende is, zal de betrokkene zonder meer kunnen beschikken.

Indien de vreemdeling illegaal verblijft, kan het Bureau C beslissen om de betrokkene :

- Een bevel om het grondgebied te verlaten te betekenen;
- Op te sluiten ter beschikking van de DVZ, met het oog op repatriëring of terugleiding naar de grens.

Indien de vreemdeling over reisdocumenten beschikt, kan de verwijdering snel georganiseerd worden.

Cijfergegevens : aantal administratieve aanhoudingen, beschikkingen, bevelen om het grondgebied te verlaten (BGV's), beslissingen tot opsluiting.

	Aantal administratieve aanhoudingen	Aantal beschikkingen	Aantal BGV's	Aantal opsluitingen zonder documenten ¹⁹	Aantal opsluitingen met documenten ²⁰
2006	28.074	10.729 (38.2 %)	11.048 (39.4 %)	1802 (6.4 %)	4.495 (16 %)
2007	23.267	8.904 (38 %)	9.617 (41 %)	2.157 (9 %)	2.589 (11 %)
2008	24.452	8.382 (34 %)	11.716 (48 %)	2.298 (9 %)	2.056 (9 %)
2009	27.470	9.247 (34 %)	14.008 (51,5 %)	2.414 (9 %)	1.801 ²¹ (6,6 %)
2010	25.093	9.877 (40 %)	11.359 (46 %)	2.225 (9 %)	1.632 (6,5 %)
2011	27.161	8.180 (30 %)	15.373 (57 %)	2.150 (8 %)	1.458 (5 %)

Opmerking : Indien de vreemdeling het voorwerp is van een verwijderings- of teruggrijvingsmaatregel waarvan de tenuitvoerlegging imminent is, en hij heeft nog geen vordering tot schorsing ingeleid, dan kan hij de schorsing van deze beslissing vorderen bij uiterst dringende noodzakelijkheid. De termijn waarbinnen deze vordering moet worden ingediend is sedert juli 2009 gewijzigd van 24 uur naar 5 dagen, zonder dat dit minder dan drie werkdagen mag bedragen, na de betekening van de beslissing. Vandaar dat men niet langer kan spreken van directe repatriëringen.

Enkel de personen die zelf verklaren te willen vertrekken en niet de schorsende beroepstermijn te willen afwachten zullen sneller verwijderd worden.

¹⁹ Deze opsluitingen betreffen vreemdelingen die op het moment van de administratieve aanhouding niet in het bezit zijn van een identiteitsdocument of van een reisdocument.

²⁰ Deze opsluitingen betreffen vreemdelingen die op het moment van de administratieve aanhouding in het bezit zijn van een identiteitsdocument of reisdocument. Vanaf 2009 wordt de **beslissing tot opsluiting** met het oog op repatriëring weergegeven. De voorgaande jaren betreffen de **effectieve repatriëringen**.

²¹ Vanaf 2009 betreft het cijfer in de laatste kolom de **beslissing tot opsluiting** met het oog op repatriëring. Voor de voorgaande jaren worden telkens de **effectieve repatriëringen** weergegeven.

Cijfergegevens : top 5 aangetroffen nationaliteiten

2006	2007	2008	2009	2010	2011
Algerije (3.073)	Algerije (2.752)	Algerije (3.542)	Algerije (5.405)	Algerije (5.969)	Algerije (6.131)
Roemenië (2.918)	Marokko (2.425)	India (3.052)	Marokko (3.831)	Marokko (3.915)	Marokko (4.501)
Marokko (2.810)	Roemenië (1.959)	Marokko (2.780)	India (2.194)	Roemenië (2.125)	Roemenië (2.458)
India (2.170)	India (1.889)	Roemenië (1.494)	Roemenië (1.989)	Palestina (1.140)	Tunesië (1.378)
Polen (1.499)	Polen (1.959)	Irak (1.158)	Palestina (1.134)	India (1.003)	Palestina (858)

Opmerking : Deze cijfers geven enkel weer welke nationaliteiten door de bevoegde diensten werden aangetroffen en zijn dan ook afhankelijk van het milieu waarin de controles door de politiediensten werden uitgevoerd. Het betreft de door de vreemdeling verklaarde nationaliteit op het moment van de interceptie; deze komt niet steeds overeen met de echte nationaliteit. Tevens dient er rekening mee gehouden te worden dat bepaalde vreemdelingen herhaaldelijk worden gearresteerd, omdat deze moeilijk verwijderbaar zijn, of vanwege een gebrek aan plaatsen in de centra niet worden opgesloten.

Dit is eveneens zo met de intercepties van illegalen die aan de kust worden aangetroffen en die door middel van containers en vrachtwagens op een zeer risicovolle wijze de overtocht trachten te maken. Oostende en Zeebrugge worden het meest met deze problematiek geconfronteerd. In 2011 heeft de scheepvaartpolitie 936 verslagen doorgestuurd naar bureau C of de Permanentie, nl. 238 voor de haven van Zeebrugge, waar voornamelijk Iranen worden aangetroffen, en 698 voor de haven van Oostende, waar Algerije de koploper blijft.

Cijfergegevens : aantal arrestaties gebaseerd op openbare orde en zwartwerk

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Openbare orde	6.334 (22.5 %)	4.946 (21 %)	4.797 (19,62 %)	6.418 (24 %)	6.803 (27 %)	7.959 (29 %)
Zwartwerk	2.128 (5.6 %)	1.921 (8 %)	1.746 (7 %)	1.626 (6 %)	1.593 (6 %)	1.645 (6 %)

In totaal werden 7.959 arrestaties verricht in het kader van openbare orde, waarvan 604 vreemdelingen zijn opgesloten, hetzij 17 % van het totaal aantal opsluitingen. In het kader van zwartwerk werden 1.645 arrestaties verricht, waarvan 552 vreemdelingen zijn opgesloten, hetzij 15 % van het totale aantal opsluitingen.

De repatriërings- en verblijfskosten in de centra wegens zwartwerk worden bij de betrokken werkgevers gerecupereerd, in toepassing van artikel 13 van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van vreemde werknemers. Derhalve wordt in eerste instantie de werkgever aangeschreven. Wanneer echter blijkt dat de werkgever na een herinnering nog steeds niet overgaat tot de effectieve betaling, wordt het dossier overgemaakt aan de FOD Financiën, meer bepaald aan de verschillende ontvangkantoren der domeinen en penale boeten. Deze laatste zal dan de eigenlijke invordering bij de werkgever doen.

In 2011 werden 620 werkgevers voor de eerste maal aangeschreven met het oog op de betaling van bovenstaande kosten.

323 werkgevers hebben effectief betaald, t.o.v. 291 in 2010. Het totaal te recupereren bedrag, bedraagt 858.779,77 euro (de verschuldigde bedragen van de 620 werkgevers van 2011 + de nog openstaande dossiers van de vorige jaren), waarvan 166.653,29 euro effectief is terugbetaald. Er dient echter wel opgemerkt te worden dat het in de opgestarte dossiers van 2011 niet noodzakelijk gaat om repatriëringen uitgevoerd in 2011, aangezien de procedure tot terugvordering van repatriëringskosten vaak enige tijd in beslag neemt.

I.2.1.2. De Gerechtelijke Sectie van de Dienst Vreemdelingenzaken

Politiediensten en sociale inspectiediensten kunnen een beroep doen op de ondersteuning op het terrein van personeelsleden van de DVZ. Deze personeelsleden zijn gespecialiseerd in het herkennen van documenten en het bepalen van het al dan niet wettelijke verblijf van de vreemdelingen, zodat er geen onnodige tijd verloren gaat op het terrein en de meest geschikte beslissingen kunnen worden genomen.

Het is de Gerechtelijke Sectie (GSJ) van de DVZ die deze taak uitvoert.

Aantal operaties waaraan werd deelgenomen

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vlaanderen	252	286	182	249	265	279	249	302
Wallonië	85	92	86	97	101	122	87	69
Brussel (19 gemeenten)	206	183	267	184	163	166	123	100
Totaal	543	561	535	530	529	567	459	471

Operationele resultaten

	Bevel grondgebied te verlaten	Vasthouding in gesloten centrum ter identificatie (zonder documenten)	Vasthouding in gesloten centrum met documenten	Totaal
2004	947	537	998	2.482
2005	915	615	1.053	2.583
2006	640	506	921	2.067
2007	662	536	412	1.610
2008	881	690	286	1.857
2009	887	598	246	1.731
2010	555	350	138	1.043
2011	994	282	203	1.479

Operatiekader

- **258** acties handhaving sociale wetgeving (dit zijn gezamenlijke acties met deelname GSJ en minstens 1 andere sociale inspectiedienst (= - 43 in vergelijking met 2010);
- **213** politionele en gerechtelijke acties (= + 55 in vergelijking met 2010).

Sectoren / motieven van optreden (telkens top 3 in dalende volgorde)

	2008	2009	2010	2011
Handhaving sociale wetgeving	- Horeca - Tuinbouw - Bouw	- Horeca - Bouw - Tuinbouw	- Horeca - Bouw - Tuinbouw	- Horeca - Kleinhandel - Markten

	2008	2009	2010	2011
Politieacties	- Wegcontrole - Huisjesmelkerij - Openbaar vervoer	- Wegcontrole - Openbaar vervoer - Huisjesmelkerij	- Wegcontrole - Overlast - Openbaar vervoer	- Overlast - Huiszoekingen - Adrescontroles

Nationaliteiten

Top 5 in dalende volgorde van de nationaliteiten die werden aangetroffen bij controles en die niet in regel waren qua verblijf en/of sociale wetgeving.

	2007	2008	2009	2010	2011
Plaats 1	Marokkanen	Marokkanen	Marokkanen	Marokkanen	Algerijnen
Plaats 2	Indiërs	Algerijnen	Algerijnen	Algerijnen	Marokkanen
Plaats 3	Bulgaren	Indiërs	Indiërs	Roemenen	Palestijnen
Plaats 4	Polen	Brazilianen	Brazilianen	Chinezen	Pakistani
Plaats 5	Brazilianen	Bulgaren	Bulgaren	Brazilianen	Bulgaren

Duiding

Qua aantal operaties is er een stijging ten opzichte van 2010 : van 459 naar 471. Dit fenomeen deed zich alleen voor in Vlaanderen. De verklaring hiervoor ligt bij de toename van het aantal adrescontroles, voornamelijk in Antwerpen, en de toename van het aantal acties op overlast, voornamelijk in Oostende.

In Wallonië en Brussel is er een daling van het aantal operaties ten opzichte van 2010. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de steeds krimpende personeelsformatie van de Gerechtelijke Sectie waardoor een aantal aanvragen tot bijstand van externe partners niet gehonoreerd kon worden.

De resultaten voor wat betreft de genomen beslissingen t.a.v. de geïntercepteerde illegalen zijn gestegen ten opzichte van 2010. Er is een aanzienlijke toename van het aantal bevelen om het grondgebied te verlaten. Dit is voornamelijk het resultaat van de acties op overlast te Oostende. Het globaal cijfer voor de vasthoudingen is nauwelijks gewijzigd maar we zien een verschuiving van het aantal opsluitingen naar het aantal rechtstreekse verwijderingen. Dit is te verklaren door het feit dat er meer gericht wordt opgesloten.

In de top 5 van de meest aangetroffen nationaliteiten bij controleacties die niet in regel waren qua verblijf en/of sociale wetgeving zijn er 2 nieuwkomers : Palestina en Pakistan. Palestijnen werden voornamelijk aangetroffen tijdens de acties op overlast in Oostende. Een aantal van deze personen zal zeer waarschijnlijk een andere nationaliteit bezitten maar dit is zeer moeilijk bewijsbaar. Het grootste deel van de Pakistani werd aangetroffen tijdens controles op kraakpanden, het ging hierbij om hongerstakers.

Heel wat Marokkaanse en Algerijnse onderdanen werden aangetroffen. De capaciteit van de gesloten centra om deze nationaliteiten op te nemen is echter beperkt tot ongeveer 20 % van de totale bezetting.

Tot slot de Bulgaren : deze werden meestal geïntercepteerd bij operaties “sociaal handhavingsrecht”.

I.2.2. Sefor

1. Doel / Structuur

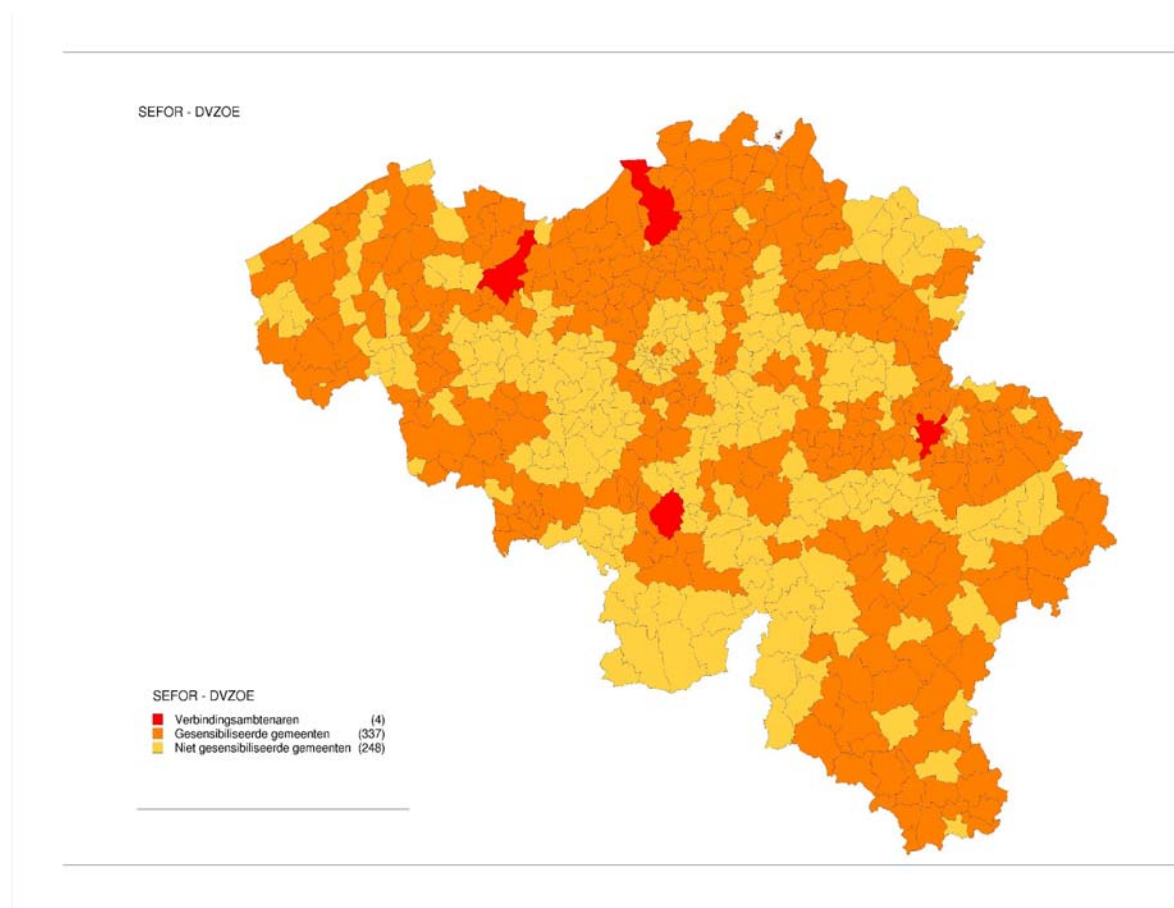
Bureau Sefor werd opgericht op 1 juni 2011 met als opdracht de opvolging van alle bevelen om het grondgebied te verlaten (BGV) die een procedure afsluiten (de opvolging werd geregeld onder de rondzendbrief van 10/06/2011). De rondzendbrief werd opgesteld in de geest van de Europese Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG. Deze Terugkeerrichtlijn zal eerlang worden omgezet in Belgische wetgeving. Ook ligt de oprichting van het bureau Sefor in het verlengde van aanbevelingen van de Commissie Vermeersch II van 2005 die een betere opvolging vroeg van de bevelen om het grondgebied te verlaten.

De opvolgingsprocedure is opgebouwd rond enerzijds het vrijwillig vertrek en anderzijds de organisatie van een gedwongen vertrek. In dit kader werd er door het bureau ILOBEL een branding- en informatiecampagne opgezet. Zo werden er informatiebrochures in 23 verschillende talen voorzien, affiches gedrukt, een website gecreëerd, mappen aangemaakt en een DVD opgemaakt. Ook werden de eerste stappen gezet naar de ambassades om een betere medewerking te verkrijgen op het gebied van pre-identificatie, hiertoe zijn initiatieven genomen door het bureau CID.

Bij betekening van het BGV zal de betrokken vreemdeling worden geïnformeerd over zijn rechten en plichten (meer informatie www.sefor.be), de vreemdeling zal worden gewezen op het belang van het vrijwillig (met ondersteuning) of zelfstandig (met eigen middelen) vertrek. Bovendien zal er worden gestart met de identificatieprocedure (in samenwerking met CID) gedurende de looptijd van het BGV. Deze identificatie moet DVZ in staat stellen om iemand sneller van het grondgebied te kunnen verwijderen (optimalisering plaatsen centra) en minder lang opgesloten te houden in een gesloten centrum (humaan aspect). Indien betrokkene geen vrijwillig gevolg heeft gegeven aan het bevel zal er worden overgegaan tot een actieve opsporing van betrokkene en zal hij worden opgesloten met het oog op een gedwongen verwijdering en zal hem in de toekomst een binnenkomstverbod worden betekend. Het moet opnieuw duidelijk worden voor de betrokken vreemdeling dat het gaat om een juridisch bevelschrift waaraan men **gevolg moet geven**. Ook intern zullen er procedures worden uitgewerkt die de opvolging van bevelen efficiënter maken. Tevens is er een opvolging voorzien voor het vrijwillig vertrek vanuit Sefor en dit op basis van de informatie uitwisseling tussen Sefor en FEDASIL. Naast de Sefor procedure staat het bureau ook nog in voor de opvolging van de oude bevelen afgeleverd vóór 10 juni 2011.

Om deze opvolging optimaal te organiseren is het bureau opgedeeld in regio's. Bij de regio's is er telkens een verbindingsambtenaar toegevoegd die instaat voor de afwikkeling van Sefor in de grote steden en tevens fungeert als contactpersoon voor de afhandeling van verwijderingen binnen de stedelijke administratie. Deze verbindingsambtenaar is ook contactpersoon voor de terugkeerconsulenten van FEDASIL. De verbindingsambtenaar kan indien nodig ook het algemeen beleid van DVZ binnen de vreemdelingendiensten van de stedelijke administraties vertalen. De verbindingsambtenaar en regioverantwoordelijke staan ook in voor de strategische analyses van fenomenen in hun regio. Verder staan beiden ook in voor het geven van opleidingen aan de politiescholen. In 2011 werden er in het totaal 72 aangepaste vormingssessies gegeven. Meer specifiek werken de verbindingsambtenaren ook rond probleem dossiers in de grote steden en bekijken ze binnen het algemeen

veiligheidsoverleg van de betrokken stad hoe DVZ kan betrokken worden in de strijd tegen illegale overlastplegers en criminelen. Naast de regioverantwoordelijke (+ hun medewerkers) en de verbindingsambtenaren zijn er nog 2 ambtenaren actief die de politiediensten en gemeentes sensibiliseren in het kader van Sefor en het vrijwillig vertrek. Zij staan in voor de ondersteuning van de gemeentes indien er vragen zijn en communiceren ook over eventuele problemen of aanpassingen. In 2012 zal de resterende 40 % van de Belgische gemeenten moeten worden gesensibiliseerd (cfr.kaart). Ook zal er meer aandacht zijn voor ondersteuning en opvolging. Ook het kenbaar maken van het project bij andere partners behoort bij hun kerntaken.

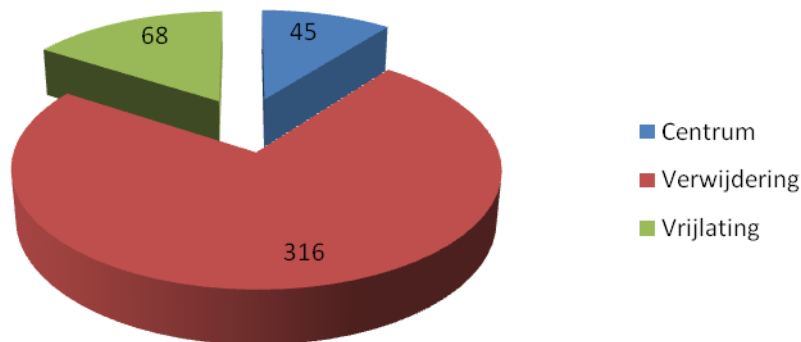

2. Resultaten Sefor 2011

Gedwongen vertrek

In 2011 (juni 2011 - december 2011) zijn er 429 dossiers die hebben geleid tot een opsluiting met het oog op verwijdering omdat er geen vrijwillig gevolg gegeven werd aan het bevel om het grondgebied te verlaten. In afwachting van de definitieve cijfers voor 2011 kan al wel volgende informatie worden meegegeven op basis van voorlopige cijfers. Deze 429 dossiers hebben geleid tot 316 verwijderingen en 68 vrijstellingen. In 45 dossiers is er nog geen definitieve beslissing genomen en zijn aldus nog lopende. Indien we het verwijderingspercentage berekenen komen we op een cijfer van 83 % (dit natuurlijk op basis van de voorlopige resultaten en hierin zijn de 45 nog lopende dossiers niet meegerekend). Dus 83 % van de opsluitingen resulteerden in een effectieve verwijdering.

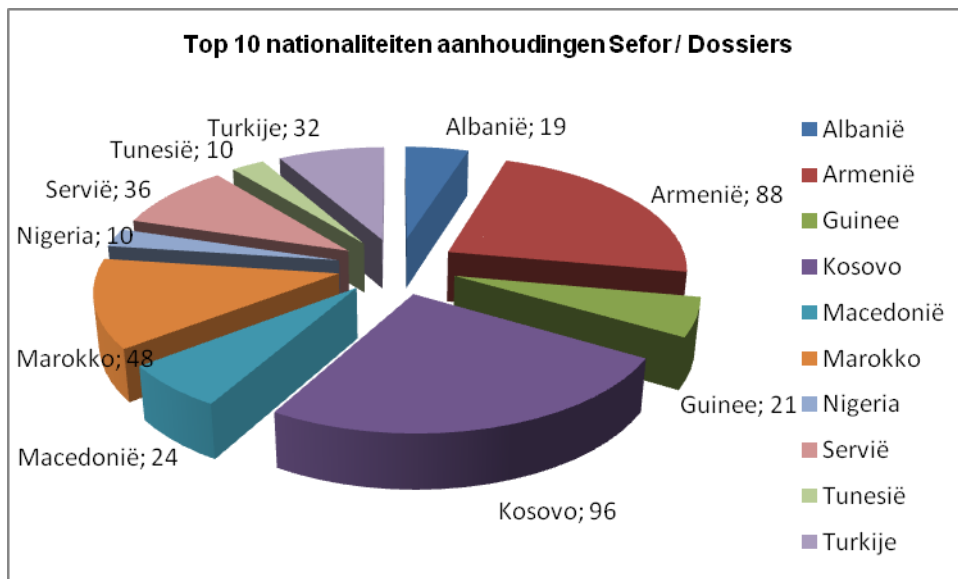
Totaal van de opsluitingen

Dit is een zeer hoog cijfer en dit kan enkel worden bereikt via de intensieve samenwerking tussen de diensten CID / Sefor en ILOBEL. Deze 429 dossiers omvatten een totaal van 531 personen. Onderaan de weergave van opvolging van de Sefor procedure (cfr. tabel). De toestroom aan fiches is duidelijk in stijgende lijn. Voor 2012 verwachten we een explosieve toename van fiches aangezien de meeste gemeenten dan zullen gesensibiliseerd zijn en tevens de nodige aanpassingen hebben gedaan aan de informaticasystemen om de procedure te implementeren. In de 1.659 fiches moet men natuurlijk rekening houden met een looptermijn van een BGV van 30 dagen, schorsende beroepen, identificatieprocedures en alle andere factoren die een verwijdering kunnen vertragen.

Regio	Fiches	Opsluitingen
Regio Antwerpen / Limburg	836	43
Regio Brussel / Brabant	72	4
Regio Oost / West Vlaanderen	312	12
Regio Henegouwen / Namen	330	26
Regio Luik / Luxemburg	109	2
Totaal	1.659	87

Het aantal Sefor opsluitingen (87) maakt dus 20 % uit van het totaal aantal opsluitingen. Het aandeel van Sefor opsluitingen zal voor 2012 behoorlijk gaan stijgen aangezien de doorstart in het project genomen is en het project zijn eerste fase momenteel aan het afronden is. Bovendien moeten we ook melden dat bureau Sefor in het kader van schijnhuwelijk en-samenwoonst ook controles uitvoert voor het bureau Opsporingen. De aanhoudingen in deze dossiers zijn dan ook sterk toegenomen tot tevredenheid van de parketten. Voorlopig zijn er 79 (18 % van het totaal van 429) opgesloten waarvan 59 (19 % op het totaal van 316 verwijderingen) gerepatrieerd, 15 nog opgesloten en 5 vrijgesteld. De controles die het bureau Sefor laat uitvoeren gebeuren zeer frequent in samenwerking met de Gerechtelijke Sectie. Zij bieden bijstand op het terrein aan de politiediensten bij de adrescontrole en ondersteunen de politie in de administratieve afhandeling van de weerhoudingen.

Vrijwillig vertrek

Uit de cijfers blijkt duidelijk dat er een correlatie is tussen de start van het project Sefor en de stijging van het aantal vrijwillige vertrekkers. Vanaf mei kunnen we een duidelijke stijging vast stellen. De maanden september en november waren absolute recordmaanden. Zowel het groot aantal controles als de informatiecampagnes van Sefor zijn belangrijke factoren. Zo doen de verbindingssambtenaren een grote inspanning naar alle partners op het terrein en zorgt het Vast bureau in Brussel voor een duidelijke opvolging van diegene die geen gevolg geven aan hun BGV. Door ook krachtadiger en sneller op te treden naar personen die geen gevolg geven aan een bevel om het grondgebied te verlaten, zal dit mensen sneller aanzetten tot het organiseren van hun vrijwillige terugkeer. Bovendien stellen we ook vast dat meer vreemdelingen op eigen initiatief vertrekken, nadat ze op hun rechten en plichten zijn gewezen, die uitgelegd staan in de brochure, die ze in het kader van het Sefor programma bij hun bevel om het grondgebied te verlaten, ontvangen.

I.2.3. Schengenseiningen (SIS)

De vreemdelingen die niet gemachtigd zijn om zich in de Schengenruimte te bevinden, maken het voorwerp uit van een seining in het Schengen Informatie Systeem, op basis van artikel 96 van de Schengenuitvoeringsovereenkomst (SUO).

Indien personen hierin geseind staan moet hun de toegang tot het grondgebied worden ontzegd of zal hun geen visum worden afgeleverd, ook niet door de andere Schengenlidstaten.

a) Gepaste procedure ten opzichte van de persoon

De maatregel die door artikel 96 wordt aanbevolen is de verwijdering van het Schengen grondgebied indien de illegaal verblijvende persoon op het grondgebied gecontroleerd wordt.

Volgende beslissingen worden genomen :

- Een bevel om het grondgebied te verlaten (BGV);
- Een terbeschikkingstelling van de DVZ, met het oog op zijn repatriëring.

Indien zulke beslissing om de één of andere reden niet kan genomen worden moet het verantwoordelijke land dit ten opzichte van de seinende partij rechtvaardigen. Dit is met name het geval voor de persoon die wettelijk op het Belgisch grondgebied verblijft. Ondanks de seining moet deze persoon vrijgelaten worden. Bij het land dat de persoon heeft gesignaleerd zullen stappen worden ondernomen, opdat dit land de seining zo snel mogelijk intrekt.

Becijferde gegevens

	Aantal admin. aanhoudingen	BGV	Vasthouding in een gesloten centrum ter identificatie (zonder documenten)	Vasthouding in gesloten centrum met documenten	Terbeschikkingstelling van het parket	Personen die in vrijheid moeten worden gesteld	Aanvraag intrekking seining, in toepassing van artikel 25 § 2
2005	321	88	17	21	/	195	133
2006	155	48	14	9	/	84	126
2007	136	28	14	1	5	88	99
2008	237	56	23	5	4	149	139
2009	213	63	32	1	3	110	90
2010	277	63	48	8	2	156	139
2011	248	82	39	12	8	107	144

b) Signalering ter fine van weigering van toegang

Het Bureau C-SIS is, voor België, verantwoordelijk voor het invoeren, het bewaren en het verwijderen van de genoemde signaleringen.

De gesignaleerde vreemdeling is elke persoon die geen onderdaan van één van de Lidstaten van de Europese Unie is. De toegang tot het grondgebied werd aan deze persoon geweigerd op basis van een ministerieel terugwijzingsbesluit of een koninklijk uitwijzingsbesluit, waartegen hij geen beroep meer kan indienen.

In 2011 waren er 2407 actieve signaleringen in België : 881 hoofdsignaleringen en 1526 aliassen. De achterstand op het gebied van de invoering van de signaleringen werd dus wel degelijk ingehaald.

c) Opzoeken van de gezochte personen in het S.I.S. en de ANG

Het Bureau C-SIS moet ook de openbare orde verifiëren, opdat de uitvoeringsbureaus de vereiste beslissingen met betrekking tot de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen kunnen nemen.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat deze toegang regelt is nog steeds niet goedgekeurd. De dringende en tijdelijke procedure die werd ingevoerd in het kader van de uitvoering van het regeerakkoord inzake de regularisatieoperatie van de illegalen werd dit jaar verder toegepast. Deze procedure, die wordt bepaald door de omzendbrief van het College van Procureurs-generaal bij de Hoven van Beroep van 17 december 2009, werd uitgewerkt, zodat de DVZ de noodzakelijke informatie in de ANG ontvangt, om passende beslissingen te kunnen nemen. Deze omzendbrief heeft het voorwerp uitgemaakt van een evaluatie door de DVZ. Na deze evaluatie werden voorstellingen voor verbeteringen gesuggereerd.

Becijferde gegevens : opzoeken van de gezochte personen

2005	2.985
2006	5.782
2007	8.333
2008	7.422
2009	17.111
2010	30.166
2011	17.882

d) Signalering in de ANG

Het Bureau C-SIS signaleert ook beslissingen van de DVZ in de Algemene Nationale Gegevensbank van de Federale Politie (ANG).

In 2011 werden 462 signaleringen ingevoerd en 38 signaleringen ingetrokken.

I.2.4. Gevangenen

De DVZ is bevoegd voor de administratieve opvolging van de dossiers van de vreemdelingen die opgesloten zijn voor feiten van gemeen recht en voor hun verblijfssituatie, nadat ze uit de gevangenis worden vrijgelaten.

De volgende maatregelen kunnen worden genomen :

- Koninklijk besluit tot uitzetting;
- Ministerieel besluit tot terugwijzing;
- Ministerieel besluit tot aanduiding van een verplichte woonplaats;
- Beslissing tot vasthouding met het oog op een repatriëring;
- Beslissing tot repatriëring;
- Bevel om het grondgebied te verlaten.

Koninklijke en ministeriële besluiten

Aan vreemdelingen die aan een koninklijk besluit (KB) of een ministerieel besluit (MB) worden onderworpen wordt gedurende 10 jaar de toegang tot het grondgebied ontzegd. Om de uitvoering van deze arresten te kunnen controleren worden deze vreemdelingen gesignaleerd in het Schengeninformatiesysteem.

Maatregel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
KB uitzetting	9	6	2	0	1	5	0
KB / MB opschorting	2	0	1	0	0	1	0
KB / MB opheffing	2	4	3	2	1	4	1
MB aanwijzing verblijfplaats	0	0	1	1	0	1	0
MB terugwijzing	348	256	388	234	296	307	523
MB terbeschikkingstelling	6	0	2	0	1	4	0
MB terugleiding grens	0	0	0	0	0	0	0

Vrijlatingen door het gerecht

Vreemdelingen die de gevangenis mogen verlaten, worden ter beschikking gesteld van de Algemene Directie van de DVZ. In functie van de verblijfssituatie van de betrokkene, het gevaar dat hij betekent voor de openbare orde en de mogelijkheid om binnen de door de wet voorziene termijn te worden verwijderd wordt een beslissing genomen.

	2007	2008	2009	2010	2011
Aantal beslissingen	6.863	7.425	8.794	8.199	9534
Vrijstelling zonder meer	30,6 %	30,5 %	29,4 % (2.589)	36,4 % (2.984)	34,9 % (3.326)
Bevel om het grondgebied te verlaten	50,9 %	58,4 %	60,7 % (5.343)	55,4 % (4.539)	58,7 % (5.598)
Administratieve vasthouding met het oog op een verwijdering	18,5 %	11,0 %	9,8 % (866)	8,2 % (676)	6,4% (610)

Voor een aantal gevangenen is een identificatieprocedure opgestart, om zo het aantal repatriëringen te verhogen.

Samenwerking met de FOD Justitie

- a. Er wordt permanent overlegd met het Openbaar Ministerie bij de Strafvuiveringsrechtbanken (SUR), om de beslissing tot voorlopige invrijheidstelling zo veel mogelijk af te stemmen op de beslissing van de DVZ. Een groot deel van onze samenwerking moet echter worden verbeterd, om te vermijden dat bepaalde illegale gevangenen met een elektronische armband vrijgelaten worden, waardoor een eventuele verwijdering moeilijk zal kunnen worden uitgevoerd.

- b. Om logistieke redenen en omwille van de veiligheid in de gesloten centra aanvaarden die dat elke maand maximaal 20 % ex-gevangenen gelijktijdig aanwezig zijn in het gesloten centrum. Het aantal ex-gevangenen in de gesloten centra mag, in vergelijking met de andere bewoners van de centra, niet te groot zijn, aangezien de goede werking van de centra anders in gevaar zou kunnen worden gebracht. Indien een specifieke vreemdelingencategorie of een specifieke nationaliteit oververtegenwoordigd is in de gesloten centra kan deze situatie tot potentiële conflictsituaties met andere bewoners van de centra leiden.
- c. Het Directoraat-generaal Penitentiaire Instellingen van de FOD Justitie stelt, sinds eind 2009, op basis van het artikel 609 van het wetboek strafvordering, dat een administratieve opsluiting door de DVZ in een gevangenis niet mogelijk is. De DVZ is van oordeel dat er op basis van de wet van 15/12/1980 kan worden opgesloten in de gevangenis. Overleg tussen beide directies heeft tot op heden geen oplossing voortgebracht. Deze houding leidde tot de vrijstelling van 130 illegale vreemdelingen, waarvan 83 in het bezit waren van documenten, die hierdoor niet konden worden gepatriëerd. Om dit probleem op te lossen worden momenteel twee wetsontwerpen uitgewerkt.
- d. De DVZ stelt ook vast dat dezelfde vreemdeling onder verschillende namen in verschillende gerechtelijke arrondissementen veroordeeld kan zijn, zonder dat een onderzoek van de vingerafdrukken het feit dat hij verschillende identiteiten gebruikt, onthult. Om het aantal dubbele dossiers bij de FOD Justitie en de DVZ te beperken is

een grondiger onderzoek op dit gebied noodzakelijk. Een projectgroep met de FOD Justitie en de Federale Politie zoekt een antwoord voor dit probleem.

- e. De recente ervaring van de migratiebegeleiders (DID) heeft aangetoond dat zowel de directeurs als het personeel van de penitentiaire instellingen een beeld hebben van de DVZ dat ver verwijderd is van de realiteit. Bijgevolg heeft de DVZ een reeks opleidingen die betrekking hebben op de werking van de DVZ (en de DID) georganiseerd. Deze opleidingen werden reeds gegeven in Marneffe (en waren bedoeld voor de nieuwe directeurs van Waalse gevangenis), in Namen, in Verviers, in Nijvel, in Vorst, in Jamioulx, in Aarlen, in Sint-Hubert, in Sint-Gillis en bij de strafuitvoeringsrechtbank van Bergen. In april 2012 zal deze opleiding in Lantin plaatsvinden.

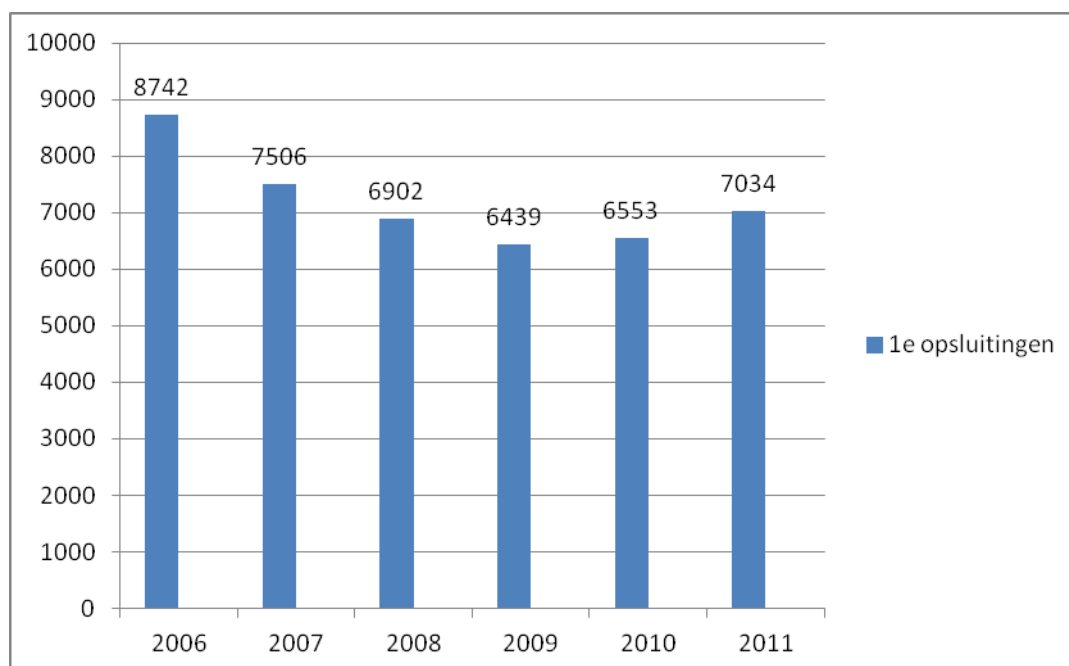
I.3. Vasthoudingen in de gesloten centra en de identificatie

I.3.1. De gesloten centra : statistische gegevens voor het jaar 2011

1) *Inschrijvingen in de gesloten centra*

In 2011, werden in totaal 7.034 bewoners ingeschreven in de gesloten centra. Dit cijfer behelst het aantal eerste opsluitingen in de centra en is dus exclusief het aantal intakes in de verschillende centra die een gevolg zijn van interne overplaatsingen van bewoners tussen de centra onderling.

Dit levert voor de periode van 2006 tot 2011 het volgende overzicht op :

2) *Verwijderingen uit de gesloten centra*

In 2011 werden in totaal 5.256 bewoners verwijderd vanuit de gesloten centra.

Jaar	Eerste opsluitingen	Maandelijks gemiddelde eerste opsluitingen	Totaal verwijderingen	Maandelijks gemiddelde verwijderingen	Vrijstellingen	Ontsnappingen	Percentage verwijderingen ten opzichte van opsluitingen
2005	8.191	682,5	6.250	520,8	1.874	44	76,3 %
2006	8.742	728,5	7.109	592,4	1.815	47	81,3 %
2007	7.506	625,5	5.425	452	1.937	52	72,3 %
2008	6.902	575,1	4.928	410,6	2.004	40	71,4 %
2009	6.439	536,5	4.213	351,1	2.026	27	65,4 %
2010	6.553	546,1	4.461	371,5	1.871	28	68,1 %
2011	7.034	586,2	5.256	438	1.452	17	74,7 %

Sinds 2006 daalt het percentage verwijderingen, in vergelijking met het aantal eerste opsluitingen. Dit kan hoofdzakelijk verklaard worden door de voortdurende daling van het aantal repatriëringen van de onderdanen van de nieuwe Lidstaten van de EU (2004 : 3.983 repatriëringen; 2007 : 1.735 repatriëringen; 2010 : 865 repatriëringen; 2011 : 488 repatriëringen).

3) Analyse

In 2010 bedroeg de gemiddelde opvangcapaciteit die beschikbaar was in de centra 582 plaatsen, er waren 6.553 eerste opsluitingen en 4.461 verwijderingen.

In 2011 bedroeg de gemiddelde opvangcapaciteit die beschikbaar was in de centra 535 plaatsen, er waren 7.034 eerste opsluitingen en 5.256 verwijderingen.

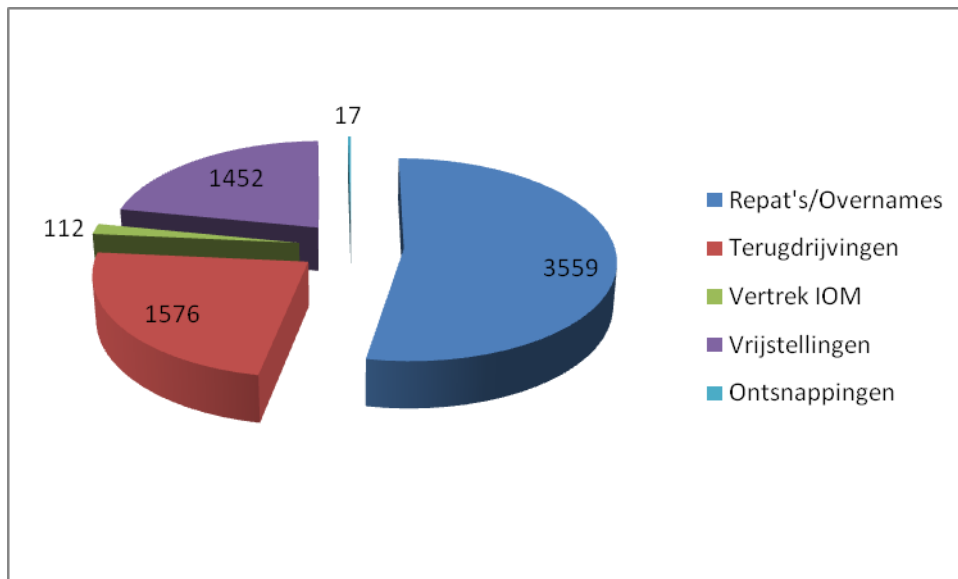
Rekening houdend met deze verschillende gegevens stelt men voor 2011 een daling van 8 % van het aantal beschikbare opvangplaatsen in de centra vast, terwijl er een stijging van 7 % van het aantal eerste opsluitingen wordt vastgesteld.

Ondanks een vermindering van de opvangcapaciteit die beschikbaar was in de gesloten centra zijn het aantal eerste opsluitingen en het aantal verwijderingen in 2011, in vergelijking met 2010, sterk gestegen.

De vermindering van de theoretische maximale opvangcapaciteit (628 plaatsen) is te wijten aan de vermindering van de capaciteit in 3 gesloten centra in 2011 :

- RC127bis : na een gewelddadige opstand en een brand in februari 2011 is de maximale opvangcapaciteit (120 plaatsen) tot 58 plaatsen gedaald. In de loop van de maand augustus is de opvangcapaciteit tot 84 plaatsen gestegen.
- CIM : als gevolg van een gebrek aan personeel is de maximale opvangcapaciteit (146 plaatsen) in 2011 tot 123 plaatsen gedaald.
- CIV : als gevolg van een gebrek aan personeel en veiligheidsproblemen is de maximale opvangcapaciteit (160 plaatsen) in 2011 tot 140 plaatsen gedaald.

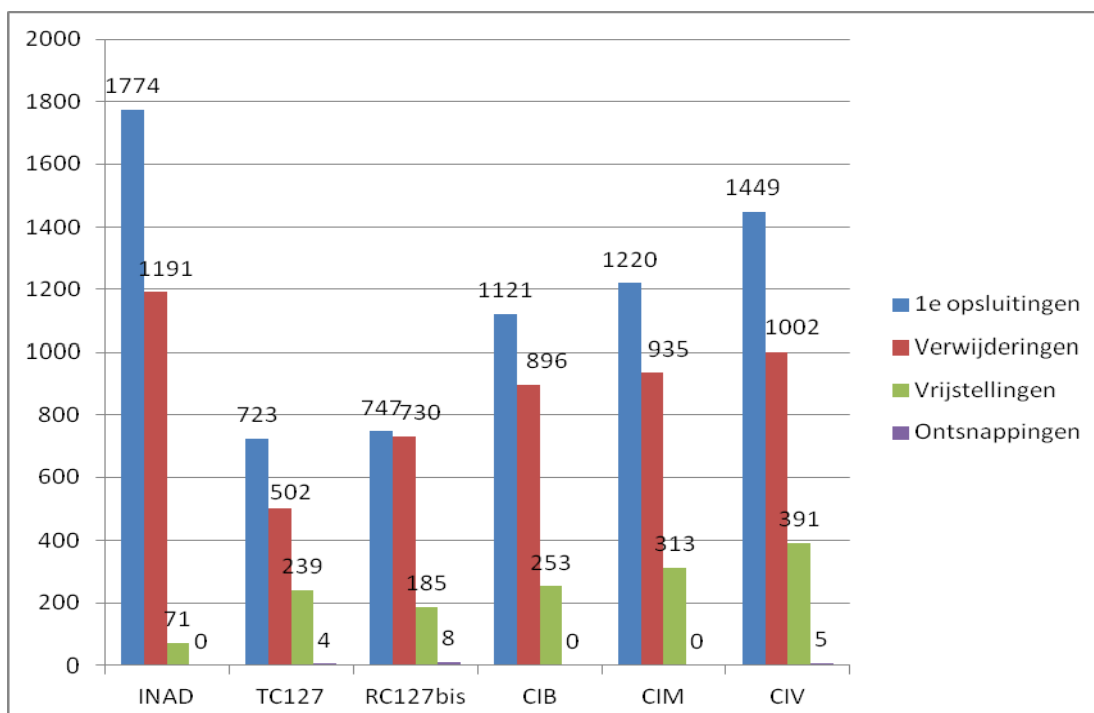
4) Vertrek vanuit de gesloten centra

In 2011 werden 1.452 personen vrijgesteld vanuit de gesloten centra. De redenen voor deze vrijstellingen zijn divers : niet bekomen van een reisdocument, positieve beslissing van de DVZ of van het CGVS, vrijstelling op basis van nieuwe elementen die op het ogenblik van de opsluiting nog niet bekend waren (gepland huwelijk, medische redenen...), enz.

In 2011 ontsnapten 17 bewoners uit de gesloten centra. Er waren 7 ontsnappingen vanuit een gesloten centrum, 8 ontsnappingen vanuit een ziekenhuis, 2 ontsnappingen tijdens een overbrenging van de bewoner en 3 ontsnappingen die onderschept werden door de politie.

Voor de 4 categorieën samen (eerste opsluiting, verwijderingen, vrijstellingen en ontsnappingen) levert dit, per gesloten centrum, het volgende staafdiagram op :

5) Gemiddeld aantal bewoners in de gesloten centra en gemiddelde verblijfsduur

a. Gemiddeld aantal bewoners in de gesloten centra in 2011 :

Het dagelijks gemiddeld aantal bewoners in alle gesloten centra samen lag in 2011 op 458 bewoners (2010 : 495 bewoners; 2009 : 467 bewoners).

Het centrum kan niet volledig bezet worden. Er worden plaatsen voorzien voor het opsluiten van de personen die vanuit de gevangenis overgebracht worden of voor de personen die onderschept worden in het kader van acties van de politiediensten (bv. transmigratie), de diensten van de sociale inspectie, controle op het adres in het kader van Sefor, enz.

b. Gemiddelde verblijfsduur* in de gesloten centra (in dagen) tussen 2009 en 2011 :

	INAD	TC127	RC127bis	CIB	CIM	CIV
2009	2,1	12,7	23	37,3	34,1	32,6
2010	2,6	19,1	25,2	34,5	32,3	29,4
2011	2,4	21,7	23,9	32	32,4	30,3

**Gemiddelde verblijfsduur van de bewoners, van de vasthouding tot de verwijdering of de vrijstelling*

I.3.2. De vasthouding van de families : statistische gegevens voor het jaar 2011

Op 1 oktober 2008 nam minister Turtelboom het initiatief om geen families met minderjarige kinderen meer vast te houden in de gesloten centra, met uitzondering van de «grensgevallen », dit wil zeggen de personen aan wie de toegang tot het grondgebied geweigerd werd.

Eind september 2009 heeft de Staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid Wathelet besloten dat de « grensfamilies » die niet binnen een periode van 48 uur kunnen worden teruggedreven eveneens worden overgebracht naar de individuele woonunits en omkaderd worden door coaches. In 2011 hebben 82 « grensfamilies » van deze maatregel genoten.

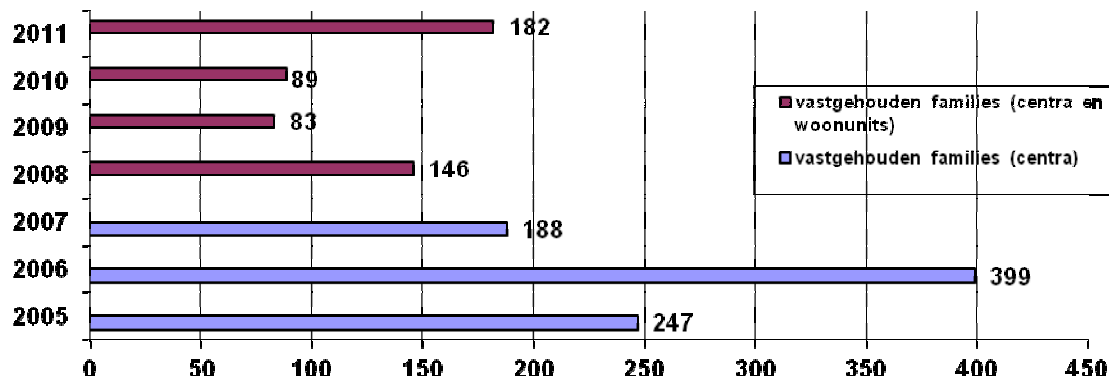
In 2011 werden 127 families vastgehouden aan de grens :

- 98 families, waaronder 139 begeleide minderjarigen, werden vastgehouden in het gesloten INAD-centrum van Zaventem;
- 1 familie, waaronder 1 begeleide minderjarige, werd vastgehouden in het TC 127;
- 11 families, waaronder 15 begeleide minderjarigen, werden 1 dag lang vastgehouden in het INAD-centrum van Bierseet;
- 17 families, waaronder 37 begeleide minderjarigen, werden rechtstreeks overgebracht naar een woonunit.

Van deze 127 families die aan de grens werden vastgehouden :

- Werden 82 families overgebracht naar de individuele woonunits (gemiddelde verblijfsduur : 1,5 dagen);
- Werden 42 families teruggedreven (gemiddelde verblijfsduur : 1,7 dagen);
- Hebben 3 families toegang gekregen tot het grondgebied (gemiddelde verblijfsduur : 1 dag).

Staafdiagram van de families die in de gesloten centra en woonunits werden vastgehouden (cijfer inclusief de eerste vasthouding van de familie, en exclusief de overbrenging vanuit het INAD-centrum of het TC 127-centrum naar de woonunits) :

Het aantal vastgehouden families is sinds 2006 aanzienlijk gedaald.

I.3.3. Bijzonderheden, nieuwe initiatieven en specifieke dossiers

1. Vasthouding van families

Voormalig Minister van Migratie- en Asielbeleid Turtelboom besliste dat vanaf 1 oktober 2008 families met minderjarige kinderen, die zich in België op onregelmatige wijze bevonden, niet meer in gesloten centra konden opgesloten worden. Als alternatief voor deze opsluiting werden huizen ter beschikking gesteld door de Regie der Gebouwen, die als familie-units werden ingericht. De families verblijven in deze familie-units in afwachting van hun terugkeer; voor de begeleiding werden coaches aangesteld. Dit project wordt ondersteund door het Europees Terugkeerfonds.

Na één jaar operationele werking werd een positieve evaluatie van het FITT-project gemaakt door zowel vluchtelingenorganisaties als door de DVZ zelf. Voormalig Staatssecretaris Wathélet nam de beslissing om vanaf oktober 2009 ook gezinnen die aan de grens opgehouden worden, aan wie de binnenkomst in het Rijk geweigerd wordt en die niet op korte termijn teruggedreven kunnen worden, op te vangen in de FITT-terugkeewoningen. Tengevolge van deze beslissing kwam de opvangcapaciteit in het gedrang en moest op korte termijn drastisch verhoogd worden.

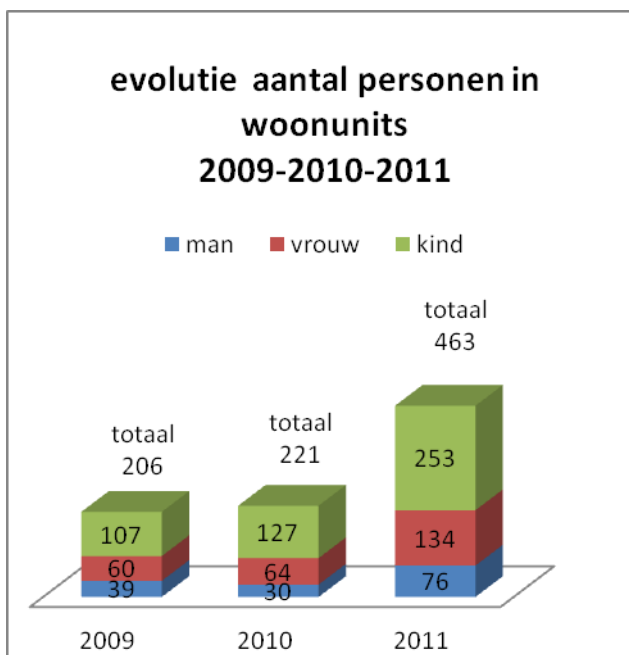
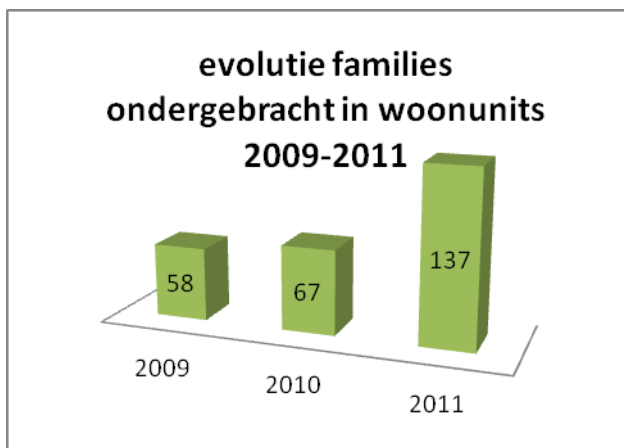
In samenwerking met de Regie der Gebouwen werd, na Zulte en Tubize in 2008 en Sint-Gillis-Waas in 2010, een nieuwe site gerealiseerd, namelijk in Tielt. Drie nieuwe woningen werden er in september 2011 operationeel. In SGW werd nog een extra woning in gebruik genomen. Dit brengt de totale opvangcapaciteit van de vier woonsites op 15 woningen en ongeveer 100 beschikbare bedden. Alle FITT-woningen zijn zo ingericht dat alles aanwezig is om de gezinnen in hun basisbehoeften te voorzien. Zo staat er bijvoorbeeld in iedere woning een ingerichte keuken ter beschikking en kunnen de kinderen bij goed weer in het tuintje achter de woningen spelen.

Er wordt onderzocht of er in de nabije toekomst nog woningen bekomen kunnen worden om het project nog verder te kunnen uitbreiden. In de lente van 2012 wordt de woonsite te Zulte met 3 appartementen uitgebreid om kleinere gezinnen op te vangen. In de loop van 2012 zullen ook werkzaamheden worden ondernomen om twee extra appartementen in Tubize gebruiksklaar te maken.

Op basis van 18 bezoeken afgelegd tussen mei 2010 en juni 2011 door Stefanie Duysens, geaccrediteerd bezoeker van JRS-Belgium, maakt het Platform Kinderen op de Vlucht een rapport op voor intern gebruik : "Open woonunits en terugkeercoaches voor gezinnen met minderjarige kinderen als alternatief voor detentie : evaluatie na drie jaar werking." Het Platform stelt dat de woonunits grondig moeten worden geëvalueerd door DVZ en duurzaam worden verankerd in het Belgisch terugkeerbeleid. Er wordt waardering uitgedrukt voor de coaches die, ondanks een verhoging van de werklast, goed werk zijn blijven leveren op het terrein. Het rapport formuleert aanbevelingen en goede praktijken. Een aantal aanbevelingen worden door de dienst FITT overgenomen als actiepunten voor 2012.

Op 20/12/2011 stelt JRS Europe in het Europees parlement het "Final report on alternatives to detention" voor. Naast de Belgische woonunits worden het Duitse project voor NBMV's en het UK-model onder de loep genomen. Hoewel het rapport op bepaalde zaken van de Belgische casus nog kritiek geeft, is er een algemeen positief beeld gegeven van de woonunits, de werking en de begeleiding van de families.

In 2011 werden 137 dossiers behandeld in de woonunits. De gemiddelde verblijfsduur bedroeg 23,4 dagen.

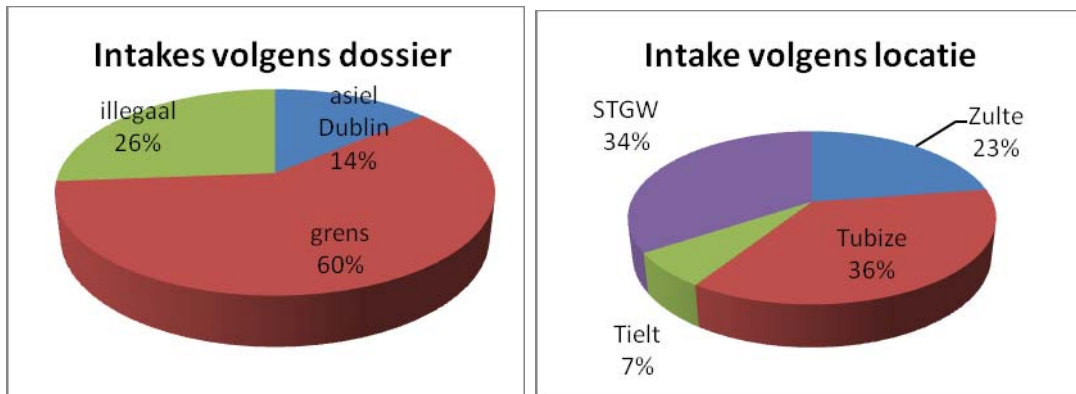

In vergelijking met 2010 werden in 2011 dubbel zoveel families vastgehouden in de woonunits. Dit vertegenwoordigt tevens meer dan een verdubbeling van het totaal aantal vastgehouden personen.

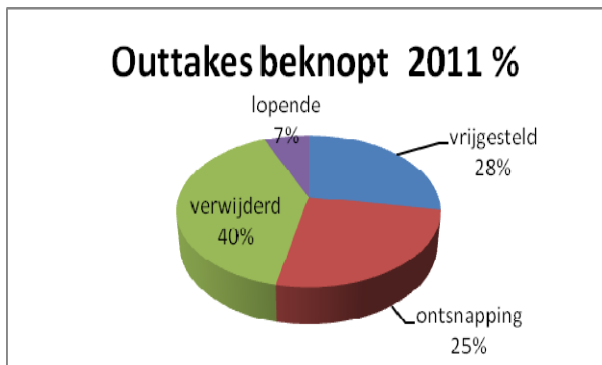
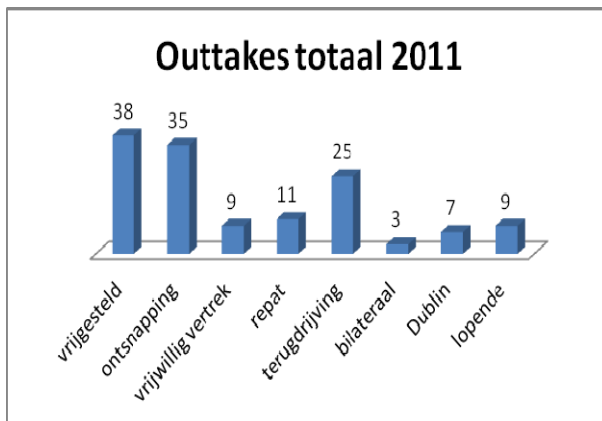
De top 5 van de nationaliteiten zijn :

1. Irak;
2. Afghanistan;
3. Albanië;
4. Armenië;
5. Macedonië.

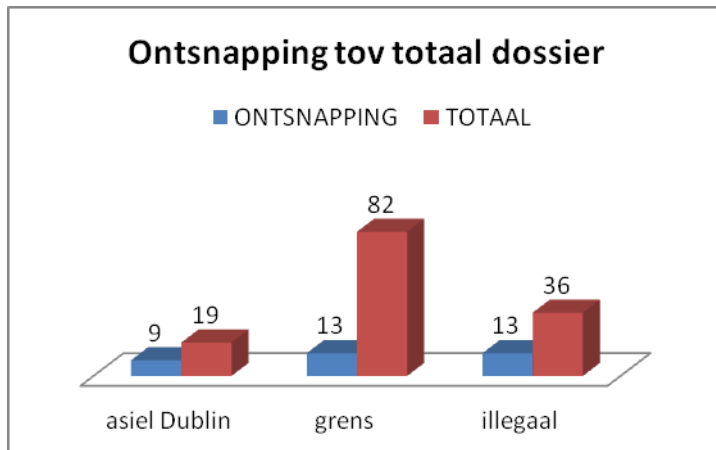
Bij de top drie doorliepen meer dan 70 procent van de families een grensprocedure.

De drie woningen in Tielt werden pas in september 2011 in gebruik genomen.

23 van de 38 vrijstellingen gebeurden ten gevolge van de toekenning van subsidiaire bescherming of van een erkenning als vluchteling.

47 procent van de vasthoudingen in het kader van een overname asiel Dublin leidden tot een ontsnapping. Het kleinste aantal ontsnappingen werd gezien bij de vasthoudingen in het kader van een grensprocedure, slechts 16 procent.

43 procent van de ontsnappingen gebeurden in de eerste vijf dagen van vasthouding. Er is geen significant verschil vast te stellen in het aantal ontsnappingen per site.

2. Infrastructuur - nieuw Transitcentrum 127 (Caricole)

In 2007 gaf de Regering haar goedkeuring voor de vervanging van het Transitcentrum 127. DVZ was hiervoor al jaren vragende partij wegens de gebrekkige staat van de infrastructuur. Ook het Inad centrum wordt om infrastructurele en operationele redenen naar het nieuwe centrum verhuisd (luchttingsmogelijkheid, bezoekmogelijkheid, ...).

Er werd geopteerd voor de bouw van een nieuw centrum naast het Repatriëringscentrum 127bis. Omwille van zijn vorm draagt het gebouw de naam 'Caricole'. Het is eigendom van de luchthavenbeheerder van Zaventem en wordt verhuurd aan de Regie der Gebouwen (RDG). DVZ is de uiteindelijke bezetter.

In januari 2011 vond de voorlopige oplevering van het gebouw plaats. Na deze oplevering bleek echter dat een groot aantal gebreken, o.a. op het vlak van beveiliging, de ingebruikname van het gebouw in de weg stonden. Bovendien kwamen ondertussen ook tal van verborgen gebreken aan het licht. De vereiste herstellingen en aanpassingen zijn momenteel in uitvoering zodat het centrum begin 2012 in gebruik kan worden genomen.

3. Arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens

In 2011 waren er twee arresten van het EHRM met betrekking tot de vreemdelingen die in de gesloten centra worden vastgehouden.

Arrest van Straatsburg van 20 december 2011 met betrekking tot de zaak Yoh-Ekale Mwanje tegen België

Volgens haar eigen verklaringen in het rapport van 15/09/2009 zou de betrokkene in juli 2006 in België zijn aangekomen. In september 2009 heeft ze met haar partner van Nederlandse afkomst een aanvraag voor een huwelijk ingediend bij de gemeente. Tot op dat moment had de betrokkene nog geen dossier bij de DVZ. Na een verificatie bleek dat ze in het bezit was van een vals Kameroens paspoort.

Op 22/09/2009 werd de betrokkene wegens illegaal verblijf aangehouden en in het centrum van Brugge opgesloten. Aangezien de stappen die door de DVZ bij de ambassade van Kameroen ondernomen werden om een laissez-passer te bekomen geen positief resultaat opleverden werd ze op 16/10/2009 vrijgelaten, met een bevel om het grondgebied te verlaten (5 dagen).

Aangezien ze geen gehoor gaf aan het bevel om het grondgebied te verlaten werd de betrokkene opnieuw gecontroleerd door de politie en op 17/12/2009 wegens illegaal verblijf in het centrum 127 bis opgesloten.

Op 22/12/2009 diende ze tijdens haar verblijf in het centrum een regularisatieaanvraag om medische redenen op basis van artikel 9 ter van de wet van 15/12/1980 in. Deze aanvraag werd afgewezen en deze afwijzing werd op 12/01/2010 aan haar betekend. Via haar advocaat heeft de betrokkene verschillende beroepen ingediend tegen de beslissingen van de DVZ. Deze beroepen werden ofwel afgewezen, ofwel onontvankelijk verklaard.

Tijdens haar vasthouding in 127 bis was de betrokkene niet in staat om informatie te verschaffen over de behandeling die ze in Nederland ontvangen had en die ze gedurende ongeveer 1 jaar onderbroken had. De arts van het centrum besloot om de betrokkene naar het Erasmusziekenhuis door te verwijzen, om een nieuwe medische balans op te laten maken.

Vóór haar aanhouding werd de betrokkene op 15/12/2009 in het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) in Antwerpen aan medische onderzoeken onderworpen. De resultaten van de medische onderzoeken van de ITG, die duidelijk maakten welke behandeling moest worden toegepast, werden op 26/02/2010 per brief naar de arts van het centrum gestuurd en die van het Erasmusziekenhuis zijn op 03/03/2010 bij de arts van het centrum aangekomen.

Wat haar huwelijksdossier betreft heeft de ambtenaar van de burgerlijke stand op 15/02/2010, na een negatief advies van het Parket van Turnhout van 12/02/2010, een beslissing tot weigering van huwelijk genomen, omdat het om een schijnhuwelijk ging.

Op 22/02/2010 maakte ze haar zaak aanhangig bij het EHRM, dat besloot om tot nader order niet tot haar uitzetting over te gaan. Ze werd vrijgelaten op 09/04/2010.

België werd in het kader van deze zaak veroordeeld, onder andere wegens een gebrek aan ijver in het kader van de medische opvolging en een slechte beoordeling van haar regularisatieaanvraag.

Arrest van Straatsburg van 13 december 2011 met betrekking tot de zaak Kanaqaratnam e.a. tegen België

Het gaat om een familie die afkomstig is uit Sri Lanka, een vrouw en haar drie kinderen. Deze personen werden op 23/01/2009 met valse documenten aan de grens aangehouden .

Op 29/01/2009 diende ze een eerste asielaanvraag in. Op 23/02/2009 nam het CGVS een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en tot weigering van subsidiaire bescherming. De betrokkene diende een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, en de laatstgenoemde instantie bevestigde de beslissing van het CGVS in zijn arrest van 17/03/2009. De betrokkene dient een administratief cassatieberoep in bij de Raad van State.

Op 19/03/2009 maakte ze haar zaak aanhangig bij het EHRM, dat besloot om vóór 20/05/2009 niet tot de uitzetting van deze familie over te gaan.

Op 23/03/2009 diende ze een tweede asielaanvraag in. Op 04/05/2009 werd de familie vrijgelaten, in afwachting van het lopend onderzoek van de asielaanvraag. Op 02/09/2009 nam het CGVS een beslissing tot erkenning van de vluchtelingenstatus.

Deze familie werd van 23 januari tot 4 mei 2009 in het gesloten centrum van Steenokkerzeel vastgehouden.

België werd o.a. wegens vasthouding van minderjarigen veroordeeld in het kader van deze zaak.

Eind september 2009 heeft de Staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid besloten dat de « grensgezinnen » die niet binnen een periode van 48 uur kunnen worden teruggedreven naar de individuele woonunits moeten worden overgebracht.

I.3.4. Identificatie van vreemdelingen

I.3.4.1. Cel identificatie voor vreemdelingen in de gesloten centra

De identificatieprocedure

Opdat vreemdelingen naar hun land van herkomst of naar een ander land, waar ze verblijfsrecht hebben, kunnen terugkeren, moeten ze over de nodige reisdocumenten beschikken. In de praktijk stelt de DVZ vast dat heel wat vreemdelingen wier verblijf in België onregelmatig is niet over deze documenten beschikken.

Om aan deze documenten te geraken dient de cel identificatie contact op te nemen met de bevoegde diensten van het land van herkomst of van het derde land; het kan zowel om de ambassades of consulaten van het land van herkomst in Brussel als om de bevoegde diensten in het land van herkomst of derde land gaan. Het verkrijgen van de toestemming tot terugkeer – en de daarvoor dienende reisdocumenten – is een moeilijk proces, dat afhankelijk is van verschillende factoren.

In eerste instantie is het noodzakelijk de nationaliteit van de vreemdeling vast te stellen. In bepaalde gevallen is het bovendien noodzakelijk de exacte identiteit van de vreemdeling te kennen, om een terugkeer te kunnen garanderen. In sommige gevallen zal de vreemdeling eveneens een verklaring moeten afleggen, waaruit blijkt dat hij uit vrije wil terugkeert.

De identificatie kan verlopen via verschillende technieken :

- Interview met de betrokken vreemdeling door de bevoegde dienst van het land van herkomst;
- Invullen van een vragenlijst door de vreemdeling;
- Vingerafdrukkencontrole;
- ...

Voor sommige vreemdelingen zal het noodzakelijk zijn dat de identificatiecel onderhandelt met de overheden van het land van herkomst, om hen ervan te overtuigen dat de vreemdelingen hun onderdanen zijn. Daarom is het heel belangrijk dat de contacten met deze buitenlandse vertegenwoordigingen worden onderhouden en gestimuleerd.

Opdat de opsluitingsperiode in een gesloten centrum zo kort mogelijk is, behandelt de identificatiecel meer en meer dossiers voordat een opsluitingsmaatregel wordt genomen. Indien vastgesteld wordt dat een vreemdeling in onregelmatig verblijf is (bijvoorbeeld afgewezen asielzoekers, afgewezen regularisatieprocedures, personen die langer blijven dan de geldigheid van hun visum of verblijfsdocument toelaat), zal een ambassade, consulaat of andere buitenlandse vertegenwoordiging gecontacteerd worden, zodat de identiteit en de nationaliteit al voor de effectieve opsluiting vast staat. Dit zal een efficiënter beheer van het beperkte aantal plaatsen in de gesloten centra mogelijk maken.

Deze pre-identificatie wordt nu op grote schaal toegepast. De dossiers voor deze pre-identificatie worden door bureau SEFOR aangeleverd. De identificatiecel (CID) behandelt de dossiers binnen de 7 werkdagen. Eens een akkoord voor een reisdocument werd bekomen, neemt bureau CID contact op met SEFOR opdat zij zorgen voor de opsluiting van de vreemdeling in kwestie. Problematisch voor deze pre-identificatie is dat deze manier van werken niet bij alle landen mogelijk is. Staat een ambassade / consulaat erop om de vreemdeling te zien en een interview af te nemen, dan moet de vreemdeling eerst worden opgesloten en kan de identificatie niet op voorhand gebeuren.

Daarnaast is de identificatiecel gestart met een betere en effectievere opvolging van de identificatiedossiers nadat een vreemdeling uit een gesloten centrum werd vrijgesteld. Er worden herinneringen gestuurd voor dossiers waarvoor een post-identificatie mogelijk blijkt. Indien DVZ vanwege de buitenlandse overheden een positief antwoord ontvangt nadat de vreemdeling werd vrijgesteld, zal in het dossier nagegaan worden in hoeverre de vreemdeling nog steeds in onregelmatig verblijf is en of zijn adres in België gekend is, zodat de passende maatregelen met het oog op de effectieve verwijdering van de illegale vreemdeling kunnen genomen worden.

Delegaties en contacten met diplomatieke en consulaire diensten

a. Volgende delegaties zijn op bezoek geweest :

- Ter uitvoering van de MoU tussen België en Ecuador kwam een delegatie in 2011 naar de DVZ met als doel informatieuitwisseling rond grensbewaking en migratieprocedures. Ook werd een informatievergadering georganiseerd met de Ecuadoriaanse diaspora in België.
- In juni 2011 bezoek van een delegatie uit Macedonië voor bespreken readmissie en teugkeer. De technische overdracht van vingerafdrukken was één van de belangrijkste items besproken in de vergadering met bureau CID en de immigratieambtenaar. Er vond ook een vergadering plaats met Fedasil en FYROM minister bevoegd voor Roma zaken.
- Ter uitvoering van de MoU tussen België en Vietnam kwam een delegatie in juni 2011 naar de DVZ om de grenscontrolemechanismes in België te bestuderen.

- Bezoek van twee delegaties van Armenië (september en november 2011) in het kader van het EURINT-project met tot doel het identificeren van Armeniërs. Deze delegaties hebben in totaal 58 Armeniërs geïdentificeerd.
 - Bezoek van een Nepalese identificatiemissie (oktober 2011) in het kader van het EURINT-project, die 4 op 7 voorgestelde vreemdelingen identificeerde als Nepali.
 - Tevens in oktober werd een Servische delegatie ontvangen voor een korte studietrip.
 - Er vonden onderhandelingen plaats voor een EU protocol aan het EU readmissieakkoord met Oekraïne (missie naar Kiev) en Bosnië Herzegovina (delegatie naar Brussel).
 - Diverse formele en informele dienstbezoeken van vertegenwoordigers van de Nederlandse Dienst Terugkeer en Vertrek, teneinde best practices uit te wisselen inzake identificatie en terugkeer van onderdanen uit specifieke herkomstlanden en om bepaalde bilaterale thema's (o.a. met betrekking tot de organisatie van de overdracht van illegalen aan de grens, de organisatie van themadagen, ...) te bespreken. Een belangrijke activiteit in dit kader was de organisatie van een studiedag rond identificatie en terugkeer te Brussel, waarbij een dertigtal herkomstlanden besproken werden.
- b. De identificatiecel ontving of bezocht ook verschillende consulaire vertegenwoordigers van de landen van herkomst, met het oog op een verbetering van de samenwerking in het kader van de identificatie van de te verwijderen vreemdelingen. De ontmoetingen werden soms samen met de immigratieambtenaren – van wie de Identificatiecel veel steun ontvangt – voorbereid en opgevolgd. Ook werd voor sommige ontmoetingen een beroep gedaan op de hiërarchie, die op een hoger niveau soms deuren kan openen. Zo heeft de directeur-generaal samen met een medewerker van bureau CID de ambassadeur van Kosovo, Servië, Macedonië, Bosnië-Herzegovina, Albanië en China ontvangen. Deze ontmoetingen waren allen succesvol voor wat de identificatie betreft.
- c. Een belangrijke (positieve) invloed op de relaties met de ambassades en consulaten bracht de succesvolle organisatie van de achtste consulaire avond van 27 oktober 2011. Meer dan 300 vertegenwoordigers van de herkomstlanden en partnerstaten, maar ook van partnerdiensten, waren op dit evenement aanwezig. Het nut van deze avond heeft zich al bewezen door de kennismaking van het personeel met nieuwe consulaire en diplomatieke vertegenwoordigers.
- d. Een belangrijke uitwisseling van informatie vond ook plaats tijdens de Clearingstellentagung te Brussel. Er waren vertegenwoordigers van de Duitse deelstaten alsook vertegenwoordigers van Nederland en Zwitserland. Het is de bedoeling om deze uitwisseling van best practices te organiseren in Groot-Brittannië. Voor Frankrijk wordt dit eveneens getracht, maar werd nog geen geschikte datum gevonden.

Opleidingen

In 2011 werden in samenwerking met de opleidingsdienst en verschillende diensten van de DVZ opleidingen voor diverse lokale politiediensten georganiseerd over (pre-)identificatie, adrescontroles, SEFOR en operationele samenwerking op het terrein. Dit heeft tot doel een beter wederzijds begrip van elkaars werkwijzen en een effectievere en efficiëntere samenwerking te organiseren.

Resultaten

Gegevens	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Aantal behandelde dossiers identificatie ²²	3.431	3.319	3.064	2.863	2.584	1.840
Vrijstelling door de identificatiecel	981 (28,59 %)	1.144 (34,46 %)	1.204 (39,29 %)	1.364 (47,64 %)	1.137 (44,04 %)	674 (36,63 %)
Verkregen laissez-passers	740 (21,56 %)	870 (26,21 %)	797 (26,01 %)	748 (26,13 %)	659 (25,50 %)	743 (40,38 %)
Aantal behandelde dossiers pre-identificatie ²³	/	/	/	/	/	829
Aantal positief geïdentificeerde dossiers pre-identificatie ²⁴	/	/	/	/	/	493 (59,47 %)
Aantal vertrekken met steun van IOM vanuit gesloten centra	264 (7,69 %)	227 (6,83 %)	147 (4,80 %)	111 (3,88 %)	154 (5,96 %)	112 (6,09 %)
Aantal ingediende overnameverzoeken ²⁵	836 (24,36 %)	687 (20,69 %)	567 (18,50 %)	622 (21,73 %)	571 (22,09 %)	435 (23,64 %)
Aantal akkoorden op overnameverzoeken	777 (22,64 %)	609 (18,34 %)	431 (14,07 %)	415 (14,50 %)	353 (13,66 %)	266 (14,46 %)
Overgedragen dossiers met het oog op verwijdering	1.290 (37,59 %)	1.204 (36,27 %)	1.105 (36,06 %)	1.410 (49,24 %)	1.293 (50,03 %)	1.045
Positief afgesloten identificatiedossiers (vrijwillige terugkeer + overdracht met oog op verwijdering)	2.282 (66,51 %)	1.958 (58,99 %)	1.680 (54,83 %)	1.521 (53,12 %)	1.447 (56,02 %)	1.157 (62,88 %)
Aantal behandelde pre-identificatiedossiers gevangenis ²⁶	/	/	/	622	645	862

²² Enkel de volwassen vreemdelingen worden geteld + de eventuele niet-begeleide minderjarigen (die dan nadien vrijgesteld worden en overgedragen worden aan de Dienst Voogdij van de FOD Justitie); het betreft de personen opgesloten in gesloten centra of in de woonunits en waarvoor een identificatieprocedure of overname dient opgestart te worden. In deze statistieken zitten nog een aantal dossiers van vreemdelingen die in de gevangenis zitten wegens feiten van gemeen recht (tot 2008). Vanaf 2009 zitten de pre-identificatiedossiers hier niet meer in vevat.

²³ Het betreft hier dossiers die vooral worden aangeleverd door bureau SEFOR. De cijfers die worden weergegeven zijn de cijfers van juli 2011 (oprichting bureau SEFOR) tot december 2011.

²⁴ Ook dit zijn cijfers van juli 2011-december 2011.

²⁵ Het betreft hier overnameverzoeken in het kader van de Dublinreglementering (zie ook het hoofdstuk asiel) of in het kader van de bilaterale overnameovereenkomsten met andere Europese landen.

²⁶ Het betreft hier dossiers waarvoor het bureau Identificatie der Opgeslotenen – DID (zie infra) een pre-identificatieproces heeft aangevangen en waarvoor de Identificatiecel een aanvraag aan een partnerstaat of een herkomstland heeft verzonden.

Gegevens	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Aantal positieve resultaten in de pre-identificatie gevangenis ²⁷	/	/	/	198 (31,83 %)	146 (22,63 %)	156 (18,10 %)

Niet alle vreemdelingen worden aan een identificatieproces onderworpen. Sommigen werden vrijgesteld op basis van nieuwe elementen, die op het ogenblik van de opsluiting nog niet bekend waren.

In andere gevallen beschikt de vreemdeling over de nodige documenten (die hij soms tijdens zijn verblijf in het gesloten centrum laat binnen brengen) om verwijderd te worden of kan hij met een EU-laissez-passer naar zijn herkomstland teruggestuurd worden. In nog andere situaties zal de vreemdeling via een overnameverzoek aan een partnerstaat binnen de EU aangeboden worden.

De statistieken zijn deels jaaroverschrijdend : een vreemdeling die in 2010 werd geïdentificeerd, kan soms pas in 2011 verwijderd zijn. Het is ook mogelijk dat het identificatieproces in 2010 is opgestart, en de positieve identificatie pas in 2011 werd meegedeeld. Een zelfde situatie zal zich dit jaar voordoen.

In vergelijking met 2011 werden op het eerste zicht minder dossiers behandeld : in 2010 2.584 t.o.v. 1.840 in 2011. Reden is echter dat veel meer werd toegespitst op pre-identificatie voor o.a. bureau SEFOR. Indien deze dossiers worden bijgeteld, geeft dit een correcter beeld van het geïnvesteerde werk : er werden 829 dossiers pre-identificatie behandeld, dus inclusief de dossiers identificatie werden in totaal 2.669 dossiers behandeld. Dit is een kleine stijging t.o.v. 2010.

Opvallend is dat de resultaten qua positieve antwoorden erg vooruit zijn gegaan. Terwijl er in 2010 25,50 % van de aanvragen identificatie positief werden beantwoord, was dit 40,38 % in 2011. Het feit dat vooral nationaliteiten worden opgesloten met 'goede' dossiers – d.w.z. met kopie documenten en/of gemakkelijk verwijderbaar – had hier zeker invloed op.

Binnen CID werd – zie ook supra – een kleine cel opgericht die zich louter en alleen richt op pre-identificaties. Opvallend is dat er hier een zeer hoog percentage positief afgesloten dossiers is. Zo werden in totaal (dus sinds de oprichting in juli) 829 dossiers behandeld. Voor 59,47 % werd een akkoord voor LP gegeven. De pre-identificaties hebben uiteraard ook een positief effect op de opsluitingstermijnen.

Voor dossiers van vreemdelingen uit de gevangenis is een stijging merkbaar in het aantal behandelde dossiers. Terwijl dit er in 2010 nog 645 waren, werden er in 2011 in totaal 862 dossiers behandeld. Het aantal positieve identificaties is echter sterk gedaald. Van 31,83 % in 2009, naar 22,63 % in 2010 en tenslotte 18,10 % in 2011.

Het feit dat de consuls niet graag naar de gevangenis gaan om een interview af te nemen heeft duidelijk zijn invloed op de daling in het aantal positieve antwoorden. Bedoeling is om in 2012 in samenwerking met bureau DID een project te trachten op te starten omtrent het gebruik van skype.

²⁷ Het dient gezegd dat er ook heel wat negatieve antwoorden ontvangen werden; vele personen in de gevangenis gebruiken valse identiteiten en nationaliteiten, wat DVZ noopt verschillende ambassades en consulaten aan te schrijven voor één zelfde persoon. Op de 862 gevangenisdossiers waren er 632 aanvragen voor vreemdelingen van Maghrebijnse origine en waarvan voor een groot percentage aan twee of drie verschillende landen (Marokko, Algerije, Tunesië) werd geschreven.

Het viel ook op dat sommige diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen wilden vermijden dat vreemdelingen, die eventueel voor een regularisatie in aanmerking zouden kunnen komen, werden gerepatrieerd, zelfs als er geen objectieve informatie over een mogelijkheid tot regularisatie ter beschikking stond. De instructie met betrekking tot de regularisatie in juli 2009 heeft ook een invloed gehad op het identificatie- en verwijderingsproces. Personen, die voorheen geen beroep konden doen op de regularisatiecriteria, konden nu eventueel wel in aanmerking komen. Dit leidde tot een grotere waakzaamheid bij de opsluiting van illegale vreemdelingen en ook tot een niet te onderschatten aantal vrijstellingen; personen die een regularisatievraag ingediend hadden op basis van de instructie en wiens aanvraag nog niet aan DVZ kon worden overgemaakt of nog niet bij DVZ was geregistreerd, werden vrijgesteld.

Andere personen, die naar aanleiding van diverse politionele acties op het terrein werden vastgenomen, en waarvoor op korte termijn geen hoop op positieve identificatie was te verwachten, werden dan weer voor een relatief korte termijn weerhouden.

De groep vreemdelingen, waarvoor een Dublinakkoord of bilateraal akkoord bestaat, blijft relatief kort in de gesloten centra (van één week tot een paar weken, tenzij er een vertrekweigering is en een escorte of beveiligde vlucht georganiseerd dient te worden). Anderzijds stelt de DVZ voor deze groep een daling van het aantal ingediende overnameverzoeken (maar in relatief aandeel iets gestegen) en van het aantal overnameakkoorden t.o.v. de vorige jaren vast.

I.3.4.2. Samenwerking met de strafinstellingen (zie ook rubriek I.2.5 Gevangenen)

Het Bureau identificatie Gevangenen (DID)

Het bureau DID (Cel Identificatie Gevangenen) werd op 1 september 2005 opgericht bij de Directie Controle Binnenland/Identificatie en Verwijdering van de DVZ. Het bureau bestaat uit 2 cellen :

1. De migratiebegeleiders

De migratiebegeleiders danken hun legitimiteit aan de samenwerkingsovereenkomst die op 28 oktober 2005 werd ondertekend door de Directeur-generaal van de DVZ, de heer Freddy Roosemont, en de Directeur-generaal van het Directoraat-generaal Uitvoering van Straffen en Maatregelen van de FOD Justitie, de heer John Vanacker.

De migratiebegeleiders moeten de gevangen / verdachte vreemdelingen op de hoogte brengen van hun verblijfssituatie en moeten hen, in voorkomend geval, overtuigen om het Belgisch grondgebied en/of het Schengengrondgebied op het moment van hun invrijheidstelling door Justitie te verlaten.

Elke migratiebegeleider is verantwoordelijk voor een bepaald aantal gevangenen in het Rijk. Hij begeeft zich regelmatig op het terrein en staat rechtstreeks in contact met de griffie en de maatschappelijke dienst van de bezochte gevangenen. De migratiebegeleider moet natuurlijk de gevangen / verdachte vreemdeling ontmoeten, om hem te interviewen.

De missie van de migratiebegeleiders heeft tot doel om de organisatie van de rechtstreekse verwijdering vanuit de penitentiaire instelling mogelijk te maken en tegelijkertijd te vermijden dat de illegaal verblijvende gevangenen/verdachten op het moment van hun vrijlating door Justitie overgebracht worden naar een gesloten centrum voor illegalen.

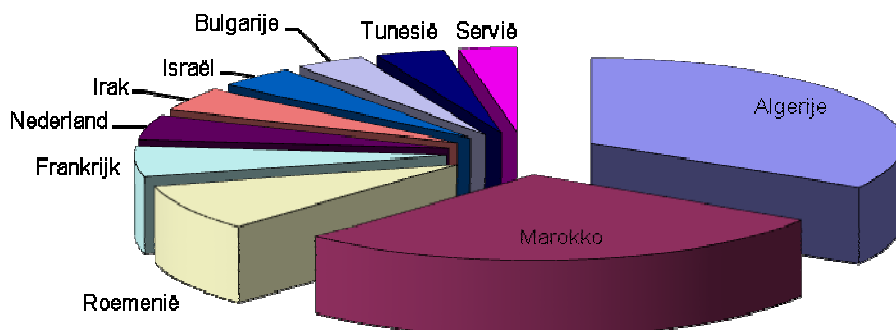
In 2011 werden 1.406 dossiers behandeld door de migratiebegeleiders.

1. Nationaliteiten in de gevangenis (top 10)

Hieronder vindt u de « top 10 » van de opgegeven nationaliteiten :

Nationaliteiten	2008	2009	2010	2011
Algerije	229	256	327	429
Marokko	252	216	322	366
Roemenië	93	133	127	110
Veronderstelde Nederlandse onderdanen	77	50	50	59
Veronderstelde Franse onderdanen	70	52	62	74
Albanië	38	42		
Nigeria	50			
Servië			36	38
Bulgarije	31		38	46
Polen	29			
Litouwen	29			
Tunesië		30	38	46
Palestina		29	45	52
Irak		28	45	57
Rusland		29		

Top 10 NATIONALITEIT

2. Reisdocumenten bekomen door de migratiebeleider na raadpleging van het DVZ-dossier, van het dossier bij de griffie of na de ontmoeting met de verdachte / gevangene

De migratiebegeleider probeert documenten te vinden die tot de identificatie van de gevangene / verdachte leiden, om hem te kunnen verwijderen wanneer hij ter beschikking van de DVZ wordt gesteld. In dit kader is elk document dat informatie over de identiteit van de persoon bevat nuttig.

Totaal dossiers	2008	2009	2010	2011
Geen document ²⁸	496	624	648	793
Documenten aangetroffen bij griffie ²⁹	655	438	455	361
Documenten aangetroffen in DVZ-dossier	126	58	60	51
Documenten geleverd na het interview met de migratiebegeleider ³⁰	86	64	119	45
Totaal	1.294	1.184	1.282	1.255

Van de 1.406 dossiers die in totaal behandeld werden komen enkel 1.255 dossiers voor in deze tabel. Dit verschil kan verklaard worden door de progressie van het dossier.

3. Verklaring van vrijwillig vertrek (de gevangene / verdachte ondertekent een document waarin bepaald wordt dat hij bereid is om samen te werken met de DVZ en dat hij bereid is om het Belgisch grondgebied na zijn invrijheidstelling door Justitie vrijwillig te verlaten)

De medewerking van de betrokkene en zijn instemming met een vrijwillige terugkeer zijn van wezenlijk belang voor de organisatie en het vergemakkelijken van de verwijderingsprocedure.

Ziehier de resultaten :

Verklaringen van vrijwillig vertrek				
	2008	2009	2010	2011
Ja ³¹	314	208	213	241
Nee ³²	274	322	444	515
Geen ontmoeting met de gevangene / verdachte (weigering van zijn kant of ontmoeting niet nodig omdat hij de documenten voor het verlaten van het grondgebied bezit – niet-prioritaire dossiers)	706	554	625	650

²⁸ Geen enkel document werd gevonden, niet in het DVZ-dossier en ook niet bij de griffie van de gevangenis, en de verdachte/gedetineerde beschikt over geen enkel document.

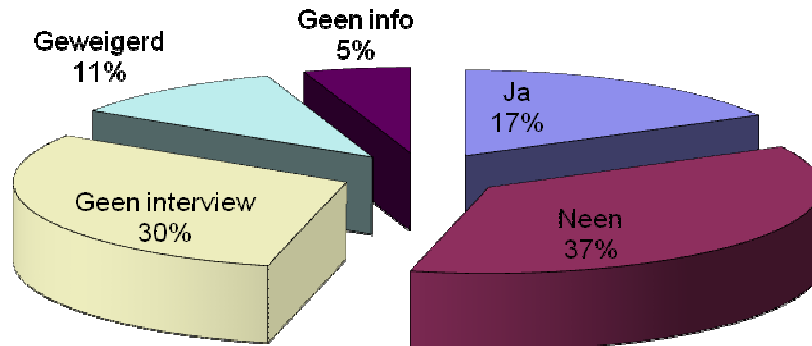
²⁹ Identiteitsdocumenten werden gevonden bij de griffie van de gevangenis of zullen het mogelijk maken om met de identificatie van de betrokkene te beginnen.

³⁰ Na de ontmoeting met de migratiebegeleider.

³¹ De betrokkene is bereid om een verklaring van vrijwillig vertrek te ondertekenen.

³² De gevangene weigert een verklaring van vrijwillig vertrek te ondertekenen.

Verklaring vrijwillig vertrek

2. De cel transfers

- De Cel Transfers is belast met het organiseren van de overbrenging naar een gesloten centrum voor illegalen van de gevangenen / verdachte illegale vreemdelingen wier straf afgelopen is, die met het oog op een verwijdering of een overdracht voorlopig in vrijheid gesteld werden door een strafuitvoeringsrechtbank (SUR), die vervoegd vrijgelaten werden door de gevangenisdirecteur (straf van minder dan 3 jaar) of voor wie de opheffing van het arrestmandaat bevolen werd, en dit met het oog op hun verwijdering van het grondgebied en hun terugkeer naar hun land van herkomst of naar een land waar ze over een recht op verblijf beschikken;
- De cel transfers is belast met het voorbereiden van de directe repatriëring of de verwijdering van de gevangenen / verdachte illegale vreemdelingen wier straf afgelopen is, die met het oog op een verwijdering voorlopig in vrijheid gesteld werden door een SUR of voor wie een opheffing van het arrestmandaat bevolen werd naar een land waar ze over een recht op verblijf beschikken.

In de praktijk staat de cel transfers van het Bureau DID dagelijks in contact met de bureaus D, CID en CR, de gesloten centra voor illegalen, de griffies van de gevangenissen van het Rijk, de strafuitvoeringsrechtbanken en de centrale garage (FOD Justitie).

Hieronder vindt u de resultaten die voor 2011 verzameld werden :

	2008	2009	2010	2011
Aantal behandelde dossiers	824	880	718	610
Rechtstreekse repatriëringen	248	320	225	208
Transfers naar een gesloten centrum	338	288	232	185
Invrijheidstellingen door DID	152	259	67	70
Aantal effectieve repatriëringen	415	443	356	369

II. De verwijderingen

II.1. Wijze van verwijderingen

Wanneer men spreekt van verwijderingen kan men de volgende categorieën onderscheiden :

Repatriëringen van personen die over reisdocumenten beschikken : Wanneer iemand door de politie wordt aangehouden en over de nodige documenten beschikt om terug te keren naar zijn land van herkomst of een derde land en wanneer er geen verwickelingen zijn in het dossier kan de betrokkene direct worden gerepatriëerd. Dit betekent dat de politie de betrokkene in afwachting van zijn repatriëring overbrengt naar een gesloten centrum voor een korte periode. De repatriëring zal ten vroegste 5 dagen – waarvan minimum 3 werkdagen – na de betekening van de beslissing tot repatriëring aan de betrokkene plaatsvinden, tenzij betrokkene zelf onmiddellijk wil vertrekken. Deze maatregel werd vastgelegd in artikel 39/83 ingevoegd bij wet van 6 mei 2009.³³ (zie ook onder I.2.1.1. het betreft de verwijdering van de personen die worden vastgehouden met documenten, in de onderstaande tabellen ondergebracht bij de repatriëringen).

Repatriëringen van personen die niet over reisdocumenten beschikken : Wanneer een illegale vreemdeling niet beschikt over de juiste documenten om naar zijn land van herkomst te worden teruggestuurd of indien er eerst nog elementen in het dossier moeten worden vervolledigd of onderzocht, dan spreekt men eenvoudigweg van repatriëring. Wanneer de eventuele problemen in het dossier opgehelderd zijn, wordt een repatriëring voorzien. Deze repatriëringen gebeuren vanuit een gesloten centrum of vanuit de gevangenis, met of zonder escorte of door middel van een beveiligde vlucht.

³³ Wetswijziging ingevolge een arrest van het grondwettelijk hof nr. 81/2008 van 27 mei 2008, dat oordeelde dat een beroepstermijn van 24 uur ontoereikend was voor een verzoekschrift in uiterst dringende noodzakelijkheid.

Terugdrijving : Vreemdelingen die aan de Belgische grens worden weerhouden omdat zij niet voldoen aan de voorwaarden om het (Schengen) grondgebied te betreden en de aan de grens afgewezen asielzoekers worden teruggedreven. Dit betekent dat zij worden teruggestuurd naar het land waar ze zijn ingescheept.

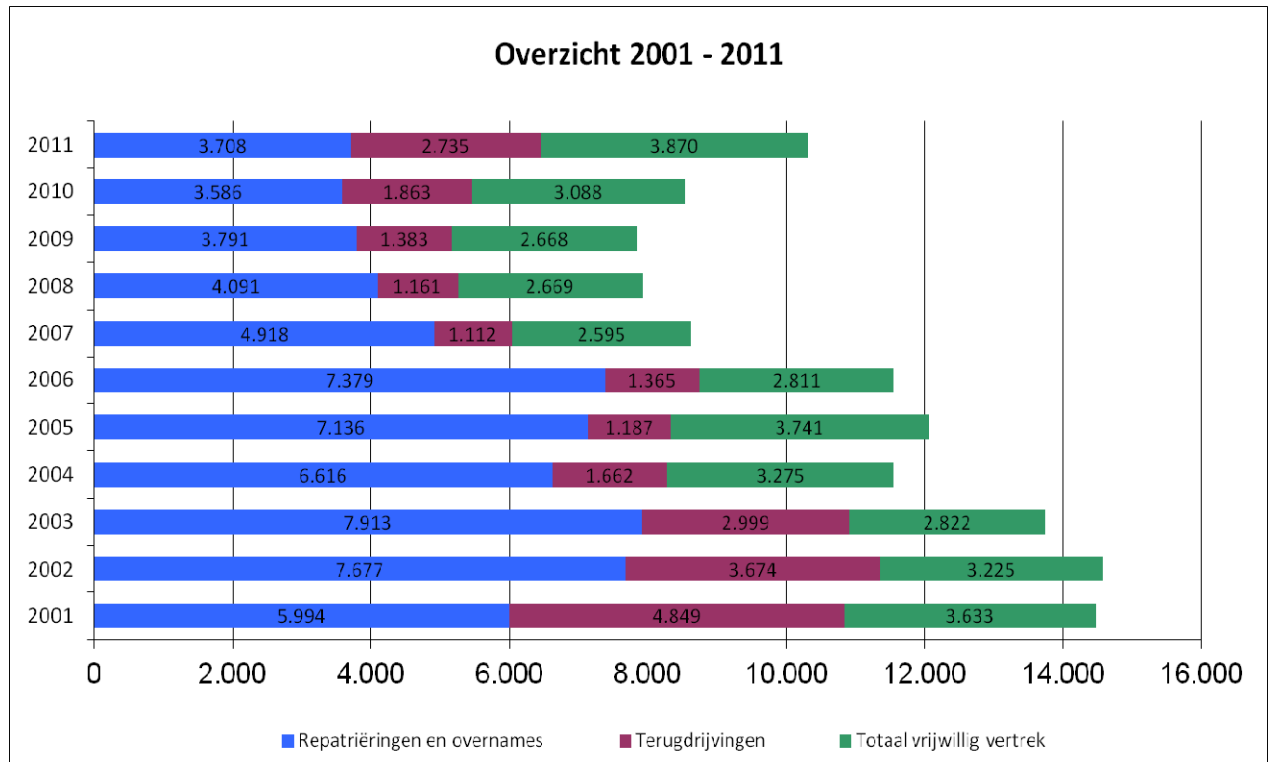
Overnames : Deze gebeuren zowel in toepassing van de Conventie van Dublin (de vreemdeling wordt dan teruggedleid naar de grens van het land dat verantwoordelijk is voor de asielaanvraag) als bilateraal. De overnames kunnen over land (Duitsland, Luxemburg, Frankrijk en Nederland) of met het vliegtuig gebeuren. (in de onderstaande tabellen wordt dit type van verwijderingen ondergebracht bij de repatriëringen).

Vrijwillig vertrek met de IOM : De Internationale Organisatie voor Migratie organiseert de terugkeer voor vreemdelingen die dat wensen. Dit gebeurt op een vrijwillige basis en de vreemdeling ontvangt een premie voor de re-integratie in het land van herkomst. Deze wijze van terugkeer kan aangevraagd worden door vreemdelingen die zich in vrijheid bevinden en ook door vreemdelingen die, met het oog op hun verwijdering, zich in een gesloten centra of een woonunit bevinden. In 2011 is er weer een daling (in absolute cijfers) van het aantal vreemdelingen dat vanuit de woonunits en de gesloten centra met de vrijwillige terugkeerprogramma's van IOM vertrok. Dit is te wijten aan de uitsluiting van twee grote categorieën van opgesloten vreemdelingen: de onderdanen van de niet meer visumplichtige Balkan-landen (uitgezonderd Kosovo) kunnen geen beroep meer doen op een financiële ondersteuning of re-integratiesteun. Daarnaast worden vreemdelingen, die via het SEFOR-programma reeds de kans hebben gekregen in te schrijven op een vrijwillige terugkeer met IOM, in principe uitgesloten van inschrijving van zodra er vastgesteld wordt dat zij geen gevolg hebben gegeven aan hun bevel om het grondgebied te verlaten en te dien einde met het oog op gedwongen terugkeer worden opgesloten.

Vrijwillig vertrek georganiseerd door DVZ : In het kader van de preventie van de instroom vanuit de Balkan naar België richtte de DVZ een hotline op met als doel vrijwillige terugkeer snel te organiseren voor deze personen. De lijn was gedurende 2011 het hele jaar open, personen kunnen in het Nederlands, Frans, Engels, Albanees, Macedonisch, Rom en Servo-Kroatisch inlichtingen vragen. Promotie rond de vrijwillige terugkeer werd gemaakt via CGVS, Fedasil, IOM en Sefor. IOM heeft elke REAB naar Balkan stopgezet vanaf de maand november (enkel voor Kosovaren geldt REAB nog). De terugkeer gebeurde enerzijds via lijnvluchten met begeleiding tot aan de luchthaven of met bussen waarbij twee medewerkers van de DVZ de begeleiding op zich namen. In november en december 2011 zijn zes bussen bus naar de Balkan vertrokken (9/11 : 32 pax – 16/11 : 29 pax – 23/11 : 24 pax – 30/11 : 28 pax – 14/12 : 26 pax en 21/12 : 18 pax). Via gewone lijnvluchten zijn in 2011 in totaal 129 personen teruggekeerd. Daarnaast werd ook de Cel Repatriëringen op regelmatige basis gecontacteerd door personen die vrijwillig wensen terug te keren, hetzij naar hun land van herkomst, hetzij naar een ander EU-land in het kader van de Dublin-conventie. In 2011 waren er 226 effectieve vertrekkers.

II.2. Data, evoluties en knelpunten

II.2.1. Cijfers en evoluties

Jaar	Repatriëringen* en overnames	Terugdrijvingen	Vrijwillig vertrek DVZ en IOM	Totaal
2001	5.994	4.849	3.633	14.476
2002	7.677	3.674	3.225	14.576
2003	7.913	2.999	2.822	13.734
2004	6.616	1.662	3.275	11.553
2005	7.136	1.187	3.741	12.064
2006	7.379	1.365	2.811	11.555
2007	4.918	1.112	2.595	8.625
2008	4.091	1.161	2.669	7.921
2009	3.791	1.383	2.668	7.842
2010	3.586	1.863	3.088	8.537
2011	3.708	2.735	3.870	10.313

* De repatriëringen zijn inclusief de overnames, zowel Dublin als bilateraal. De vrijwillige vertrekken bevatten zowel deze die via I.O.M. zelf vertrekken als via de DVZ.

Bovenstaand overzicht toont aan dat het totaal aantal verwijderingen gestegen is van 8.780 in 2010 naar 10.313 in 2011.

Meer in detail valt de stijging toe te schrijven aan een stijging van het aantal terugdrijvingen (van 1.863 in 2010 naar 2.735 in 2011) en van het aantal vrijwillige vertrekken (van 3.088 in 2010 naar 3.870 in 2011). Ook het aantal gedwongen repatriëringen gaat opnieuw in stijgende lijn, dit in tegenstelling tot de vorige jaren (van 3.586 in 2010 naar 3.708 in 2011).

In wat volgt zal verder ingegaan worden op de gedwongen repatriëringen.

Onderstaande tabel geeft een vergelijking van de top 5 van de repatriëringen via de lucht zonder de overnames.

Top 5 repatriëringen (exclusief de overnames) per nationaliteit

	Totaal repatriëringen 2010	Percentage	Totaal repatriëringen 2011	Percentage
1	Roemenië (581)	25,54 %	Albanië (280)	11,57 %
2	Marokko (261)	11,47 %	Marokko (267)	11,03 %
3	Bulgarije (253)	11,12 %	Roemenië (243)	10,04 %
4	Brazilië (226)	9,93 %	Bulgarije (222)	9,17 %
5	Albanië (91)	4,00 %	Brazilië (219)	9,05 %

Wanneer we kijken naar de top 5 van de meest gerepatriëerde nationaliteiten blijkt deze dezelfde nationaliteiten te bevatten als in 2010. Echter, Roemenië staat niet langer op de eerste plaats, deze is in 2011 ingenomen door Albanië. Marokko staat in 2011 nog steeds op de tweede plaats. Opvallend is dat het percentage voor Roemenië gedaald is van 25,54 % in 2010 naar 10,04 % in 2011. Daarentegen is het percentage voor Albanië dan weer gestegen; van 4 % in 2010 naar 11,57 % in 2011.

Roemenië en Bulgarije, als lidstaten van de Europese Unie, maken ook in 2011 nog deel uit van de top 5 (beide landen zijn wel gedaald tov. 2010). Belangrijk daarbij is om te vermelden dat de burgers van de landen van de Europese Unie enkel gerepatriëerd worden indien er sprake is van een misdrijf tegen de openbare orde of van zwartwerk.

Een ander deel van de gedwongen verwijderingen bestaat uit de overnames, zowel bilateraal als in het kader van Dublin; en dit zowel via land als via lucht. De volgende tabel geeft de top 5 weer van de overnames in 2011. Er wordt steeds de belangrijkste nationaliteit vermeld en de daarbij horende meest voorkomende bestemming van verwijdering.

Top 5 van de overnames in 2011 volgens nationaliteit en belangrijkste bestemming

	Nationaliteit	Totaal aantal	Hoofdbestemming	Aantal hoofdbestemming
1	Irak	161 (12,50 %)	Zweden	28 (17,39 %)
2	Rusland	150 (11,65 %)	Polen	102 (68,00 %)
3	Afghanistan	69 (5,36 %)	Griekenland	16 (23,19 %)
4	Nigeria	62 (4,81 %)	Italië / Spanje	19 (30,65 %)
5	Kosovo	59 (4,58 %)	Duitsland	14 (23,73 %)

In de top 5 van de meest voorkomende nationaliteiten op het vlak van overnames, staat ook in 2011 Irak op de eerste en Rusland op de tweede plaats. Afghanistan en Kosovo komen ook terug voor in de top 5, Nigeria is een nieuwe 'top-nationaliteit' en staat op de vierde plaats.

Van alle Russische onderdanen waarvoor een overname werd voorzien, werd bijna 70 % teruggestuurd naar Polen. Dit was ook het geval in 2010.

Top 5 van de overnames in 2010 volgens belangrijkste bestemming

	Nationaliteit	Totaal aantal
1	Italië	202 (15,68%)
2	Frankrijk	189 (14,67%)
3	Duitsland	133 (10,33%)
4	Polen	130 (10,09%)

	Nationaliteit	Totaal aantal
5	Spanje	126 (9,78%)

Afsluitend geeft onderstaande tabel nog een overzicht weer van de gedwongen verwijderingen opgedeeld volgens type.

Type gedwongen verwijdering		2010	2011
Via lucht	Repatriëring herkomstland	2.275 (63,44%)	2.420 (65,26%)
	Overname in het kader van Dublin	851 (23,73%)	803 (21,66%)
	Overname ander (EU) land	144 (04,01%)	156 (04,21%)
Over land	In het kader van Dublin	241 (06,73%)	267 (07,20%)
	Bilateraal	75 (02,09%)	62 (01,67%)
TOTAAL		3.586	3.708

In bovenstaande tabel toont een vergelijking met 2010 aan dat er een kleine stijging is wat betreft de gedwongen repatriëringen naar het land van herkomst. Dit in tegenstelling tot de verwijderingen in het kader van Dublin via de lucht, die licht gedaald zijn. Er is ook een lichte stijging waar te nemen op niveau van de verwijderingen over land, in het kader van Dublin. De verhouding tussen de gedwongen verwijderingen over land of via de lucht blijft daarentegen wel ongeveer status quo : 91,13 % van alle verwijderingen verliep via de lucht in 2011 (in 2010 was dat 91,18 %) en 8,87 % over het land (in 2010 was dit 8,82 %).

II.2.2. Aandachtspunten

Invloed van de Arabische lente op de gedwongen verwijderingen

Door protesten in de Arabische wereld, en de bijhorende onrustige situatie, verliepen de gedwongen verwijderingen naar een aantal landen moeilijk of werden ze zelfs tijdelijk opgeschort. Revoluties in Tunesië, Libië en grootschalige demonstraties en protesten in Syrië en Libanon maakten van deze landen en de omringende gebieden onveilige regio's.

Verwijderingen naar Afghanistan

Sinds maart 2010 werden geen repatriëringen meer georganiseerd naar Afghanistan. Dit was een beslissing van het kabinet voor Migratie- en Asielbeleid. Echter, sinds september 2011 konden onder bepaalde omstandigheden opnieuw verwijderingen naar Afghanistan plaatsvinden.

Gewijzigde voorwaarden voor verwijderingen naar Irak

Iraakse onderdanen waarvoor op basis van het dossier kon vastgesteld worden dat zij de Iraakse nationaliteit bezitten en dit bevestigd werd door de plaatselijke autoriteiten, mochten steeds teruggestuurd worden met een Europees reisdocument. Sinds november 2011 aanvaardden de Iraakse autoriteiten echter niet langer dat hun onderdanen worden teruggestuurd met een Europese laissez-passer. Enkel die onderdanen waarvoor er een reisdocument werd afgeleverd door de ambassade van Irak hier ter plaatse, kunnen dus nog gerepatriëerd worden.

Escortes voor Marokkaanse onderdanen

Voor de verwijdering onder politie-escorte van Marokkaanse onderdanen naar Marokko werd reeds geruime tijd niet langer beroep gedaan op Royal Air Maroc daar dit steeds bemoeilijkt werd door de stugge houding van deze luchtvaartmaatschappij ten overstaan van eerder moeilijke verwijderingen. Begin 2011 werden hierover gesprekken met de maatschappij

gevoerd, wat leidde tot duidelijke afspraken en een nieuwe samenwerking. Sinds september 2011 werden opnieuw Marokkaanse onderdanen verwijderd onder escorte met de maatschappij Royal Air Maroc. Momenteel verloopt de samenwerking met RAM goed, de situatie zal in 2012 verder geëvalueerd worden.

II.3. Beveiligde vluchten

De criteria voor de organisatie van beveiligde vluchten blijven in vergelijking met voorgaande jaren onveranderd.

Ofwel levert de organisatie van gewone repatriëringen problemen op voor de burgerluchtvaart (bijvoorbeeld als gevolg van het grote aantal illegalen die naar één bepaalde bestemming moeten worden gerepatriëerd), ofwel is het gedrag van de te verwijderen persoon in die mate gewelddadig dat repatriëring met commerciële vluchten om veiligheidsredenen niet meer aangewezen is.

In 2011 werden, met het oog op de verwijdering van illegalen, 8 beveiligde vluchten georganiseerd door België, met als bestemming de Democratische Republiek Congo, Nigeria, Albanië, Kosovo, Macedonië, Servië. Deze verwijderingen werden met militaire vliegtuigen van het type Embraer 145 of met een Airbus A330 vanaf de luchthaven van Melsbroek uitgevoerd.

Aan één van deze acht vluchten werd ook deelgenomen door andere Europese landen. In april 2011 heeft België een vlucht georganiseerd met als bestemming Kinshasa en Lagos volgens de richtlijnen van Frontex. Acht landen participeerden aan deze joint return operation, namelijk Ierland, Zweden, Noorwegen, Duitsland, Engeland, Zwitserland, Frankrijk en Polen. In totaal werden 54 personen verwijderd, inclusief 12 personen vanuit België.

Daarnaast heeft de DVZ deelgenomen aan vijf beveiligde vluchten die georganiseerd werden door een andere Europese lidstaat, al dan niet in samenwerking met het Europees agentschap Frontex. Drie vluchten werden georganiseerd door Nederland, waarvan één samen met Frontex. De Frontexvlucht had oorspronkelijk RDC en Kameroen als bestemming, echter, enkel RDC is doorgegaan. De andere bestemming was tweemaal Irak. De andere twee vluchten werden georganiseerd door Duitsland en hadden als bestemming Servië en Kosovo. In beide gevallen was er sprake van een samenwerking met Frontex.

In 2011 werd slechts één beveiligde vluchten afgelast. Nederland was hierbij de organisator, in samenwerking met Frontex, en de bestemming was Bagdad (Irak). De afgelasting kwam er één dag voor vertrek omwille van de gewijzigde voorwaarden die de Irakese autoriteiten terplaatse stelden mbt de reisdocumenten van de Irakese onderdanen.

In totaal werden 155 personen verwijderd.

Wanneer de vergelijking wordt gemaakt met 2010, zijn er in 2011 meer dan het dubbel aantal personen verwijderd met een beveiligde vlucht (73 personen in 2010 tegenover 155 in 2011). Dit verschil is grotendeels toe te schrijven aan een toename van het aantal personen die met behulp van een beveiligde vlucht gerepatriëerd werden naar de Balkan.

De speciale vluchten worden gewoonlijk begeleid door een ambtenaar van de DVZ; meestal gaat het om een immigratieambtenaar.

II.4. Samenwerking met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM)

- a. De Identificatiecel heeft beroep gedaan op vertegenwoordigers van de IOM om de **REAB³⁴-programma's** in de gesloten centra bij bepaalde groepen van bewoners te promoten en hen tot **een vrijwillige terugkeer** te stimuleren (met wisselend succes).
- b. Er is ook regelmatig **overleg en contact** met de IOM Brussel. Er wordt samen gezocht naar middelen om de vrijwillige terugkeer nog meer te stimuleren. In de centra wordt meer aandacht besteed aan het stimuleren van vreemdelingen om zich in te schrijven voor een REAB-terugkeer.
- c. Teneinde de vrijwillige terugkeer in de gesloten centra nog meer te stimuleren, werd in juni 2010 binnen de identificatiecel een cel vrijwillige terugkeer opgericht. Aangezien vreemdelingen van de Balkan nu geen beroep meer mogen doen op IOM (behalve Kosovo) en vermits veel dossiers via Sefor binnenkomen en dus ook niet voor IOM in aanmerking komen, is het aantal dossiers IOM vanuit de gesloten centra gedaald. Daarom werd de cel vrijwillige terugkeer binnen de CID herleid tot één persoon.

In 2011 vertrokken 146 bewoners met steun van de IOM vanuit een gesloten centrum of vanuit een woonunit. Ter vergelijking : in 2005 280 bewoners; 2006 264 bewoners; 2007 227 bewoners; 2008 147 bewoners; 2009 111 bewoners en tenslotte in 2010 154 bewoners. Daarnaast vertrokken 286 personen vrijwillig naar de Balkan-landen (per bus of per vliegtuig), zonder financiële ondersteuning en op initiatief van DVZ. Deze personen verzaakten aan hun asielprocedure, nadat bij een informatiecampagne aan hen werd duidelijk gemaakt dat zij als asielzoeker geen kans op erkenning op basis van economische redenen hadden, gezien deze redenen niet voorzien zijn als criterium in de Conventie van Genève. Teneinde deze vertrekkers correcte informatie te kunnen bezorgen, werd een infolijn ingericht. Via deze lijn krijgen deze personen in hun landstaal correcte en objectieve informatie.

II.5. Internationale samenwerking inzake verwijdering

II.5.1. Het Europees agentschap Frontex

Het Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie (Frontex), dat door de verordening van 26 oktober 2004 werd opgericht, heeft zijn rol als platform voor de uitwisseling van goede praktijken voor de gezamenlijke vluchten en voor het bekomen van de reisdocumenten verder gespeeld.

Frontex speelt een belangrijke rol in het kader van de uniformering van de praktijken van de Partnerstaten (lidstaten en Zwitserland) op het gebied van de terugkeer. Het agentschap verzamelt alle informatie met betrekking tot de beveiligde vluchten die door de partnerstaten georganiseerd worden en geeft de voorstellen voor gezamenlijke vluchten door aan zijn leden.

Frontex centraliseert ook de aanvragen voor bijstand die worden ingediend door de lidstaten, met het oog op de organisatie, via gezamenlijke vluchten, van de verwijdering van weerspannige personen en/of personen die problemen veroorzaken.

³⁴ REAB : Return Ex-Asylum Belgium : begeleide vrijwillige terugkeer, georganiseerd door de IOM (op basis van fondsen die door de federale overheid ter beschikking worden gesteld). Zie www.belgium.iom.int/avrr.

Dit jaar werd er, ten gevolge een formele vraag van de Italiaanse autoriteiten een nieuw project opgestart : nl. "Joint Operation Hermes 2011". Het doel van dit project is in eerste instantie de controle van een afgebakend gebied ter preventie en opsporing van illegale grensoverschrijding (naar oa. het Italiaanse vasteland en Sicilië). In tweede instantie zal er ook voorzien worden in ondersteuning door het tewerkstellen van experts met het oog op de identificatie van verschillende migranten en het vergaren van kennis mbt netwerken van mensensmokkel. Frontex kan verder ook steun verlenen bij gemeenschappelijke terugkeeroperaties ten gevolge van deze acties.

Naast de projectmatige werking, vond ook dit jaar op regelmatige basis de « Core Country Group For Return Matters » plaats. Deze groep bestaat uit Lidstaten die ervaring hebben op het gebied van de organisatie van beveiligde vluchten : Italië, Frankrijk, Groot-Brittannië, Duitsland, Oostenrijk, Polen, Spanje, Nederland, Zwitserland en België, waarbij ook Ierland en Zweden zich gevoegd hebben.

In eerste instantie wordt er informatie uitgewisseld over de nationale en gezamenlijke terugkeeroperaties, de samenwerking met de ambassades, de praktijken van de derde landen, kortom alle informatie die het mogelijk maakt om meer te weten over de huidige situatie in de derde landen.

Daarnaast vormt het een basisplatform voor het identificeren van de behoeften en de mogelijkheden op het gebied van de gezamenlijke vluchten, de bepaling van de bestemmingen, de operationele planning. Het zorgt voor de noodzakelijke bijstand voor het organiseren van de gezamenlijke terugkeeroperaties en identificeert de beste praktijken voor het bekomen van de reisdocumenten en de verwijdering van de illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

De groep heeft tot doel de capaciteit van de deelnemende staten om de illegaal verblijvende onderdanen van derde landen te verwijderen te optimaliseren, de bijstand aan de deelnemende staten in de fase vóór de terugkeer te ontwikkelen en de lidstaten aan te moedigen om in het kader van de rol van organisator van gezamenlijke operaties proactief te zijn.

Tijdens de vergaderingen analyseert en bespreekt de Core Country Group de rapporten die aan het einde van de uitgevoerde gezamenlijke vluchten worden opgesteld, om gemeenschappelijke operaties op punt te stellen. Tijdens de voorbije meetings van de Core Country Group kwamen onder andere volgende items uitvoerig ter sprake :

- Het belang van duidelijke voorschriften op de infosheets, die door de organiserende member-state worden verspreid bij de organisatie van een JRO, daar deze fungeren als richtinggevend.
- De discussie mbt het voorzien van een al dan niet warme maaltijd, al dan niet met bestek voor de returnees tijdens de heenvlucht.
- Het belang van uniformiteit in het al dan niet verschaffen van 'pocket-money' aan de returnees van de verschillende landen.
- ...

In 2011 werden in totaal 42 gezamenlijke vluchten voorgesteld aan de deelnemende Staten; 39 hebben daadwerkelijk plaatsgevonden en hebben de verwijdering van 2.059 personen mogelijk gemaakt.

II.5.2. De communautaire overnameovereenkomsten

Sinds het Verdrag van Amsterdam is de Europese Unie bevoegd om overnameovereenkomsten af te sluiten met derde landen.

Tussen 2000 en 2011 heeft de Raad 21 mandaten gegeven aan de Commissie om in naam van de Europese Unie over overnameovereenkomsten te onderhandelen. Deze mandaten hebben op de volgende landen betrekking : Montenegro, Fyrom, Servië, Bosnië-Herzegovina, Moldavië, Marokko, Sri Lanka, Rusland, Pakistan, Hongkong, Macau, Oekraïne, Albanië, Algerije, China, Turkije, Georgië, de Kaapverdische Eilanden, Wit-Rusland, Azerbeidjan en Armenië.

Naast de reeds ondertekende overeenkomsten (Hong Kong, Macau, Sri Lanka, Albanië, Russische Federatie, Oekraïne, Montenegro, Fyrom (Macedonië), Servië, Bosnië-Herzegovina en Moldavië) werd er ook een overeenkomst ondertekend met Pakistan en Georgië.

In 2011 werden nieuwe mandaten voor de onderhandeling over overnameovereenkomsten met **Wit-Rusland**, **Armenië** en **Azerbeidzjan** goedgekeurd. In 2012 zou moeten worden begonnen met de onderhandeling over deze overeenkomsten.

Er werden technische vergaderingen gehouden met **Marokko**, maar deze vergaderingen hebben het niet mogelijk gemaakt om vooruitgang te boeken. De onderhandelingen met **Turkije** hebben het mogelijk gemaakt om te komen tot een volledig gefinaliseerde overeenkomsttekst. De EU heeft eveneens de onderhandelingen voor een overeenkomst met **Kaapverdië** voortgezet. In het kader van de mandaten voor **Algerije** en China waren er geen ontwikkelingen in 2011 en er is nog geen vooruitzicht op een opening van de onderhandelingen.

In 2011 heeft de Commissie de resultaten van haar in 2010 uitgevoerde evaluatie van het communautair overnamebeleid bekendgemaakt.

II.5.3. Benelux

Omwille van zijn bevoegdheid die door de Overeenkomst van 1960 werd vastgelegd beschikt de Benelux (BNL) over een lange onderhandelingstraditie op het gebied van overnames. Sinds deze datum heeft de Benelux reeds verschillende gezamenlijke **overeenkomsten** afgesloten. Deze activiteit wordt voortgezet, en dit ondanks de afsluiting van overnameovereenkomsten op het niveau van de Europese Unie, die een steeds belangrijkere rol speelt op dit gebied.

In 2011 werd de overnameovereenkomst met **Kosovo** ondertekend (12 mei). Met **Kazachstan** en **Frankrijk** hebben besprekingen plaatsgevonden die geleid hebben tot ontwerpovereenkomsten die bijna gefinaliseerd zijn en die in 2012 zouden moeten worden ondertekend. De besprekingen met Nigeria, Azerbeidzjan, Tsjechië en Mali zijn op een dood punt aanbeland.

In 2011 werd er verder onderhandeld over de **toepassingsprotocollen** die voortvloeien uit de communautaire (Europese) overnameovereenkomsten. De verantwoordelijkheid voor deze protocollen berust bij de LS, die ofwel bilateraal, met het derde land in kwestie, ofwel multilateraal (verschillende LS) kunnen handelen. Met het oog op de reeds bestaande samenwerking op het gebied van de overname binnen de BNL wordt er voortaan gezamenlijk onderhandeld over deze protocollen. Deze samenwerking heeft het in 2011 mogelijk gemaakt om over toepassingsprotocollen te onderhandelen met **Oekraïne** en **Bosnië-Herzegovina** en om met **Servië**, **Montenegro**, **Macedonië** en **Moldavië** protocollen te finaliseren. Deze ontwerpen zouden in 2012 het voorwerp moeten uitmaken van een conclusie. In 2011 heeft de DVZ nog een ontwerp van een toepassingsprotocol met

Pakistan overgelegd. In 2012 zouden formele onderhandelingen met dit land moeten plaatsvinden.

II.5.4. Belgisch niveau

In 2011 initieerde en omkaderde de DVZ onderhandelingen met bepaalde landen over de identificatie en de terugkeer van hun illegaal verblijvende onderdanen. In die zin werden er met betrekking tot de volgende landen initiatieven genomen : Marokko, Peru, Ivoorkust en Mongolië. Deze initiatieven hebben in 2011 nog niet geleid tot het afsluiten van een akkoord.

III. De multidisciplinaire aanpak van de Dienst Vreemdelingenzaken

III.1. De samenwerking met de gemeenten

III.1.1. Project van de pilootgemeenten

III.1.1.1. Inleiding

Dit project, dat werd opgestart in oktober 2003, kan nog steeds rekenen op een dynamische medewerking van alle deelnemers die streven naar een continue verbetering en optimalisering van de werking van en de samenwerking tussen de lokale besturen (gemeente en politie) en de DVZ.

De lokale besturen (politie en administratie) van de volgende gemeenten hebben in 2011 actief aan het project deelgenomen : Aalst, Antwerpen, Hasselt, Mechelen, Londerzeel Luik, Bergen, Namen, Charleroi, Schaarbeek, Sint-Jans-Molenbeek, Evere en Sint-Joost-ten-Node.

Een vertegenwoordiger van de Gouverneur van de Provincie Vlaams-Brabant evenals van de Provincie West-Vlaanderen namen aan alle vergaderingen deel.

III.1.1.2. Evaluatie van het project

1) Bijzondere aandachtspunten en verwezenlijkingen in 2011

a) In 2011 werd in het bijzonder aandacht besteed aan de volgende twee projecten, beiden met gunstig resultaat :

- Het eerste heeft betrekking op een administratieve vereenvoudiging van de procedures inzake naturalisatieaanvragen. Het betreft een project dat tot stand is gekomen door samenwerking tussen de DVZ en de Staatsveiligheid en tot doel heeft om alle documenten die de vreemdeling bij het indienen van een naturalisatieaanvraag moet voorleggen, tegelijkertijd op elektronische wijze door te sturen aan de twee betrokken diensten. De gemeenten moeten op die manier alle documenten maar eenmaal scannen en ze tegelijkertijd naar twee verschillende mailadressen verzenden. Dit betekent tijdsinstaanwinning voor de gemeenten en voor de overheden die de documenten moeten beoordelen. Dit is belangrijk omdat er strikte termijnen moeten worden nageleefd.
- Het tweede project (SeFoR) heeft betrekking op het betekenen en opvolgen van het bevel om het grondgebied te verlaten door de gemeenten. Naar aanleiding van het omzetten naar Belgisch recht van de EU richtlijn inzake terugkeer, heeft de DVZ een sensibiliseringscampagne, met als doelgroep de gemeenten, opgezet.

- b) Er werd eveneens veel aandacht besteed aan de vernieuwde wetgeving inzake gezinshereniging (wet van 8 juli 2011, in werking getreden op 22 september 2011). De nieuwe procedures werden uitgelegd maar het is nog te vroeg om de impact op de werking van de gemeenten te kunnen inschatten.
- c) De verschillende soorten van controles op adres zijn een steeds weerkerend aandachtspunt : er zijn deze die met het oog op inschrijving in de bevolkingsregisters moeten worden uitgevoerd en deze die met het oog op controle of de vreemdeling er nog verblijft na het verstrijken van zijn bevel om het grondgebied te verlaten, worden gevraagd. Procedures moeten worden aangepast aan het beoogde doel van de controle. In 2010 werden verschillende opleidingssessies door de DVZ georganiseerd. Vanaf 2011 werden deze opleidingen van een halve dag permanent opgenomen in de opleidingen die georganiseerd worden door de politiescholen.
- d) Verlies en diefstal van verblijfskaarten : de problematiek rond aangifte van verlies van zijn verblijfskaart door een vreemdeling wiens kaart door de gemeente van verblijf werd ingetrokken wegens verlies van zijn verblijfsmachtiging, blijft actueel. In deze context werd het belang van het correct en onmiddellijk bijwerken van de registers en het correct invullen van de bijlage 12 nogmaals onderstreept, gelet op de vastgestelde tekortkomingen.
- e) Harmonisatie van procedures tussen en opstellen van instructies door de diensten van het Rijksregister en de DVZ, zodat ze beter op elkaar afgestemd zijn :
- Harmonisatie van de regels inzake inschrijving in en schrapping uit het wacht-, vreemdelingen- en bevolkingsregister. Wat de afschrijving ten gevolge van het verlies van het verblijfsrecht betreft, werden instructies op Gemcom geplaatst.
 - Problemen rond inbreng van verklaarde identiteit.
 - Problemen rond het leveren van het bewijs van identiteit die voortvloeien uit verschillende regels die gevolgd worden door enerzijds de diensten van de burgerlijke stand en anderzijds de vreemdelingen- en bevolkingsdienst. De eersten leggen de nadruk op de geboorteakte en de tweede op een geldig nationaal paspoort of identiteitskaart.
 - Problemen die voortvloeien uit de overheveling van gegevens uit het wachtregister naar het vreemdelingenregister bij statuutswijziging van de vreemdeling. De vraag is of de gegevens uit het wachtregister als zodanig mogen worden overgenomen. Uit de aard van het wachtregister zelf blijkt dat alle gegevens die er worden in opgenomen "precair" zijn en dus bij overdracht moeten bevestigd worden. Bij overheveling van gegevens moeten de gemeenten bijgevolg akten vragen ter ondersteuning van de verklaarde gegevens. Als deze niet kunnen worden voorgelegd, moet duidelijk in het Rijksregister worden vermeld dat het om verklaarde gegevens gaat.

Al deze problemen werden in een werkgroep besproken en zullen uitmonden in gezamenlijke instructies uitgaand van de DVZ en het Rijksregister. Het is de bedoeling ze in 2012 te concretiseren. In 2011 werden wel volgende instructies tot stand gebracht:

- Aanpassing van de algemene onderrichtingen inzake de elektronische verblijfskaarten;
- Aanpassing van de instructies betreffende het houden van de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

- f) Het verlengen van de A-kaarten (Bewijs van Inschrijving in het vreemdelingenregister met beperkte duur) op voorlegging van een nieuwe arbeidsvergunning. De maatregelen om de achterstand te beperken werden besproken.
- g) De overige verwezenlijkingen vallen onder de algemene noemer :
- Administratieve vereenvoudiging van de procedures en formulieren;
 - Het verstrekken van juridisch advies;
 - Het harmoniseren van procedures tussen verschillende uitvoeringsdiensten bij de DVZ;
 - Het permanent verstrekken van informatie bij nieuwe reglementeringen;
 - Het voorstellen van structurele verbeteringen inzake de werking van de betrokken diensten, enz ...

Een aantal regelgevende initiatieven die in 2009 en 2010 werden genomen, konden, gelet op het uitblijven van een regering, in 2011 niet afgerond worden.

2) Algemene evaluatie

Als forum waar een brede waaier van onderwerpen wordt besproken en waar in een constructieve sfeer naar oplossingen wordt gezocht voor de problemen die de lokale besturen ondervinden bij de uitoefening van hun opdracht, in het kader van de toepassing van de vreemdelingenreglementering, is het project een succes te noemen en heeft het nog op geen enkel vlak aan dynamisme ingeboet.

Alle gemeenten profiteren rechtstreeks van de resultaten van dit project omdat de verwezenlijkingen tot een administratieve vereenvoudiging van de procedures en tot het opstellen van doelgerichte brochures en instructies leiden, waarvan zij het resultaat via de website www.dofi.fgov.be/GEMCOM kunnen bekomen.

Aangezien zowel de vreemdelingenreglementering als de wetgeving in het algemeen vaak gewijzigd wordt ten gevolge van de nationale en internationale politieke en reglementaire context, zullen procedures steeds opnieuw op elkaar moeten worden afgestemd en zal er steeds naar de best mogelijke samenwerking en vereenvoudiging van procedures moeten gestreefd worden, om zodoende de efficiëntie ervan te verzekeren.

In de zoektocht naar de best mogelijke samenwerking en werking, rekening houdend met eenieders problemen, mogelijkheden en bevoegdheden, leidt dit project tot zeer concrete resultaten die een groot draagvlak hebben.

III.1.2. Het Project Europa – omzendbrief 30 december 1997

III.1.2.1. Inleiding

In het verleden werden er door verschillende publieke instanties misbruiken vastgesteld door vreemdelingen uit een niet-EU-lidstaat die zich in Belgische gemeenten lieten inschrijven door bewust gebruik te maken van valse of vervalste Europese identiteitsdocumenten. Deze vreemdelingen trachtten zich in te schrijven als EU-onderdanen om navenant frauduleus de rechten te genieten die aan dit statuut zijn verbonden (vrij verkeer van personen binnen de EU, uitgebreide gezinshereniging, sociale voordelen, toegang tot de arbeidsmarkt...).

Het bureau opsporingen van de DVZ is in deze procedure één van de sleutelpartners en coördineert de contacten tussen de gemeentebesturen, de politiediensten en de uitvoeringsbureaus van de DVZ die in deze materie betrokken zijn.

III.1.2.2. Procedure en resultaten

Wanneer de Centrale Dienst voor de Bestrijding van Valsheden van de Federale Politie (CDBV) een verslag in het kader van de omzendbrief van de lokale politie ontvangt, start deze dienst een onderzoek naar de echtheid van het door de vreemdeling voorgelegde document. Als wordt vastgesteld dat een vals of vervalst document werd gebruikt om zich in te schrijven in een Belgische gemeente stuurt CDBV een rapport naar het bureau Opsporingen voor de opvolging op het niveau van de verblijfssituatie.

Aan de vaststellingen wordt zowel een gerechtelijk als een administratief gevolg gegeven. De vreemdeling heeft immers verschillende ernstige misdrijven gepleegd, zoals valsheid in geschriften, gebruik valse stukken, (poging tot) oplichting, enz ... Op administratief vlak houdt dit in dat de vreemdeling illegaal op het grondgebied vertoeft en impliceren de feiten van openbare orde een prioritaire verwijdering van het grondgebied.

Daar de echte identiteit en in het bijzonder de echte nationaliteit van de vreemdeling onzeker zijn, moet de DVZ een bijzondere identificatieprocedure toepassen teneinde de nodige reisdocumenten te bekomen van de bevoegde ambassade, zodat de betrokkene effectief van het grondgebied kan verwijderd worden.

Ingevolge de doorgevoerde controle door de politiediensten naar de echtheid van een document en het feit dat de identiteitsdocumenten fysiek beter beveiligd zijn, merken de diensten een verschuiving van het gebruik van louter valse of vervalste identiteitsdocumenten naar het gebruik van echte documenten door look-a-likes of het gebruik van intellectuele valse documenten. Het gevaar schuilt zich steeds meer in het gebruik van valse basisdocumenten zoals bijvoorbeeld valse of vervalste geboorteakten. Deze niet beveiligde documenten liggen immers aan de basis van een aanvraag van een origineel identiteits- of reisdocument.

Look-a-likes zijn personen die een authentiek document van een ander persoon gebruiken, net omdat ze visueel veel gelijkenissen vertonen met die persoon. Uiteraard heeft deze andere vreemdeling wel een gunstige verblijfssituatie in België of in een andere EU-staat en probeert de illegale vreemdeling een voordeel te putten uit deze usurpatie.

Intellectuele fraude doet zich voor wanneer men op basis van een vals stuk, bv. een vervalste geboorteakte, een authentieke identiteitstitel bekomt. Een controle van dergelijke stukken is bijzonder moeilijk daar het verkregen identiteitsdocument technisch perfect in orde is, doch de inhoud stemt niet overeen met de werkelijkheid. De manier waarop het verkregen werd, is echter frauduleus.

In 2011 werden 178 misbruiken gerapporteerd aan het bureau Opsporingen van de DVZ tov 120 gevallen in 2010. Dit is een stijging van 48 % tov 2010.

Verdeling per nationaliteit

	2010	2011
Portugal	86	118
Bulgarije	8	15
Roemenië	2	13
Italië	8	10
Frankrijk	2	9
Spanje	5	5
Verenigd Koninkrijk	5	3
Litouwen	0	2

	2010	2011
Oostenrijk	0	1
Tsjechië	0	1
Slovakije	0	1

De lijst wordt al verschillende jaren op rij aangevoerd door Portugal (66 % van het totaal aantal meldingen). De grote Brusselse agglomeratie kent het meeste misbruiken. In de praktijk zijn het vooral Brazilianen die misbruik maken van de valse Portugese identiteitskaart en deze gebruiken om tewerkgesteld te worden (voornamelijk in de bouw).

De valse documenten worden eveneens gebruikt in het kader van oplichting van de overheid. Zo werd een Braziliaan ingeschreven in drie verschillende gemeenten, tweemaal als Portugees en eenmaal als Italiaan.

De vaststellingen werden niet alleen bekomen van de Centrale Dienst ter Bestrijding van Valsheden van de Federale Politie maar tevens van rekerchedienst van de lokale politie van Brussel.

Om op een efficiënte wijze de strijd aan te gaan tegen identiteitsfraudes dienen er initiatieven te worden genomen op verschillende vlakken.

Een eerste actiemiddel is bijvoorbeeld de "live-enrollment". Dergelijke aanpak bestaat erin dat alle noodzakelijke gegevens ter plaatse worden geregistreerd. In de praktijk zal de vreemdeling zich moeten aanbieden bij een lokaal bestuur en zal er ter plaatse een digitale foto worden genomen alsook de vingerafdrukken. De vingerafdrukken zullen als biometrisch gegeven worden opgeslagen op een beveiligde chip op de kaart. Wanneer een duplicaat moet worden opgemaakt kan een andere vreemdeling zich niet in de plaats van de rechtmatige eigenaar aanbieden. De foto en vingerafdrukken zullen immers elektronisch vergeleken worden. Het enige zwakke punt zijn weer de mogelijke valse basisdocumenten die gebruikt worden om een perfect beveiligd document aan te maken.

Een tweede punt sluit aan bij het vorige actiemiddel en bestaat erin het registreren en vergelijken van biometrische gegevens te promoten.

Het is de bedoeling dat de omzendbrief van 1997 in 2012 wordt geherevalueerd en indien nodig aangepast aan de huidige procedures en verwachtingen. Hierbij wordt gestreefd naar een maximaal gebruik van bestaande databanken en elektronische informatie.

In afwachting van nieuwe actiemiddelen zouden al betere resultaten kunnen bekomen worden indien de omzendbrief mbt de verloren en gestolen verblijfsdocumenten beter wordt toegepast door de lokale besturen en politiediensten. Bij een verlies of een diefstal van een verblijfsdocument moet er immers een bijzondere bijlage (bijlage 12 van de omzendbrief) worden ingevuld, voorzien van een foto van de vreemdeling, die als basis wordt gebruikt om een duplicaat te bekomen. Het aandachtig en volledig opstellen van deze bijlage door de politie is al een eerste controle en laat de gemeente toe bij het aanmaken van een duplicaat een fotovergelijking door te voeren.

De dienst Controle Gemeenten van de DVZ wijst bij elke controle op het belang van de correcte toepassing van deze instructie die het risico op fraude en illegaal verblijf kan beperken.

De burgemeesters worden via het controlerapport op de hoogte gebracht van het al dan niet toepassen van de omzendbrief door de gemeentelijke administratie of de lokale politie.

III.1.3. Beveiliging van de gemeentebesturen

Sinds 1 november 2008 worden in alle gemeenten elektronische vreemdelingenkaarten uitgereikt en zijn het nog enkel de attesten van immatriculatie die nog in karton zijn. De voorraad blanco kaarten van deze laatste blijft uiteraard beperkt en wordt opgevolgd door de dienst "verblijfstitels".

	2009	2010	2011
Aantal kartonnen verblijfsbewijzen (attesten van immatriculatie) die door de dienst « Verblijfstitels » aan de gemeenten afgegeven werden	53.686	54.050	60.776

Het veralgemeend in omloop brengen van geïndividualiseerde verblijfskaarten in elektronische vorm zorgt er voor dat er nog slechts weinig blanco verblijfsdocumenten in de gemeentehuizen worden bewaard. De enige blanco documenten die nog moeten worden bewaard zijn de attesten van immatriculatie, documenten met een mindere waarde aangezien het slechts tijdelijke en voorlopige documenten zijn. De overstap naar de elektronische kaarten heeft het mogelijk gemaakt om een einde te maken aan de diefstallen met braak bij de gemeentebesturen.

Men heeft echter een stijging van het aantal aangiften van verlies/diefstal van verblijfstitels vastgesteld. Dit onderwerp wordt in punt III.8 van dit verslag uitgebreider behandeld.

III.1.4. De controle van de gemeenten

De gemeenten worden door de DVZ gemachtigd om verschillende handelingen te stellen. Ze moeten dan ook gecontroleerd en ondersteund worden, zodat ze hun opdrachten zo goed mogelijk kunnen uitvoeren.

a) De controle als basisopdracht

De controle behelst dan ook een dubbele opdracht :

- Enerzijds het uitvoeren van een kwaliteitscontrole op de door de gemeentelijke administraties gestelde handelingen in uitvoering van de vreemdelingenreglementering;
- Anderzijds het verstrekken van praktijkgerichte informatie aan deze administraties om hun werking te optimaliseren.

Deze dubbele aanpak wordt door de gemeenten als positief ervaren. Het vaststellen van de tekortkomingen in de werking van de gemeentelijke administraties wordt op die manier immers dadelijk gecompenseerd door het verstrekken van praktijkgerichte informatie en het formuleren van aanbevelingen om de werking te verbeteren.

De dienst Controle van de gemeenten (CTL) is voor de gemeenten dan ook het aanspreekpunt bij de DVZ waar zij met hun problemen terecht kunnen. De vaststellingen met betrekking tot zowel de negatieve als de positieve punten in de werking van de gemeente worden in een eenvormig syntheseverslag verwerkt.

Op die manier kunnen een aantal accurate en structurele maatregelen uitgewerkt worden om een oplossing te bieden voor de meest voorkomende fouten en problemen, o.m. door het organiseren van aangepaste vorming rond bepaalde thema's, het aanpassen van bepaalde reglementeringen en procedures. Deze werkmethode laat ook toe om op basis van objectieve criteria een beter gefundeerde beoordeling aan een gemeente toe te kennen.

Net zoals in 2009 en 2010 werden er door CTL in 2011 talrijke vergissingen vastgesteld bij de uitreiking van elektronische kaarten en bij de invoering van de code IT 202 (motief van migratie). Het gaat om nieuwe materies die nog niet goed worden toegepast door alle gemeenten.

Veel fouten zijn het gevolg van de behandeling van de individuele dossiers van de vreemdelingen. De oorzaken zijn met name de verschillende wijzigingen van de wetgeving en de regelmatig terugkerende personeelswijzigingen bij de vreemdelingendienst van de gemeentebesturen.

Het is de bedoeling dat elke gemeente minstens eenmaal om de drie jaar gecontroleerd wordt, zo niet gaat de efficiëntie van de controle verloren. Er werd vastgesteld dat de voordelen van de controle en van de opleiding verloren gaan indien er te veel tijd verstrijkt tussen twee controles en de ambtenaren niet een zekere druk, die uit een opvolging voortvloeit, voelen.

Om de nefaste gevolgen die onvermijdelijk verbonden zijn met een te lange periode van niet-opvolging tussen twee controles te ondervangen wordt er bijzonder veel aandacht besteed aan de probleemgemeenten. Er worden aanbevelingen gedaan aan de gemeente, soms wordt er een actieplan aan de burgemeester gevraagd en men deelt hem mee dat er volgend jaar een opvolging van de controle zal worden georganiseerd.

Elke controle wordt afgesloten met de opsturing van een gedetailleerd rapport, met de positieve punten en de vastgestelde gebreken, naar de burgemeester. Er wordt ook een waardering toegekend, gaande van « zeer goed » via « goed » en « gemiddeld » tot « slecht ». In het laatste geval betekent dit dat meer dan 50% van de vaststellingen gebreken zijn. In functie van de toegekende waardering wordt een passende actie ondernomen.

In 2010 werd een systeem voor de « opvolging van controles » ingevoerd. De gemeenten waar verschillende fouten worden vastgesteld maken het daaropvolgende jaar het voorwerp uit van een opvolging. Er wordt geverifieerd of de vastgestelde fouten gecorrigeerd worden en of de nieuwe behandelde dossiers correct zijn. Deze aanpak levert zeer goede resultaten en een grotere betrokkenheid van de gemeenten op.

Aantal controles	2007	2008	2009*	2010**	2011***
Nederlandstalige gemeenten	151	122	77	68	101
Franstalige gemeenten	32	35	54	58 + 11 opvolgingen	88 + 12 opvolgingen
Aantal gecontroleerde gemeenten	183	157	131	126 + 11 opvolgingen	189 + 12 opvolgingen

Resultaat van de controles	Franstalige gemeenten	Nederlandstalige gemeenten	Totaal
ZEER GOED	09	15	24 of 12,7 %
Tussen GOED en ZEER GOED	15	22	37 of 19,6 %
GOED	34	41	75 of 39,7 %
Tussen GEMIDDELD en GOED	13	09	22 of 11,6 %
GEMIDDELD	15	07	22 of 11,6 %
Tussen GEMIDDELD en SLECHT	02	06	08 of 4,2 %
SLECHT	00	01	01 of 0,5 %
Opvolgingen			
In orde	04	0	04 of 33,3 %
Moeten opnieuw gedaan worden	08	0	08 of 66,6 %

In 2011 is het aantal controles in de gemeenten in vergelijking met de voorgaande jaren gestegen.

Het aantal controleurs is echter nog gedaald.

Met het oog op het geringe aantal personeelsleden van CTL moest het werk gerationaliseerd worden, om kwalitatief goede controles met minder personeel uit te kunnen voeren. Alle taken die nuttig, maar niet noodzakelijk zijn werden geschrapt of op een andere manier georganiseerd. De resultaten van deze nieuwe aanpak zijn overtuigend. De norm van een controle om de drie jaar kon echter niet gehaald worden omdat er niet voldoende personeelsleden waren.

Om de gemeenten een keer om de 3 jaar te kunnen controleren, moeten er, rekening houdend met het feit dat bepaalde gemeenten bijkantoren hebben, dat er opvolgingen moeten worden uitgevoerd en dat de gemeenten waar veel vreemdelingen wonen regelmatig moeten worden gecontroleerd, op zijn minst ongeveer 220 controles per jaar uitgevoerd worden.

De fouten die het vaakst worden vastgesteld tijdens de controles zijn :

- Fouten bij de afgifte van de elektronische kaarten, met name bij het omwisselen van de kartonnen kaart tegen een elektronische kaart;
- Fouten bij het invoeren van het motief van migratie (IT 202);
- Niet respecteren van de omzendbrief van 07/04/2005 betreffende het vermoeden van illegaal verblijf bij afwezigheid van inreisstempel in het inreisdocument van een niet-EU-onderdaan;
- Niet respecteren van de omzendbrief van 30/12/1997 betreffende het bestrijden van frauduleus gebruik van identiteits- en reisdocumenten uitgegeven door lidstaten van de Europese Unie;
- Het verblijfsonderzoek wordt niet binnen een periode van 8 werkdagen uitgevoerd;
- Bij het opstellen van een attest van immatriculatie (model A) wordt de vermelding met betrekking tot de werkvergunning niet geschrapt voor de personen die met een EG-onderdaan worden gelijkgesteld;
- Geen vermelding « decl » voor de identiteit en de nationaliteit van de niet-EU-vreemdeling die zich niet door middel van een geldig nationaal paspoort kan identificeren;
- Niet respecteren van de procedures bij de aangifte van verlies/diefstal;
- De bijlagen 8 en 8bis zijn niet afgegeven en/of ingevoerd in het Rijksregister (IT 195);
- Het vertrek van de vreemdeling wordt niet geverifieerd wanneer zijn bevel om het

- grondgebied te verlaten of zijn aankomstverklaring vervalt;
- De EU-burger wordt niet ingeschreven in het wachtregister wanneer hij zich voor inschrijving bij de gemeente aanbiedt;
 - Verblijfsonderzoeken niet binnen een periode van 10 dagen na de indiening van een 9bis uitgevoerd;
 - Geen rechtstreekse afgifte van de bijlage 19ter aan het familielid van de EU-burger zonder inschrijving in de registers, en afgifte van het AI met een geldigheidsduur van 5 maanden (6 maanden sinds 22/09/2011), te dateren vanaf de 19ter, na terugkeer positief verblijfsonderzoek;
 - De vreemdelingen die toegelaten zijn tot het definitief verblijf in een andere Staat van de Unie en de vreemdelingen die daar het statuut van EG-langdurig ingezetene bekomen hebben, worden met elkaar verward;
 - Vergissingen in het kader van de behandeling van de dossiers van de Roemeense en Bulgaarse werknemers die nog steeds over een arbeidskaart moeten beschikken;
 - Voor sommige gezinsherenigingsdossiers wordt de verwantschapsband niet geverifieerd;
 - De opstelling van de ABC-inlichtingenbulletins;
 - De niet-schraping wegens verlies van het recht op verblijf;
 - Verkeerde interpretatie van het C-visum;
 - De vernieuwing van vervallen verblijfstitels, zonder te verifiëren of de personen hun recht op verblijf niet verloren hebben;
 - De bewijzen ten laste eisen voor de bloedverwant in opgaande lijn die de gezinshereniging aanvraagt;
 - De afgiften en de verlengingen van de attesten van immatriculatie van de asielzoeker;
 - De behandeling van de gezinsherenigingsdossiers van de personen die met een D-visum "B20" komen;
 - De procedure voor de vernietiging van de elektronische kaarten die niet meer geldig zijn;
 - De dossiers die niet of laattijdig naar de DVZ worden gestuurd;
 - De ambtshalve verlenging van de verblijfstitels die al meer dan 3 maanden vervallen zijn.

b) Extra aandachtspunten

1. In 2011 heeft CTL de sharepointsite ontwikkeld. Deze site stelt de verschillende diensten van de DVZ in staat om de planning op korte termijn van de voorziene controles te bekijken, om de rapporten van de controles die sinds 2005 uitgevoerd werden te bekijken en om de problemen waarmee ze in de verschillende gemeenten geconfronteerd worden te vermelden. Dankzij deze vermeldingen kent CTL al een bepaald aantal fouten vooraleer de dienst zich naar de gemeenten begeeft. Veel fouten en gebreken kunnen echter pas ter plaatse worden vastgesteld.
2. In 2010 werd door de dienst Controle van de gemeenten een werkgroep opgericht met de Brusselse gemeenten. In eerste instantie werd elke gemeente aan een nauwgezette controle onderworpen. Er werd ook gezorgd voor een opvolging van de meest problematische gemeenten. In oktober 2010 werd de werkgroep van de Brusselse gemeenten gelanceerd. Het enthousiasme aan weerskanten heeft tot verschillende debatten geleid waarvan de uitkomst zowel voor de gemeenten als voor de uitvoeringsbureaus van de DVZ voordelig zal zijn.
Een van de doelen van deze werkgroep was het creëren van een communicatienetwerk tussen de 19 Brusselse gemeenten, die tot nu toe te weinig contact met elkaar hadden.
De Brusselse gemeenten worden bovendien geconfronteerd met specifieke problemen die verbonden zijn met hun situatie en met het feit dat ze een grote buitenlandse bevolking hebben. Via deze werkgroep kunnen er oplossingen worden gevonden voor hun problemen en zo kan hun werking verbeterd worden.
De behandelde thema's worden in onderling overleg gekozen en zijn zeer divers : problemen in verband met de inschrijvingstermijnen, toegankelijkheidsproblemen aan weerskanten, het doorgeven van informatie binnen een redelijke termijn, enz.

3. Sinds 2008 wordt een sensibilisatiecampagne gevoerd rond alle handelingen die door de gemeenten zelf worden gesteld en die fraude, misbruiken van procedures en verblijf / vestiging van illegalen in de hand kunnen werken.
De nadruk werd ook gelegd op het belang van het feit dat er een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen een identiteit die bevestigd wordt door de overlegging van een geldig nationaal paspoort en een opgegeven identiteit, evenals op de overeenstemming van de overhandigde pasfoto's met de individuen en de foto's in hun dossier.
4. De afgifte van verblijfsdocumenten zonder voorafgaande machtiging van de DVZ is een marginaal fenomeen geworden, maar dit gebeurt nog steeds. Elk jaar worden een paar gevallen vastgesteld. De controles zijn dus nog steeds noodzakelijk en waakzaamheid blijft geboden.
5. Er werd vastgesteld dat verschillende gemeenten de individuele dossiers van de vreemdelingen niet of laattijdig naar de DVZ doorstuurden. Deze werkwijze verhindert de DVZ om zijn opdracht op correcte wijze uit te voeren en kan tot fraude leiden. In dergelijke gevallen blijken controles onontbeerlijk te zijn.
6. Er werd nagegaan welke de impact van de controle op het gedrag van de gemeenten is en of de opmerkingen die tijdens een voorgaande controle werden gemaakt er toe geleid hebben dat de toen vastgestelde tekortkomingen verholpen werden. Door de vermelding van het resultaat in het controlerapport dat aan de burgemeester wordt gestuurd, wordt de aandacht gevestigd op de opvolging die gegeven werd aan de gemaakte opmerkingen om de werking van de gemeente te verbeteren en in overeenstemming met de wetgeving te brengen.
7. Ook dit jaar werd bij elke controle de nadruk gelegd op het belang voor de gemeenten om regelmatig te informeren naar de laatste ontwikkelingen in de vreemdelingenreglementering. Dit kan in het bijzonder gedaan worden door regelmatig de site te consulteren die aan de gemeenten wordt voorbehouden en door de DVZ voortdurend wordt bijgewerkt, om de gemeenten bij de uitvoering van hun taken te helpen : www.dofi.fgov.be/gemcom.

Deze campagnes zullen in de komende jaren een prioriteit blijven, gelijktijdig met de controle van de afgifte van de elektronische kaarten.

Uit de controles blijken de volgende zaken :

	% van de in 2011 gecontroleerde Franstalige gemeenten	% van de in 2011 gecontroleerde Nederlandstalige gemeenten
Handelingen die door de gemeenten worden gesteld en die fraude en misbruik in de hand kunnen werken	71 % (55 % in 2010)	80 % (72 % in 2010)
Opvolging door de gemeenten van de opmerkingen die door de DVZ tijdens de vorige controle werden gemaakt, zodat een verbetering merkbaar is.	39 % (68 % in 2010)	40 % (74 % in 2010)

Om de gemeenten te sensibiliseren in verband met het thema van de handelingen die tot fraude of misbruik kunnen leiden moeten er nog consequente inspanningen worden geleverd en zijn regelmatige controles noodzakelijk.

In verband hiermee werden de volgende feiten vastgesteld :

- Gebrek aan kennis van en verificatie van de documenten die de binnenkomst op het grondgebied mogelijk hebben gemaakt;
- De omzendbrief van 30/12/1997 betreffende het bestrijden van het frauduleus gebruik van identiteits- en reisdocumenten uitgegeven door lidstaten van de Europese Unie wordt niet systematisch toegepast;
- De vermelding « decl » wordt niet hernomen op de verblijfstitel van de niet-EU-vreemdeling die zich niet door middel van een geldig nationaal paspoort kan identificeren;
- Bij de aangiften van verlies/diefstal worden de procedures niet steeds gerespecteerd : politieonderzoek, aanbrengen van een foto op de bijlage 12, kopie van de bijlage 12 naar de DVZ sturen;
- De foto die op de verblijfstitel van de vreemdeling zal worden aangebracht wordt niet vergeleken met zijn fysionomie, de foto in Belpic en de andere foto's van het dossier;
- Geen verificatie van de bloed- of aanverwantschapsbanden in het kader van de gezinshereniging;
- Geen opvolging van de gezinsherenigingsdossiers, in geval van niet-samenwoning;
- Afwezigheid van regelmatige en correcte bijwerkingen van het Rijksregister;
- Niet-betekening van de negatieve beslissingen;
- Niet-uitvoering van een verblijfsonderzoek bij de inschrijving van een vreemdeling en verificatie op het adres na een bevel om het grondgebied te verlaten en na het verstrijken van een aankomstverklaring;
- Niet-toepassing van de instructies op het gebied van de schrapping omwille van het verlies van het recht op verblijf;
- Dossiers niet of laattijdig naar de DVZ doorgestuurd;
- Herinschrijving van personen die in het bezit zijn van een verblijfstitel die al meer dan drie maanden vervallen is of die zonder raadpleging van de DVZ geschrapt werden;
- Herinschrijving van personen die hun recht op verblijf verloren hebben;
- Vergissingen in het kader van de afgifte van elektronische kaarten;
- De kartonnen kaarten en de kaarten die vernietigd werden worden niet opgenomen in de registers.

c) Bijzondere Ad hoc opdrachten

Naast haar controleopdracht heeft deze dienst ook de volgende bijzondere opdrachten, die allemaal hebben bijgedragen tot de verbetering van de werking van de gemeenten, uitgevoerd :

- Bijzondere controle in een gemeente op vraag van een uitvoeringsdienst of op vraag van de burgemeester van een bepaalde gemeente, wanneer er herhaaldelijk zwaardere fouten werden vastgesteld of wanneer er hulp moet geboden worden bij het organiseren van de vreemdelingendienst om het hoofd te bieden aan punctuele problemen;
- Bijzonder onderzoek en medewerking aan het gerechtelijk onderzoek na vaststelling van frauduleuze handelingen die door een burgemeester of een gemeentebtenaar werden gesteld;
- Opleiding van nieuwe personeelsleden in de gemeenten en opnieuw op het vereiste niveau brengen van de kennis van bepaalde ambtenaren in de gemeenten en bij de DVZ, om ze zo snel mogelijk te kunnen mobiliseren of hen in staat te stellen om efficiënter te werken;
- Onderzoeken in het kader van het gebruik van frauduleus verkregen kaarten;
- Hulp aan de gemeenten om een nieuwe login voor gemcom te bekommen;
- Hulp aan de gemeenten die de uitvoeringsbureaus niet telefonisch kunnen bereiken.

Overzicht van de bijzondere opdrachten die in 2011 werden uitgevoerd :

- Opdracht bij het gemeentebestuur van Hannut, na de weigering van de burgemeester om een bevel om het grondgebied te verlaten te betekenen;
- Opdracht bij de federale gerechtelijke politie van Luik, met het oog op het onderzoek van dossiers die in beslag werden genomen als gevolg van de verdenking van corruptie met betrekking tot een bediende van Herstal + ondervraging van de laatstgenoemde persoon;
- Opdracht in Jette : bezoek aan het nieuw centrum voor asielzoekers en oprichting van een communicatienetwerk tussen het centrum en de gemeente, voor een betere samenwerking;
- Opdracht in Sint-Gillis : na de klacht van een vreemdeling bij de Europese Commissie;
- Opdracht in Jette : organisatie van een vergadering met de schepenen, het bureau Opsporingen en het Studiebureau.

Met het oog op de sterke vraag bij de gemeenten om praktische uitleg voor de gemeenteambtenaren en met het oog op het gebrek aan personeel bij CTL werd er besloten om sessies met praktische uitleg te organiseren bij de DVZ, in plaats van bij de gemeenten. Zo kan een groter aantal personen sneller bereikt worden.

Deze sessies zijn bestemd voor de nieuwe gemeenteambtenaren en voor de personen wier kennis opnieuw op het vereiste niveau moet worden gebracht. Het gemeentepersoneel moet vaak de rol van vreemdelingendienst vervullen en voor de kleine gemeenten, die niet veel vreemdelingen hebben, moet de kennis regelmatig opnieuw op het vereiste niveau worden gebracht.

Deze sessies van 2 of 3 dagen zijn voor de Franstaligen in oktober 2010 begonnen. Voor de Nederlandstaligen zijn ze in december 2010 begonnen.

In 2010 werden 4 sessies met praktische uitleg voor 66 gemeenteambtenaren georganiseerd.

In 2011 werden aan de Franstalige kant 6 sessies met praktische uitleg georganiseerd voor 107 gemeenteambtenaren die uit 65 gemeenten afkomstig waren.

Aan de Nederlandstalige kant werden 5 sessies met praktische uitleg georganiseerd voor 95 gemeenteambtenaren die uit 50 gemeenten afkomstig waren.

d) Audit

De dienst Audit & Interne Inspectie heeft een audit uitgevoerd. De opdracht bestond erin de graad van beheersing door de inspectiediensten van een reeks geselecteerde risico's, in verband met hun inspectieopdrachten, te meten.

De risico's waren op basis van 3 thema's gegroepeerd :

- De integriteit;
- De continuïteit van de « core » business, bekeken vanuit de invalshoek van de communicatie en de kwaliteit;
- De veiligheid van de controleurs.

Op basis van de vaststelling en de aanbevelingen die door Audit & Interne Inspectie geformuleerd werden werd een actieplan uitgewerkt door het bureau CTL. Dit actieplan werd gevalideerd door de Voorzitster van het Directiecomité en het zal vanaf 2012 uitgevoerd worden.

III.1.5. Tevredenheidsonderzoek « Happy partners » bij de gemeenten

In het kader van het managementplan en de verwezenlijking van de operationele doelstellingen van de DVZ heeft CTL in 2010 een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij alle gemeentebesturen van België, en dit om de samenwerking tussen de DVZ en de gemeentebesturen te optimaliseren en de werking van de diensten van de DVZ te verbeteren.

Dit onderzoek werd niet uitgevoerd in 2011, maar zal om de 2 jaar op regelmatige wijze uitgevoerd worden. Dit punt werd trouwens opgenomen in het actieplan dat uitgewerkt werd na de uitvoering van de interne audit en dat gevalideerd werd door de Voorzitster van het Directiecomité.

III.2. De samenwerking met de politiediensten

III.2.1. Informatieaanvragen

De politiediensten die in contact komen met het bureau Opsporingen van de DVZ wensen in de meeste gevallen een zo adequaat mogelijk beeld te krijgen van de identiteit en de verblijfssituatie van de vreemdeling.

Vooraf de zoektocht naar de correcte identiteit van een vreemdeling is een bijzonder complexe onderneming geworden. Gebruik van valse of vervalste documenten, usurpatie van de identiteitsgegevens van bestaande personen, het gebruik van look-a-like documenten en corruptie in het thuisland van de vreemdeling bij de afgifte van officiële documenten, bemoeilijken deze zoektocht danig.

Deze realiteit onderstreept het belang van de registratie en controle van biometrische gegevens, zowel bij de aanvraag van een document als bij een identiteitscontrole.

Een gedegen aanpak is eveneens vereist bij het aanmaken van duplicata daar meermaals werd vastgesteld dat derden zich met hun foto aanbieden bij een gemeente om een duplicaat te bekomen van een origineel document dat aan iemand anders toebehoort.

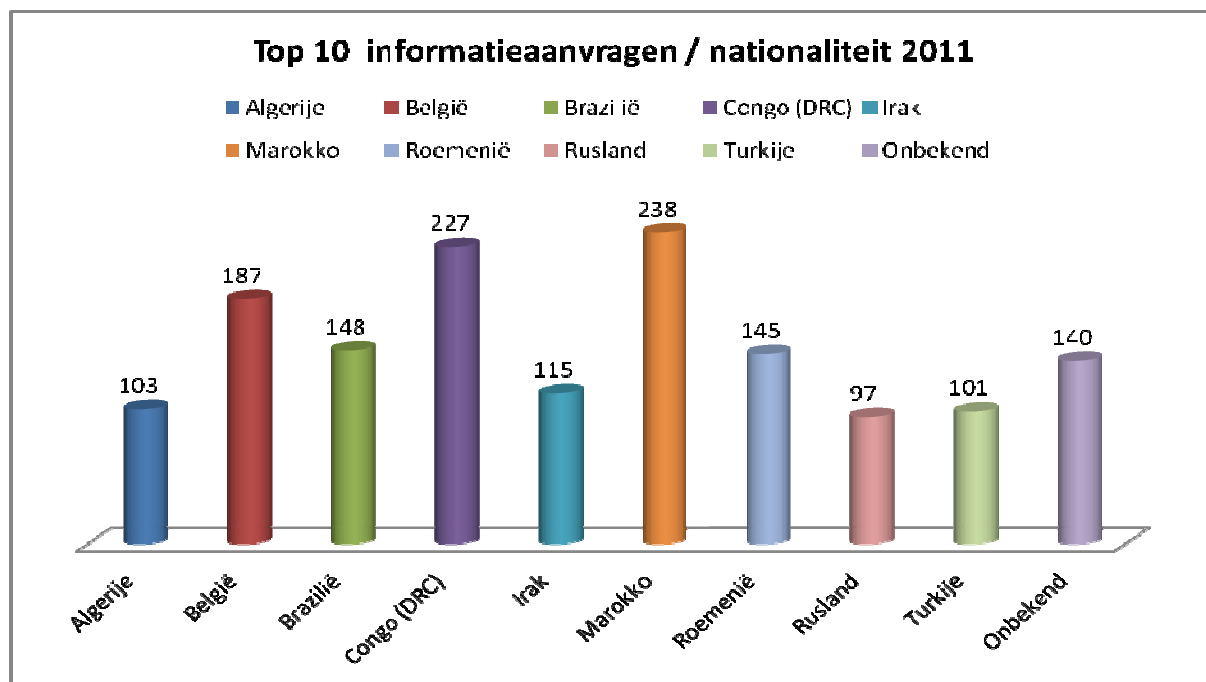
Het biometrisch beveiligen van een identiteitsdocument en een sluitende procedure, bij voorkeur op Europees niveau, bij de aanvraag van een verblijfs- of identiteitsdocument zijn de uitdaging van dit decennium.

Het bureau Opsporingen van de DVZ werd in 2011 3175 keren gecontacteerd door de externe partners. Hoofdzakelijk de gerechtelijke diensten (politie en parket) wensten informatie te ontvangen uit een vreemdelingendossier. In 2010 bedroeg dit aantal 3.834 aanvragen. Op het eerste gezicht lijkt dit een daling doch 2011 werd gekenmerkt door enkele omvangrijke onderzoeken waarbij soms meer dan honderd dossiers betrokken waren.

Aantal informatieaanvragen (per nationaliteit (top 10))

Marokko	238
Congo (DRC)	227
België	187
Brazilië	148
Roemenië	145
Onbekend	140
Irak	115

Algerije	103
Turkije	101
Rusland	97

Net zoals bij de schijnhuwelijken constateert de DVZ dat een groot aantal informatieaanvragen betrekking hebben op vreemdelingen van Marokkaanse nationaliteit of origine.

“Onbekend” zijn de aanvragen die betrekking hebben op vreemdelingen die (nog) niet gekend zijn in de databank van de DVZ.

De “Belgen” die in deze rubriek eveneens voorkomen, zijn hoofdzakelijk Belgen van vreemde origine die genaturaliseerd zijn of die als partner van een vreemdeling in eenzelfde dossier zitten.

Eén van de meest voor de hand liggende voorbeelden, is het onderzoek naar de vreemdeling die op frauduleuze manier de Belgische nationaliteit verkreeg.

In het geval van zeer complexe dossiers of uitgebreide onderzoeken stelt het bureau Opsporingen aan de gerechtelijke autoriteiten voor om de dossiers ter plaatse te komen consulteren. De onderzoekers worden tijdens de inzage van de dossiers bijgestaan door leden van het bureau Opsporingen. Proces-economisch is deze werkwijze de meest aangewezen samenwerkingsvorm, die in 2011 voor 748 dossiers werd toegepast. In 2009 en 2010 werden respectievelijk ‘slechts’ 433 en 611 dossiers opgevraagd voor inzage. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van enkele grote onderzoeken naar fraude in de regularisatieprocedure. Dit leidde onder meer tot de veroordeling van Geng Yongshun, de Chinese vertaler van Prins Filip, die ongeveer 200 landgenoten had opgelicht in het kader van de regularisatieprocedure. Zijn acoliet, een gestoorde fantast, werd door de rechtbank geïnterneerd.

Buiten de dagelijkse ondersteunende functie van het Bureau Opsporingen van de politiediensten en de gerechtelijke autoriteiten is er eveneens een overleg met verschillende gerechtelijke arrondissementen, in het kader van de circulaire mensenhandel en mensensmokkel, alsook de samenwerking met arrondissementen m.b.t. terrorisme en

radicalisme. In het eerste geval verloopt het overleg onder de auspiciën van het Openbaar Ministerie samen met de lokale politiezones en enkele gespecialiseerde politiediensten. Het tweede overleg waarvan sprake is in dit hoofdstuk verloopt onder het voorzitterschap van de Directeur-Coördinator van de federale politie.

Bovenvermelde cijfers omvatten niet de aanvragen tot informatie of inzage van de vreemdelingendossiers door de diverse inlichtingendiensten.

Aantal aanvragen voor foto's

Voor 402 personen werd in 2011 een foto aangevraagd in tegenstelling tot 554 aanvragen in 2010. De daling is een trend die zich al enige tijd voordoet en is het logische gevolg van de stijging van het aantal informatieaanvragen en het aantal consultaties van de dossiers bij de DVZ zelf. Tijdens de consultatie worden de foto's immers rechtstreeks gescand en/of uitgeprint. Bij het behandelen van informatieaanvragen wordt in vele gevallen onmiddellijk de gescande of digitale foto meegestuurd.

De politie kan tevens een foto verkrijgen van sommige categorieën van vreemdelingen uit de Belpic databank. Deze foto wordt echter verwijderd uit de Belpic databank op het moment dat de persoon afgeschreven wordt uit het Rijksregister. Dit is uiteraard een betreurenswaardige procedure in het kader van de identificatie van een vreemdeling.

Gezien de gecontroleerde en beperkte toegang tot de databank weegt de bescherming van de persoonlijke levenssfeer niet op tegen het belang van een identificatie van een persoon.

De identificatie van een vreemdeling die betrokken is bij of verdacht wordt van een misdrijf is één van de voornaamste problemen waarmee de gerechtelijke diensten te maken hebben. De DVZ is uiteraard een ideale partner om in dit kader ondersteuning te bieden. De verzoeken bevatten eveneens aanvragen tot fotovergelijking. Er wordt dan ook gepleit om gezichtherkenningssoftware te introduceren bij de overheid. Zeker in het kader van de migratiepolitiek zou dit een belangrijk middel zijn om fraude te vermijden. Het veronderstelt dan wel een systematisch gebruik bij alle categorieën van vreemdelingen.

Andere partners zoals de inlichtingendiensten, inspectiediensten, enz. kunnen indien de reglementering dit in hun mandaat voorziet ook een vraag richten naar het bureau Opsporingen.

III.3. Samenwerking met Veiligheids- en inlichtingendiensten

Het Bureau Opsporingen staat dagelijks in contact met de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid van het Ministerie van Defensie. De samenwerking in het kader van hun wettelijke opdrachten gebeurt overeenkomstig vastgelegde procedures, teneinde een volledige waarborg te garanderen van een vertrouwelijke behandeling van de informatie.

Het bureau Opsporingen schikt zich bijgevolg naar de regels in de wet van 11.12.1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen en het uitvoeringsbesluit van 24.03.2000.

In 2011 werd het bureau Opsporingen gecontacteerd met betrekking tot 412 vreemdelingendossiers. Gezien steeds meer dossiers volledig elektronisch zijn, kan de VSSE die een rechtstreekse link heeft met de databank DVZ, de dossiers in hun lokalen consulteren. Dit vermindert het aantal aanvragen bij het bureau opsporingen.

III.4. Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD)

Op 1 december 2006 werden ingevolge de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging de taken van de Antiterroristische Gemengde Groep (AGG) overgenomen door het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD). Het OCAD werd belast met de evaluatie van de dreiging op het vlak van terrorisme en extremisme.

De wet voorziet dat de ondersteunende diensten daartoe alle relevante inlichtingen moeten meedelen aan het OCAD en deskundigen moeten detacheren. Die ondersteunende diensten zijn de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, de politiediensten, de FOD Financiën (Administratie der Douane en Accijnzen), de FOD Binnenlandse Zaken (DVZ), de FOD Mobiliteit en Vervoer en de FOD Buitenlandse Zaken.

Het OCAD staat onder het gemeenschappelijk gezag van de Minister van Justitie en de Minister van Binnenlandse Zaken. Zowel het OCAD als de ondersteunende diensten zijn onderworpen aan de controlebevoegdheden van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten en van het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Dagelijks ontvangen specifiek aangeduide medewerkers van het bureau Opsporingen informatierapporten van het OCAD. In voorkomend geval verstuurt het bureau de nuttige informatie uit het administratief dossier van de betrokken vreemdeling, binnen de door de wet van 10.06.2006 gestelde termijnen, naar het OCAD, teneinde te voldoen aan de informatieplicht. Het OCAD kan zich eveneens beroepen op de medewerking van een door de DVZ voltijds gedetacheerde expert.

In 2011 ontving het bureau opsporingen 737 aanvragen wat opmerkelijk meer is dan de 548 aanvragen in 2010. Als steundienst onderzoekt de DVZ al de aanvragen en zendt in voorkomend geval de nuttige informatie naar het OCAD. Informatie die in het kader van de uitvoering van onze taken nuttig lijkt voor het OCAD wordt ambtshalve doorgestuurd. In het totaal verstuurd het bureau Opsporingen in 45 gevallen nuttige informatie, op vraag of ambtshalve, naar het OCAD. In totaal werden 85 personen gecontroleerd in de databank in gevolge elementen die wijzen op terrorisme of radicalisme.

III.5. De samenwerking met de parketten

De samenwerking met de parketten beperkt zich niet alleen tot een systematische behandeling van de informatieaanvragen, maar vertaalt zich eveneens in een aantal informatiesessies met het Openbaar Ministerie. Gezien de werkmassa en de beperkte middelen zal het aantal informatiesessies in de toekomst beperkt zijn.

De informatiesessies vinden hoofdzakelijk in het kader van de strijd tegen de schijnhuwelijken plaats en vereisen een grote expertise. De sessies zijn eveneens gericht op de ambtenaren van de Burgerlijke Stand, de lokale politiediensten of de gespecialiseerde recherche-eenheden, de vreemdelingendiensten en zelfs de visa-agenten van Buitenlandse Zaken. De infosessies door het bureau Opsporingen van DVZ worden meestal georganiseerd in samenwerking met andere betrokken bureaus zoals bijvoorbeeld de dienst Gezinshereniging.

Het nieuwe nationale draaiboek Schijnhuwelijken van 2009 heeft geleid tot het provinciaal samenwerkingsverband binnen de provincie West-Vlaanderen. De parketten Brugge, Kortrijk, Ieper en Veurne hebben onderling een taakverdeling afgesproken waarbij schijnhuwelijken en naturalisaties exclusief door het parket Brugge zullen worden opgevolgd voor het grondgebied van de vier arrondissementen.

Dergelijke werkwijze bevordert de uniformiteit in het onderzoek en de vervolging. Bovendien laat het toe dat de betrokken magistraat een grotere expertise opbouwt in de hem toegewezen materie.

Ingevolge het regeerakkoord en de verschuiving van de schijnhuwelijken naar de schijnverklaringen van wettelijke samenwoning is het de bedoeling om met dezelfde partners het draaiboek Schijnhuwelijken in 2012 te updaten en aan te vullen met actiemiddelen tegen alle vormen van schijnrelaties.

III.6. De samenwerking binnen de Dienst Vreemdelingenzaken

Ook in 2011 heeft er binnen de DVZ maandelijks een rondetafelgesprek plaats gevonden, waarbij door de betrokken bureaus recente informatie werd uitgewisseld met betrekking tot nieuwe tendensen en fenomenen inzake illegale immigratie, pseudolegale migratie, mensensmokkel en mensenhandel. Hierbij werden heel wat afspraken gemaakt qua operationele samenwerking met interne en externe partners. Tevens werden er voorstellen geformuleerd ter oplossing van bepaalde belangrijke problemen. Dit heeft geleid tot concrete resultaten.

Nieuw sinds maart 2011 is de invoering van een aparte hoofdrubriek "Statistieken" die na voorbereiding en visualisering door een statisticus besproken en geïnterpreteerd worden, met het oog op het detecteren van trends en nieuwe fenomenen.

In 2011 werden onder andere dergelijke analyses gemaakt voor de volgende nationaliteiten : UZB, GEO, ARM, SRB, MKD, KOS, ALB (2), NPL, UKR, ECU, GIN, BRA, RUS, PAK, Arabische Lente, AFG, BHG, DZA, CHN. Er werden 2 trendanalyses uitgewerkt en één terugkeeranalyse. Inzake doelgroepanalyses werden twee grote analyses gemaakt over Tsjetsjenen en over de Roma uit SRB, KOS en MKD.

III.7. De samenwerking met belanghebbenden in de strijd tegen het gebruik van valse en vervalste verblijfsdocumenten

Hier zijn de belanghebbenden vooral de banken, de politiediensten en alle instellingen die met vreemdelingen in contact komen.

De dienst Verblijfstitels beschikt over een bestand waarin de nummers worden opgenomen van alle kartonnen verblijfstitels die blanco gestolen werden in de gemeenten (attest van immatriculatie – bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister – identiteitskaart voor vreemdelingen – verblijfskaart voor een onderdaan van een EU-Lid-Staat) en van alle door een particulier als gestolen of verloren gemelde vreemdelingenkaarten.

Het laatstgenoemde type verklaring werd in 2008 massaal ingebracht, als gevolg van een wijziging in de wet waarbij gesteld wordt dat de particulier aangifte moet doen bij de politie en deze laatste ertoe gehouden is een kopie van het attest van verlies of diefstal naar de DVZ te sturen.

Documenten die door de vreemdelingen bij een buitenlandse politiedienst als gestolen worden gemeld komen er om evidente redenen niet in voor.

De dienst Verblijfstitels heeft ook toegang tot de Belpic- en Checkdoc-programma's van het Rijksregister.

Dankzij het bestand met de nummers van de gestolen documenten kan de dienst Verblijfstitels sinds 2008 met grote zekerheid nagaan of een aangeboden document als gestolen of verloren werd gemeld.

Bij iedere aanvraag consulteerde deze dienst, enerzijds, zijn bestand met de blanco documenten die bij de gemeenten gestolen werden en, anderzijds, het Rijksregister, het dossier van de vreemdeling en het Belpic-systeem, om na te gaan of de persoon die zich met het document aanbood wel degelijk dezelfde was als deze aan wie het document werd afgegeven. Meermaals werd vastgesteld dat dit niet het geval was.

Als gevolg van de inwerkingtreding van het elektronisch consultatiesysteem CHECKDOC daalt het aantal consultaties.

De consultatie van de dienst Verblijfstitels van de DVZ biedt echter het voordeel dat de informatievergaring diepgaander is door het vergelijken van meerdere databanken met het vreemdelingendossier.

De controles hebben het mogelijk gemaakt om vast te stellen dat gestolen blanco verblijfstitels aangeboden worden aan de gemeenten. Sinds de veralgemening van de elektronische kaarten heeft dit soort fraude aan belang ingeboet (53 in 2009 – 35 in 2010), om in 2011 uiteindelijk volledig te verdwijnen.

Men heeft echter een toename van het aantal aangiften van verlies/diefstal (bijlagen 12) vastgesteld.

III.8. De aangiften van verlies / diefstal (bijlagen 12)

De vreemdeling die zijn verblijfstitel verliest of wiens verblijfstitel gestolen wordt, moet zich bij de politiedienst aanbieden om een aangifte van verlies / diefstal te doen (bijlage 12 van de algemene onderrichtingen betreffende de elektronische vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten). Deze bijlage 12 is voorzien van een foto en is door de betrokken vreemdeling ondertekend. Indien dat nodig is, voert de politie een onderzoek uit in verband met de omstandigheden van het verlies/de diefstal van de verblijfstitel. Een kopie van de aangifte van verlies / diefstal wordt in het dossier van de vreemdeling bij de gemeente bewaard en een andere kopie wordt naar de dienst "Verblijfstitels" gestuurd. De politiediensten en de bevolkingsdiensten wordt aangeraden om te verifiëren of de foto die aangebracht werd op de aangifte van verlies / diefstal overeenstemt met het individu en om vervolgens de foto die hij zal overleggen voor zijn nieuwe verblijfstitel te verifiëren. Deze foto moet dan vergeleken worden met de foto in zijn dossier en de foto in het Belpic-programma. In geval van meervoudig verlies moeten het Parket en de dienst "Verblijfstitels" op de hoogte gebracht worden.

In 2008 werd een contactpunt gecreëerd bij de dienst Verblijfstitels. Naast de mogelijkheid voor de politiediensten om de aangiften van verlies of diefstal van een vreemdelingenkaart per briefwisseling of per fax door te zenden, kunnen ze ook per mail gestuurd worden naar losd@dofi.fgov.be.

Overzicht van het aantal aangiften van verlies of diefstal (bijlage 12)				
2007	2008	2009	2010	2011
10.010	7.690	12.004	11.440	13.016

Bij de ontvangst van de bijlagen 12 onderzoekt de dienst Verblijfstitels deze bijlagen, om te verifiëren of er geen sprake is van een poging tot fraude en om na te gaan of ze conform en correct zijn. Hij verifieert de juistheid van de inlichtingen die erop vermeld worden en vergelijkt de foto die op de bijlage is aangebracht met de foto in Belpic en de foto's die eventueel in het dossier van de vreemdeling voorkomen.

Vervolgens worden de bijlagen 12 in het programma van de DVZ gescand en ingevoerd in de lijst van de verloren / gestolen documenten.

Bij het opstellen van de bijlagen 12 worden gebreken vastgesteld : de foto, de handtekening van de vreemdeling of van de ambtenaar, het rijksregisternummer, het nummer van de verloren / gestolen kaart of het nummer van het PV ontbreken soms of kloppen soms niet.

In dat geval stuurt de dienst Verblijfstitels een brief naar de politie. In 2010 was slechts 10 % van de bijlagen 12 volledig en correct ingevuld. In 2011 was 80 % van de bijlagen 12 correct opgesteld. Er werd rekening gehouden met de opmerkingen om de aandacht van de politie op de gevolgen van dergelijke gebreken te vestigen.

In geval van meervoudig verlies wordt dit door de dienst Verblijfstitels aan de gemeente gemeld, indien het Parket niet verwittigd wordt.

Ziehier enkele cijfers voor 2011.

Ontvangen bijlagen 12	Onderzochte en ingevoerde bijlagen 12	Achterstand	Opgestuurde brieven	Ontvangen antwoorden
13.016	8.397	4.619	932 (#)	318

(#) brieven met betrekking tot problemen in verband met foto's, handtekeningen, foute nummers, meervoudig verlies.

Omwille van een gebrek aan personeel heeft men bij de uitvoering van dit werk een belangrijke achterstand opgelopen (meer dan een derde van de bijlagen 12 werd nog niet onderzocht en ingevoerd). Het zou echter belangrijk zijn om de bijlagen 12 binnen de maand van hun opstelling te kunnen behandelen, zodat er vóór de afgifte van de nieuwe elektronische kaart rekening kan worden gehouden met de opmerkingen en zodat de identiteitsfraude op efficiënte wijze kan worden bestreden.

Er wordt vastgesteld dat het aantal gevallen van meervoudig verlies, door eenzelfde persoon, stijgt in de gemeenten waar een nieuwe kaart zonder grondige verificatie van de foto's afgegeven wordt.

Tijdens de controles wordt vastgesteld dat nog niet alle politiediensten een kopie van de aangiften van verlies / diefstal naar de dienst "Verblijfstitels" sturen.

In verschillende gevallen wordt vastgesteld dat de foto op de bijlage 12 niet overeenstemt met de vreemdeling en dat dit fenomeen steeds vaker voorkomt, als een middel om identiteitsfraude te plegen. De kaart werd door een andere vreemdeling als verloren / gestolen opgegeven, de politieagent heeft niet opgelet of de foto werd verwisseld tussen het moment waarop men zich naar de politiedienst waar de bijlage 12 werd opgesteld begaf en de voorstelling aan de bevolkingsdienst, om het basisdocument dat noodzakelijk is voor de fabricatie van de elektronische kaart op te laten stellen. Indien de werknemer die het basisdocument opstelt niet op de foto let, ontvangt de vreemdeling een elektronische kaart met zijn foto, die natuurlijk niet overeenstemt met de geïdentificeerde vreemdeling (intellectuele valsheid).

Het gaat om een evolutie in het kader van de fraude op het gebied van de verblijfstitels, na de overgang naar de elektronische kaart.

Vroeger werden de kartonnen verblijfstitels blanco gestolen of waren ze vervalst. Aangezien de elektronische kaart nu beveiligd en nominatief is, maakt dit nieuwe fenomeen het mogelijk om echte elektronische kaarten op frauduleuze wijze te bekomen.

Dit nieuwe fenomeen zou grondig moeten worden geanalyseerd, om over cijfers te beschikken en oplossingen te kunnen vinden.

In het kader van de strijd tegen de identiteitsfraude lijkt het onderzoek van de bijlagen 12 dus een belangrijk element te zijn.

De dienst Verblijfstitels telt nog slechts een ambtenaar. Zij ontvangt een beetje hulp van de ambtenaren van CTL, een dienst die zelf met een personeelstekort kampt.

III.9. Mensenhandel en mensensmokkel

Zoals vorige jaren heeft de DVZ ook in 2011 op actieve wijze geparticipeerd in de activiteiten van het Bureau.

De belangrijkste activiteiten van het Bureau hadden betrekking op : de evaluatie van de Omzendbrief van 26/09/2008 inzake de invoering van een multidisciplinaire samenwerking m.b.t. de slachtoffers van mensenhandel, de finalisatie van nota's over preventie en over de erkenning en financiering van de onthaalcentra slachtoffers mensenhandel, het opstellen van de Belgische bijdrage aan het Europees Action Oriented Paper, de preventie van mensenhandel in de medische sector, sancties voor opdrachtgevers die beroep doen op tussenpersonen die zich aan mensenhandel overgeven, het gebruik van tolken tijdens controles en onderzoeken mensenhandel en de richtlijn mensensmokkel.

Forum voor Informatie-uitwisseling en Overleg inzake illegale Migratie (FIOM) (onder voorzitterschap van de DVZ)

Het FIOM (het forum inzake illegale immigratie waarvan de DVZ, de FOD Buitenlandse Zaken, de Cel Mensenhandel / Mensensmokkel van de Federale Politie, en de Dienst Grenzen / Illegale Immigratie van de Federale Politie deel uitmaken en sinds 2011 ook het CGVS, SIOD, FOD Werkgelegenheid), is in 2011 zesmaal bijeengekomen. Naast een gestructureerde informatie-uitwisseling, een gecoördineerde samenwerking en overleg met betrekking tot de aanpak van het fenomeen "illegale immigratie" en het opstellen van enkele actieplannen, heeft dit forum van externe partners zich ook bezig gehouden met het interpreteren, conclusies trekken, en formuleren van beleidsvoorstellen.

Voor de eerste keer was er ook een ontmoeting met vertegenwoordigers van de GASIM, de Duitse tegenhanger van het FIOM. Er werd hierbij heel wat informatie uitgewisseld en gemeenschappelijke problemen besproken. Deze ontmoetingen zullen in de toekomst verder gezet worden op 6-maandelijks basis. Ook werden voor de eerste keer gemeenschappelijke analyses gemaakt (over Pakistan, Guinée-Conakry, Rusland, Afghanistan).

III.10. Misbruik van administratieve procedures

III.10.1. Schijnhuwelijken

III.10.1.1. Algemeen

De pseudolegale migratie is al jaren ontegensprekelijk stijgend. Het misbruik van het statuut van het huwelijk is hiervan het best gekende voorbeeld. Sinds de omzetting naar Belgisch recht van de Europese richtlijn 2004/38/EG wordt men bovendien geconfronteerd met een nieuw fenomeen, sterk gelijkend op het fenomeen van de schijnhuwelijken, namelijk de frauduleuze verklaringen van duurzame samenwoning. Deze verklaringen op grond van een

duurzame relatie met een EU-onderdaan geven aan de vreemdeling uit een derde land eveneens een mogelijkheid tot het bekomen van een verblijfsrecht, net zoals bij gehuwden.

De wetgever heeft tegen onregelmatige gezinsherenigingen maatregelen uitgewerkt onder meer mbt de leeftijdsvereisten en de bestaansmiddelen.

De aanpak van deze schijnrelaties veronderstelt een volledig nieuwe benadering gezien de verklaring van wettelijke samenwoning in eerste instantie een vermogensrechtelijk handeling is die geen automatische impact heeft op de verblijfsrechtelijke situatie van een vreemdeling.

Het statuut van het huwelijk misbruiken, biedt veel voordelen voor de fraudeur. Het afsluiten van een huwelijk is immers een eenvoudige procedure die in beginsel zonder de tussenkomst van een advocaat kan gebeuren. De partij met een verblijfsrecht op het Belgisch grondgebied kan behoorlijk wat geld verdienen door een schijnhuwelijk aan te gaan. De strafrechtelijke geldelijke bestraffing is beperkt in verhouding tot het financieel voordeel dat in het vooruitzicht staat. Bovendien is het risico op een effectieve annulering van het huwelijk, gekoppeld aan de verwijdering van de frauderende vreemdeling, gering.

De wet van 25 april 2007 tot wijziging van de vreemdelingenwet die op 1 juni 2008 in voege is getreden, creëert echter een nieuw actiemiddel voor de Belgische overheid. Tot drie jaar na het bekomen van een verblijfsrecht kan de DVZ op een administratieve wijze een einde stellen aan het verblijfsrecht wanneer de vreemdeling niet meer voldoet aan de door de wet gestelde voorwaarden. Optreden na deze drie jaren veronderstelt nog steeds dat een rechtscollège de nietigheid van het huwelijk uitspreekt.

Verschillende steden en gemeenten geven echter aan dat de vreemdelingen die bot vangen bij een poging tot het afsluiten van een huwelijk in vele gevallen onmiddellijk overstappen naar de procedure van de wettelijke samenwoning.

Het laatste decennium hebben de betrokken partners belangrijke inspanningen geleverd om de strijd tegen de voorgenomen schijnhuwelijken op het grondgebied, optimaal te organiseren. Deze maatregelen beginnen vruchten af te werpen, die zich spijtig genoeg ook vertalen in een verschuiving van de problematiek. De bureaus Opsporingen en Gezinshereniging stellen immers vast dat koppels bij voorkeur in het buitenland gaan trouwen om een controle op het grondgebied te ontduiken.

Met betrekking tot het verwijderen van de frauderende vreemdeling, wiens voorgenomen schijnhuwelijk definitief werd geweigerd door de ambtenaar van de burgerlijke stand of waar de rechtbank het afgesloten huwelijk heeft geannuleerd, is er tussen de verschillende betrokken bureaus bij de DVZ een nauwere samenwerking en overleg teneinde een optimaal resultaat te bekomen.

Teneinde het sluitstuk van de strijd tegen de schijnhuwelijken, namelijk de effectieve verwijdering, te verbeteren, werkt het bureau opsporingen sinds 2011 samen met het bureau Sefor. Een gespecialiseerde ambtenaar bij het bureau opsporingen selecteert op basis van diverse criteria dossiers die volledig worden voorbereid teneinde een effectieve verwijdering te realiseren. De frauderende vreemdeling tracht in vele gevallen de verwijdering van het grondgebied te verhinderen door een reserme van procedures op te starten. Een regularisatieaanvraag op grond van humanitaire redenen, een verzoek tot medische regularisatie of een verklaring van wettelijke samenwoning zijn in dat kader het meest populair. Om dit rechtsmisbruik te vermijden, moeten er zeer kort na de huwelijksweigerings verwijderingsmaatregelen worden genomen.

Het bureau Opsporingen dringt er daarom bij de gemeenten op aan om zo snel mogelijk in kennis te worden gesteld van een betekende weigering. Het belangrijkste element om een dossier te selecteren, is de verwijderbaarheid van de vreemdeling die bepaald wordt in functie van een uitvoerbaar Bevel om het Grondgebied te Verlaten en de ontstentenis van schorsende verblijfsprocedures.

De verdere afhandeling veronderstelt uiteraard een vacante plaats in een gesloten centrum doch eveneens de medewerking van de lokale politie die een controle op adres dient uit te voeren met het oog op een effectieve verwijdering.

De databank schijnhuwelijken en schijnverklaringen wettelijke samenwoning die door de regering wordt voorzien kan tegemoet komen aan de nood aan snelle en adequate informatie. De DVZ kan via een dergelijke databank in realtime kennis krijgen van een weigeringsbeslissing of een beroep tegen een weigeringsbeslissing om het huwelijk af te sluiten.

In het kader van de strijd tegen het fenomeen schijnhuwelijken zijn er twee soorten informatieaanvragen die naar het Bureau Opsporingen worden gestuurd. Beide onderzoeken staan veelal los van elkaar en betreffen dus normaal gezien niet dezelfde personen.

Enerzijds zijn er de vragen inzake de mogelijke schijnhuwelijken die in België nog moeten worden afgesloten. Dit zijn de onderzoeken voorgenomen huwelijken.

Anderzijds zijn er de informatieaanvragen betreffende de mogelijke schijnhuwelijken die in het verleden al werden afgesloten en waarvan de DVZ later op de hoogte wordt gebracht. Dit zijn de onderzoeken afgesloten huwelijken. In dezelfde categorie onderzoekt het bureau Opsporingen de schijnhuwelijken die in het buitenland werden afgesloten en waar er nog geen visumaanvraag is, doch waarbij de in België verblijvende partner de huwelijksakte aan de Ambtenaar Burgerlijke Stand aanbiedt ter inschrijving of overschrijving in de registers.

In 2011 werden **10.728** meldingen van potentiële schijnhuwelijken bij het bureau opsporingen geregistreerd. Dit cijfer moet enigszins genuanceerd worden daar respectievelijk 1144 onderzoeken afgesloten huwelijken en 612 dossiers voorgenomen huwelijken van 2011 nog moeten worden opgestart.

Opmerking : De detailstatistieken met betrekking tot de nationaliteiten, de voornaamste parketten of steden, ed. hebben enkel betrekking op de afgewerkte informatieaanvragen.

Totaal aantal administratieve onderzoek door het bureau opsporingen mbt potentiële schijnhuwelijken (achterstand 2011 inbegrepen).

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Afgesloten huwelijken	1.267	985	877	1.278	2.557	4.087	4.187	4.819
Voorgenomen huwelijken	1.343	2.247	5.474	7.775	6.607	6.327	4.964	5.909
Totaal	2.610	3.232	6.351	9.053	9.164	10.414	9.151	10.728

In tegenstelling tot 2010 merken we opnieuw een stijging van 15 % meer informatieaanvragen mbt voorgenomen huwelijken. De reden voor deze stijging is hoogstwaarschijnlijk te wijten aan het feit dat veel illegale vreemdelingen zich eind 2009 en in 2010 gericht hebben op de procedure humanitaire of medische regularisatie. Er zijn echter geen studies of cijfergegevens die deze conclusie kunnen bevestigen.

Bovendien blijkt uit de reacties van de gemeenten dat veel vreemdelingen die bot vangen bij een poging tot schijnhuwelijk overstappen naar de procedure (schijn)verklaring van wettelijke samenwoning of zelfs bij aanvang onmiddellijk naar deze procedure grijpen.

III.10.1.2. Nationaal draaiboek schijnhuwelijken

De verschillende betrokken partners in de strijd tegen het fenomeen schijnhuwelijken beschikken sinds 2009 over het nationaal draaiboek schijnhuwelijken.

Dit gedetailleerd document stroomlijnt de acties en inspanningen van de verschillende diensten op het terrein. Frauderende vreemdelingen die via een schijnhuwelijk een verblijf op het grondgebied beogen, zullen op een identieke manier in de verschillende gemeenten en in de verschillende gerechtelijke arrondissementen worden behandeld. Huwelijksshops tussen de verschillende regio's zou zo goed als nutteloos moeten zijn.

Nieuwe initiatieven en projecten zoals het West-Vlaamse samenwerkingsverband op niveau van het Openbaar Ministerie zijn een extra middel in de strijd tegen de schijnhuwelijken.

In het kader van de prioriteiten van de regering en op verzoek van verschillende actoren is een actualisering van het draaiboek voorzien in 2012. Dit zou onder meer een uitbreiding naar de schijnverklaringen van wettelijke samenwoning inhouden.

III.10.1.3. Voorgenomen huwelijken

De cijfers die hieronder worden weergegeven zijn het aantal administratieve onderzoeken door het bureau Opsporingen van de DVZ naar mogelijke voorgenomen schijnhuwelijken in België. Deze onderzoeken gebeuren op grond van informatieaanvragen komende van de gemeenten, politiediensten of parketten en hebben betrekking op potentiële schijnhuwelijken tussen enerzijds Belgen, EU-onderdanen of gevestigde vreemdelingen met anderzijds vreemdelingen zonder een permanent verblijfsrecht.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Voorgenomen huwelijken	1.343	2.247	5.474	7.775	6.607	6.327	4.964	5.297

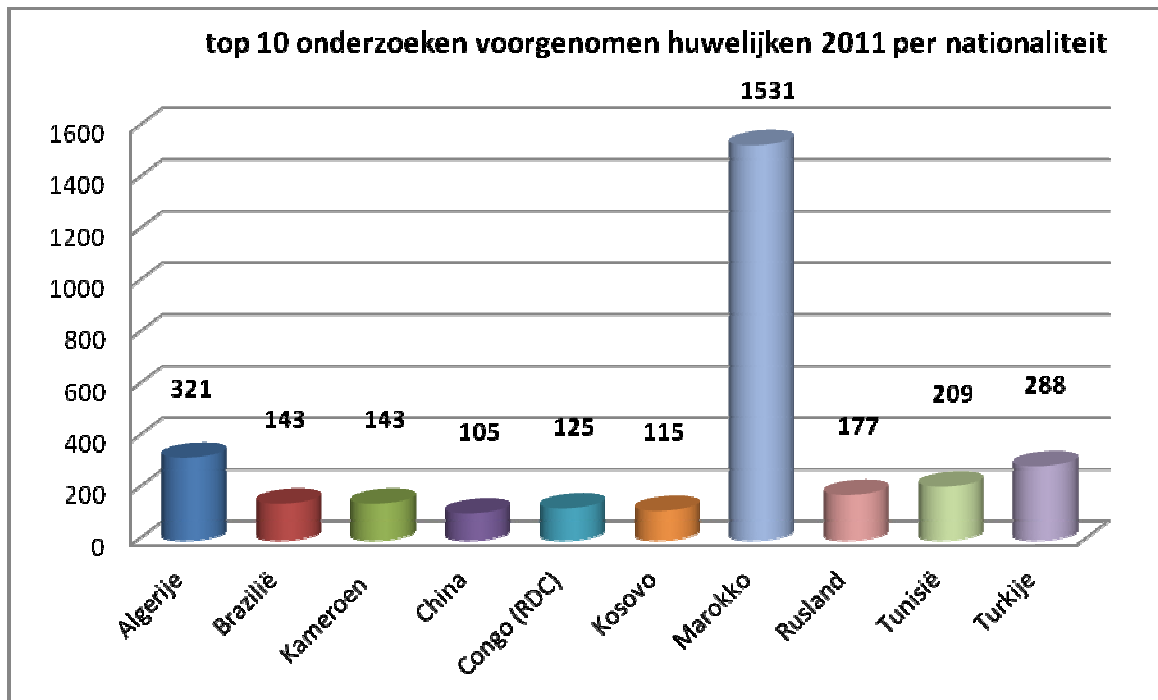
Deze tabel houdt **geen** rekening met de nog op te starten onderzoeken die dateren van 2011.

Het Bureau Opsporingen ontvangt van verschillende steden en gemeenten vragen omtrent vreemdelingen die geen permanent verblijfsrecht hebben, maar wensen te trouwen met een Belg, een EU-onderdaan of een gevestigde vreemdeling. De vraag wordt doorgestuurd op het ogenblik dat de vreemdeling bij het gemeentebestuur ofwel informatie inwint met het oog op het afsluiten van een huwelijk, ofwel de huwelijksaangifte doet.

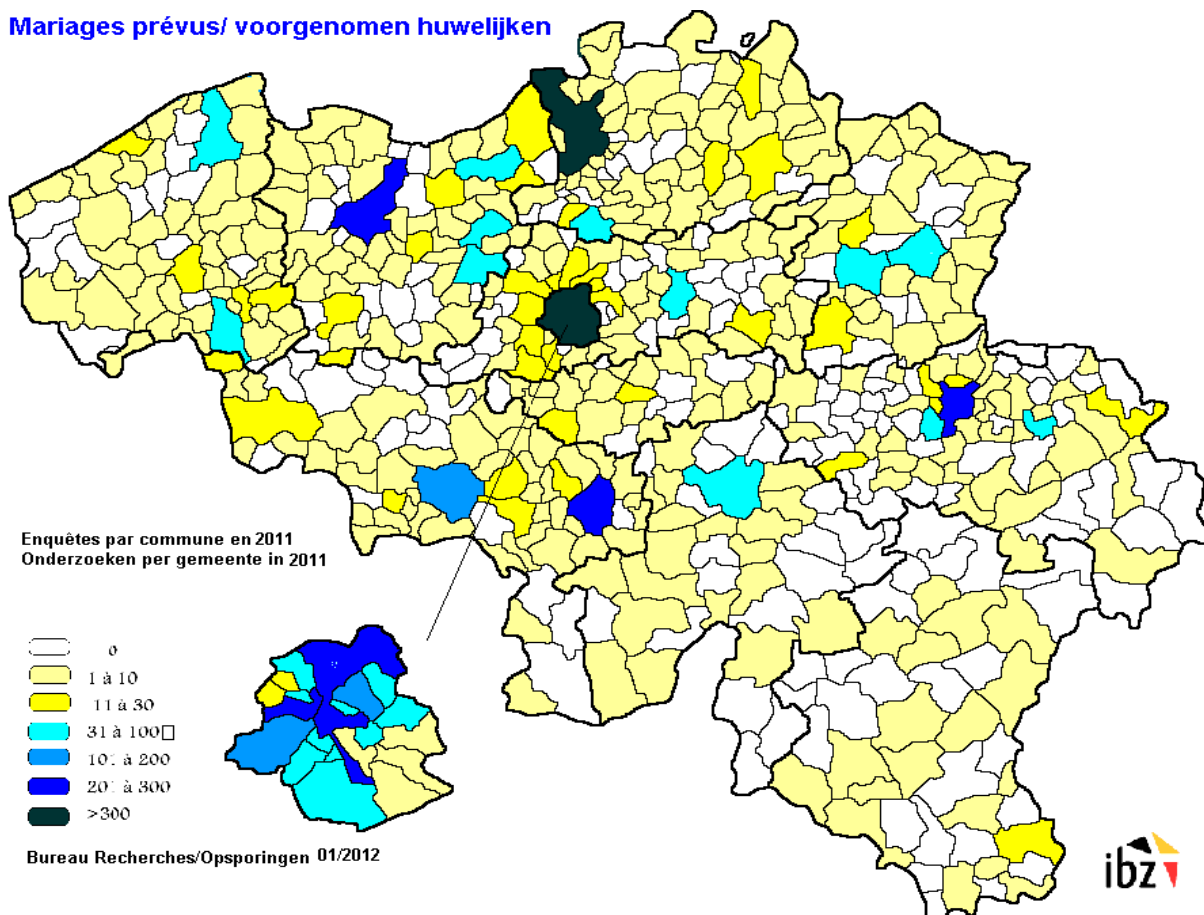
Top 5 voorgenomen Huwelijken 2011	Top 5 voorgenomen Huwelijken 2011
Nationaliteiten	Aantal onderzoeken / steden
Marokko : 1.531 (29 %)	Antwerpen : 494
Algerije : 321 (6 %)	Molenbeek : 294
Turkije : 288 (5 %)	Charleroi : 277
Tunesië : 209 (4 %)	Brussel : 244
Rusland : 177 (3 %)	Gent : 237

De percentages verwijzen naar de verhouding tot het totaal aantal onderzoeken naar voorgenomen huwelijken (zonder de achterstand).

Uit de cijfers blijkt duidelijk de prominente plaats die opnieuw wordt ingenomen door de onderzoeken naar mogelijke misbruiken van het statuut van het huwelijk door Marokkaanse vreemdelingen.

Mariages prévus/ voorgenumen huwelijken

III.10.1.4. Afgesloten huwelijken

In de cijfers hieronder zijn eveneens de gevallen opgenomen van de administratieve onderzoeken door het bureau Opsporingen van de DVZ in het kader van de inschrijving of overschrijving van de buitenlandse huwelijksakten, **voorafgaandelijk aan de visumaanvraag**. De betrokken vreemdeling in het buitenland heeft bijgevolg nog geen contact gehad met een Belgische diplomatieke post teneinde een visum gezinshereniging aan te vragen.

De vermelde aantallen zijn dus niet enkel de potentiële schijnhuwelijken die voor de rechtbank geannuleerd kunnen worden.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Afgesloten huwelijken *	1.267	985	877	1.278	2.557	4.087	4.187	3.675

* Deze tabel houdt **geen** rekening met de nog op te starten onderzoeken die dateren van 2011. Om het totaal aantal gevallen te kennen moet het cijfer van 2011 worden aangevuld met 1.144 gevallen.

* *Wanneer het administratief onderzoek werd ingesteld via de DVZ.*

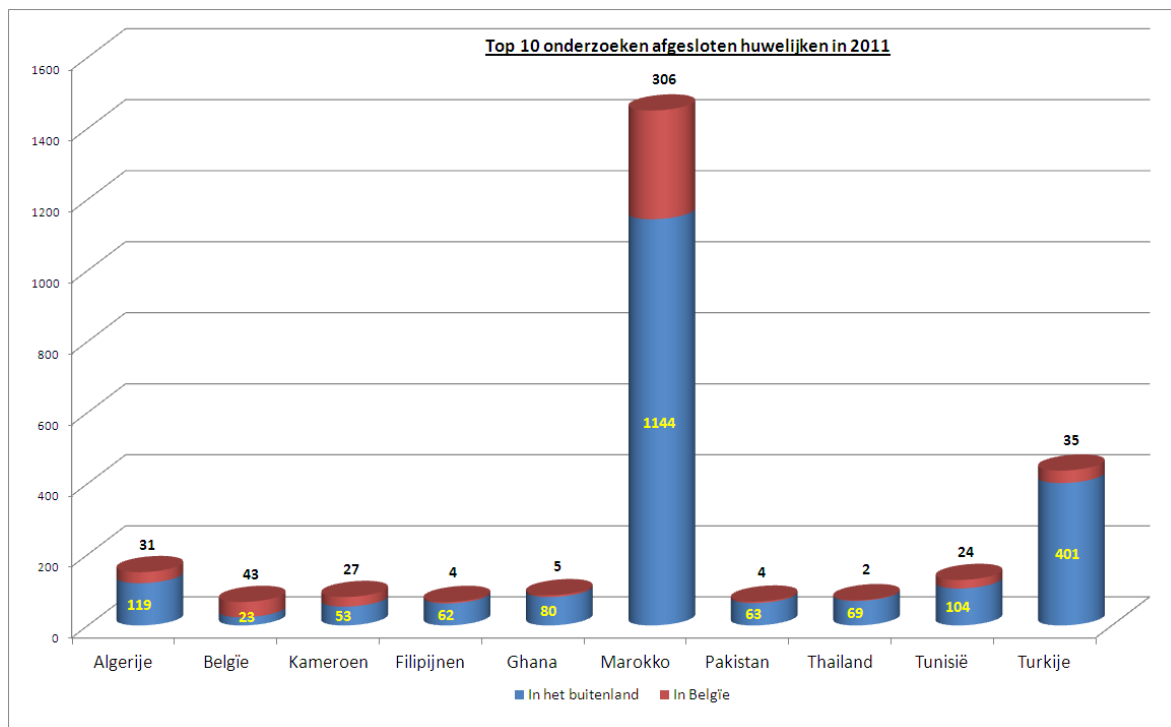
Wanneer een huwelijk werd afgesloten tussen een niet-gevestigde vreemdeling met een Belg, een EU-onderdaan of een gevestigde vreemdeling, en indien er ernstige aanwijzingen zijn die op een potentieel schijnhuwelijk wijzen, dan licht de DVZ het bevoegde parket in.

Het parket evalueert of het opportuun is om een procedure voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te starten en de nietigverklaring van het schijnhuwelijk te eisen.

Opmerkelijk is het enorme aantal onderzoeken naar potentiële misbruiken door vreemdelingen van Marokkaanse nationaliteit.

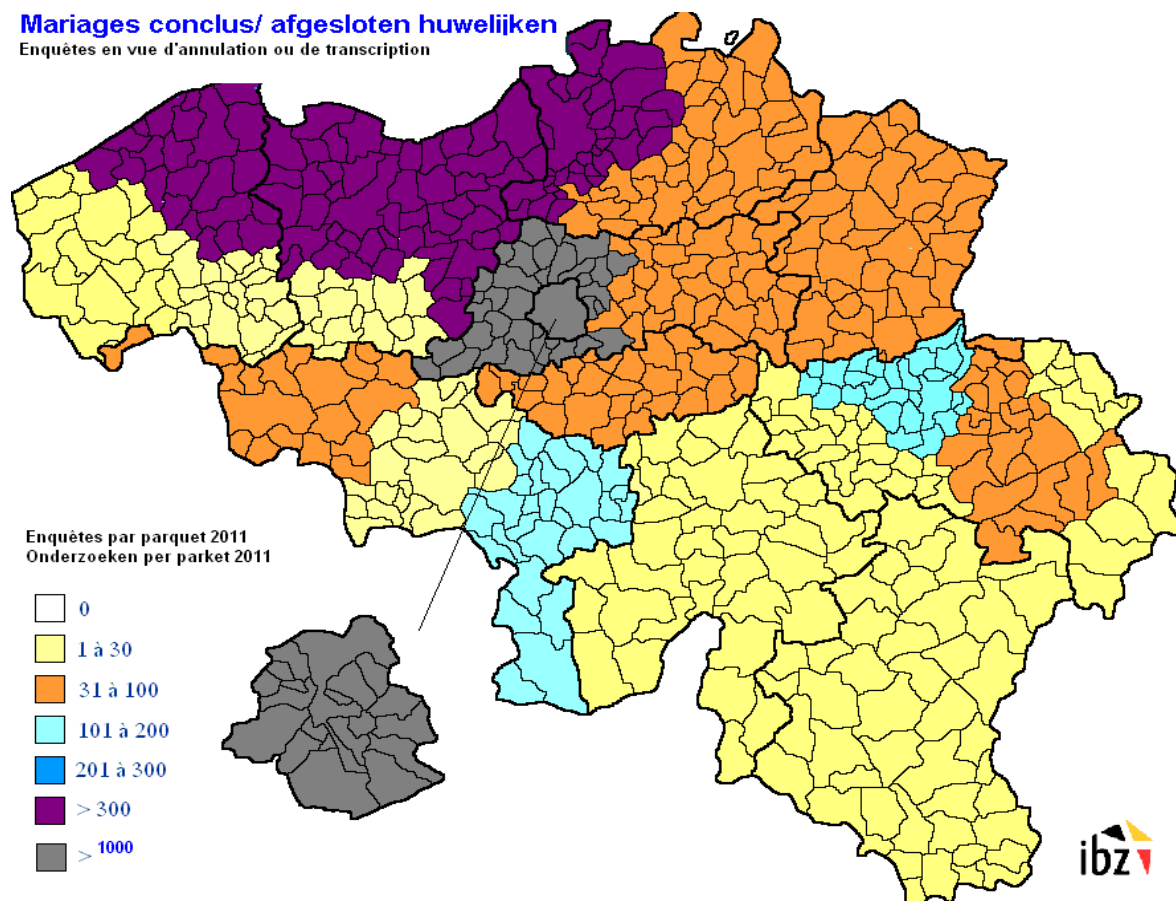
Top 5 Nationaliteiten / informatieaanvraag potentieel schijnhuwelijk	Top 5 Aantal onderzoeken per Parket
Marokko : 1.450	Brussel : 1.274
Turkije : 436	Antwerpen : 455
Algerije : 140	Gent : 362
Tunesië : 128	Dendermonde : 343
Ghana : 85	Brugge : 336

De percentages verwijzen naar de verhouding tot het totaal aantal onderzoeken naar afgesloten huwelijken (zonder de achterstand)

Mariages conclus/ afgesloten huwelijken

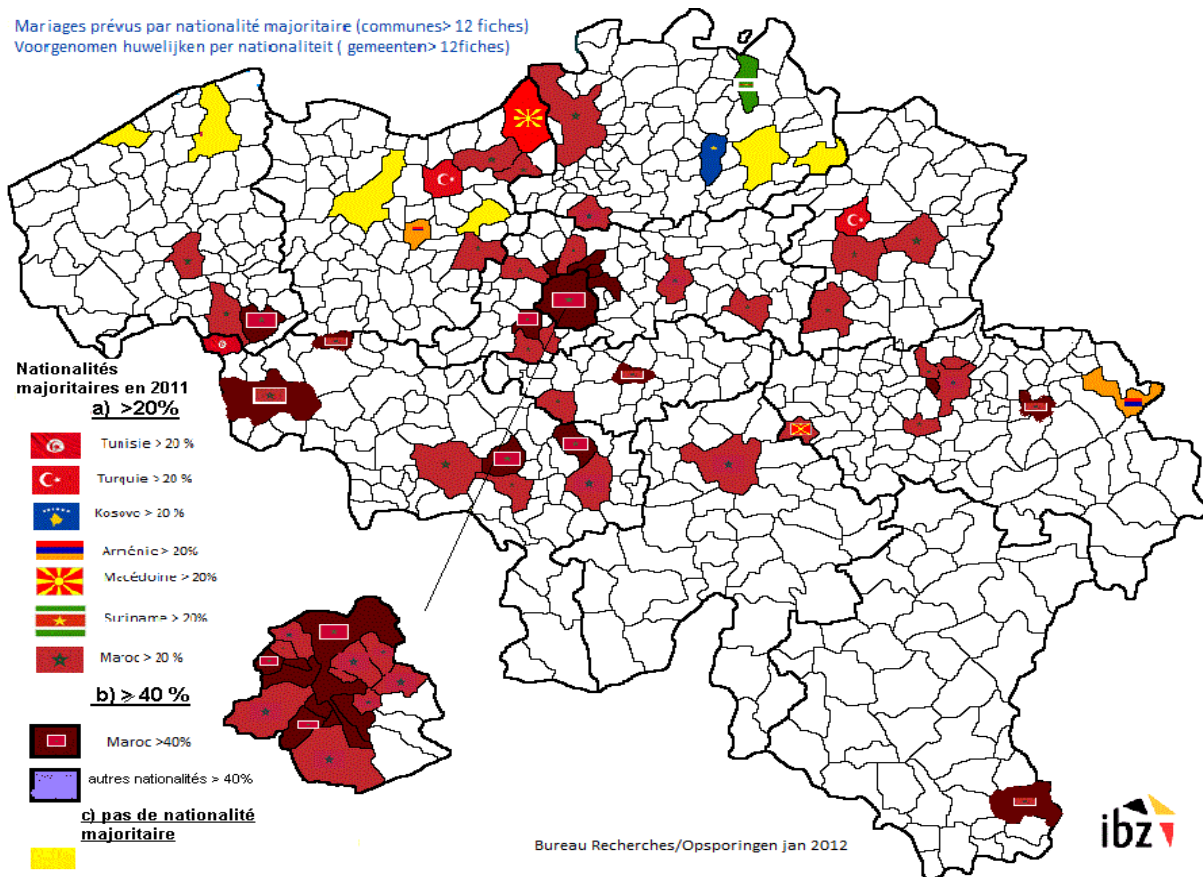
Enquêtes en vue d'annulation ou de transcription

Bureau Recherches/Opsporingen JANV 2011

Mariages prévus par nationalité majoritaire (communes > 12 fiches)
 Voorgenomen huwelijken per nationaliteit (gemeenten > 12 fiches)

Onderzoeken van buitenlandse huwelijken versus onderzoeken nietigverklaringen van huwelijken afgesloten op het Belgische grondgebied

Vooreerst moet een onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds de aanvragen voor een visum gezinshereniging ingevolge een huwelijk in het buitenland en anderzijds de verzoeken tot de overschrijving van een huwelijksakte voorafgaandelijk aan de visumaanvraag.

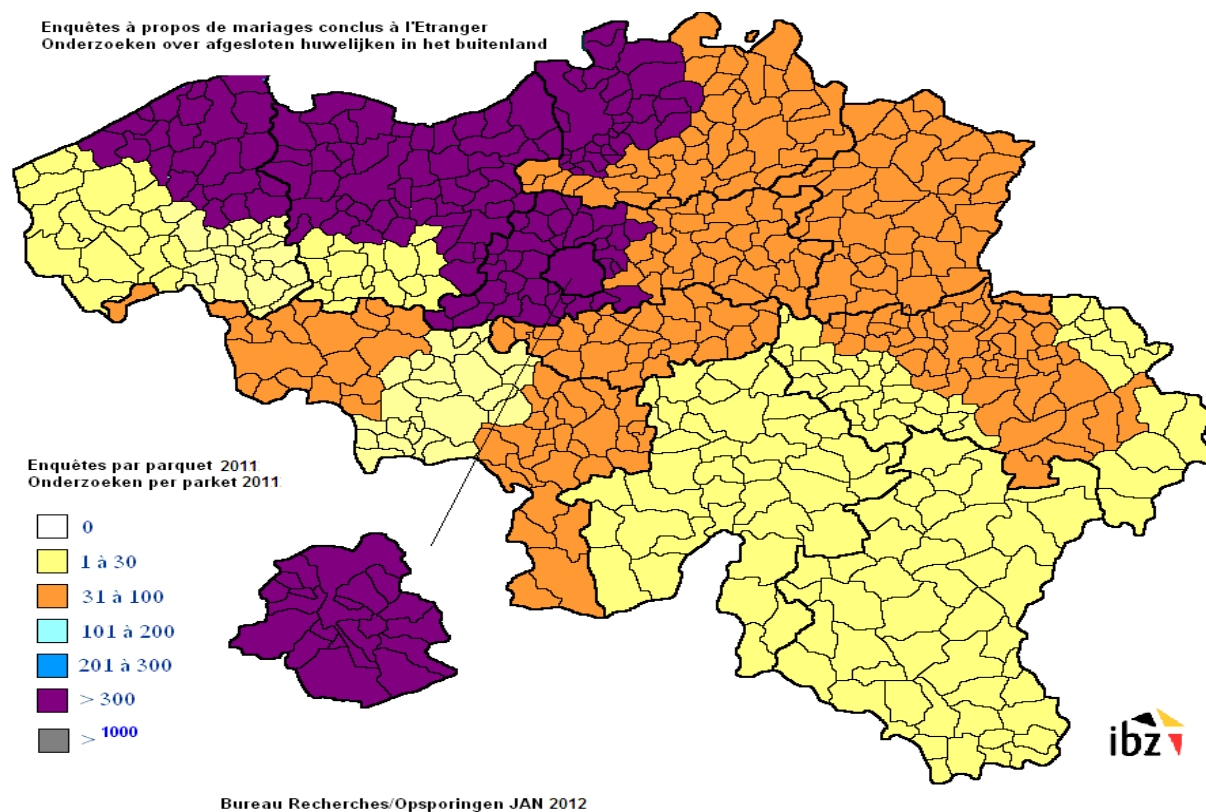
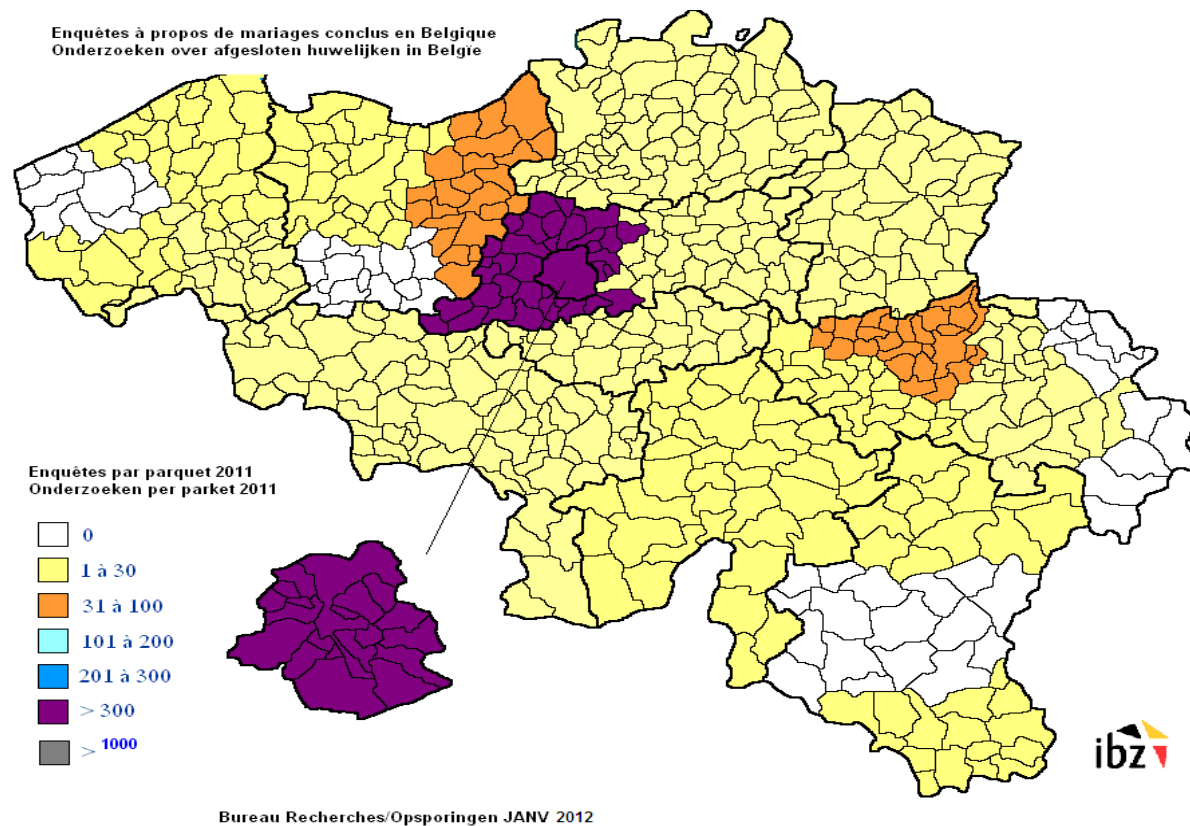
Het bureau Gezinshereniging-Visa is bevoegd voor de onderzoeken van de eerste categorie, het bureau Opsporingen houdt zich bezig met de informatie-uitwisseling in het kader van de tweede categorie.

Een belangrijk aantal vreemdelingen verkiest in het buitenland te gaan huwen, al dan niet na een mislukte poging op het grondgebied, teneinde alle preventieve controles te vermijden. Het buitenlandse huwelijk is slechts tegenstelbaar op het grondgebied wanneer een Belgische overheid hieraan rechtsgevolgen toekent.

Via de overschrijving van de buitenlandse akte in de Registers van de Burgerlijke Stand tracht het koppel druk uit te oefenen op andere administraties om eveneens het buitenlandse huwelijk te erkennen. Elke overheid is immers onafhankelijk in het al dan niet erkennen van een buitenlandse huwelijksakte.

In de gevallen waar er een onderzoek is naar de overschrijving van de akte, wordt door de DVZ aan de diplomatieke post gevraagd geen visa van ambtswege af te leveren teneinde te vermijden dat de vreemdeling zich kan onttrekken aan de controle.

De gegevens omtrent de administratieve onderzoeken in het kader van afgesloten huwelijken kunnen onderverdeeld worden in enerzijds de onderzoeken met het oog op nietigverklaring van het huwelijk (in België) en anderzijds de huwelijken in het buitenland waar een van de partners de over- of inschrijving verzoekt bij een gemeente.

III.10.1.5. Project Opvolging afgesloten huwelijken voorafgaandelijk aan de naturalisatieaanvraag

Sinds midden oktober 2011 werd een nieuwe interactie tot stand gebracht met de dienst Naturalisaties van de DVZ.

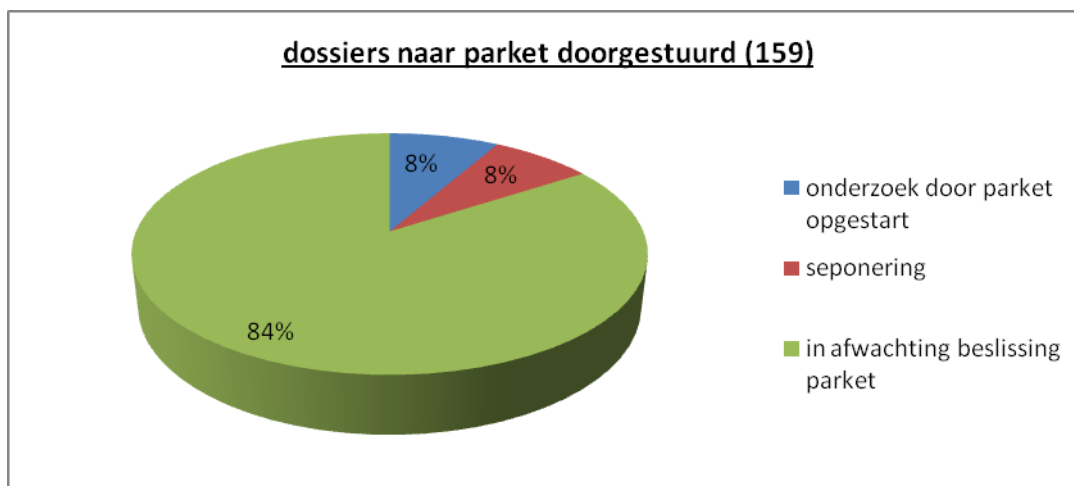
Bij het behandelen van de naturalisatieaanvragen komen er dossiers aan het licht waar er voordien al ernstige twijfels waren over de relatie en/of het (schijn)huwelijk doch waarbij de personen konden genieten van het voordeel van de twijfel.

Bij de behandeling van de naturalisatieaanvraag wordt het dossier opnieuw doorgenomen en wordt er in sommige gevallen vastgesteld dat de twijfels terecht bleken te zijn. Dit wordt afgeleid uit feiten zoals bijvoorbeeld een snelle echtscheiding kort na het bekomen van een verblijfstitel, de partners wonen op een verschillend adres sinds de illegale vreemdeling een verblijfsdocument heeft bekomen, ed.

Teneinde te vermijden dat de vreemdeling verder misbruik kan maken van zijn schijnrelatie met een Belgische of EU-onderdaan, stuurt het bureau Naturalisaties de flagrante gevallen door naar het Bureau Opsporingen voor verder gevolg. Na een bijkomend filteronderzoek richt het bureau opsporingen een verzoek tot nietigverklaring van het schijnhuwelijk naar het Openbaar Ministerie.

Sinds midden oktober 2011 ontving het bureau Opsporingen 234 meldingen van de dienst naturalisaties. Hiervan werd 159 dossiers weerhouden voor het parket. De overige 75 dossiers werden zonder verder gevolg geklasseerd omwille van proces-economische redenen of humanitaire gronden. Bijvoorbeeld de geboorte van een Belgisch kind, humanitaire regularisatie van de vreemdeling, een tweede huwelijk opnieuw met een Belgische onderdaan, het overlijden van de partner of de seponering van een recent onderzoek naar een potentieel schijnhuwelijk door het parket.

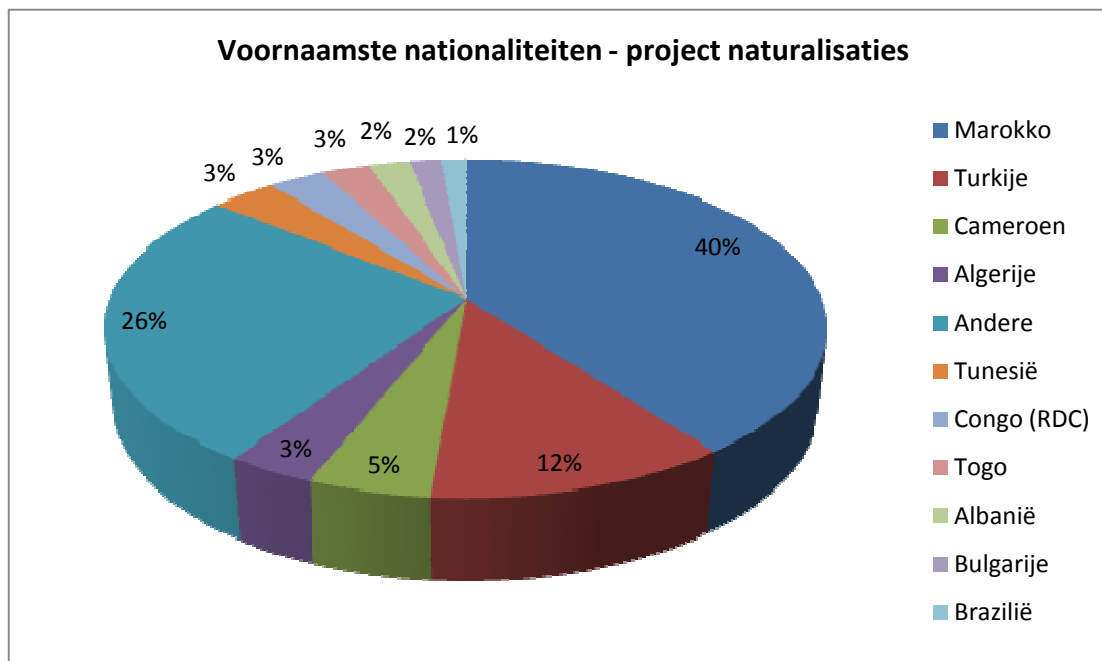
Veertien dossiers maken al het onderwerp uit van een onderzoek door het parket naar potentieel schijnhuwelijk met het oog op een mogelijke nietigverklaring door de rechtbank van Eerste Aanleg.

Na enige tijd zal geëvalueerd worden of een verdere filtering noodzakelijk is zodat de beschikbare middelen optimaal worden ingezet.

Niettemin is een initiële evaluatie bijzonder belangrijk gezien de vreemdeling uiteindelijk een zeer belangrijke procedure is gestart. Het was geenszins de bedoeling van de wetgever dat potentiële fraudeurs voordeel zouden kunnen putten uit hun misdrijf en beloond zouden worden met de Belgische nationaliteit.

Top 10 van de voornaamste nationaliteiten van de dossiers ontvangen van de dienst naturalisaties.

* "Andere" = nationaliteiten < 1%

Nationaliteiten	Aantal
Marokko	93
Turkije	27
Kameroen	11
Algerije	8
Tunesie	8
Congo(RDC)	7
Togo	6
Albanië	5
Bulgarije	4
Brazilië	3

III.10.1.6. Omzendbrief 13/09/2005 betreffende de uitwisseling van informatie tussen de ambtenaren van burgerlijke stand, in samenwerking met de Dienst Vreemdelingenzaken, ter gelegenheid van een huwelijksaangifte waarbij een vreemdeling betrokken is

Al snel nadat er onderzoeken werden gevoerd naar voorgenomen potentiële schijnhuwelijken werd vastgesteld dat illegale vreemdelingen het statuut van het huwelijk misbruikten, met als doel er een verblijfsrechtelijk voordeel uit te putten en met dit doel aan huwelijksshopping deden tussen de verschillende Belgische gemeenten. Deze vreemdelingen zochten steden en gemeenten uit die minder ervaren waren in het bestrijden van het fenomeen schijnhuwelijken of arrondissementen waar het parket andere prioriteiten had vooropgesteld.

Om het fenomeen van de huwelijksshopping te bestrijden wordt door deze omzendbrief aan de ambtenaren van de Burgerlijke Stand de verplichting opgelegd om elk gemengd huwelijk tussen een EU-onderdaan en een illegale vreemdeling te melden aan het Bureau Opsporingen van de DVZ.

Het Bureau Opsporingen treedt in deze op als meldpunt voor de lokale besturen en informeert de verschillende Burgerlijke standen over mogelijk eerder ondernomen huwelijksopgingen.

Het is een prioriteit van de regering dat deze gegevens in de toekomst in een databank worden opgenomen welke door de partners geraadpleegd kan worden. Deze databank zou alle gegevens van schijnrelaties, onder welke juridische vorm ook, registeren.

III.10.1.7. Project verwijderingen : uitgeprocedeerde dossiers schijnhuwelijken

In mei 2011 is bureau opsporingen gestart met een project verwijdering van de dossiers schijnhuwelijk.

Dit houdt in dat de cel schijnhuwelijken in volgende vier gevallen het dossier voorbereidt om nadien een adrescontrole te laten uitvoeren door bureau Sefor met het oog op verwijdering :

- Weigering van een huwelijksvoltrekking;
- Afstand van een voorgenomen huwelijk;
- Weigering van de erkenning van een afgesloten huwelijk in het buitenland;
- Nietigverklaring van een huwelijk.

Met voorbereiding van het dossier wordt bedoeld dat er aan de bevoegde bureau's wordt gevraagd om de openstaande procedures af te sluiten en dat er een volledige verblijfshistoriek van het dossier wordt opgesteld samen met een motivatie waarom er tot verwijdering kan worden overgegaan.

Van mei 2011 tot en met december 2011 werden er door de cel schijnhuwelijken 416 dossiers gecontroleerd met het oog op een eventuele verwijdering. Een 500-tal dossiers dienen nog gecontroleerd te worden. Van de 416 gecontroleerde dossiers zijn er uiteindelijk 246 dossiers doorgegeven aan bureau Sefor.

Een verwijdering is ondanks een uitvoerbare verwijderingstitel niet steeds uitvoerbaar.

Verschillende redenen leiden ertoe dat bepaalde dossiers niet worden doorgegeven :

- Betrokkene is ondertussen zwanger;
- Een kind met een verblijfsrecht werd erkend;
- Het koppel heeft een wettelijke samenwoning afgesloten;
- Asielprocedure is nog lopende;
- Er is nog een regularisatieprocedure in onderzoek;
- Enz.

Al de dossiers die niet werden doorgegeven aan bureau Sefor worden momenteel verder opgevolgd door de cel schijnhuwelijken van het bureau Opsporingen.

Resultaat bereikt via Sefor : (246 dossiers doorgegeven)

- 129 dossiers nog niet behandeld door bureau Sefor;
- 117 dossiers behandeld door Sefor :
 - 59 effectieve repatriëringen;
 - 5 vrijstellingen uit het gesloten centrum voor illegalen;

- 15 dossiers werden opgestart door Sefor en wacht men de woonstcontrole door de politie af;
- 35 personen konden niet meer worden aangetroffen op het adres;
- 3 personen weigerden mee te gaan met de politie.

Dit resultaat is bevredigend in die zin dat de illegale vreemdelingen die effectief in het gesloten centrum terecht komen (in totaal 64), bijna allemaal vertrekken (zijnde 59). Bovendien geeft de cel schijnhuwelijken bij repatriëring ook steeds feedback aan het bevoegde parket en de burgerlijke stand wat heel positief onthaald wordt.

Het resultaat is minder bevredigend in die zin dat iets meer dan de helft van de dossiers die werden doorgegeven aan bureau Sefor nog niet werden behandeld. Een belangrijke reden hiervoor is het feit dat er onvoldoende plaatsen beschikbaar zijn in de centra voor onderdanen uit de Maghreb in het kader van de schijnhuwelijksdossiers. Er wordt gestreefd naar een diversiteit mbt de bezetting van de plaatsen in de gesloten centra doch als we kijken naar het aandeel van Magheb-nationaliteiten in de huwelijksdossiers stellen we vast dat dit de grootste groep betreft. Een andere reden is natuurlijk de beperkte middelen waarmee gewerkt moet worden.

Een snelle opvolging is cruciaal bij de opvolging van de dossiers schijnhuwelijken. Gezien het om een schijnrelatie handelt, verblijven de personen vaak niet lang meer op het adres van hun 'partner' en verdwijnen ze opnieuw in de illegaliteit.

Een andere reden is dat veel koppels na een poging schijnhuwelijk, zich aanbieden om een wettelijke samenwoning af te sluiten of hun kans wagen via een andere procedure. Een vlugge opvolging door de DVZ, alsook de externe partners is hier dus zeker aan de orde !

De regering heeft deze visie in haar regeringsverklaring dan ook verschillende malen als een prioriteit omschreven. Om tegemoet te komen aan deze verwachtingen is een verdere uitbouw van het project ten zeerste aangewezen.

III.10.2. Verklaring van Wettelijke Samenwoning

Op 01.06.2008 trad de wet van 25.04.2007 in werking. Hiermee zette België de Europese verblijfsrichtlijn 2004/38/EG om in Belgische wetgeving. Sindsdien komt een vreemdeling die een verklaring van wettelijke samenwoning heeft afgelegd bij de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand, -met een Belg, een EU-onderdaan of een vreemdeling met verblijfsrecht van meer dan drie maanden in België-, in aanmerking voor gezinshereniging. Vanuit verschillende hoeken sijpelen echter berichten binnen dat dit statuut meer en meer misbruikt wordt om een verblijfsrecht in België te bekomen.

Bovendien blijkt dat vreemdelingen die voordien zonder succes een schijnhuwelijk trachtten af te sluiten nadien hun toevlucht zoeken tot de procedure van de wettelijke samenwoning. Men krijgt bijgevolg te maken met schijnverklaringen van wettelijke samenwoning.

De huidige wetgeving voorziet echter geen specifieke regels om preventief op te treden tegen mogelijke misbruiken van dit administratief statuut. Het repressief optreden is beperkt tot een evaluatie van een potentieel rechtsmisbruik en mogelijk een intellectuele fraude. Verschillende wetgevende en reglementaire initiatieven zijn al eind 2008 gelanceerd om tegemoet te komen aan de meldingen van de lokale besturen en zodoende middelen te geven aan de betrokken diensten teneinde, naar analogie met de schijnhuwelijken, adequate maatregelen te kunnen nemen om dit nieuwe fenomeen te bestrijden. Het is nog de vraag of de andere betrokken partners zoals de parketten en de DVZ over voldoende middelen beschikken om tegemoet te komen aan een toevloed van informatieaanvragen in het kader van de schijnverklaringen van wettelijke samenwoning.

III.10.3. Bijzondere administratieve onderzoeken in 2011

Erkenning van buitenlandse kinderen

Een opmerkelijk fenomeen dat al in 2010 extra aandacht kreeg, is de schijnerkenning van buitenlandse kinderen. Er werd vastgesteld dat illegale vreemdelingen hun kinderen laten erkennen door een Belgische onderdaan, meestal van vreemde origine, teneinde als ouder van een Belgisch kind een verblijfsrecht op het Belgische grondgebied en sociale steun te bekomen.

Bijzonder aan dit misbruik is het feit dat de erkenner zelfs niet de natuurlijke vader moet zijn en in beginsel geen enkele link had met het kind. Dit alles doet vermoeden dat een dergelijke erkenning tegen een of andere vorm van betaling gebeurt.

In een extreem geval erkende een Belg van Congolese origine 18 kinderen bij 18 verschillende vrouwen. Na onderzoek bleek hij maar één kind in zijn belastingen als ten laste te hebben opgegeven. Tevens strookten zijn beweringen niet met de feiten. Officieel verdiende hij 1400 euro doch verklaarde eveneens dat hij voor ieder kind elke maand 100 euro diende te betalen.

Uit internationale contacten blijkt dit niet een louter Belgisch fenomeen te zijn en kampen andere Lidstaten zoals Frankrijk met een soortgelijk probleem.

De redenen om tot schijnerkenning over te gaan, zijn veelvoudig, maar zijn het meest gefundeerd op het aanzienlijk financieel voordeel voor de erkenner. De Belg erkent het kind bijvoorbeeld in ruil voor de kinderbijslag. Vanaf het derde kind wordt dit uiteraard een zeer lucratieve bezigheid.

De maatschappelijke realiteit bemoeilijkt het bestrijden van dergelijk fenomeen. Ondanks het feit dat kinderen als pasmunt worden gebruikt om een verblijfsvergunning en in voorkomend geval om aanspraak te maken op sociale steun, wordt aanvaard dat familiebanden en ouderlijke contact veel losser zijn dan vroeger. Het bewijzen dat de erkenning niet in het belang van het kind gebeurde is geen sinecure. De betrokkenen ter kwader trouw kunnen met een minimum aan moeite de schijn ophouden.

Dergelijke fraudes zijn mogelijk onder meer door een wijziging in de procedures waarbij de link tussen de erkenner en het kind niet meer onderzocht moet worden doch wel de link tussen het kind en de vreemde ouder. In de praktijk merkt men tevens dat weinig parketten rechtsvervolgingen instellen.

Het detecteren van dergelijke misbruiken is bijzonder moeilijk. Noch in het vreemdelingendossier, noch in het rijksregister van de vreemde onderdaan kan men vaststellen dat de erkenner reeds meerdere kinderen heeft erkend bij andere vrouwen.

Project Unieke Identificatie

Om de identificatie van vreemdelingen te optimaliseren, en om fraude zo veel mogelijk tegen te gaan, is er bij de DVZ een werkgroep lopende, in samenwerking met de Algemene Directie Instellingen en Bevolking (ADIB), de Federale Politie, het Directoraat-generaal Consulaire Zaken van de FOD Buitenlandse Zaken, het Directoraat-generaal Penitentiaire Instellingen van de FOD Justitie, en de Kruispuntbank Sociale Zekerheid.

Daarnaast is de DVZ ook sterk betrokken in het zogenaamde ASINP-project dat door de ADIB werd opgezet tijdens het Belgische voorzitterschap. Hierin zal een SWOT-analyse worden uitgewerkt op EU-niveau naar de risico's met betrekking tot de betrouwbaarheid van de bestaande identiteiten van natuurlijke personen in de EU-Lidstaten. De DVZ heeft actief bijgedragen aan de projectontwikkeling en de opbouw van de methodologie van de risicoanalyse.

III.11. Openbaarheid van bestuur

De Dienst Openbaarheid van bestuur moet de betrokkenen of hun raadgever in staat stellen om, rekening houdend met de wet betreffende de openbaarheid van bestuur van 11/04/1994, hun dossier te raadplegen.

De vraag om toegang tot het dossier te bekomen moet schriftelijk worden ingediend en moet gemotiveerd zijn. Bij weigering krijgt de betrokkene of diens advocaat een gemotiveerde brief toegestuurd waarin tevens de beroepsmogelijkheden worden vermeld.

De weigeringen zijn hoofdzakelijk wegens onduidelijke of te vage aanvragen.

Indien de aanvraag voor een raadpleging aanvaard wordt, nodigt de DVZ de betrokkene of zijn advocaat uit. Daar zal hij, in aanwezigheid van een ambtenaar van de dienst, het dossier ter plaatse kunnen raadplegen. Mits betaling kunnen de verzoekers bepaalde documenten (laten) kopiëren.

De dienst is eveneens bevoegd om de originele officiële documenten die zich in hun dossier bevinden (bijvoorbeeld de geboorteakten) aan de betrokkenen te overhandigen. Deze dienst stelt een ontvangsbewijs op en bewaart een kopie van het document in het dossier.

	Aanvragen tot inzage van het dossier	weigeringen inzage
2009	941	40
2010	1.868	32
2011	2.152	1

Vanuit verschillende hoeken wordt er gepleit naar het gebruik van modernere technologieën. Regelmatig stellen advocaten de vraag of ze niet via elektronische weg over een kopie kunnen beschikken.

Buiten de beperkingen die door de vigerende reglementering worden opgelegd, stelt er zich bovendien een praktisch probleem om in te gaan op deze vraag.

Vooreerst bevat het overgrote deel van de (electronische) dossiers een zeer groot aantal stukken die in omvang dergelijke proporties aannemen dat een mailserver deze niet meer kan verwerken. Het informaticatype van bepaalde stukken zou zonder twijfel problemen opleveren bij een externe visualisatie. De oudere papieren of de gemengde dossiers (papieren deel en electronische deel) zouden volledig moeten worden ingescand. De scanningsmogelijkheden van de DVZ zijn echter terecht prioritair toebedeeld aan de nieuwe dossiers.

De voorgestelde werkwijze zou niet alleen een belangrijke technische investering inhouden doch eveneens bijkomend personeel vereisen om stelselmatig de oudere dossiers in te scannen.

Het aantal weigeringen tot inzage is drastisch gedaald. Dankzij een betere begeleiding van de aanvrager zijn er minder vormelijk verkeerde inzageverzoeken. De advocaten en de vreemdeling zijn beter vertrouwd met de vorm- en grondvoorwaarden voor een correcte aanvraag. De meeste weigeringen tot inzage waren hoofdzakelijk formele redenen. Vb verzoek tot inzage in het dossier van een partner bij een echtscheidingsprocedure werd ingevolge de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geweigerd.

Het stimuleren van het gebruik van de functionele mailbox van het bureau verbeterde de dienstverlening. Bijkomende verbeteringsinitiatieven zoals bijvoorbeeld een FAQ op de website van de DVZ, zijn gepland in 2012.

IV. Het Europees Terugkeerfonds en het Buitengrenzenfonds

In 2007 werd DVZ aangeduid als verantwoordelijke autoriteit voor het Europees Terugkeerfonds en het Buitengrenzenfonds. In 2008 werd de Cel Europese Fondsen opgericht die als Verantwoordelijke Autoriteit (VA) instaat voor het beheer en de opvolging van deze fondsen. De werking van de Cel wordt onder andere door deze twee fondsen gefinancierd.

Het Buitengrenzenfonds (EBF) behelst verschillende jaarprogramma's (2007-2013), elk jaarprogramma telt 2,5 kalenderjaar. Het EBF werd ingesteld om de inspanningen van de lidstaten van de Europese Unie op het gebied van het beheer van de buitengrenzen te steunen en aan te moedigen. Het EBF draagt bij tot de realisatie van de volgende objectieven :

- De efficiënte organisatie van de opdrachten inzake controle en bewaking van de buitengrenzen;
- Het doeltreffend beheer door de lidstaten van de personenstromen aan de buitengrenzen. Enerzijds om een hoog beschermingsniveau aan de buitengrenzen te waarborgen, en anderzijds om te zorgen voor de vlotte overschrijding van de buitengrenzen. Dit beheer moet in de lijn liggen met het Schengenacquis en de beginselen van een respectvolle en waardige behandeling van de personen;
- De eenvormige toepassing door grenswachten van de bepalingen van het Gemeenschapsrecht betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, in het bijzonder Verordening (EG) nr. 562/2006 (Schengengrenscodes);
- Het beheer verbeteren van de activiteiten van de consulaire en andere diensten van de lidstaten in derde landen met betrekking tot twee zaken : allereerst de stromen van onderdanen van derde landen naar het grondgebied van de lidstaten en ten tweede de samenwerking tussen de lidstaten op dit gebied.

Onder het Buitengrenzenfonds jaarprogramma 2008, lopende van 01/01/2008 tem 30/06/2010, werden 7 projecten gesubsidieerd.

Naam project	Beschrijving	Subsidie goedgekeurd door de VA
Projecten uitgevoerd door de Federale Politie		
Nieuwpoort	De plaatsing van een camerasysteem dat alle in- en uitvarende pleziervaartuigen registreert om een betere beeld te vormen van de grensoverschrijdende bewegingen.	110.086,76
Nightviewers	Aankoop nachtkijkers die aan boord van zeegaande patrouilleboten kunnen genomen worden voor een betere controle- en zoekactie op zee.	19.007,59
Videoplatform	Aankoop en installatie van een camera op een politiehelikopter voor een betere observatie vanuit de lucht van de illegale immigratie met onder andere warmte- en infraroodsensoren.	222.657,75
Border Guard Assistance	Aanpak van de illegale immigratie in risicogebieden van herkomst door de inzet van documentenadviseurs. Deze gaan naar geselecteerde bestemmingen in derde landen om het lokale personeel van de luchthaven en andere betrokken actoren op te leiden om valse documenten en fraude beter en vroeger te kunnen detecteren.	8.211,82
Projecten uitgevoerd door de FOD Binnenlandse Zaken		
Fieldworkers	Inzet van lokaal aangeworven personeel om op terrein valse en vervalste documenten op te sporen in het kader van visumaanvragen.	11.452,39
Visabio@bel	Installatie van apparatuur in de diplomatieke posten om biometrische gegevens van de visumaanvragers af te nemen en toe te voegen aan de VIS-databank.	190.936,05
Projecten uitgevoerd door de FOD Binnenlandse Zaken		
Belvis	Implementatie van het VIS (Visa information system) het nationaal centraal VIS-systeem dat zal communiceren met het Europese VIS. Dit systeem zal de gegevens van de diverse Belgische partners inzake visa-afgifte en grenscontrole routeren naar de diverse partners en het Europees systeem.	624.815,78

Het Europees Terugkeerfonds (RF) behelst ook verschillende jaarprogramma's (2008-2013), elk jaarprogramma telt 2,5 kalenderjaar. Het RF werd ingesteld om de organisatie van het terugkeerproces van de lidstaten van de Europese Unie te verbeteren. Het Europees Terugkeerfonds draagt bij tot de verwezenlijking van de volgende specifieke doelstellingen :

- Het vaststellen en verbeteren van de organisatie en de uitvoering van een geïntegreerde organisatie van het terugkeerproces door de lidstaten;
- Het versterken van de samenwerking tussen lidstaten in het kader van een geïntegreerde organisatie van het terugkeerproces en de uitvoering ervan;

- het bevorderen van een doeltreffende en uniforme toepassing van gemeenschappelijke normen inzake terugkeer overeenkomstig de beleidsontwikkeling op dit gebied.

Onder het Europees Terugkeerbonds jaarprogramma 2008, lopende van 01/01/2008 tem 30/06/2010, werden 18 projecten gesubsidieerd.

Projecten uitgevoerd door de Dienst Vreemdelingenzaken		
Naam project	Beschrijving	Subsidie goedgekeurd door de VA
Return of Families	Het aanpassen van de opvang van illegaal verblijvende families en het begeleiden van deze families in België met het oog op hun terugkeer.	317.769,02
Return of Persons with special needs	Het aanpassen van de opvang in de gesloten centra voor personen die speciale noden hebben, het begeleiden tijdens de terugkeer, inclusief monitoring, en waar nodig het helpen reïntegreren van deze personen in hun land van herkomst opdat hun terugkeer duurzaam is en zij een optimale bescherming krijgen.	41.871,76
Integrated return of illegal migrants from Afghanistan, India, Iraq, Algeria and Morocco	Het ondersteunen en verhogen van terugkeer op een geïntegreerde manier van illegalen uit Afghanistan, Irak, India, Algerije en Marokko die moeilijk verwijderbaar zijn omwille van identificatie- of verwijderingsproblemen. Dit door het ondersteunen van interceptieactiviteiten, het bevorderen van de relaties tussen de DVZ en de consulaire autoriteiten van de landen van herkomst of met de lokale autoriteiten in de landen van herkomst teneinde de afgifte van LP's te verhogen; en het verhogen van het aanbod van vrijwillige terugkeer.	51.100,01
Support of the identification procedures for nationals from Tunisia, Georgia, Armenia and Pakistan	Het ondersteunen en verhogen van terugkeer van vreemdelingen die moeilijk verwijderbaar zijn omwille van identificatieproblemen. Enerzijds door het stimuleren van een goede samenwerking met de consulaire autoriteiten van de landen van herkomst dmv bijeenkomsten. Hiermee wordt het belang van de identificatieprocedure en het verkrijgen van een doorlaatbewijs als eindobjectief in de verf gezet. Voor een aantal landen werden gerichte sensibiliseringsactiviteiten opgezet. Ten aanzien van de lokale autoriteiten zal de identificatieprocedure uiteengezet worden en zullen onderhandelingen gestart worden zodat in samenspraak tot een snellere en efficiëntere identificatieprocedure kan worden gekomen.	30.579,05

Common Flights	Het organiseren van gemeenschappelijke beveiligde vluchten voor vreemdelingen die verzet plegen bij de gedwongen terugkeer in samenwerking met andere EU landen en met toestemming van het land van herkomst.	32.219,74
Speeding up return procedures for criminal illegal migrants	Organiseren van vormingssessies voor de strafuitvoeringsrechtbanken en bevoegde administraties met oog op efficiëntere identificatie en verwijdering van gedetineerde vreemdelingen. Anderzijds een sensibiliseringsactie en informatiecampagne voor de gedetineerden inzake terugkeeraanbod en - traject bij illegaal verblijf.	4.184,45
Training of personnel in closed centres	Vorming van personeel van de gesloten centra in interculturele competenties en overtuigingstechnieken met oog op het verhogen van het aantal bewoners dat opteert om vrijwillig of zonder verzet terug te keren naar het land van herkomst.	30.226,46
Speeding up return procedure through ICT support "Application Closed Centres" (ACC)	Het ontwikkelen van een efficiënt elektronisch bewonersbeheer programma voor de gesloten centra met de mogelijkheid tot een betere analyse en opvolging van het verwijderingsbeleid via goede statistische gegevens.	149.471,02
Project uitgevoerd door de Federale Politie		
Naam project	Beschrijving	Subsidie goedgekeurd door de VA
Speeding up return procedure through ICT support "TARAP"	Automatisering van het bestaand manueel gegevensuitwisselingssysteem tussen de DVZ en de politiediensten teneinde de kwaliteit van het administratief verslag te verbeteren, met oog op een snellere correcte beslissing. (i.s.m. DVZ)	104.754,75
Projecten uitgevoerd door de Caritas		
STAVR	Strengthening Tailor-made Assisted Voluntary Return : Doelgroepgerichte terugkeerstrategieën waarbij er gewerkt wordt met een vertegenwoordiging ter plaatse die het dossier (terugkeer + re-integratie) opvolgt waarbij de terugkeerder eventueel een micro-onderneming kan opstarten met als doel een duurzaam terugkeer te ontwikkelen.	132.197,72
Solidaritynet Ukraine	Solidaritynet Ukraine : Als ERSO partner (European Reintegration Support Organisations) moet Caritas België mee zorgen voor de coordinatie van ERSO. Caritas Austria is verantwoordelijk voor Oekraïense terugkeerders vanuit West-Europa naar Oekraïne. Caritas België wil 'solidaritynet Ukraine' ondersteunen en op die manier de efficiëntie ervan verbeteren en zorgen voor meer Ukrainse vrijwillige terugkeerders vanuit België.	10.814,99

Project uitgevoerd door CIRé		
Information et accompagnement au projet de retour volontaire	Informeren en begeleiden van potentiële terugkeerders dmv informatiesessies en reflectiegroepen.	36.654,18
Project uitgevoerd door Vluchtelingenwerk		
CRI-B	CRI-B : verbeteren van methodes om potentiële terugkeerders te informeren en te adviseren. Project gericht op de begeleiders in de opvangstructuur die in contact komen met potentiële terugkeerders.	90.194,55
Projecten uitgevoerd door Fedasil		
Methodology	A) Versterking van het programma voor ondersteunde vrijwillige terugkeer door een coherent geheel van omkaderende acties op het vlak van methodologie, ondersteuning van de eerste lijn en kennisbeheer. B) Uitwerken van een methodologisch model mbt tot het agentschap. C) Ondersteuning van de lokale opvanginitiatieven en in kaart brengen van alle informatie ism IOM en Caritas	65.931,36
Projecten uitgevoerd door IOM		
Awareness rising and capacity building	Het creëren in enkele grote steden van een referentiepersoon met betrekking tot informatie over vrijwillige terugkeer. De meeste vooruitgang onder dit jaarprogramma werd geboekt in Gent, de andere steden zijn Antwerpen, Brussel en Luik.	61.169,37
Enhanced AVR	Terugkeerprogramma waarbij vrijwillige terugkeerders naast de effectieve hulp bij terugkeer ook re-integratiesteun kunnen ontvangen teneinde de terugkeer duurzaam te maken. Deze extra materiële steun kan bestaan in hulp bij het opzetten van een zaak, opleidingen, medische zorgen, tijdelijke huisvesting,...	42.345,49
Targeted countries	Programma gericht op Marokko en DRC teneinde een methodologie te ontwikkelen gericht op terugkeerders naar die twee landen. Ook de re-integratie van terugkeerders naar deze twee landen valt onder dit project.	42.020,84
Mental and physical disabilities	Dit project had als doel het ontwikkelen van een methodologie, in samenwerking met 5 andere lidstaten, over het re-integreren van personen met medische of psychische aandoeningen.	33.367,47

Meer informatie ivm de werking van de cel of de jaarprogramma's kan men terugvinden op de website van de cel Europese Fondsen <http://www.eu-fonds-dofi.be>.

HOOFDSTUK VII

DE ASIELBEVOEGDHEID VAN DE DVZ

I. Belangrijkste aanpassingen aan de asielprocedure voor de Directie Asiel bij de Dienst Vreemdelingenzaken door de wetswijziging van 15 september 2006

I.1. Inleiding

De wijziging is van toepassing sedert 1 juni 2007. De belangrijkste wijziging voor de directie asiel betreft de schrapping van de ontvankelijkheidsprocedure.

De asieldienst van de DVZ blijft evenwel bevoegd voor de inontvangstname van de asielaanvraag, het inschrijven van de asielzoeker in het wachtregister, het nemen van vingerafdrukken, het onderzoek naar het land dat bevoegd is om de asielaanvraag te behandelen (Dublin-onderzoek) en de herhaalde asielaanvragen. De directie asiel is uiteraard ook bevoegd voor het verblijf van de asielzoekers tijdens de procedure en voor de opvolging aan het einde van de procedure.

Door het wegvallen van de ontvankelijkheidsprocedure is het gehoor ingekort. De DVZ neemt een verklaring af met betrekking tot de identiteit, herkomst en reisweg van de asielzoeker. Er wordt bijgevolg niet meer gevraagd naar de motieven waarom de asielaanvraag werd ingediend. Bij een herhaalde asielaanvraag zal er gevraagd worden of er nieuwe elementen ter staving van de nieuwe aanvraag zijn.

Bovendien verstrekt de DVZ aan betrokkene een door het CGVS opgestelde vragenlijst waarin hij uitgenodigd wordt om de redenen uiteen te zetten waarom hij asiel aanvraagt en om de mogelijkheden tot terugkeer naar het land waaruit hij gevlucht is te verduidelijken. In principe dient deze vragenlijst door de asielzoeker zelf ingevuld te worden. Indien hij dit wil, wordt de vragenlijst echter door een ambtenaar van de DVZ ingevuld, samen met de betrokkene, eventueel bijgestaan door een tolk.

Indien België bevoegd is voor de behandeling van de asielprocedure en er bij een herhaalde asielaanvraag nieuwe gegevens zijn, wordt het dossier overgemaakt aan het CGVS voor beslissing. In afwachting wordt betrokkene in het bezit gesteld van een attest van immatriculatie.

Zo de aanvraag definitief wordt geweigerd, wordt de betrokkene in het bezit gesteld van een bijlage 13 quinques (bevel om het grondgebied te verlaten).

I.2. Vasthoudingen

Het aantal situaties waarbij de minister of de DVZ een asielzoeker kan opsluiten is fors gestegen.

Het nieuwe art. 47/6, 1bis, gecombineerd met art. 52/3 § 2 vermeldt 15 nieuwe gevallen waarin asielzoekers op het moment van de indiening van hun asielaanvraag een bevel om het grondgebied te verlaten ontvangen en kunnen worden opgesloten. Vrij revolutionair hieraan is dat het gaat om mensen die een asielaanvraag hebben ingediend en die onmiddellijk worden vastgehouden vooraleer ze een negatieve beslissing hebben gekregen van het CGVS.

Ook nieuw is de mogelijkheid, voorzien in artikel 51/5 § 1 van de wet, om asielzoekers onder bepaalde voorwaarden vast te houden tijdens het onderzoek tot vaststelling van de Staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek, dus nog voor er een akkoord is tot terug- of overname.

Ten slotte kan, in toepassing van art. 74/6 § 1, de vreemdeling aan wie de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus geweigerd werd door de CGVS krachtens artikel 52 in een welbepaalde plaats vastgehouden worden, in afwachting van de verwijdering van het grondgebied, indien de beslissing bedoeld in artikel 52 uitvoerbaar wordt.

I.3. Het injunctierecht tegenover de CGVS

De Minister kan de asielprocedure nog enigszins sturen, weliswaar niet inhoudelijk, maar wel met betrekking tot de prioriteit van de behandeling.

De wet bepaalt dat overeenkomstig art. 52/2 § 2, 3° de minister de CGVS kan verzoeken om een dossier prioritair te behandelen en een beslissing in maximum 15 dagen te nemen.

I.4. Intrekking van de status van vluchteling of subsidiaire bescherming

Naast het injunctierecht heeft de minister ook nog het recht om de intrekking van de eerder toegekende status te laten onderzoeken.

Het nieuwe artikel 49 § 2 eerste lid stipuleert dat tijdens de eerste 10 jaar van verblijf, vanaf de datum van indiening van de asielaanvraag, de minister of zijn gemachtigde ten allen tijde kan vragen de vluchtelingenstatus in te trekken, indien de erkenning werd toegekend op grond van feiten die de betrokkene verkeerd heeft weergegeven of achtergehouden, of van valse verklaringen, of van valse of vervalste documenten, die doorslaggevend zijn geweest voor de erkenning. De CGVS moet dan binnen 60 dagen een beslissing nemen.

Voor de subsidiaire bescherming mag de minister of zijn gemachtigde, in toepassing van artikel 49/2 § 4, gedurende het verblijf van beperkte duur aan de CGVS vragen om de subsidiaire bescherming in te trekken of op te heffen, in toepassing van artikel 57/6, eerste lid, 4° of 6°, en tijdens de eerste 10 jaar overeenkomstig artikel 57/6, eerste lid, 7°.

I.5. Besluit

In essentie blijft het onderzoek van de asielaanvragen ongewijzigd. Elk dossier zal individueel en minutieus onderzocht worden. Niettegenstaande de centrale rol van het CGVS wordt versterkt, blijft de DVZ zeker nog een belangrijke rol in de procedure spelen. Het mogelijke succes van de nieuwe asielprocedure hangt af van vele factoren en van alle instanties die erbij betrokken zijn. Het heeft geen zin dat sommige instanties snel en efficiënt werken, indien andere instanties op hun niveau niet in staat zijn om de dossiers snel weg te werken. De Directie Asiel binnen de DVZ zal naar best vermogen zijn missie hierin trachten te volbrengen.

II. Overzicht van de verschillende cellen van de Directie Asiel

II.1. Cel Registratie en Administratie

II.1.1. Bevoegdheden

De workflow van de tweetalige cel Registratie en Administratie van de Directie Asiel is onder te verdelen in twee grote activiteiten, namelijk de inschrijving van de nieuwe asielzoekers en de opvolging van de dossiers tijdens en na de asielprocedure.

De inschrijving van nieuwe asielzoekers.

Dit bestaat uit : het opnemen van de identiteitsgegevens van de asielzoeker, foto nemen, opzoeken doen in het Rijksregister om te weten of iemand al gekend is bij de DVZ, de aanmaak van een nationaal nummer in het wachtregister (= de collecte) en de opmaak van de bijlage 26.

Opvolging van de dossiers tijdens en na de asielprocedure :

- Instructies geven aan de gemeenten voor het afleveren van documenten aan de asielzoekers : bijlage 13 quinquies + bijlage 35 na de beslissing van het CGVS maar nog in schorsend beroep bij de RVV, enkel een bijlage 13 quinquies na de definitieve beslissing van de RVV;
- Collecte in het wachtregister van in België geboren kinderen van (ex)-asielzoekers;
- Het doorvoeren van wijzigingen van identiteitsgegevens, geboortedata, burgerlijke stand, ... in het wachtregister, in geval van vergissingen bij de inschrijving door DVZ, of na het voorleggen van bepaalde documenten;
- Opmaken en opsturen van duplicaten van door de DVZ aangemaakte verblijfsdocumenten, in geval van verlies of diefstal;
- FOD Volksgezondheid verwittigen na betekening van het bevel;
- Instructies geven aan de gemeenten voor het afleveren van een A-kaart na de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus door CGVS of RVV;
- Onderzoeken van de aanvragen tot verlenging van ' A-kaarten die werden afgeleverd in het kader van de subsidiaire bescherming;
- Opmaken van reizigerslijsten voor schoolreizen binnen de Europese Unie van kinderen die niet de Belgische nationaliteit hebben;
- Beantwoorden van telefoons, mails en faxen komende van de gemeentebesturen, OCMW's, advocaten, asielzoekers zelf, met de wijziging van de asielprocedure op 01/06/2007 maakt dit een zeer groot deel uit van het takenpakket, omdat er veel onduidelijkheid bestaat.

II.1.2. Cijfergegevens voor het jaar 2011

Aantal asielaanvragen in 2011 per maand in WTC II

Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal
1.690	1.787	2.088	1.860	1.886	1.812	1.841	2.048	2.399	2.504	2.217	2.349	24.481

Belangrijkste nationaliteiten

Afghanistan	Guinea	Irak	Rusland	Kosovo	Servië	Congo DR	Pakistan	Macedonië	Albanië
2.715	2.080	1.762	1.605	1.432	1.100	931	923	816	791

Het aantal asielaanvragen in het WTC II steeg met 5.314 of + 27,72 %.

Belangrijkste stijgers :

Afghanistan + 1.336, Guinea + 714, Albanië + 595, Pakistan + 592, Bangladesh + 350, Congo DR + 227, Nepal + 201, Kameroen + 189, Somalië + 172 en Syrië + 156.

Belangrijkste dalers :

Kosovo - 408, Armenië - 307, Macedonië - 262 en Servië - 124.

Aantal meervoudige aanvragen in 2011 per maand

Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal
301	355	382	343	438	468	449	401	459	498	450	605	5.149

Belangrijkste nationaliteiten

Rusland	Kosovo	Guinea	Afghanistan	Servië	Armenië	Irak	Macedonië	Rusland	Syrië
569	469	421	369	302	290	204	178	152	144

Het aantal meervoudige aanvragen steeg met 1.740 of + 51,04 %.

Belangrijkste stijgers :

Guinea + 286, Armenië + 248, Kosovo + 208, Rusland + 184, Servië + 151, Rwanda + 135 en Macedonië + 76.

Belangrijkste dalers :

Afghanistan - 143, Irak - 105 en Iran - 43.

II.2. Cel Interviews en Beslissingen

II.2.1. Bevoegdheden

De belangrijkste bevoegdheden van de cel Interviews en Beslissingen zijn :

- Het afnemen van het gehoor DVZ;
- Eventueel helpen invullen van de vragenlijst CGVS;
- Het nemen van beslissingen betreffende de meervoudige asielaanvragen;
- Vasthoudingen van asielzoekers;
- Dossiers overmaken aan het CGVS voor beslissing;

- Procedure niet-begeleide minderjarigen.

II.2.2. Cijfergegevens voor het jaar 2011

Aantal uitgevoerde interviews in 2011 per maand

Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal
1.640	1.882	2.504	2.061	2.276	1.706	1.454	1.752	1.769	2.072	1.911	1.788	22.815

Aantal getroffen beslissingen in 2011 per maand

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal
C.G.V.S.	1.413	1.550	2.127	1.736	1.930	1.400	1.151	1.434	1.435	1.675	1.388	1.480	18.719
13 quater	65	106	171	168	301	168	129	184	141	155	149	198	1.935
Zonder voorwerp	118	70	154	293	171	100	63	102	169	98	137	109	1.584
Totaal	1.596	1.726	2.452	2.197	2.402	1.668	1.343	1.720	1.745	1.928	1.674	1.787	22.238

Vasthoudingen

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal
13 quater	7	9	7	10	17	13	3	7	2	14	7	3	99
39 bis	4	1	0	1	0	1	8	4	3	2	0	1	25
39 ter	37	37	43	30	56	36	13	31	37	31	22	12	385
Totaal	48	47	50	41	73	50	24	42	42	47	29	16	509

Het aantal uitgevoerde interviews in 2011 steeg met 5.222.

Het aantal overgemaakte dossiers aan het CGVS steeg met 4.889.

Het aantal 13 quater steeg met 574.

Het aantal opsluitingen met een 13 quater steeg met 48.

Het aantal opsluitingen met een 39 bis steeg met 1.

Het aantal opsluitingen met een 39 ter verminderde met 19.

II.3. Cel Dublin

II.3.1. Bevoegdheden

De cel Dublin houdt zich voornamelijk bezig met de toepassing van het Dublin-reglement :

- Behandeling van overname- of terugnameverzoeken gesteld door andere Dublin-lidstaten;
- Overname- en terugnameverzoeken richten aan andere Dublin-lidstaten;
- Vasthoudingen – transfers;

- Opmaken bijlagen 26 quater;
- Opmaken laissez-passers;
- Statistieken bijhouden voor Eurostat.

II.3.2. Cijfergegevens voor het jaar 2011

- Overname / terugnameverzoek "Dublin" **aan België** (Incoming requests) : 1.454;
- Overname / terugnameverzoek "Dublin" aanvaard door België : 907;
- Overname / terugnameverzoek "Dublin" geweigerd door België : 422;
- Overname / terugnameverzoek "Dublin" in afwachting van een beslissing door België : 125;
- Overname / terugnameverzoek "Dublin" **aan een andere Staat** (Outgoing requests) : 2.394;
- Overname / terugnameverzoek "Dublin" aanvaard door een andere Staat : 1.638;
- Overname / terugnameverzoek "Dublin" geweigerd door een andere Staat : 501;
- Overname / terugnameverzoek "Dublin" in afwachting van een beslissing door een andere Staat : 255. (Vaak antwoord een land niet binnen de voorziene termijn. Geen antwoord is gelijk aan een positief antwoord. Deze zitten in dit cijfer vervat).

Het aantal overname / terugnameverzoeken gericht aan België steeg met 120.

Het aantal overname / terugnameverzoeken door België aan een andere Staat verminderde met 482.

Aantal getroffen bijlagen 26 quater in 2011 per maand

Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal
144	146	154	129	219	160	113	104	147	111	140	74	1.641

Vasthoudingen

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal
26 quater	70	75	87	77	117	96	64	57	64	52	72	31	862

Het aantal getroffen bijlagen 26 quater verminderde met 387.

Het aantal Dublin-vasthoudingen verminderde met 108.

II.4. Cel Gesloten centra

II.4.1. Bevoegdheden

De Cel Gesloten centra behandelt de asielaanvragen ingediend in de gesloten centra en in de gevangenissen. Ze houdt zich bezig met de volledige procedure bij de DVZ : inschrijving, verhoren, dossiers overmaken aan het CGVS, meervoudige aanvragen, overname / terugnameverzoek "Dublin", niet-begeleide minderjarigen. Vanaf 1 oktober 2009 worden de asielaanvragen aan de grens behandeld door de grensinspectiedienst.

II.4.2. Cijfergegevens voor het jaar 2011

Aantal aanvragen in de gesloten centra

Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal
20	29	23	20	21	16	22	24	33	22	32	24	286

Beslissingen

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal
C.G.V.S.	19	8	15	16	11	8	10	11	19	21	14	16	168
13 quater	5	9	4	5	8	7	7	3	7	2	10	6	73
26 quater	2	4	5	3	5	3	5	5	5	3	4	6	50
Afstand	2	3	1	1	3	0	0	2	0	0	1	0	13
Totaal	28	24	25	25	27	18	22	21	31	26	29	28	304

Het aantal aanvragen in de gesloten centra verminderde met 18.

II.5. Cel Printrak

II.5.1. Bevoegdheden

De Dienst Printrak werd opgericht in 1993 en had als doel het vermijden van meervoudige asielaanvragen door het afnemen en vergelijken van vingerafdrukken. Geleidelijk aan werd het takenpakket uitgebreid en werden eveneens vingerafdrukken voor politiediensten, in het kader van identificatie, genomen. Ook de Centra voor illegalen bleken al gauw een belangrijke leverancier van vingerafdrukken.

In januari 2003 werd Eurodac opgestart. Deze Europese databank voor vingerafdrukken van asielzoekers dient als technisch hulpmiddel bij het uitvoeren van de Dublin-akkoorden. De Dienst Printrak is het enige Belgische toegangspunt tot deze databank.

In 2007 werden de eerste stappen gezet om een bijkomende databank aan het vingerafdruksysteem toe te voegen, namelijk de databank "Illegalen". Deze databank werd in gebruik genomen op 1 januari 2008.

II.5.2. Cijfergegevens voor het jaar 2011

Aantal gemaakte sets vingerafdrukken voor asielzoekers : 22.278 (+ 1.922).

Aantal sets vingerafdrukken, nagezien voor identificatie voor politie : 23.132 (+ 9.907).

Aantal hits Eurodac : 3.903 (+ 523) (17,5 % van de asielaanvragen).

II.6. Cel Veiligheid

De Cel Veiligheid houdt toezicht aan de ingang en in de wachtzaal. Zij zorgt ervoor dat de veiligheid binnen de Directie Asiel verzekerd wordt. Ze helpt bovendien tijdens het binnenlaten van de asielzoekers 's morgens en 's middags, controleren de bagage en fouilleren. Ze houdt ook toezicht tijdens de betekening van documenten aan de asielzoekers en tijdens de vasthoudingen.

HOOFDSTUK VIII

VREEMDELINGENRECHT : GESCHILLEN EN STUDIEBUREAU

I. Geschillen

I.1. Inleiding

Het Bureau Geschillen werd in de loop van het jaar 2007 ondergebracht bij de Directie Opvolging en Ondersteuning. Het Bureau is, enerzijds, verantwoordelijk voor de opvolging en de coördinatie van de gerechtelijke procedures en, anderzijds, voor het verstrekken van juridische adviezen, die de uitvoeringsbureaus in staat stellen om de reglementering en de beslissingen van de verschillende rechtbanken te respecteren.

Zo verzekert het bureau de opvolging van de procedures die betrekking hebben op individuele administratieve handelingen en de procedures die betrekking hebben op reglementaire bepalingen voor de nationale en internationale gewone en administratieve rechtbanken.

Bovendien vertegenwoordigen de ambtenaren van het bureau de Minister of de Staatssecretaris bij bepaalde instanties, zoals de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen of de onderzoeksrechtbanken. De rest van de geschillen wordt samen met de advocaten die de opdrachtnemers van de openbare aanbesteding zijn beheerd.

I.2. Taken

De eerste taak van het Bureau is het opvolgen en coördineren van de gerechtelijke procedures. Het Bureau bestudeert het dossier in kwestie, stelt de procedureakten op, of vertrouwt de verdediging toe aan een advocaat, en verifieert in dit geval de akten die door zijn raadgevers worden opgesteld. Wat de procedures voor de Raadkamer en de Kamer van Inbeschuldigingstelling betreft, stelt een ambtenaar, indien hij niet voor de Minister of de Staatssecretaris verschijnt, een verslag voor het Openbaar Ministerie op waarin een antwoord wordt gegeven op de door de verzoeken ingeroepen middelen.

Een tweede taak van het bureau bestaat uit het verlenen van steun aan de diensten, om te verzekeren dat de beslissingen in overeenstemming zijn met de jurisprudentie.

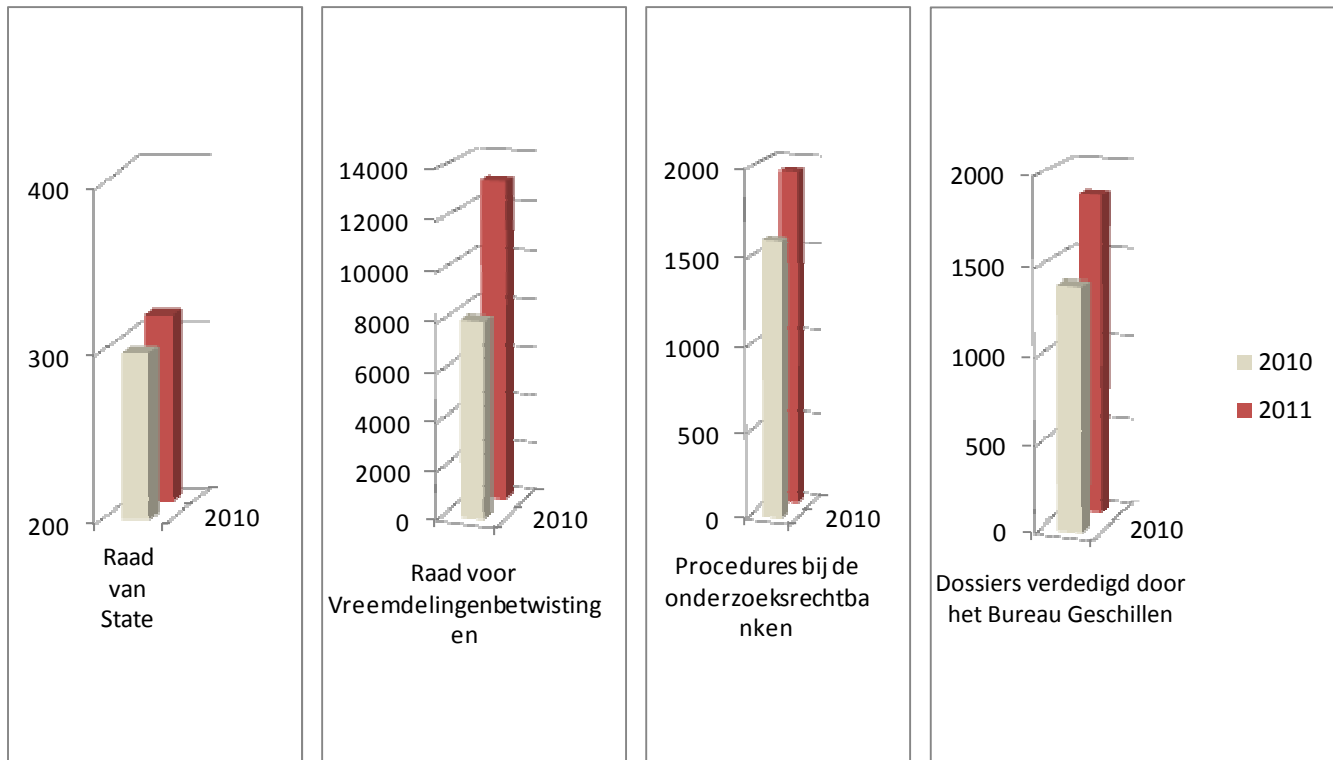
Een derde belangrijke taak bestaat uit het verstrekken van adviezen. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen interne en externe adviezen. Het Bureau Geschillen geeft de noodzakelijke (interne) juridische feedback aan de uitvoeringsbureaus en de hiërarchie, zodat de juridische problemen kunnen worden gedetecteerd en er een oplossing voor deze problemen kan worden gevonden. Het Bureau geschillen wordt ook vaak geconfronteerd met externe vragen, met name van magistraten, OCMW's, gemeentebesturen, arbeidsauditeurs, advocaten en andere directies. In dit geval speelt het Bureau een informatieve rol.

Ten slotte is er een vierde taak, die bestaat uit het verzamelen en het analyseren van de jurisprudentie, om de evoluties en de oriëntaties eruit te halen. Het Bureau informeert ook onmiddellijk over de reglementaire wijzigingen die een impact hebben op de toegang, het verblijf en de verwijdering van vreemdelingen.

Door zich van deze verschillende taken te kwijten probeert het Bureau Geschillen een zo goed mogelijke verdediging van de betwiste beslissingen te verzekeren en erover te waken dat de beslissingen van de DVZ in overeenstemming met de geldende wetgeving, en de interpretatie van deze wetgeving door de rechtbanken, genomen worden.

I.3. Statistieken van het Bureau Geschillen betreffende het jaar 2011

	Fransstalig bureau	Nederlandstalig bureau
Procedures bij de administratieve rechtbanken		
<i>Raad van State</i>		
Administratieve cassaties	109	202
<i>Raad voor Vreemdelingenbetwistingen</i>		
Annulatieprocedure	2.834	2.403
Opschortende annulatieprocedure	836	552
Opschortings- en annulatieprocedure	3.275	2.014
Opschortende opschortings- en annulatieprocedure	255	207
Uiterst dringende procedure	141	191
Opschortende uiterst dringende procedure	150	230
<i>Totaal</i>	7.491	5.597
Dossiers verdedigd door het Bureau Geschillen	1.201 (16 %)	640 (11,4 %)
Procedures bij de gewone rechtbanken		
Procedures in kort geding en ten gronde	57	48
Procedures bij de onderzoeksrechtbanken	1.090	848
Speciale procedures (administratieve geldboete, dagvaarding in gedwongen tussenkomst,...)	27	/
Grondwettelijk Hof	9	2
Internationale rechtbank		
Europees Hof voor de Rechten van de Mens	5	/
Totaal aantal onderzochte procedures	8.788	6.697

II. Studiebureau

II.1. Inleiding

Het Studiebureau maakt sinds oktober 2010 deel uit van de Directie Opvolging en Ondersteuning. Het Studiebureau werkt de wetgevende en reglementaire teksten met betrekking tot de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen uit. Deze dienst levert juridische steun aan de uitvoeringsdiensten, aan de politieke en strategische verantwoordelijken en de externe partners van de DVZ, zodat ze over correcte informatie beschikken.

Het Studiebureau houdt zich ook bezig met de opvolging van de prejudiciële zaken met betrekking tot het asiel, de migratie en het vrij verkeer die bij het Hof van Justitie van de Europese Unie aangespannen worden, evenals met de opvolging van de arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

II.2. Taken van het Studiebureau

II.2.1. Opvolging van de prejudiciële zaken met betrekking tot het asiel, de migratie en het personenverkeer

Wat het Hof van Justitie van de Europese Unie betreft werd een stijging van het aantal prejudiciële verwijzingen vastgesteld. Deze stijging is het gevolg van de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009 (voortaan kunnen alle rechtbanken, en niet meer enkel de rechtbanken die in laatste aanleg beslissen, prejudiciële vragen stellen). De meeste vragen worden gesteld over de richtlijn 2004/38/EG (24 prejudiciële vragen), gevolgd

door de richtlijn 2004/83/EG (8 vragen). Het gaat ook steeds vaker om de richtlijn 2008/115/EG (6 zaken, en verschillende andere geschrapte zaken) en de verordening nr. 343/2003 (6 zaken). In 2011 is het Studiebureau in 7 zaken tussenbeide gekomen. Uit de analyse van deze beroepen blijkt dat er bij de formulering van de prejudiciële vragen steeds vaker een beroep wordt gedaan op het Handvest van de Grondrechten.

II.2.2. Wijzigingen van de wetgeving en de reglementering die in 2011 uitgevoerd of uitgewerkt werden

Verskillende ontwerpen werden uitgewerkt. Sommige ontwerpen werden tot een goed einde gebracht, aan andere wordt nog gewerkt.

Wat de economische migratie betreft : in samenwerking met de FOD Werkgelegenheid en de bevoegde regionale overheden, de ontwerp teksten die betrekking hebben op de omzetting van de richtlijn 2009/50/EG van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan ("blue card"). Het wetsontwerp dat de "blue card"-richtlijn omzet in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen zal in 2012 aan het Parlement worden voorgelegd.

Wat de gezinshereniging betreft : het ontwerp van uitvoeringsbesluit van de wet van 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980. Het koninklijk besluit van 12 september 2011 tot wijziging van de koninklijke besluiten van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, van 17 mei 2007 tot vaststelling van de uitvoeringsmodaliteiten van de wet van 15 september 2006 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van 7 mei 2008 tot vaststelling van bepaalde uitvoeringsmodaliteiten van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen werd op 10 oktober 2011 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Dit koninklijk besluit is op de dag van zijn publicatie van kracht geworden.

Wat de buitenlandse studenten betreft, moet herinnerd worden aan het feit dat de Belgische wetgeving in overeenstemming is met de richtlijn 2004/114/EG betreffende de voorwaarden voor de toelating van onderdanen van derde landen met het oog op studie, scholierenuitwisseling, onbezoldigde opleiding of vrijwilligerswerk. Er wordt echter gewerkt aan een voorontwerp van wet dat erop gericht is om bepaalde bepalingen die voorzien worden in de richtlijn 2004/114/EG om te zetten.

Wat de verwijdering van de onderdanen van derde landen betreft werd het wetsontwerp dat de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven in het Belgisch recht omzet op 24 november 2011 goedgekeurd door de Senaat. De Senaat heeft deze tekst niet geëvoceerd. De koning heeft deze wet op 19 januari 2012 bekrachtigd. Deze wet zal binnenkort in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd worden. Twee ontwerpen van koninklijke uitvoeringsbesluiten met betrekking tot de alternatieve maatregelen voor de vasthouding en de controle van de uitvoering van de gedwongen verwijdering worden voor goedkeuring aan de Minister van Begroting voorgelegd.

Het voorontwerp van wet dat de omzetting van de richtlijn 2009/52 van 18 juni 2009 in het Belgisch recht finaliseert en dat sancties en maatregelen voorziet voor de werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen zal binnenkort aan de Ministerraad voorgelegd worden.

Een wetsontwerp dat de oprichting van vrijwillige terugkeercentra, die door de DVZ beheerd worden, voorziet werd op 24 november 2011 in de Kamer ingediend.

Wat de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft : het koninklijk besluit van 7 november 2011 tot uitvoering van de wet van 12 september 2011, dat voor de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen specifieke bepalingen inzake het verblijf invoegt, en de omzendbrief van 14 november 2011. Deze uitvoeringsmaatregelen zijn de gegevens die de aanvraag voor een machtiging tot verblijf moet bevatten, de regels van het verhoor, het model van de documenten die in het kader van de huidige procedure worden afgegeven en de stappen die ondernomen worden om de identiteit van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling vast te stellen. De omzendbrief van 14 november 2011 heft de omzendbrief van 15 september 2005 betreffende het verblijf van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen op.

Wat het asiel betreft, heeft het Parlement een wetsontwerp goedgekeurd dat, in overeenstemming met de richtlijn 2005/85/EG, het principe van een lijst van veilige landen invoert, om asielaanvragen die duidelijk ongegrond zijn sneller te behandelen. Deze wet werd bekrachtigd en afgekondigd op 19 januari 2012. Er wordt gewerkt aan een hervorming van de asielprocedure.

II.2.3. Secretariaat van het Studiebureau

In de loop der jaren heeft het secretariaat van het Studiebureau zich gespecialiseerd in het verzamelen en analyseren van de strategische statistieken om het vreemdelingenbeleid te ondersteunen. Deze gegevens, die betrekking hebben op de asielzoekers (al dan niet begeleide minderjarigen, volwassenen, ingediend aan de grenzen of op het grondgebied,...) moeten vollediger en betrouwbaarder zijn, omdat ze het voorwerp uitmaken van talrijke aanvragen door internationale instanties zoals het HCV, het Comité voor de Rechten van het Kind, Eurostat, de IOM, de Europese Commissie, in het kader van het Stockholmprogramma, enz.

HOOFDSTUK IX

INTERNATIONALE RELATIES

I. Bureau internationale betrekkingen

I.1. Bevoegdheden en kader

Het Bureau internationale betrekkingen is belast met de vertegenwoordiging van de DVZ bij multilaterale internationale vergaderingen die plaatsvinden in het kader van de BENELUX, de Raad van de Europese Unie, de Europese Commissie, de Raad van Europa en andere internationale fora.

In samenwerking met het Studiebureau en de betrokken uitvoeringsbureaus worden de voorstellen onderzocht die op deze internationale fora worden ingediend. Er worden Belgische standpunten gecoördineerd met de hiërarchie en de betrokken externe diensten en deze standpunten worden op de internationale fora verdedigd. De internationale dossiers worden verder opgevolgd, de Staatssecretaris en de Minister worden bijgestaan met technisch en juridisch advies. De bureaus worden op de hoogte gehouden van de evolutie van de dossiers en de genomen beslissingen. Het Bureau internationale betrekkingen verleent ook bijstand wanneer bindende beslissingen in werking treden.

Het leeuwendeel van het werk van het Bureau internationale betrekkingen speelt zich af in de **Raad van de Europese Unie**. De ambtenaren van het Bureau internationale betrekkingen nemen, meestal met de steun van experts van de betrokken uitvoeringsbureaus, deel aan thematische werkgroepvergaderingen (grenzen, visa, verwijdering, enz.) van de Justitie-Binnenlandse Zaken-pijler (JBZ), waar voorstellen voor nieuwe Europese regelgeving op een technisch niveau worden geanalyseerd en waar over deze voorstellen wordt onderhandeld. Om de meer strategisch/politieke knopen in deze dossiers door te hakken werd het "Strategic Committee on Immigration, Frontiers and Asylum" (SCIFA), een comité dat de thematische werkgroepen overkoepelt en aanstuurt, in het leven geroepen. Ook in dit comité wordt de DVZ vertegenwoordigd door het Bureau internationale betrekkingen. De kwesties die niet op SCIFA-niveau kunnen worden beslecht stromen door naar het nog hogere niveau van de ambassadeurs (Coreper). Elke tekst moet uiteindelijk worden goedgekeurd door de Raad van Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken van de Europese Unie. Deze goedkeuring gebeurt enkel formeel (zonder discussie) indien op Coreper-niveau al een akkoord werd bereikt.

Het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie werd tijdens het eerste half jaar van 2011 waargenomen door Hongarije en tijdens de tweede helft door Polen.

I.2. Werkingsgebieden

I.2.1. Grenzen

Samen met de Grensinspectiedienst en de Federale Politie neemt het Bureau internationale betrekkingen actief deel aan de vergaderingen van de werkgroep Grenzen in de Raad van de Europese Unie en aan vergaderingen bij de Europese Commissie over dit onderwerp. Deze groep houdt zich bezig met de nieuwe voorstellen, de praktische punten, de casestudies en alle vragen die kunnen worden gesteld, om een geharmoniseerde tenuitvoerlegging van het grensbeleid door de Lidstaten mogelijk te maken. De werkgroep Grenzen volgt eveneens de activiteiten van het Frontex-agentschap, dat instaat voor het beheer van operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de Schengenruimte.

Deze samenwerking tussen de drie diensten maakt het mogelijk om ervoor te zorgen dat de Belgische standpunten werkelijk coherent zijn, maar ook om te komen tot een grotere coherentie tussen de wettelijke of administratieve voorschriften en de praktische uitvoering aan de grens. Dit biedt de DVZ ook de mogelijkheid om een globaal zicht te hebben op de aanpak door de andere partners.

De wijziging van de Frontex-Verordening, die in 2010 werd ingezet en een belangrijk deel van het werk onder het Belgisch voorzitterschap inpalmdede, werd afgerond in de eerste helft van 2011. Met deze wijziging beschikt Frontex, zoals gevraagd door de Lidstaten, over een sterker mandaat. Dat vertaalt zich onder andere in de mogelijkheid om eigen technische uitrusting aan te kopen, te kunnen beschikken over gekwalificeerde grenswachten die door de Lidstaten gedetacheerd worden, en in een verbeterde risicoanalysecapaciteit. Daarnaast wordt de aandacht voor de grondrechten binnen het agentschap voortaan mede verzekerd door de creatie van een post voor een gespecialiseerde toezichhouder, en een forum inzake grondrechten waarin andere agentschappen, internationale organisaties en NGO's een plaats krijgen.

Verder werd onder het Pools voorzitterschap een voorstel behandeld en goedgekeurd om het regime van "klein grensverkeer", dat toelaat de grens vlotter over te steken in de regio die onmiddellijk grenst aan de buurlanden van de EU, uit te breiden tot de ganse regio Kaliningrad. Deze Russische exclave, volledig omringd door Schengen, kon voordien immers slechts voor de helft gebruik maken van de soepele regeling.

In de lente lanceerde de Europese Commissie nog een voorstel om de Schengengrenscodes te wijzigen. Deze wijziging is van technische aard en wil aantal problemen die werden vastgesteld in de eerste vijf jaar dat de Schengengrenscodes van toepassing was verhelpen. Het gaat dan bijvoorbeeld om een duidelijke berekeningswijze van het toegelaten verblijf in Schengen, bijkomende training voor grenswachten of afwijkingen voor hulpdiensten, zodat deze gemakkelijker de grens over kunnen. De discussies over deze aanpassing lopen voort in 2011.

Tenslotte neemt het land dat in de voorzittersstoel zit, tegelijk het voorzitterschap waar van het netwerk van immigratieverbindingssambtenaren (ILO-netwerk, naar de Engelse afkorting). Concreet zal elk voorzitterschap de klemtoon leggen op de samenwerking onder ILO's in een bepaald land of regio. Hiervan wordt een rapport opgesteld, dat vroeg in het volgende voorzitterschap wordt voorgesteld. Dat wil zeggen dat zowel België als Hongarije in 2010 hun rapporten hebben uitgebracht; België legde de klemtoon op Turkije, terwijl Hongarije zich richtte op Egypte. Deze rapporten bieden voor alle Lidstaten een waardevolle bron van informatie op het vlak van immigratie over het desbetreffende derde land.

I.2.2. Visa

Samen met vertegenwoordigers van de Directie Visa van Buitenlandse Zaken heeft het Bureau internationale betrekkingen deelgenomen aan de activiteiten van de werkgroep visa van de Raad van de Europese Unie en de Benelux.

Bij de Europese Unie hebben de activiteiten in verband met het uitwerken en versterken van een gemeenschappelijk beleid inzake visa en de integratie van het Schengenacquis zich verder ontwikkeld.

Zo werden in de loop van 2011 de besprekingen afgerond over de werkwijze om een exhaustieve lijst op te stellen van de **reisdocumenten** voor onderdanen van derde landen en de procedure voor eventuele erkenning van deze documenten, met het oog op grensoverschrijding en mogelijkheid om er een visum in aan te brengen. De oude, intergouvernementele Schengenprocedure hieromtrent vertoonde immers talrijke problemen, waardoor het niet altijd duidelijk was welke Lidstaten welke reisdocumenten erkennen. Het besluit 1105/2011/EU van 25 oktober 2011 streeft ernaar deze problemen te verhelpen: het blijft weliswaar zuiver nationale bevoegdheid om reisdocumenten wel of niet te erkennen, maar binnen een termijn van drie maanden dienen de Lidstaten een beslissing te nemen, gebrek aan beslissing wordt beschouwd als een erkenning.

Voorts heeft de Commissie in mei 2011 een voorstel uitgebracht tot **wijziging van de verordening 539/2001**, die vaststelt welke onderdanen van derde landen vrijgesteld zijn van visum voor een kort verblijf en welke visumplichtig zijn. Behalve enkele beperkte versterkingen van het gemeenschappelijk visumbeleid (bv. afschaffing van mogelijke nationale uitzonderingen voor vliegtuig- en scheepsbemanningen) bevat het voorstel ook een vereenvoudigde procedure om, in geval van toestroom van illegale migratie, de visumvrijstelling van het betrokken derde land tijdelijk te schorsen. Dit voorstel van "schorsingsmechanisme" is een rechtstreeks gevolg van de asieltoestroom in een zestal Lidstaten, waaronder België, na de vrijstelling van de westelijke Balkanlanden (Servië, Montenegro en voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië eind 2009; Bosnië-Herzegovina en Albanië eind 2010).

Op de JBZ-Raad in december 2011 werd ondertussen overeenstemming bereikt over de krachtlijnen van dit schorsingsmechanisme, maar dit dient in 2012 nog verder besproken te worden met het Europees Parlement.

Met name dit Parlement wenst bij deze gelegenheid bovendien het huidige mechanisme om schendingen van de wederkerigheid door derde landen doeltreffender te maken, dit vindt in de Raad vooral steun bij de Lidstaten die getroffen zijn door dergelijke schendingen (Tsjechië op kop, dat sinds 2009 visumplichtig is voor Canada).

In 2011 werden voorts de visumdialogen verder gezet met Rusland, Oekraïne en Moldavië, met het oog op een eventuele toekomstige visumvrijstelling. Parallel werden de reeds bestaande **EU-visumversoepelingsovereenkomsten** met deze drie landen heronderhandeld, ten einde bijkomende voordelen (bv. inzake visa voor meerdere binnenkomsten) toe te kennen in afwachting van de volledige visumvrijstelling. De Raad heeft de hiertoe vereiste onderhandelingsmandaten verleend aan de Commissie in april 2011. De onderhandelingen zijn inmiddels afgerond, de formele ondertekening en sluiting van de drie nieuwe versoepelingsovereenkomsten zal plaatsvinden begin 2012. De Raad heeft bovendien mandaten toegekend aan de Commissie om een visumversoepelingsovereenkomst te onderhandelen met Belarus (februari 2011) en Armenië en Azerbeidzjan (december 2011).

Na herhaaldelijk uitstel wegens technische problemen is op 11 oktober 2011 het Visuminformatiesysteem (**VIS**) van start gegaan, te beginnen met de consulaten in Noord-Afrika (Algerije, Egypte, Libië, Mauritanië, Marokko, Tunesië). In 2012 zal het VIS tot het Nabije Oosten en het Midden-Oosten uitgebreid worden. Er wordt een termijn van 2 jaar voorzien om te komen tot een volledige dekking van de consulaire posten van de Lidstaten over de hele wereld. Het VIS is een geweldig instrument van het Europees visumbeleid, maar het maakt ook een gemakkelijkere bestrijding van de fraude mogelijk. Sinds de lancering in Noord-Afrika werden 468 gevallen van visumshopping, die geleid hebben tot een weigering om een visum af te geven, geïdentificeerd en in het VIS geregistreerd.

Tot slot werden in het visumcomité een wijziging van het visumhandboek goedgekeurd, met enkele aanvullingen en verbeteringen die noodzakelijk bleken na een jaar toepassing van de visumcode en visumhandboek. In ditzelfde comité werden bovendien de geharmoniseerde lijsten van over te maken documenten bij een visumaanvraag goedgekeurd, voor de consulaten in acht landen (China, Saudi-Arabië, Indonesië, Vietnam, Bosnië en Herzegovina, Sri Lanka, Turkije en Egypte). Overige landen zullen volgen. Deze harmonisatie heeft onder meer als doel visumshoppen tussen de verschillende consulaten ter plekke tegen te gaan.

I.2.3. Toelating – Legale migratie

In overeenstemming met haar actieprogramma inzake de legale immigratie, dat in december 2005 voorgesteld aangenomen werd, heeft de Europese Commissie op 13 juli 2010 twee nieuwe voorstellen van richtlijn, waarvan het onderzoek bij de werkgroep “Migratie-toelating” van de Raad begonnen is, voorgesteld. Het eerste voorstel heeft betrekking op de voorwaarden voor de binnenkomst en het verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op “**seizoenarbeid**”. Het tweede voorstel heeft betrekking op de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een **overplaatsing binnen een onderneming (de zogenaamde ICT-richtlijn)**.

Parallel daarmee werden de discussies over de gecombineerde vergunning (“Single Permit”) tijdens deze periode voortgezet, wat tot de goedkeuring door het Europees Parlement op 13 december 2011 geleid heeft. In oktober 2011 heeft de Commissie haar groenboek inzake de gezinshereniging voorgesteld.

Perspectieven 2012 : de discussies die reeds gevoerd worden zullen in de loop van het hele jaar 2012 voortgezet worden. De twee teksten over de ICT'ers en de seizoenarbeiders zullen waarschijnlijk snel op het bord van de Raad belanden, zodat de noodzakelijke arbitrages kunnen worden uitgevoerd. De Lidstaten zullen hun commentaar op het groenboek “gezinshereniging” voor maart 2012 moeten doorgeven. Vervolgens zou de Commissie, in functie van de resultaten van het groenboek, een voorstel tot wijziging van de richtlijn 86/2003 inzake de gezinshereniging kunnen indienen.

Voorstel voor een richtlijn betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op seizoenarbeid

Dit voorstel is erop gericht om toegangs- en verblijfsvoorwaarden voor de seizoenarbeiders, gebaseerd op gemeenschappelijke definities en criteria, vast te leggen. Het voorstel maakt deel uit van de 5 wetsvoorstellen die voorzien worden door het **actieplan betreffende de legale immigratie**.

De huidige richtlijn legt een **eenvoudigere toelatingsprocedure** voor de seizoenarbeiders vast. Deze procedure is gebaseerd op gemeenschappelijke definities en criteria, met name het **bestaan van een arbeidscontract** of een **bindend werkaanbod** dat het loon specificiert, een geldig reisdocument, een ziektekostenverzekering, huisvesting. De richtlijn **legt een duur vast** voor de seizoenarbeid op het grondgebied van de EU (zes maanden in de loop van eenzelfde jaar), maar voorziet ook een **arbeidskaart voor meerdere seizoenen**

met een geldigheidsduur van drie jaar of een vereenvoudigde procedure voor een hernieuwde binnenkomst voor de volgende seizoenen (dit wil zeggen een ondersteuning voor circulaire migratie). De richtlijn **definieert regels voor de arbeidsvoorwaarden** en voorziet bepalingen betreffende **gelijkheid van behandeling** met onderdanen van de Lidstaten. De richtlijn voorziet een verplichting voor werkgevers om het bewijs te leveren dat de seizoenarbeiders **gedurende hun verblijf over een fatsoenlijke huisvesting zullen beschikken**.

Dit voorstel is erop gericht om een **flexibel systeem** in te voeren dat rekening houdt met de behoeften van de verschillende Lidstaten, en creëert geen **toelatingsrecht: de Lidstaten blijven vrij om te bepalen hoeveel personen ze willen toelaten**.

Tijdens het Hongaars en het Pools voorzitterschap werden de discussies, die door België werden opgestart, voortgezet. Tot op heden werd er echter nog geen enkele overeenkomst bereikt. Er wordt nog steeds gediscussieerd over de problemen die tijdens het Belgisch voorzitterschap geïdentificeerd werden. Het voornaamste probleem dat de discussies een concrete vorm doet aannemen is verbonden met de uitbreiding van het toepassingsgebied van het voorstel van richtlijn tot de verblijven van minder dan drie maanden. Tot nu toe hadden de teksten inzake de legale migratie enkel betrekking op de verblijven van meer dan drie maanden. Deze uitbreiding creëert verschillende problemen op het gebied van de verblijfstitels, de uitbreiding van contracten en de vernieuwing van verblijfstitels. De visumcode, die betrekking heeft op de verblijven van minder dan drie maanden, maakt de vernieuwing van de C-visa in de gevallen waar het hier om gaat niet mogelijk. In deze fase werd er nog geen enkele oplossing geïdentificeerd. Wat de sectoren die door deze richtlijn geïdentificeerd worden betreft blijven de Lidstaten verdeeld tussen een exemplatieve lijst, een volledige lijst of een afwezigheid van lijst van sectoren. Wat de rechten betreft, is er nog geen enkele formele overeenkomst, maar het lijkt erop dat we op weg zijn naar een overeenstemming. Wat de duur van het verblijf betreft hebben Lidstaten een overeenkomst bereikt voor een duur van 5 à 9 maanden, die door de Lidstaat kan worden gekozen, voor elke periode van 12 kalendermaanden. Het blijft echter moeilijk om te voorzien of de discussies in 2012 tot een goed einde zullen kunnen worden gebracht.

Voorstel van een richtlijn betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming

Dit voorstel is erop gericht om toegangs- en verblijfsvoorwaarden voor de personen die binnen eenzelfde onderneming overgeplaatst worden ("Intra Corporate Transferees" ICT), die gebaseerd zijn op gemeenschappelijke definities en criteria, vast te leggen. Het voorstel maakt eveneens deel uit van de 5 wetsvoorstellen die voorzien worden door het **actieplan betreffende de legale immigratie**.

Het voorstel voert een **transparante** en vereenvoudigde **procedure** in voor de toelating van de personen die het voorwerp uitmaken van een overplaatsing binnen een onderneming. Deze procedure is gebaseerd op een **gemeenschappelijke definitie** en geharmoniseerde criteria : de overgeplaatste persoon zou de post van leidinggevende, specialist of afgestudeerde stagiair moeten bekleden en zou gedurende minstens **12 maanden** in dezelfde ondernemingsgroep moeten hebben gewerkt, indien de Lidstaat dit vereist. Aan deze categorie van personen zou een **specifieke verblijfstitel** worden afgegeven die hen zou **machtigen om in verschillende entiteiten** die tot dezelfde transnationale onderneming behoren **te werken**, of zelfs, onder bepaalde voorwaarden, in entiteiten **die in andere Lidstaten gelegen zijn**. Deze vergunning zou hen ook gunstige voorwaarden, met het oog op een **gezinshereniging**, verlenen.

Dit voorstel is erop gericht om een **flexibel systeem** in te voeren dat rekening houdt met de behoeften van de verschillende Lidstaten, en creëert geen **toelatingsrecht** : **de Lidstaten kunnen bepalen hoeveel overgeplaatste personen ze willen toelaten.**

Tijdens het Hongaars en het Pools voorzitterschap werden de discussies, die door België werden opgestart, voortgezet. Tot op heden werd er echter nog geen enkele overeenkomst bereikt. Er wordt nog steeds gediscussieerd over de problemen die tijdens het Belgisch voorzitterschap geïdentificeerd werden. De problemen die verbonden zijn met de definities van de doelgroepen (managers, specialisten en bezoldigde stagiairs) bestaan nog steeds. Twee groepen staan tegenover elkaar: sommige landen, zoals België, wensen nog steeds definities die gebaseerd zijn op die van de GATS, om te vermijden dat aan de onderdanen van derde landen eenzijdig voordeligere voorwaarden toegekend worden, terwijl een tweede groep bredere definities wil, om zo tot een tekst te kunnen komen die aantrekkelijk is voor de Europese Unie. Wat de toelatingsvoorwaarden betreft, wordt er nog steeds heftig gediscussieerd over de opstelling van een lijst van open of gesloten criteria voor de Lidstaten, evenals over de toevoeging van bepaalde verplichtingen op het gebied van de verificatie, zoals de verplichting om de gelijkheid van behandeling of de arbeidsomstandigheden te verifiëren. Voor België blijft de uitsluiting van de mogelijkheid om een test van de arbeidsmarkt uit te voeren een van de grootste problemen. De Commissie heeft steeds gesteld dat het mogelijk was om dit uit te sluiten, terwijl België van mening is dat dit recht moet blijven bestaan voor de Lidstaten. Dit is een zeer moeilijk punt voor België. Ten slotte heeft het mechanisme van de intra-Europese mobiliteit, dat de belangrijkste bijdrage van de tekst vormt, nog steeds niet tot een overeenkomst tussen de Lidstaten geleid.

Het huidige mechanisme berust op een mobiliteit op korte termijn van drie maanden, en waarvoor de tweede Lidstaat enkel betekend zou worden, zonder dat deze Lidstaat over de mogelijkheid zou beschikken om een (positieve of negatieve) beslissing te nemen. Dit principe van betekening wordt door verschillende delegaties, waaronder België, afgewezen. Het mechanisme van mobiliteit op lange termijn zou berusten op een nieuwe aanvraag die in de tweede Lidstaat moet worden ingediend. Het is weinig waarschijnlijk dat de discussies over deze tekst in 2012 tot een goed einde zullen kunnen worden gebracht.

Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende één enkele aanvraagprocedure voor een gecombineerde vergunning voor onderdanen van derde landen om op het grondgebied van een Lidstaat te verblijven en te werken en betreffende een gemeenschappelijk pakket rechten voor werknemers uit derde landen die legaal in een Lidstaat verblijven

Dit voorstel van richtlijn werd in het tweede semester van 2007 ingediend. Aangemoedigd door het succes inzake de "Blue Card" heeft het Franse voorzitterschap het werk versneld. In 2008 zijn de besprekingen naar een hogere versnelling overgeschakeld en de resultaten werden voor finalisatie doorgegeven aan het Tsjechisch voorzitterschap (1ste semester 2009). Omdat het onmogelijk is om een compromis te bereiken was dit dossier echter bij het COREPER geblokkeerd gebleven. Sommige landen willen de richtlijn ruim interpreteren, met een uitbreiding van de voorziene rechten tot alle buitenlandse werknemers, terwijl andere delegaties willen dat de bepalingen van de tekst beperkt worden tot de houders van de gecombineerde vergunning. Dit dossier heeft als gevolg van het standpunt van de juridische dienst van de Raad, die van mening is dat de wettelijke basis van dit voorstel een ruimere interpretatie niet mogelijk maakt, des te meer een vaste vorm aangenomen. Deze interpretatie wordt natuurlijk weerlegd door de Commissie.

Na de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon is het dossier opnieuw op de onderhandelingstafel beland.

Dit voorstel is op twee doelstellingen gericht :

1. Het ontwikkelen van één enkele aanvraagprocedure, met het oog op de afgifte van een gecombineerde vergunning om in een Lidstaat te verblijven en te werken;
2. Het uitwerken van een gemeenschappelijk pakket rechten voor werknemers uit derde landen die legaal in een Lidstaat verblijven.

Het huidige voorstel is van toepassing op de onderdanen van derde landen die willen worden toegelaten tot het grondgebied van een Lidstaat om er te verblijven en te werken, en op de onderdanen van derde landen die reeds op het grondgebied van een Lidstaat verblijven en het recht bekomen hebben om er te werken.

Het voorstel definieert :

- Een gecombineerde verblijfs- en werkvergunning, overeenkomstig de verordening (EG) nr. 1030/2002;
- Eén enkele procedure voor het bekomen van deze vergunning (één enkel loket);
- De rechten die verbonden zijn aan deze vergunning;
- Een geheel van rechten voor alle werknemers uit derde landen die reeds toegelaten zijn tot het grondgebied van een Lidstaat, er wettelijk verblijven en gemachtigd zijn om er te werken, maar die niet van het regime van langdurig ingezetene genieten.

Elke Lidstaat duidt een bevoegde overheid aan die belast is met het ontvangen van de aanvragen en het afgeven van de gecombineerde vergunning. Deze overheid behandelt elke aanvraag en neemt een gemotiveerde beslissing en betreft daar, indien dat nodig is, andere overheden bij, op basis van de voorwaarden die door het nationaal recht bepaald worden. De aangeduide bevoegde overheid betekent de beslissing schriftelijk aan de aanvrager. Indien de aanvraag geweigerd wordt of indien de vergunning niet vernieuwd wordt, kan de aanvrager een beroep indienen bij de rechtbanken.

Na verschillende discussies en “heen en weer”-bewegingen tussen het Europees Parlement en de Raad werd uiteindelijk een overeenkomst bereikt. Het Europees Parlement heeft de tekst op 13 december 2011 goedgekeurd.

I.2.4. Verwijdering

Op het gebied van de verwijdering heeft het BRI, samen met de Directie Verwijdering, verder deelgenomen aan de werkzaamheden in het kader van de Benelux (Bijzondere Commissie Personenverkeer) en de Raad van de Europese Unie (werkgroep Migratie-Verwijdering).

Overname

Benelux

Als gevolg van zijn bevoegdheid, door het Verdrag van 1960 vastgelegd, heeft de Benelux een lange traditie op het gebied van onderhandelingen inzake overname. Sindsdien heeft de Benelux al verscheidene gezamenlijke overeenkomsten afgesloten. De Benelux doet dit nog steeds, en dit ondanks het afsluiten van overnameovereenkomsten op het niveau van de Europese Unie, die steeds belangrijker wordt op dit gebied.

In 2011 werd een terug- en overnameovereenkomst met Kosovo ondertekend. Met, **Kazachstan en Frankrijk** werden de reeds gestarte onderhandelingen verdergezet. Deze onderhandelingen hebben geleid tot ontwerpovereenkomsten die bijna gefinaliseerd zijn en die in 2012 zouden moeten worden ondertekend.

In het kader van de Benelux worden ook **toepassingsprotocollen** die voortvloeien uit de communautaire (Europese) overnameovereenkomsten onderhandeld. De verantwoordelijkheid voor deze protocollen berust bij de Lidstaten, die bilateraal, met het derde land in kwestie, of multilateraal (met verschillende Lidstaten), kunnen handelen. Gezien de reeds bestaande samenwerking in de Benelux op het gebied van de overname wordt er gezamenlijk onderhandeld over protocollen die voor de drie Benelux-staten samen gelden.

In 2011 werden ontwerp-implementatieprotocollen opgesteld en gestuurd aan Georgië en Bosnië-Herzegovina. Met Bosnië-Herzegovina en Oekraïne kon de DVZ ook reeds een onderhandelingsessie houden. De onderhandelingen met deze staten zullen in 2012 schriftelijk worden verdergezet.

Door de andere Benelux-partners werden schriftelijke onderhandelingen verder gezet met: Macedonië, Moldavië en Montenegro.

Europese Unie

Wat de overnameovereenkomsten op niveau van de Europese Unie betreft, werden in 2011 de volgende concrete resultaten geboekt. De Raad heeft het besluit tot sluiting van de overnameovereenkomst (en visumversoepelingsovereenkomst) met **Georgië** goedgekeurd in januari, zodat het in werking kon treden in maart. Voorts heeft de Raad, tegelijk met de mandaten voor visumversoepeling, mandaten voor een readmissieovereenkomst goedgekeurd met **Belarus** in februari en **Armenië en Azerbeidzjan** in december. De Commissie heeft de onderhandelingen met **Kaapverdië** verder gezet. Met **Turkije** werd op zich overeenstemming bereikt over de tekst van het readmissieakkoord, maar Turkije weigert te ondertekenen zolang ze geen perspectief op visumvrijstelling krijgen. De EU hoopt de impasse te kunnen doorbreken door enkele praktische verbeteringen in visumaangelegenheden te verwezenlijken, zoals voorzien in raadsconclusies van februari. In de onderhandelingen met **Marokko, Algerije en China** ten slotte werd weinig tot geen vooruitgang geboekt.

I.2.5. Asiel

Samen met zijn tegenhanger bij het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen vormt het Bureau Internationale Betrekkingen van DVZ de Belgische delegatie in de EU-Raadswerkgroep Asiel.

In 2011 ging in de werkgroep opnieuw het meeste energie naar de onderhandelingen over de wetgevende instrumenten die samen de tweede fase in de totstandkoming van het gemeenschappelijk Europees Asielsysteem uitmaken. Naast het legislatieve aspect werd ook verdere aandacht besteed aan de praktische samenwerking en de intra-Europese solidariteit.

I.2.5.1. Legislatief : tweede fase van het gemeenschappelijk asielsysteem

Zoals voorzien in het programma van Den Haag en het actieplan van de Europese Commissie inzake asiel, wordt momenteel gewerkt aan de tweede fase in de totstandkoming van het Gemeenschappelijk Europees Asielsysteem. Deze tweede fase bestaat uit de herziening van de bestaande richtlijnen en verordeningen, met het oog op meer harmonisatie, meer efficiëntie en een betere bescherming van asielzoekers. Een eerste pakket van drie herzieningsvoorstellen dateert van december 2008, een tweede pakket ligt sinds oktober 2009 op de onderhandelingstafel. Aangezien het Stockholmprogramma de deadline voor het voltooiën van de tweede fase heeft vastgelegd op 2012 komen de onderhandelingen stilaan in een cruciale fase terecht.

EURODAC-verordening : herziening van verordening (EG) nr. 2725/2000 betreffende de instelling van "Eurodac" voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van Verordening (EG) nr. 343/2003 [tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke Lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de Lidstaten wordt ingediend] (december 2008 herziene versie oktober 2010)

EURODAC is een databank voor het registreren en vergelijken van vingerafdrukken van asielzoekers met het oog op de toepassing van de Dublin-regels (mbt. het bepalen van de verantwoordelijke Lidstaat voor het behandelen van het asielverzoek). De voorgestelde wijzigingen zijn eerder technisch van aard en zijn er vooral op gericht om de efficiëntie van het Dublin-systeem te verbeteren en een zorgvuldige, beveiligde omgang met persoonsgegevens verder te waarborgen.

Concreet werden onder meer de volgende wijzigingen voorgesteld : het instellen van duidelijke deadlines voor het toezenden van vingerafdrukken naar de centrale eenheid van Eurodac, het informeren van Lidstaten wanneer gegevens uit het systeem gewist werden, het deblokken van gegevens van erkende vluchtelingen, het in Eurodac registreren van de toepassing van de discretionaire clausules op grond van de Dublin-verordening, aanwijzing van welbepaalde nationale autoriteiten die toegang hebben tot Eurodac-gegevens, enz.

Reeds in 2009 werd over de technische punten in dit voorstel een compromis gevonden in de Raad. Een definitief akkoord kwam er echter niet, omdat de Commissie in september 2009 haar voorstel wijzigde met het oog op het verlenen van de toegang voor politiediensten en Europol tot Eurodac, iets wat de Lidstaten reeds herhaaldelijk gevaagd hadden. Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon diende dit voorstel echter opnieuw aangepast te worden.

In oktober 2010 kwam de Commissie uiteindelijk met een aangepast voorstel. Hierin was echter geen sprake meer van de toegang voor politiediensten tot Eurodac. Daarop weigerde een meerderheid van de Lidstaten om het voorstel verder te bespreken. De Commissie van haar kant gebruikt de Eurodac-verordening als pasmunt om de Lidstaten ertoe te overhalen meer openheid te tonen in de andere asioldossiers. In 2011 lagen de onderhandelingen dan ook de facto stil.

Dublin-verordening : herziening van Verordening (EG) nr. 343/2003 van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke Lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de Lidstaten wordt ingediend (de "Dublinverordening") (december 2008)

De Dublinverordening legt een systeem vast om te bepalen welke Lidstaat verantwoordelijk is voor het behandelen van een asielaanvraag ingediend op het grondgebied van de deelnemende landen. Dit systeem zorgt ervoor dat voor elke asielaanvraag slechts één enkele Lidstaat verantwoordelijk is op die manier wordt de toegang tot de asielprocedure gegarandeerd en wordt tegelijk "asielshoppen" tegengegaan.

Het herzieningsvoorstel heeft als doel de effectiviteit van de bestaande Dublinverordening te verbeteren, maar tevens ook de rechten van personen die internationale bescherming zoeken beter te garanderen. Daartoe wordt de werkingsfeer van de verordening uitgebreid naar personen die om subsidiaire bescherming verzoeken, worden duidelijke deadlines gesteld voor Lidstaten om te reageren op informatieverzoeken van een van de andere Lidstaten, worden maatregelen voorgesteld om de eenheid van familie te garanderen en om niet-begeleide minderjarigen te beschermen.

Tenslotte wordt ook een systeem voorgesteld voor het opheffen van transfers naar Lidstaten onder grote asieldruk, of Lidstaten die het Europese asielaquis niet respecteren.

Voor dit laatste systeem bleek een groot struikelblok voor een meerderheid van de Lidstaten, die vreesden dat een opschortingsmechanisme ten voordele van één Lidstaat vooral een pullfactor zou zijn ten nadele van de overige Lidstaten. Onder Tsjechisch en Zweeds, maar vooral onder Belgisch voorzitterschap werden pogingen gedaan om het dossier te deblokken.

Pas na de Europese Raad van juni 2011 toonde de commissie zich bereid om mee na te denken over een alternatief mechanisme. Onder Pools voorzitterschap werd een principeakkoord gevonden over een systeem ter voorkoming en beheersing van asielcrisissen. Immers, indien de EU en de Lidstaten in de toekomst in staat zouden zijn asielcrisissen en overbelasting van de asielsystemen te voorkomen en te beheersen, zou ook een vraag naar een Dublinopschortingsmechanisme niet meer aan de orde zijn. De concrete uitwerking van dit mechanisme zal onder Deens voorzitterschap vorm moeten krijgen.

Opvangrichtlijn : *herziening van Richtlijn 2003/9/EG van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de Lidstaten (december 2008)*

De Opvangrichtlijn legt minimumnormen vast voor de opvang van asielzoekers in de Lidstaten van de Europese Unie. Het herzieningsvoorstel is erop gericht de grote divergenties die momenteel tussen de opvangsystemen in de verschillende Lidstaten bestaan weg te werken, en de opvangstandaarden in de unie verder te verhogen. Op die manier hoopt men secundaire bewegingen van asielzoekers tussen Lidstaten te beperken.

De commissie stelde onder meer de volgende wijzigingen voor :

- Het toepassingsgebied wordt uitgebreid tot personen die subsidiaire bescherming genieten;
- Er wordt een snellere toegang tot de arbeidsmarkt voorgesteld;
- De toegang tot materiële opvangfaciliteiten wordt versterkt;
- De voorwaarden voor detentie worden nader omschreven;
- Er moeten specifieke opvangvoorzieningen voorzien worden voor diverse categorieën asielzoekers met bijzondere behoeften;
- Er moet meer en uitgebreider gerapporteerd worden over de toepassing van de richtlijn.

De onderhandelingen over dit voorstel zijn van bij het begin erg moeilijk verlopen. De Lidstaten verwijten de Commissie dat het voorstel in de praktijk moeilijk implementeerbaar is en erg veel geld zou kosten.

Om aan de verzuchtingen van de Lidstaten tegemoet te komen deed de Commissie in juni 2011 een nieuw voorstel dat duidelijker is en meer flexibiliteit biedt, maar tegelijk de doelstelling om te komen tot adequate en vergelijkbare opvangsystemen doorheen de EU behoudt.

Onder Pools voorzitterschap had een intensieve bespreking van dit voorstel plaats in de werkgroep asiel, waarbij aanzienlijke vooruitgang werd geboekt in de discussies over de definitie van gezinsleden, materiële opvangvoorwaarden, gratis rechtsbijstand en bepalingen inzake asielzoekers met bijzondere noden. Een aantal meer politieke punten (onder andere detentie en toegang tot de arbeidsmarkt) vereisen echter verdere besprekingen.

Procedurerichtlijn : *herziening van Richtlijn 2005/85/EC betreffende minimumnormen voor de procedures in de Lidstaten voor de verlening of intrekking van internationale bescherming (oktober 2009)*

Het doel van het voorstel voor de herziening van de Procedurerichtlijn is om te komen tot betere en meer samenhangende normen voor asielprocedures en het beperken van de divergenties in asielprocedures.

Daarvoor werden een aantal wijzingen voorgesteld aangaande toegang tot de procedure, toegang tot een effectieve beroepsmogelijkheid, verbeteren van de kwaliteit van de beslissingen in eerste aanleg, om de hoeveelheid beroepsprocedures te beperken (frontloading), waarborgen voor personen met bijzondere behoeften, verdere harmonisatie van de versnelde procedures.

De onderhandelingen over dit voorstel waren in 2010 vastgelopen. In juni 2011 deed de Commissie een nieuw voorstel om het debat te deblokken.

Onder Pools voorzitterschap werd dit voorstel verder behandeld in de werkgroep asiel, daarbij werd aanzienlijke vooruitgang geboekt, met name wat betreft de identificatie van personen met bijzondere behoeften, de rol en financiering van medische onderzoeken, gronden voor versnelde procedures, termijnen voor aanvragen in eerste aanleg en inzake rechtsbijstand.

Over meer politiek gevoelige onderwerpen als meervoudige aanvragen, versnelde procedures en beroepsprocedures zal verdere bespreking nog noodzakelijk zijn.

Erkenningsrichtlijn : *herziening van richtlijn 2004/83/EC inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, en de inhoud van de verleende bescherming (oktober 2009)*

De erkenningsrichtlijn legt gronden vast voor de toekenning van de internationale beschermingsstatus (vluchtelingenstatus en subsidiaire beschermingsstatus), en de inhoud van beide statuten. Met dit voorstel wil de Commissie onduidelijkheden in de bestaande richtlijn wegwerken, om zo tot betere beslissingen te komen en de divergenties in de toekenning van internationale bescherming te verminderen. Tevens is het de bedoeling de inhoud van beide statussen dichter bij elkaar te brengen.

De belangrijkste wijziging die de Commissie in haar voorstel aanbrengt zijn onder meer :

- Een betere definitie van de actoren van bescherming, van het binnenlands vluchtalternatief en van het begrip “sociale groep”;
- Een uitzondering op de gronden voor het intrekken van de status;
- De harmonisering van de rechten gekoppeld aan beide statussen (asielstatus en subsidiaire beschermingsstatus);
- Het toekennen van meer rechten aan erkende vluchtelingen (onder andere inzake integratie en opleiding).

Na intensieve onderhandelingen in de Raad onder Belgisch voorzitterschap konden begin 2011 onder Hongaars voorzitterschap de onderhandelingen met het Europees parlement worden aangevat. De onderhandelingen strandden echter op een discussie over het opstellen van correlatietabellen. Uiteindelijk werd hierover onder Pools voorzitterschap een horizontaal akkoord bereikt tussen de instellingen en kon tijdens de Raad van 24 november een formeel akkoord tussen Raad en Parlement over de Erkenningsrichtlijn worden bereikt.

Richtlijn “Langdurig Ingezetenen” : *uitbreiding van Richtlijn 2003/109/EC naar begunstigden van internationale bescherming*

De richtlijn Langdurig Ingezetenen kent een status van “langdurig ingezetene” toe aan derdelanders na vijf jaar ononderbroken legaal verblijf, mits zij over voldoende financiële middelen en een ziekteverzekering beschikken. Dit statuut schakelt hen op tal van gebieden (toegang tot werk, onderwijs, sociale zekerheid, belastingen, enz.) gelijk met de onderdanen van de Lidstaat waar zij verblijven. Het beschermt hen tegen uitzetting en geeft hen recht op mobiliteit en verblijf in andere Lidstaat. In 2007 stelde de Commissie voor de bestaande richtlijn uit te breiden naar begunstigden van Internationale Bescherming.

Over dit lang aanslepende dossier werd pas eind 2010, onder Belgisch voorzitterschap, een akkoord tussen Raad en Europees Parlement gevonden. Het voorstel werd officieel goedgekeurd door de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van april 2011 en door Raad en Parlement ondertekend in mei 2011.

I.2.5.2. Solidariteit

Het Europees Hervestigingsschema : *mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende de vaststelling van een gemeenschappelijk hervestigingsprogramma van de EU en Beschikking van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Beschikking nr. 573/2007/EG tot instelling van het Europees Vluchtelingenfonds voor de periode 2008-2013 als onderdeel van het algemeen programma "Solidariteit en beheer van de migratiestromen" en tot intrekking van Beschikking 2004/904/EG van de Raad*

Hoewel verschillende Europese Lidstaten de laatste jaren aan hervestiging zijn gaan doen blijft de totale hoeveelheid hervestigde vluchtelingen in de Europese Unie vrij laag. De activiteiten van de verschillende Lidstaten zijn weinig samenhangend en bovendien zijn de criteria om in aanmerking te komen voor cofinanciering onder het Vluchtelingenfonds vrij star, waardoor moeilijk kan ingespeeld worden op wijzigende samenstellingen van vluchtelingenpopulaties.

Om een antwoord te bieden op deze uitdagingen stelde de Commissie voor dit systeem flexibeler te maken, door het invoeren van jaarlijkse gemeenschappelijke prioriteiten voor hervestiging en om het Europees Vluchtelingenfonds aan te passen, om medefinanciering mogelijk te maken voor Lidstaten die vluchtelingen hervestigen die binnen de prioritaire categorieën vallen.

Onder Zweeds voorzitterschap, werd grote vooruitgang geboekt in dit dossier en werd een gemeenschappelijk standpunt gevonden in de Raad. Begin 2010 kwamen de onderhandelingen echter in het slop te zitten, na een eis van het Parlement om meer zeggenschap te krijgen over de besluitvormingsprocedure. De Raad van zijn kant, beducht voor een precedentwaarde voor andere fondsen kon hiermee niet instemmen. Daardoor lagen de onderhandelingen over dit dossier lange tijd stil. Aangezien het huidige financiële kader in 2013 afloopt, en de aangebrachte wijzigingen dus nog maar voor beperkte tijd geldig zouden zijn, bestond bij de Lidstaten weinig enthousiasme om hiervoor een oplossing te vinden.

Onder druk van de Commissie werd het dossier eind 2011 door het Poolse voorzitterschap terug van onder het stof gehaald en werd een voorstel gelanceerd om de prioriteiten voor 2013 eenmalig bij codecisie vast te leggen in een bijlage bij een beschikking die het Europees Vluchtelingenfonds voor 2008-2013 wijzigt. Deze regeling zou begin 2011 concreet vorm moeten krijgen.

I.2.5.3. Grieks actieplan

Griekenland, dat aan de buitengrenzen van de Unie gesitueerd is, neemt een groter deel van de verantwoordelijkheid voor het beheer van de migratiestromen op zich. Elke verbetering van het beheer van deze stromen aan de buitengrenzen is voordelig voor de gehele Unie, met inbegrip van België, als tweedelijnsland. Griekenland wordt al enkele jaren geconfronteerd met een duurzame / substantiële toename van de migratiedruk aan de buitengrenzen van de Unie. Eind 2010 is het land met een omvangrijk hervormingsprogramma voor zijn systeem voor het asiel en het migratiebeheer begonnen.

België heeft getoond dat het solidair is met de inspanningen die door Griekenland op het gebied van het beheer van de migratiestromen en het asiel geleverd worden, door operationele steun en technische expertise aan te bieden. Eind 2010 en begin 2011 heeft België deelgenomen aan de allereerste actie van de RABIT (Rapid border intervention teams) aan de Grieks-Turkse landgrens. Deze operatie had tot doel om het hoofd te bieden aan een massale/plotselinge toestroom van illegale immigranten uit Turkije. Om de asielhervorming te steunen heeft België technische expertise aangeboden, door deel te nemen aan de uitwerking van het eerste Operationele Plan voor Griekenland van het nieuw Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken.

Gedurende verschillende maanden heeft een expert van de DVZ samengewerkt met de Griekse overheden die belast zijn met het beheer van de Europese migratiefondsen, om hulp te verlenen bij de uitvoering van projecten op het gebied van het beheer van de grenzen, van de bescherming van de vluchtelingen en van de terugkeer van de illegale migranten. Op verzoek van de COM heeft België deze expert gedetacheerd bij de Task Force van de Europese Commissie in Griekenland, om de opnemings van de Europese fondsen te vergemakkelijken, om zo de hervorming van het migratie- en asielsysteem te steunen.

I.2.6. Groep op Hoog Niveau voor Asiel en Migratie

Op het gebied van de externe relaties heeft het BIB Buitenlandse Zaken, meer in het bijzonder de dienst C 4, verder ondersteund in het kader van zijn werk bij de Groep op Hoog Niveau voor Asiel en Migratie (in het Engels : High Level Working Group (HLWG)). Deze groep is belast met het invoeren van een geïntegreerde communautaire strategie voor de samenwerking van de Europese Unie met de derde landen, (Globale Aanpak inzake Asiel en Migratie). In dit kader hebben zich een aantal dialogen en processen ontwikkeld die betrekking hebben op de migratie, met alle EU-partners en verschillende partnerregio's / partnerlanden.

In 2011 had een grootschalige evaluatie van de Globale Aanpak inzake Asiel en Migratie plaats. Daartoe was de DVZ nauw betrokken bij het formuleren van het Belgische antwoord op de bevraging. Het resultaat van de evaluatie werd in detail besproken in de HLWG. Ook bij het formuleren van de Belgische positie was de DVZ betrokken.

In het kader van de Globale Aanpak vonden in 2011 tevens twee migratiemissies plaats (Kameroen 7-9 februari en Azerbeidzjan 16-17 juni). De bestaande migratiepartnerschappen werden verder uitgevoerd en met Armenië werd op 26 oktober een nieuw Partnerschap ondertekend. De DVZ zal deelnemen aan dit partnerschap. Met Ghana werden door COM contacten aangeknoopt met het oog op het afsluiten van een eventueel MP, al werd er tot nu toe niet veel resultaat geboekt.

Zoals vooropgesteld in de Commissiecommunicatie van 25 mei 2011, werd op 13 september een migratiedialoog met Marokko, Tunesië en Egypte gelanceerd. In het kader van deze dialoog zullen met de betreffende landen migratiepartnerschappen worden afgesloten. De Commissie voerde in 2011 reeds een aantal voorbereidende missies en contactnames uit.

In het kader van het Rabatproces vonden opnieuw verschillende expertenvergaderingen plaats. Daarnaast ging veel aandacht naar het voorbereiden van de ministeriële conferentie in Dakar van 23 november. Daar werden onder meer een gemeenschappelijke verklaring en een samenwerkingsprogramma voor de periode 2012-2014 aangenomen.

De samenwerking in het kader van het partnerschap voor Migratie Mobiliteit en Ontwikkeling lag in 2011 stil als gevolg van de omwentelingen in Libië, dat voorzitter is voor de Afrikaanse zijde. Nu de situatie in Libië stilaan stabiel wordt, heeft de Commissie terug contact opgenomen, met het oog op het hervatten van de samenwerking.

Het proces "Building Migration partnerships" stond 2011 vooral in het teken van de voorbereiding van de ministeriële conferentie van 3 - 4 november in Poznan. Tijdens deze conferentie werd een actieplan opgesteld inzake de implementatie van de gemeenschappelijke verklaring van Praag voor de periode 2012-2016. Dit actieplan omvat onder meer een lijst van concrete acties, een tijdsplan, een monitoring mechanisme en financieringskader.

Tijdens de EU-ACP ministerraad van mei 2011 werd beslist de dialoog met de ACP-landen verder te zetten en te verdiepen. In 2012 zullen verschillende thematische sessies worden georganiseerd, zowel op experten- als op ambassadeursniveau, met als doel een operationeel document op te stellen in de loop van 2012.

In het kader van de dialoog met Latijns-Amerika werd in onder meer een actieplan aangenomen en vond een migratievergadering op hoog niveau plaats, met als thema legale migratie en integratie.

Wat betreft de migratiedialoog met Rusland werd eindelijk een uitweg gevonden uit de impasse tussen de Lidstaten en de Commissie wat betreft de bevoegdheidsverdeling inzake de vertegenwoordiging van de Unie. De dialoog werd op 19 mei officieel gelanceerd. Het werkprogramma voor 2011-2012 werd in de HLWG besproken en op 10 oktober aangenomen door de Permanent Partnership Council.

In 2011 vond tevens een nieuwe sessie van het Globaal Forum Migratie en Ontwikkeling plaats en werd de samenwerking met de VS in het kader van het EU-USA-platform voor samenwerking inzake migratie- en asielzaken verdergezet.

II. Belgisch contactpunt van het Europees Migratienetwerk

Reeds in de vorige jaarrapporten werden de achtergrond en de opdrachten van het Europees Migratienetwerk (EMN) uitvoerig belicht. In mei 2008 werd de beschikking betreffende het opzetten van een Europees Migratienetwerk officieel aangenomen en gepubliceerd.

Het EMN heeft tot doel te voldoen aan de behoeften aan informatie over migratie en asiel van de communautaire instellingen, de autoriteiten en instellingen van de lidstaten, door ter ondersteuning van de beleids- en besluitvorming op deze gebieden in de Europese Unie actuele, objectieve, betrouwbare en vergelijkbare informatie over migratie en asiel te verstrekken. Aangezien aan iedere lidstaat de vrijheid gelaten werd om zijn experts aan te stellen, zijn deze contactpunten nogal verscheiden qua aard : onderzoeksinstituten, migratiediensten, de Internationale Organisatie voor Migratie, andere overheidsinstellingen, etc. De verschillende nationale contactpunten komen zo'n 7 keer per jaar samen voor een vergadering die geleid wordt door ambtenaren van de Europese Commissie.

Op Belgisch niveau heeft de toenmalige bevoegde minister beslist een gemengd contactpunt samen te stellen, die bestaat uit werknemers van de DVZ, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen en het (migratie)observatorium van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding (CGKR).

Zowel op Europees als op nationaal niveau werd een beheerscomité opgericht die de nodige impulsen geeft en de werkzaamheden van het EMN evalueert. Op nationaal niveau bestaat het Beheerscomité uit dhr. F. Roosemont, dhr. D. Van den Bulck (Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen) en dhr J. De Witte (Directeur CGKR), bijgestaan door de werknemers van het contactpunt.

In 2011 werd het EMN (op Europees niveau) ook **geëvalueerd** door een Brits consultancybureau. De eindbeoordeling was beslist positief maar wel werden een aantal punten geïdentificeerd die het EMN moet toelaten flexibeler in te spelen op de kennisbehoeftes van beleidsmakers.

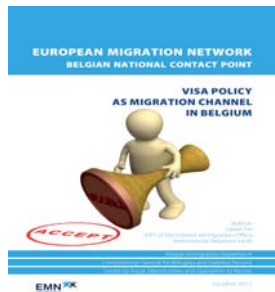

In 2011 werd er veel aandacht besteed aan de visibiliteit en de uitbouw van het netwerk, onder meer door het lanceren van de 3-talige (NL, FR en ENG) Belgische **website** die een virtueel referentiepunt wil worden voor nieuwsitems, publicaties en evenementen die georganiseerd worden rond asiel en migratie in België. Er is veel meer te vinden dan enkel EMN-producten; namelijk ook een virtuele bibliotheek waar bezoekers een overzicht vinden van bestaande nationale en buitenlandse publicaties over een bepaald thema (met zoekrobot).

In april heeft het contactpunt een netwerkevenement georganiseerd waar met een 30-tal stakeholders gedebatteerd werd over de toekomstige rol, activiteiten van en verwachtingen over het EMN. Tevens werden een 4-tal nieuwsbrieven uitgegeven.

Volgende studies werden in 2011 opgesteld : "visumbeleid als migratiekanaal naar België", die de plaats en de impact van het visumbeleid in het Belgisch migratiegebeuren situeert, een statistisch rapport "Belgische migratie- en asielcijfers (uitbesteed aan HIVA - KUL) en in samenwerking met de Universiteit van Luik (CEDEM) werd een rapport opgesteld die het fenomeen van de irreguliere migratie benadert vanuit 4 niveaus : de fase vóór de binnenkomst, binnenkomstniveau, het verblijf op het grondgebied en manieren om uit de irreguliere migratie te geraken. In het rapport werden zes verschillende benaderingen geïdentificeerd om de irreguliere migratiestromen te managen : preventie; coördinatie tussen verschillende nationale actoren; bestrijding van pseudo-legale migratie; inspanningen om de informele economie te reduceren; gedwongen en vrijwillige terugkeer; regularisaties en tenslotte internationale samenwerking.

De **visa-studie** onderzoekt dus de impact van het visumbeleid op de legale en illegale migratiestromen naar België. Hoewel België visa vooral als een migratietool gebruikt (en minder als een manier om de externe relaties verder te ontwikkelen), neemt het visumbeleid toch eerder een minimale plaats in in de debatten over het Belgisch migratiebeleid. Volgens de auteur ligt de nadruk sinds de migratiestop van 1974 vooral op het managen van (illegale en legale) migratie en minder op het verder promoten van economische migratie, waar het visumbeleid nochtans een cruciale rol kan spelen.

Dit komt tevens tot uiting in de Belgische reglementering, waar langetermijnvisa bijna enkel voorkomen in die materies waar Europese richtlijnen omgezet werden. De studie bespreekt de reglementering en procedures in detail en werd aangevuld met 2 case-studies over DR Congo en Turkije en een cijfermatig overzicht. Het rapport concludeert dat het visumbeleid zowel een promotionele (legale migratie) als preventieve (illegale migratie) rol kan spelen zonder dat er noodzakelijk een contradictie tussen beide benaderingen moet zijn.

Ook heeft het Belgisch contactpunt zoals ieder jaar een **beleidsrapport** opgesteld die de voornaamste gebeurtenissen en ontwikkelingen op het vlak van asiel en migratie weergeeft. Deze beleidsrapporten worden door de Europese Commissie als voornaamste bron gebruikt om het Europees Pact over migratie en asiel (2008) en het Actieplan van het Stockholm-Programma op te volgen.

Studiedag 60 jaar vluchtelingenconventie

Ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Conventie van Genève heeft het Belgisch Contactpunt een studiedag georganiseerd waarbij het de netwerkpartners die werken rond asiel heeft samen gebracht. Het evenement bracht een aantal vooraanstaande experts (sprekers) samen, zoals dhr. Marc Bossuyt (ere-commissaris-generaal voor de vluchtelingen en huidig voorzitter van het Grondwettelijk Hof), de professoren Dirk Vanheule, Geert Debersaques (tevens eerste voorzitter van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen), Jean-Yves Carlier en experts van het Hoog-Commissariaat voor de Vluchtelingen, de NGO-wereld, de Raad van State, de Universiteit Gent, de KUL en

uiteeraard de huidige Commissaris-generaal zelf. Terwijl de voormiddag vooral gewijd was aan de impact en de evolutie van de nationale en internationale rechtspraak (EHRM in Straatsburg en het Hof van Justitie), werd in de namiddag vooral bekeken of het Vluchtelingenverdrag de tand des tijds heeft doorstaan en werd er gereflecteerd over de huidige asielcrisis. Meer inhoudelijke informatie over de studiedag, die zo'n 140 deelnemers op de been bracht, kan direct opgevraagd worden bij het Belgisch Contactpunt (Tel. : 02/205.56.97).

Tevens werden **enkele missies** naar het buitenland ondernomen, onder meer via een technisch bijstandsprogramma van de Europese Commissie (TAIEX) werd een missie naar Belgrado (Servië) ondernomen en in samenwerking met het International Center for Migration Policy Development (ICMPD) werd een training gegeven in Freetown (Sierra Leone) over Europese en nationale ontwikkelingen op het vlak van irreguliere migratie. Het doel was telkens om de plaatselijke nationale autoriteiten praktische know-how en kennis over te brengen.

Alle rapporten en overige informatie van het Belgisch Contactpunt staan ter beschikking van het publiek op volgende website : www.emnbelgium.be

III. Samenwerking tussen immigratiediensten op bilateraal niveau

Verbindingsambtenaren van DVZ bij de Nederlandse, Franse en Duitse Immigratiediensten

De verbindingsambtenaren hebben in 2011 verscheidene missies naar Nederland, Duitsland en Frankrijk ondernomen. Ze behandelden samen honderden informatievragen. Deze informatie wordt doorgegeven aan de bevoegde diensten om zo meer gefundeerde beslissingen te kunnen treffen. In het desbetreffende geval kan de informatie ook bepalend zijn voor het verdere verloop van het verblijf hier in België, dit vooral in het kader van identiteitsfraude, identificatie van illegalen, en schijnhuwelijken.

Met Frankrijk wordt het politieel Frans-Belgisch overleg opgevolgd inzake de problematiek van de transitmigratie naar het VK via de zeehavens. Er werden goede contacten gelegd om snel informatie uit te wisselen m.b.t. individuele dossiers, met name bij de politievertegenwoordiging op de Franse ambassade en bij de politieafdeling van de sous-préfecture van Lille. Bedoeling is contacten te leggen om snel antwoord te kunnen krijgen op regio-overstijgende beleidsvragen, en de mogelijkheden tot samenwerking te onderzoeken.

Het takenpakket met betrekking tot Duitsland speelt zich eigenlijk af op twee niveaus. Enerzijds wordt er gefocust op vragen rond individuele dossiers. Dit gaat vooral over het opvragen van een verblijfshistoriek, eventuele elementen van openbare orde, familieverbanden, reisdocumenten en tussenkomsten voor Dublindossiers en bilaterale dossiers. Anderzijds concentreert men zich op het intensifiëren van mogelijke samenwerkingsverbanden tussen België en Duitsland, vooral inzake identificatie en terugkeer, en bij de uitwisseling van strategische informatie tussen GASIM (Gemeinsames Analyse- und Strategiezentrum Illegale Migration) en FIOM.

Via de verbindingsambtenaar voor Nederland gebeurt er informatieuitwisseling met betrekking tot individuele dossiers en beleidsvraagstukken. De ambtenaar wordt ook actief ingezet in de medewerking van de bestrijding van de fraude in migratie tussen de twee landen.

IV. Werkgroep CIREFI / FRAN Tactical

De DVZ neemt actief deel aan FRAN Tactical Meeting (de FRONTEX werkgroep voor strategische informatieuitwisseling inzake illegale immigratie). In 2011 is deelgenomen aan drie bijeenkomsten in Warchau. De hoofditems van de eerste bijeenkomst waren : de resultaten van de actie Hermes onder Belgisch Voorzitterschap, de situatie aan de zeegrenzen in het Zuid-Oosten van de EU, en het misbruik van de visaliberalisering in de landen van de Westelijke Balkan.

Tijdens de tweede bijeenkomst werd gesproken over de transit- en illegale migratie via de luchthavens van Istanbul; de smokkel van onregelmatige migranten naar de EU via de zeegrenzen vanuit Noord-Afrika; het misbruik van visa afgegeven in het kader van

sportevenementen; de Hongaarse Operatie Mitras en het rapport van de activiteiten van het ILO-netwerk in Turkije onder Belgisch Voorzitterschap.

Op de derde bijeenkomst kwamen volgende onderwerpen aan bod : immigratie van onderdanen vanuit Afghanistan, Pakistan en Bangladesh naar EU via Turks-Griekse grens en nadien de Balkan route; risico's van illegale immigratie n.a.v. belangrijke sportmanifestaties, documentenfraude in relatie met luchtvaartroutes.

V. IGC en GDISC

V.1. IGC

IGC is een informele intergouvernementele bijeenkomst van een aantal landen (17 in totaal: Australië, Canada, Finland, Duitsland, Ierland, Nieuw-Zeeland, Spanje, Zwitserland, VS, België, Denemarken, Frankrijk, Griekenland, Nederland, Noorwegen, Zweden en het VK), IOM, UNHCR en de Europese Commissie rond diverse asiel- en migratiethema's. Frontex wordt ook uitgenodigd in het kader van de ACE-werkgroep. Het secretariaat van IGC is gevestigd in Genève.

De activiteiten van het IGC zijn informeel, flexibel en gestructureerd rond drie grote groepen van onderwerpen (toelating, controle & handhaving, asiel & vluchtelingen, immigratie & integratie) en twee transversale activiteiten (technologie en informatie over het land van herkomst). De uitwisseling van informatie is concreet en beoogt een praktische samenwerking tussen de verschillende landen betreffende de migratiestromen, bijvoorbeeld wat betreft de hervestiging van vreemdelingen, illegale migratie, terugkeer of re-integratie.

IGC bestaat sinds 1985 en de werking van het secretariaat wordt betaald door de lidstaten.

In 2011 namen vertegenwoordigers van DVZ deel aan de full round die in feite de algemene vergadering van IGC is. Zo namen de Directeur-generaal en de Dienst Beleidsondersteuning in mei deel aan de 'Full Round of Consultations' in Miami rond het thema "*Humanitaire antwoorden op humanitaire crisissen met migratiegevolgen*". De discussies werden ingezet met een presentatie door Ambassadeur William Swing, Directeur-generaal IOM en Prof. Susan Martin van Instituut voor Migratie van de Georgetown University. Tijdens de 'Mini Full Round of Consultations' die in december in Genève werd georganiseerd, stonden Terugkeer en Readmissie centraal op de agenda bij de ontmoeting van leidinggevende ambtenaren uit de IGC-lidstaten.

Daarnaast neemt DVZ ook deel aan werkgroepen en workshops. De Dienst beleidsondersteuning nam deel aan de semestriële "Steering Group" die het werkprogramma voor de werkgroepen en workshops vastlegt.

In 2011 heeft de DVZ het voorzitterschap van de werkgroep "Access, Control and Enforcement" voor een periode van minimaal drie jaar overgenomen.

In maart 2011 lag het zwaartepunt van de werkgroep op terugkeergerelateerde thema's :

- De deelnemers wisselden beste praktijken en problemen uit inzake de identificatie en terugkeer van een 20-tal herkomstlanden;
- Er werd dieper ingegaan op de identificatie- en terugkeerproblematiek van Chinese en Palestijnse onderdanen; in het algemeen kon vastgesteld worden dat vreemdelingen uit

China en de bezette Palestijnse gebieden moeilijk verwijderd kunnen worden. Bij de Palestijnen dient bovendien opgemerkt te worden dat de meesten geen echte onderdanen van de bezette gebieden zijn, maar meestal afkomstig zijn uit andere landen van het Midden-Oosten en de Maghreb-landen;

- Noorwegen stelde de resultaten van een workshop over de begeleiding en de terugkeer van niet begeleide minderjarigen voor;
- Een vragenlijst (onder de vorm van een matrix) over de detentie van onregelmatig verblijvende vreemdelingen en over de alternatieven voor detentie werd geactualiseerd, ingevuld en besproken;
- Ten slotte werd er ook een discussie over de verschillende mogelijkheden van vrijwillige terugkeer gehouden.

In november 2011 lag het zwaartepunt van de werkgroep op grens- en controlegerelateerde thema's :

- Denemarken stelde de resultaten van een workshop van 2010 inzake controlemechanismes voor en het werkinstrument dat toen werd ontwikkeld; het is de bedoeling dit werkinstrument regelmatig te actualiseren a.d.h.v. de ervaringen en nieuwe technieken van de verschillende deelnemende landen;
- Er is een discussie gevoerd over de illegale immigratie van vreemdelingen via maritieme wegen en deze die beïnvloed werd door de Arabische lente; de werkgroep stelde vast dat er grote verschillen in de instroom zijn tussen de lidstaten;
- Een matrix over intercepties en mensensmokkel / mensenhandel werd geactualiseerd, ingevuld en besproken;
- België gaf een presentatie over de rol van de luchtvaartmaatschappijen bij de detectie van onvoldoende gedocumenteerde vreemdelingen en op welke manier met deze maatschappijen wordt samengewerkt om tot een betere preventie te komen;
- Daarnaast werd een discussie gehouden over de manieren waarop informatie gedeeld kan worden en actieplannen kunnen opgesteld worden om pro-actief op te kunnen treden tegen fenomenen van illegale immigratie, mensensmokkel en mensenhandel;
- Ten slotte stelde Zweden een onderzoek voor naar medische problemen als pull-factor voor illegale immigratie.

V.2. GDISC

De "General Directors of Immigration Services Conference" werd in 2004 opgericht en telt 33 lidstaten, waaronder de EU-landen, de kandidaat lidstaten, IJsland, Noorwegen en Zwitserland. GDISC focust op praktische samenwerking op het gebied van migratie.

De Directeur-generaal en de Dienst Beleidsondersteuning namen eveneens deel aan een aantal vergaderingen georganiseerd binnen het GDISC-framework: de jaarlijkse algemene vergadering georganiseerd in mei en de Workshop over Noord-Afrika georganiseerd in Rome in november.

De DVZ was eveneens vertegenwoordigd op de "Terugkeerconferentie" die in het voorjaar werd georganiseerd.

VI. International Air Transport Association (IATA)

In 1987 nam de IATA het initiatief om de IATA/CAWG (Control Authorities Working Group) op te starten, met als doel de luchtvaartmaatschappijen en de Staten bijeen te brengen, zodat ze zich kunnen buigen over de problematiek van de inadmissibles en/of de onvoldoende gedocumenteerde passagiers en de hieraan verbonden boetes.

Het hoofddoel van de werkgroep is om de immigratieautoriteiten en de vertegenwoordigers van de Nationale Vervoerders bijeen te brengen om gezamenlijk aanvaardbare werkovereenkomsten te bepalen, de illegale immigratie via luchtverkeer in te dijken en de noden en beperkingen aan beide zijden te erkennen.

De IATA is de voorzitter van deze werkgroep sinds de oprichting. De werkvergaderingen worden **om de 6 maanden gehouden**. Vaak treedt een staat / luchtvaartmaatschappij op als gastheer.

In 2011 werden de vergaderingen achtereenvolgens in Amsterdam en Sydney gehouden. Uitzonderlijk werden geen afgevaardigden gestuurd.

VII. Zendingen en deelnames aan internationale conferenties

VII.1. Zendingen

Met het oog op de verbetering van de samenwerking met verschillende buitenlandse overheden, zowel in het kader van de verwijdering en de terugname van hun onderdanen als van de algemene problematiek van de migratie, werden er ook in 2011 verschillende zendingen uitgevoerd.

DR Congo

Een bezoek van de Directeur Generaal werd in april 2011 georganiseerd waarbij een grenspost Yema bezocht werd in Muanda (Bas Congo). In het kader van de controle terugkeer en advies in gevoelige visa dossiers werden de muziekgroepen Ferré Gola, Wenge Musica Maison Mère, Fally Ipupa, Tshala Muana, JB Mpiana opgevolgd. De groepen worden zich meer en meer bewust van het belang om alle muzikanten terug te doen keren naar DRC na de

tournee. Indien dit niet gebeurt wordt de ganse groep gesanctioneerd.

In verschillende dossiers van NBMV worden de ouders opgespoord in Kinshasa om meer info te vergaren over de minderjarige en om een eventuele terugkeer voor te bereiden. Dit is echter een moeilijke opdracht gezien de meeste ouders en familieleden van de minderjarige geen medewerking verlenen.

Preventie door middel van opvoering van een theaterstuk gevolgd door een debat in scholen, universiteiten en kerkgemeenschappen werd uitgevoerd. Op die manier werden al honderden personen van alle leeftijden gesensibiliseerd voor de gevaren die zijn verbonden aan illegale immigratie. Er is nog steeds heel wat onwetendheid bij de lokale bevolking wat betreft de realiteit in ons land en het is daarom noodzakelijk om grote bevolkingsgroepen te treffen.

Guinée

Een gecoördineerde actie ter versnelling van de behandeling asielaanvragen en terugkeer werd ontwikkeld en uitgevoerd. Een immigratieambtenaar ondersteunde de preventiecampagne in Conakry en had contacten met Guinese autoriteiten inzake identificatie en terugkeer. In België was er een ontmoeting tussen de Directeur generaal en Guinese vertegenwoordigers van de diaspora in België. Een tweede missie van een immigratieambtenaar naar Guinée met Federale Politie vond plaats met contacten met autoriteiten (de ministeries van Buitenlandse Zaken, Veiligheid, Guineërs in het Buitenland) om terugkeer te bevorderen, met SN en Sicass om de controle van het vertrek te verstrengen en contacten met de Franse ambassade in het kader van de behandeling van visumaanvragen. Er waren ook intensieve contacten met de ambassade van Guinée te Brussel om de identificatie te verbeteren. De Cel ontving ook een delegatie (journalist) in het kader van de preventiecampagne. Tenslotte was er een derde missie met een immigratieambtenaar en de Directeur Generaal naar Conakry met contacten met autoriteiten om de uitvoering van het MoU te bewerkstelligen en een persconferentie te geven.

Armenië

Een gecoördineerde actie werd opgezet ter versnelling van de behandeling van asielaanvragen en verhoging van de terugkeer met maandelijks overleg tussen DVZ, CGVS en Fedasil. Binnen DVZ werd ook een versnelde behandeling van de 9bis/9ter aanvragen begonnen. In het kader van het EURINT project kwamen in 2011 twee identificatiemissies naar België waarbij 58 personen werden geïdentificeerd. België ondertekende ook het EU Migration Mobility Partnership met Armenië en is nu betrokken bij de ontwikkeling van een drietal projecten.

Pakistan

De identificatie van Pakistaanse onderdanen verloopt heel moeizaam omwille van het gebrek aan bereidwilligheid van de Pakistaanse Ambassade. Contacten werden door de DVZ gelegd met de ambassade en met de centrale autoriteiten om het identificatieproces te versnellen.

China

Twee missies van een immigratieambtenaar naar Beijing vonden plaats in 2011, de tweede met de Directeur Generaal. Doel is tot een MoU te komen inzake identificatie van Chinese onderdanen, onder andere door een Chinese delegatie van experts naar België.

Brazilië

De missie van een immigratieambtenaar naar Brasilia was een voortzetting van reeds in 2009 en 2010 genomen initiatieven in het kader van de aanpak van de economische exploitatie van Brazilianen in België (preventiecampagne in België en een seminarie inzake samenwerking met de lokale Braziliaanse overheden in de Staten Goiania en Minas Gerais). Tevens werd het preventief luik in Brazilië zelf ook aangepakt. De samenwerking wordt in 2012 verder gezet.

Nepal

Een missie van een immigratieambtenaar vond plaats met het oog op een analyse van de problematiek asiel, studenten, gezinshereniging en met ook als doel contacten te leggen met Nepalese autoriteiten ivm. terugkeer. De eerste resultaten in het kader van het EURINT project was een identificatiemissie die 4 op 7 voorgestelde personen identificeerde als Nepali. Daarna werd er in het kader van EURINT ook nog een missie naar Nepal waar de contacten inzake terugkeer en identificatie verbeterd werden.

India

Een missie werd ondernomen met het oog op gesprekken met Indische autoriteiten en verschillende EU-ambassades inzake identificatie en terugkeer. Tegelijkertijd was er ook een finale opvolging van de informatiecampagne in Jalandhar district van Punjab over bewustmaking risico's van onregelmatige migratie naar België.

Irak

Naar Irak werden door de Cel twee missies georganiseerd: deelname als observator in een Frontex charter, met identificatie van dossiers ter plaatse (resultaat ongeveer 80 dossiers positief), en tijdens de tweede missie kennismaking met nieuwe verantwoordelijken en afspraken rond nieuwe identificatieprocedure. Er werd tweemaal deelgenomen aan een Special Flight georganiseerd door Nederland. Sinds november 2011 eiste Irak een verandering in de identificatieprocedure met identificatie via de Irakese ambassade.

Vietnam

Ter uitvoering van de MoU tussen België en Vietnam kwam een delegatie in juni 2011 naar de DVZ om de grenscontrolemechanismes in België te bestuderen. Er werd ook gesproken over de problematiek van de illegale Vietnamezen en over de toepassing van de MOU, die getekend werd in 2009.

Ecuador

Ter uitvoering van de MoU tussen België en Ecuador kwam een delegatie in 2011 naar de DVZ met als doel informatieuitwisseling rond grensbewaking en migratieprocedures. Ook werd een informatievergadering georganiseerd met de Ecuadoriaanse diaspora in België.

Mongolië

Een missie van een immigratieambtenaar vond plaats in september 2011 waarbij afspraken werden gemaakt rond eventuele intensievere samenwerking. Er is ook opvolging van de problematiek van Mongoolse minderjarigen. Een voorstel tot MOU werd overgemaakt aan de Mongoolse autoriteiten.

Marokko

De DVZ levert al jaren inspanningen om de dialoog met de Marokkaanse autoriteiten inzake migratie, en meer bepaald inzake identificatie en terugkeer, te versterken. Zo werd in 2011 een missie georganiseerd over de elektronische uitwisseling van vingerafdrukken van illegalen. In Rabat werden concrete afspraken gemaakt over de routing van de elektronische uitwisseling en de beveiliging ervan. Een proefproject is van start gegaan.

Kameroen

Een immigratieambtenaar nam deel aan een EU missie in kader van migratiedialoog. Het probleem van identificatie door de ambassade van Kameroen in Brussel werd aangekaart.

Oekraïne, Bosnië

De Cel nam deel aan de onderhandelingen voor een EU protocol aan het EU readmissieakkoord met Oekraïne (missie naar Kiev) en Bosnië Herzegovina (delegatie naar Brussel).

Balkan

Verscheidene missies werden naar de landen van de Balkan ondernomen voornamelijk in het kader van preventie : missies naar Servië (bezoek aan Servische autoriteiten, deelname aan EU monitoring missie en bezoek aan NGO Praxis die zich bezighoudt met de Roma), Albanië (twee missies ter preventie), Bosnië (een deelname aan EU monitoring missie en een informatiecampagne) en Macedonië (een deelname aan EU monitoring missie, een ontvangst van een delegatie met o.a. de Minister voor Romazaken, en een informatiecampagne). Daarnaast nam de Cel deel aan de vele Special Flights naar deze regio. Er werd deelgenomen aan een TAIEX missie naar Macedonië inzake preventieve activiteiten. Er werd een Servische delegatie ontvangen voor een korte studietrip.

Azerbeidjan

Eind september ging een centrum-directeur samen met een Nederlandse collega als expert in het domein van het management van een gesloten centrum naar Azerbeidjan. Daar werd drie dagen training gegeven aan een twintigtal collega's van de State Migration Service. Azerbeidjan wordt vooral geconfronteerd met illegale migranten uit Afghanistan, Pakistan, Bangladesh en Turkije. Op jaarbasis wordt een 9000-tal personen gerepatrieerd. Binnenkort wordt het eerste detentiecentrum geopend en opmerkelijk is dat een land als Azerbeidjan zich hierbij wil laten inspireren door Europese voorbeelden. Er werden zowel praktische als technische kwesties besproken. De nationale pers was aanwezig en de training was een nieuwsitem op het tv-journaal.

VII.2. Seminars en conferenties

ASEM (Asia-Europe Meeting)

In september 2011 heeft DVZ deelgenomen aan de ASEM-conferentie in Mongolië. Vertegenwoordigers van EU-staten en Aziatische staten waren hierbij aanwezig. Er werd informatie uitgewisseld over de strijd tegen mensensmokkel en economische exploitatie, dit gecombineerd met arbeidsmigratie. Er was ook ruimte om bilaterale gesprekken te voeren met de Aziatische immigratiediensten over onderwerpen, die buiten de officiële thema's vielen.

Conferentie over alternatieven van detentie

In november 2011 organiseerde het EU-bureau van UNHCR een conferentie over de alternatieven van detentie, waar diverse diensten en organisaties verschillende bestaande initiatieven en projecten voorstelden. DVZ stelde er de werking en resultaten van de woonunits voor.

VIII. EU-projecten

De Dienst Vreemdelingenzaken voert verscheidene projecten uit die gefinancierd worden door het Europees Terugkeerfonds. Zo is er het project Families dat speciale opvang in huizen organiseert voor families die moeten terugkeren. Dit project is in uitbreiding: in 2011 zijn er 4 huizen bijgekomen. Het project "special needs" zorgt voor een aangepaste opvang in België en in het land van herkomst voor personen die gedwongen terugkeren en voor wie een extra ondersteuning nodig is. Het CPEP-project (Common Planning and Evaluation Platform) met de migratiediensten van België, Duitsland, Frankrijk, Nederland en Zweden mondde uit in een groot gezamenlijk reïntegratieproject in Afghanistan, Irak, Rusland, Marokko, Azerbeidjan, Pakistan en Nigeria (ERI-project). Dit project wordt nu uitgevoerd en de DVZ is hierbij nauw betrokken. Ook zorgde het project "Humanisering centra" voor verschillende kleine aanpassingen in de gesloten centra die het woonklimaat hebben bevorderd. Het project "Facilitering identificatie" zorgt voor ondersteuning van identificatieprocedures met o.a. Marokko.

Het project "geïntegreerde terugkeer" beoogt een betere aansluiting van de verscheidene terugkeerprocessen en de promotie van vrijwillige terugkeer. Onder dit project is een aanzet gegeven voor het project SEFOR : het doel is de gemeenten en de politie te sensibiliseren, d.m.v. infosessies en opvolging, in verband met het beter informeren en opvolgen van vreemdelingen, zodat hun identificatie en terugkeer enerzijds op de meest effectieve en humane wijze kunnen worden uitgevoerd, en zij anderzijds voor vrijwillige terugkeer kiezen.

Een sensibiliseringscampagne met twee medewerkers is uitgevoerd, een circulaire met de te volgen procedure is uitgevaardigd en vier liaisons zijn gedetacheerd in vier grote steden (Gent, Antwerpen, Charleroi en Luik) met het oog op de ondersteuning van de administraties in het kader van de uitvoering van de circulaire.

Brochures voor vreemdelingen (in 23 talen) en gemeentes zijn gedrukt en verspreid, affiches werden verspreid en een website (www.sefor.be) werd gelanceerd die beschikbaar is in 23 talen.

De DVZ was ook betrokken bij projecten die gefinancierd worden door het Europees Vluchtelingenfonds : het EVF-project « noodmaatregelen I » heeft de DVZ in staat gesteld om de behandelingstermijnen van de asielaanvragen aanzienlijk in te korten. Er zouden bijna 1500 bijkomende dossiers behandeld zijn geweest. Het project « noodmaatregelen » heeft het enerzijds mogelijk gemaakt om een deel van de achterstand die tot eind 2010 was ontstaan in te halen, en anderzijds heeft dit project het mogelijk gemaakt om het hoofd te bieden aan de stijging van het aantal asielaanvragen die in 2011 geregistreerd werden. Het EVF-project « noodmaatregelen II » zou het, door de aanwerving van 12 bijkomende VTE's, mogelijk moeten maken om gedurende een periode van 6 maanden (vanaf het begin van het jaar 2012) ongeveer 3.000 bijkomende asielaanvragen te behandelen.

Het EVF-project « kwetsbare groepen » zal het, door middel van de aanwerving van bijkomend personeel, mogelijk maken om de begeleiding van de asielzoekers te verbeteren en de behandeling van de aanvragen, specifiek voor de groepen, te versnellen. Door middel van de aanwerving, gedurende 1 jaar, van 6 bijkomende VTE's zouden 2.500 bijkomende beslissingen moeten worden genomen.

In de uitvoering van het Mobiliteitspartnerschap met Georgië waren de activiteiten van de DVZ voornamelijk gericht op de concrete uitvoering van twee projecten die door de Europese Commissie ter financiering werden voorgelegd in het kader van het thematische programma migratie dat via de DG AIDCO wordt gefinancierd: één project inzake reïntegratie en preventie en één project over de readmissieprocessen van de Georgische overheid. Vier missies werden naar Tbilisi ondernomen. In 2011 werd ook een Mobiliteitspartnerschap met Armenië ondertekend en is de DVZ ook betrokken bij de ontwikkeling van een drietal projecten.

De DVZ is ook partner bij MEDCOI (een door Nederland geleid project dat tot doel heeft medische informatie uit de herkomstlanden te centraliseren, kwalitatief te verwerken en ter beschikking te stellen aan de partners). Dit project wordt voortgezet in 2012, met een belangrijke inbreng van de DVZ (uitwerken van een systeem van actieve vraagstelling van medische gevallen in de landen van herkomst).

Daarnaast neemt de DVZ actief deel aan het EURINT-project (ook door Nederland geleid en met als doel een gemeenschappelijke aanpak te creëren inzake identificatie). Naast deelnames aan de stuurgroep zijn er missies geweest naar Pakistan, RD Congo en Nepal. Delegaties werden ontvangen uit Armenië, Nepal en Azerbeidjan. Nepal en Armenië stuurden verschillende identificatiemissies waarbij 62 personen werden geïdentificeerd.

Naast de EU-projecten volgt de Cel ook samen met DGOS migratie- en ontwikkelingsprojecten op. In RD Congo bevindt het «Projet de renforcement des capacités de gestion de la migration en RDC, postes frontaliers de Zongo et Kamako » zich in een finale fase van goedkeuring en in Marokko is men overgegaan tot de organisatie van een vrijwillig terugkeerprogramma, met reïntegratie in land van herkomst, voor migranten uit sub-Saharalanden die zich illegaal in Marokko bevinden, en dat uitgevoerd wordt door de IOM.

IX. Preventieprojecten

Er is in 2011 veel geïnvesteerd in preventie en dan vooral in de Balkan. Door de massale instroom van asielzoekers uit de Balkanlanden na de visumvrijstelling dreigde het Belgische asiel- en opvangsysteem helemaal vast te lopen en dat stond al onder hevige druk omwille van de verhoogde instroom van Irakezen, Guinezen, Kosovaren en Afghanen. Van 372 asielzoekers in 2008 steeg dit aantal naar 1.073 in 2009 en 2.639 in 2010 en in 2011 waren er dit 3.020. Vooral Zweden, Duitsland en België kregen de grootste aantallen asielzoekers.

Bovendien blijkt dat het overgrote deel van deze asielzoekers asiel vragen in België omwille van economische redenen. Door die massale instroom dreigen vele andere asielzoekers met een grondigere reden hun recht op een snelle beslissing en een opvangplaats kwijt te raken.

Het was dus essentieel dat er actie ondernomen moest worden om die instroom zo snel mogelijk in te dijken. Er werd ingezet op vier fronten : het sneller nemen van beslissingen, een verhoging van de terugkeer, druk op de lokale autoriteiten en op de EU Commissie en preventie in de landen van herkomst.

De DVZ organiseert al enkele jaren preventiecampagnes en dit meer en meer in eigen beheer via de Cel Immigratieambtenaren. Via analyses en profielen gaat de cel na waar campagnes het beste zouden plaatsvinden en op welke manier. In RD Congo is dit bijvoorbeeld via straattheater of via discussies in de kerken, in India is dit met rondtrekkende theatergroepen door de kleine dorpjes in de Punjabregio.

Voor de Balkan moest kort op de bal gespeeld worden. Dat heeft de DVZ gedaan door korte sensibiliseringsmissies te houden in Albanië, Bosnië en Macedonië. De campagnes bestaan naast vergaderingen met de centrale en lokale autoriteiten ook uit bezoeken van de dorpen waar veel migranten vandaan komen.

Zo gingen de Directeur generaal met een immigratieambtenaar naar het noorden van Albanië (Shkoder), en naar het oosten van Bosnië-Herzegovina (Modrica en Doboj). Ook Staatssecretaris Wathélet bezocht het grensgebied van Servië en Macedonië (met dorpen zoals Kumanova en Presevo).

De boodschap voor de Balkanlanden is dat niet de visumliberalisering het probleem is maar wel de asielzoekers. De realiteit verschilt met de idee die asielzoekers hebben van België. Balkanlanden werden vrijgesteld van de visumplicht; deze vrijstelling staat haaks op de toevloed van de asielzoekers. Serviërs, Macedoniërs, Albanezen en Bosniërs hebben geen gegronde vrees volgens de Conventie van Genève. In België volgt dan ook een snelle behandeling van de asielaanvragen en na een negatieve beslissing is de terugkeer imminent. Vrijwillig als het kan, gedwongen als het moet.

De boodschap is er tevens één van samenwerking; de autoriteiten van de landen van herkomst erkennen de asielproblematiek en nemen samen met België maatregelen om evolutie een halt toe te roepen.

Daarnaast financiert de DVZ preventiecampagnes die door NGO's (zoals Praxis in Servië) of door IOM worden uitgevoerd. Het project in Servië wil bijdragen tot de vermindering van economische asielzoekers en tegelijkertijd sociale inclusie van kwetsbare groepen binnen de Servische maatschappij aansporen. De IOM projecten in Kosovo en Macedonië richten zich op het informeren van jongeren en van minderheidsgroepen opdat deze personen steeds weloverwogen beslissingen nemen inzake hun migratiemogelijkheden. Het project gericht naar de jongeren toe wordt ook door Duitsland meegefinancierd.

De campagnes hebben effect en zoals in het geval van Bosnië en Albanië een grote en directe weerslag in de asielinstroom. Voor Bosnië viel de asielinstroom van 111 in september 2011 naar 14 in november 2011. In oktober 2011 vroegen 342 Albanezen asiel aan in november 2011 slechts 96. We stellen wel vast dat het effect na enkele maanden uitgewerkt is en dat het daarom belangrijk is dat de campagnes herhaaldelijk plaatsvinden en dat de lokale autoriteiten constant verder moeten werken aan preventie.

Als flankerende maatregel werd een hotline door de Cel opgericht met als doel vrijwillige terugkeer snel te organiseren voor personen uit de Balkan landen. De lijn was gedurende 2011 het hele jaar open, personen kunnen in het Nederlands, Frans, Engels, Albanees, Macedonisch, Rom en Servo-Kroatisch inlichtingen vragen (voor het Macedonisch, Rom en Servo-Kroatisch wordt de lijn doorverbonden).

Promotie rond de vrijwillige terugkeer met de bus werd gemaakt via CGVS, Fedasil, IOM en Sefor. IOM heeft elke REAB naar Balkan stopgezet vanaf de maand november (enkel voor Kosovaren geldt REAB nog).

In november en december 2011 zijn zes bussen naar de Balkan vertrokken (9/11 : 32 pax – 16/11 : 29 pax – 23/11 : 24 pax – 30/11 : 28 pax – 14/12 : 26 pax en 21/12 : 18 pax). Via gewone lijnvluchten zijn in 2011 in totaal 129 personen teruggekeerd.

Daarnaast was er constant overleg met enerzijds de landen uit de Balkan en anderzijds met de EU Commissie opdat zij hun medewerking verleenden aan de preventieactiviteiten maar ook voldoende maatregelen namen om de instroom te doen verminderen (zoals verscherpte grenscontroles, betere behandeling van minderheidsgroepen).

Naast de activiteiten die zelf georganiseerd werden zijn in 2011 volgende projecten gefinancierd :

Guinée

Illegale migratie naar België vanuit Guinée blijft constant hoog. Het gaat om jonge mensen uit Conakry of uit andere universiteitssteden die hier asiel vragen of illegaal verblijven. Het doel van het project is vooral studenten en de stedelijke jonge bevolking in Conakry, Kankan en Labé te informeren over hun slaagkansen van een asielaanvraag in België en over de gevaren van illegale migratie. IOM voert reeds het project “Campagne d’information et de sensibilisation sur la migration clandestine en Guinée” uit. Er werd in 2011 besloten dit project nog te verlengen tot juni 2012.

DR Congo

Vier korte preventieprojecten werden uitgevoerd door de NGO's Afric'Action en Tarmac des Auteurs. Het gaat vooral om theatervoorstellingen live en videovoorstellingen van het theaterstuk, gevolgd telkens door een debat over migratie met als belangrijkste thema's: gevaren verbonden aan illegale immigratie (gedwongen verwijdering), legale manieren om te emigreren en de realiteit in België. Ook waren er voorstellingen in verschillende kerkgemeenschappen in verschillende gemeenten van Kinshasa, in hogescholen en universiteiten.

Nigeria

In samenwerking met de FOD Justitie wordt een preventiecampagne ‘Enhancing Multi-stakeholder cooperation to fight human trafficking in countries of origin and destination’ opgestart in Nigeria, met als doel de aandacht te vestigen op de problematiek van mensenhandel vanuit Nigeria. Bedoeling is om via een operationele samenwerking tussen de Nigeriaanse en Europese rechtshandhavingdiensten, rechterlijke machten en slachtofferhulpdiensten, de mensenhandel vanuit Nigeria aan te pakken en te voorkomen. Het project in Nigeria zal worden uitgevoerd door United Nations Office on Drugs and Crime, in samenwerking met het IOM.

Rusland

De asielinstroom uit Rusland bedraagt al enkele jaren constant ongeveer 1.500 aanvragen per jaar. Het overgrote deel van de aanvragen wordt ingediend door Tsjetsjenen. Intussen is de erkenninggraad van het CGVS drastisch gezakt en is de situatie in Tsjetsjenië zo veranderd dat onregelmatige migratie uit Rusland omwille van de situatie niet meer te verklaren is. DVZ wil daarom de mensen ter plaatse informeren over de werkelijke

asielkansen in België en het feit dat geld gegeven aan passeurs of aan malafide netwerken weggegooid geld is en beter gespendeerd kan worden in eigen land.

De Dienst Vreemdelingenzaken en de communicatie

I. De persdienst en de externe communicatie

De DVZ komt regelmatig aan het woord in de Belgische en buitenlandse media. Twee woordvoersters, een Franstalige en een Nederlandstalige, spreken in naam van de DVZ en zorgen voor de communicatie met de geschreven pers, de gesproken pers en de televisie. Ze staan onder het rechtstreekse gezag van de Directeur-generaal en vervullen hun functie volgens hun respectieve taalrol.

De media hebben het regelmatig over de dossiers die geheel of gedeeltelijk beheerd worden door de DVZ. De pers, die geïnterpelleerd wordt door verschillende verenigingen, de NGO's, de advocaten, de Belgische burgers of de allochtonen, neemt dagelijks vragen over die verbonden zijn met de problematiek van de immigratie en die van het beheer van de migratiestromen.

De persdienst waakt erover dat de beslissingen van de DVZ correct geïnterpreteerd worden en dat de taken en de bevoegdheden van de Dienst duidelijk zijn voor het grote publiek. Om deze aanzienlijke taak zo goed mogelijk te vervullen staat de persdienst regelmatig in contact met de uitvoeringsbureaus van de DVZ, maar ook met de belangrijkste partners, zoals de Federale Politie, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, Fedasil, de gemeentebesturen of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. In geval van crisis of incidenten bepalen de woordvoersters met de Directeur-generaal de communicatiestrategie die moet worden toegepast om een snelle en coherente externe communicatie tot stand te brengen. Voor de vragen en onderwerpen die politiek gezien gevoeliger zijn werkt de persdienst nauw samen met het kabinet van de Staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid, Melchior Wathelet (tot begin december 2011). Samen bepalen ze de richtlijnen en de inhoud van een specifieke communicatiestrategie, in functie van het geval.

Daarnaast ondersteunt de persdienst verschillende projecten die gericht zijn op de verbetering van de externe communicatie. Hiervan kunnen verschillende voorbeelden gegeven worden.

Het websiteproject is hiervan een voorbeeld. De "relooking" van de DVZ-site heeft het mogelijk gemaakt om ervoor te zorgen dat de informatie toegankelijker wordt gemaakt voor alle doelgroepen : vreemdelingen, advocaten, journalisten, partners en andere geïnteresseerden in de asiel- en migratiematerie. Er werden belangrijke inspanningen geleverd om deze site op te frissen, en zowel de redactionele inhoud als de presentatie werden verbeterd. De nieuwe versie van de website is in oktober 2011 online gegaan.

De DVZ waakt erover om zijn strategieën voor externe communicatie te actualiseren, met name de crisiscommunicatie, en in het bijzonder de communicatie in verband met de strijd tegen het radicalisme en het internationaal terrorisme. In dit kader heeft de Dienst in overleg met zijn partners (onder andere het OCAD, het Federaal Parket, de politie en het Crisiscentrum) gewerkt, om in het kader van deze delicate materie tot een strategische, pedagogische en harmonische communicatie te komen.

De DVZ neemt actief deel aan de verschillende nationale en internationale ontmoetingen in het kader van de materies waarvoor hij bevoegd is. Zo nam de dienst deel aan een evenement dat georganiseerd werd voor het zestigjarig bestaan van de IOM (20/10/2011). Tijdens dit evenement stelde de dienst schriftelijke en gefilmde documenten ter beschikking, wat gewaardeerd werd.

De DVZ voert regelmatig informatie- of sensibiliseringscampagnes inzake de immigratieproblematieken uit. Zo werd voor de gemeentebesturen een videoclip over het thema van de risico's die verbonden zijn met het gebruik van valse papieren gemaakt. Deze korte film, die gecreëerd werd door de productiemaatschappij Arizona, heeft in mei 2011 de prijs die toegekend wordt door het Festival van de Bedrijfsfilm in Antwerpen gewonnen. De film kan bekeken worden op de site van de productiemaatschappij Arizona : <http://www.arizona.be>.

In het kader van een audit inzake het asiel bleek het nuttig te zijn om de informatiebrochures die door de DVZ op het moment van hun inschrijving aan de asielzoekers gegeven worden te wijzigen en te verbeteren. De communicatiedienst van de DVZ zal deelnemen aan de grafische opmaak van deze nieuwe brochures.

II. De interne communicatie

De woordvoersters van de DVZ houden zich ook bezig met de interne communicatie.

Bij de DVZ werken er meer dan 1800 personen, verdeeld tussen de centrale diensten in Brussel (bijna 1000 personen) en vijf vasthoudingscentra (meer dan 800 personen). Op het gebied van de interne communicatie is er dus genoeg werk.

De communicatiedienst van de DVZ werkt mee aan en neemt actief deel aan projecten die gericht zijn op de verbetering van de interne communicatie. De dienst houdt toezicht op de uniformiteit van het communicatiebeleid van de DVZ met dat van de FOD Binnenlandse Zaken en het Kabinet.

De woordvoersters maken deel uit van het algemeen communicatienetwerk van de FOD Binnenlandse Zaken. Ze nemen deel aan de maandelijkse vergaderingen van dit communicatorennetwerk (COMMnet), waar nieuwe initiatieven en communicatieacties (zowel intern als extern) voor alle afdelingen van de FOD ontwikkeld worden. Bij wijze van voorbeeld kan de deelname aan de creatie van een eigen Facebookpagina voor de FOD Binnenlandse Zaken, waarvan de DVZ de belangrijkste directie is, genoemd worden. Op deze pagina kan men de volledige actualiteit van onze FOD vinden : nieuwigheden, informatie, links naar de persberichten, interessante cijfers, enz.

Ten slotte is in oktober 2011 een belangrijk auditproject inzake communicatie begonnen. Dit project, dat samen met de FOD P&O wordt uitgevoerd, zal tot in juni 2012 voortgezet worden. Het zou het mogelijk moeten maken om de huidige praktijken op het gebied van de interne en externe communicatie te verbeteren en om een solide plan voor de strategische communicatie op te stellen. In het volgende activiteitenverslag van het jaar 2012 zal de

uitvoering van de aanbevelingen die na afloop van het project zullen worden gedaan uitvoerig beschreven worden.

III. Evenementen waarover in 2011 bericht werd in de pers

Net zoals elk jaar werden in de Belgische en internationale pers verschillende onderwerpen die te maken hebben met asiel of immigratie besproken.

Bij wijze van voorbeeld worden hieronder enkele thema's genoemd die behandeld werden..

Januari 2011

De pedofiele priester Eric Dejaeger

In **januari 2011** toonde de Nederlandstalige pers een meer dan gewone belangstelling voor een ex-Belg, Eric Dejaeger. Deze ondertussen Canadees geworden priester werd in Canada gezocht voor kindermisbruik, maar verbleef sinds enige tijd illegaal in België. Op woensdag 19 januari werd de man per vliegtuig naar Montréal het land uitgezet.

Februari 2011

Hongerstakers, Kartuizerstraat in Brussel (februari 2011)

De DVZ wordt regelmatig, en elk jaar, geconfronteerd met de oprichting van groepen hongerstakers. Deze buitenlandse onderdanen, die definitieve verblijfstitels eisen, oefenen via de verschillende media druk uit op de Dienst.

Rellen 127 bis

Op zondag **20 februari 2011** braken er rellen uit in het gesloten centrum 127 bis te Steenokkerzeel. De dag zelf en de dagen nadien berichtten de verschillende media over deze rellen. De aanleiding was een solidariteitsbetoging van manifestanten buiten het centrum. De opgehitste bewoners stichtten brand en maakten door hun vernielingen twee vleugels onklaar. In de commotie wist een Algerijn te ontsnappen.

Asiel in België (februari 2011)

De krant Le Soir, die een duidelijker licht wou werpen op het asielbeleid in België, heeft gedurende 30 dagen een grondige multimediareportage (tekst, beeld en geluid) gepresenteerd. Gedurende een maand werd het onderwerp elke dag toegelicht door middel van verschillende getuigenissen van de belangrijkste actoren : de asielzoekers, de maatschappelijk werkers, de politici en de ambtenaren van de DVZ. Bovendien konden de internauten op dit complexe onderwerp reageren en het becommentariëren.

Maart 2011

De Roemeense zusjes

Het verhaal van de Roemeense zusjes die anderhalf jaar bij Belgische gastgezinnen verbleven, maar waarvan de moeder wilde dat ze naar haar terugkeerden, werd een saga. Dit was een zaak van jeugdrecht en de regels ter zake dienden gerespecteerd te worden. De DVZ had geen enkele legale basis om de kinderen een verblijfstitel te geven en dus moesten de meisjes terugkeren naar Roemenië. De climax van het verhaal vond in **maart 2011** plaats, maar hield de pers meer dan een jaar in de ban. De situatie van de zusjes werd door de pers van nabij gevolgd, ook na hun terugkeer.

April 2011

Betoging bij het gesloten centrum van Vottem (03/04/2011)

Het centrum van Vottem is regelmatig het toneel van min of meer vreedzame betogingen. Aan deze betoging namen 450 personen, die duidelijk maakten dat ze het niet eens waren met de opsluiting van illegaal verblijvende personen, deel. De betoging heeft aanleiding gegeven tot uitbarstingen die geleid hebben tot schade, tot administratieve aanhoudingen en tot een opsluiting.

Special Flight Kinshasa

De Airbus die op donderdagnamiddag **28 april 2011** vertrok met bestemming Lagos en Kinshasa haalde de nieuwsbulletins. Het ging om een vlucht die georganiseerd werd door België, maar gecoördineerd werd door Frontex. De dagen voordien en ook de dag zelf werd er fel geprotesteerd tegen deze uitwijzing, met betogingen op Brussels Airport en voor het gesloten centrum 127 bis te Steenokkerzeel. De special flight verliep uiteindelijk normaal en alle 54 Nigerianen en Congolezen die illegaal in ons land verbleven, bereikten veilig hun thuisland.

Mei 2011

Gedwongen terugkeer naar de Balkanlanden (19/05/2011)

De DVZ, die de strijd tegen de massale illegale immigratie vanuit de Balkanlanden voortzet, is overgegaan tot de repatriëring met een escorte, en aan boord van een speciaal vliegtuig, van 42 personen naar Kosovo, Macedonië en Servië.

Juni 2011

Illegale immigratie (19/06/2011)

Het programma « *Investigation* » op RTL-Tvi van 19 juni 2011 was gewijd aan het onderwerp van de illegale immigratie. In dit kader werd een lange televisiereportage gedraaid in het gesloten centrum van Vottem.

Problematiek Guinese Asielzoekers

Op **25 juni 2011** publiceerde De Standaard (DS) een uitgebreid artikel over de problematiek van de Guinese Asielzoekers. De krant titelde: "Elke Guineeër weet dat hij in Brussel zaken kan doen' – de Conakry-connectie'. België trekt veel asielzoekers aan uit Guinee. De journalist ging op zoek naar de redenen en interviewde in het kader hiervan onze verbindingssambtenaar voor Centraal-Afrika, mevrouw Katarina Smits. Aangezien mevrouw Smits op dat moment in Afrika verbleef kwamen de journalisten van DS langs op de persdienst, vanwaar we via een conference call een interview met Katarina Smits organiseerden.

Augustus 2011

Stijging van het aantal asielaanvragen (augustus 2011)

Op 06/08/2011 heeft de krant Le Soir deze problematiek grondig onderzocht, door middel van een interview met de Directeur-generaal, Freddy Roosemont.

Illegale drugsdealers in Antwerpen (augustus 2011)

De bestrijding van de drugsoverlast in de Seefhoek en in de rest van Antwerpen-Noord vulde de Nederlandstalige kranten in de maand augustus. Antwerpen bekeek zich in de pers erover dat de drugswereld haar bron vindt bij illegalen die via de drugshandel een centje trachten bij te verdienen. De DVZ zou te weinig doen om deze mensen te verwijderen. De DVZ lichtte toe dat ze wel degelijk inspanningen levert, maar dat uitwijzen niet zo eenvoudig is als op het eerste gezicht lijkt : er bestaan uitwijzingsprocedures die gerespecteerd dienen te worden. De DVZ stelt via zijn Sefor-dienst ook ambtenaren ter beschikking om de lokale overheden te helpen met de opvolging van de dossiers van uitgewezen illegalen.

September 2011

Gezinshereniging

De strengere regels rond gezinshereniging werden op **22 september** van kracht. Deze verstrenging werd opgepikt in de mediaberichtgeving en zou later (begin 2012) ook nog stof doen opwaaien in een VRT-radio-uitzending van Peeters en Pichal.

Schijnhuwelijken (28/09/2011)

Dit jaar heeft de problematiek van de schijnhuwelijken, de grijze huwelijken en de sentimentele oplichting het voorwerp uitgemaakt van een televisiereportage met de titel « Cœurs piégés ». Deze reportage werd door de RTBF in het kader van een van de “*Devoir d’enquête*”-uitzendingen uitgezonden.

Oktober 2011

Illegale gevangenen

De problematiek van de illegalen in de gevangenis kwam in **oktober 2011** onder de media-aandacht. In het kader van deze problematiek maakte Telefacts (VTM) een uitgebreide reportage (**18/10/2011**) over de werking van onze DID-dienst. Ze volgden een identificatieambtenaar op haar ronde in de Leuvense gevangenis. Het hoofd van de dienst werd geïnterviewd. Ook onze Directeur-generaal kreeg de kans om de context van deze problematiek uitgebreid toe te lichten.

Clandestiene immigratie (27/10/2011)

De Guinese televisie heeft een sensibiliseringsdocumentaire gewijd aan het onderwerp van de risico's die verbonden zijn met de illegale immigratie. In samenwerking met de IOM-Guinee is deze Afrikaanse televisie naar België gekomen en heeft in het gesloten centrum van Vottem beelden opgenomen voor een documentaire met de titel « *L'immigration clandestine : un saut dans le vide* ».

November 2011

Gezinshereniging (04/11/2011)

Een radio-interview dat in het kader van het programma « L'essentiel » op Bel-RTL werd uitgezonden was gewijd aan de kwestie van de gezinshereniging, via het verhaal van een specifiek geval dat als leidraad diende. De verklaringen van de Dienst met betrekking tot de procedurefasen, de voorwaarden die moeten worden vervuld, de eventuele DNA-tests hebben het mogelijk gemaakt om de luisteraars duidelijk te moeten hoe complex de gezinshereniging is.

Exodus Balkan (november 2011)

Sinds de opheffing van de visumplicht kwam er een golf aan asielaanvragen uit de Balkan. De herkenninggraad voor mensen uit deze regio ligt bijzonder laag en bijgevolg startte de DVZ met het voeren van ontradingscampagnes in de Balkan. In het kader van deze strijd tegen illegale immigratie legde DVZ in 2011 verschillende bussen in die uitgeprocedeerde asielzoekers vrijwillig terugbrachten naar hun thuisland. De interesse van de vreemdelingen voor deze terugkeerbussen was bijzonder groot en trok bijgevolg de aandacht van de pers.

December 2011

The Lille Loophole

In **december 2011** verschenen in de verschillende Belgische media berichten over ‘the Lille Loophole’. Hierbij gaat het om de problematiek waarbij Eurostar reizigers een Lille-ticket gebruiken om de Britse binnenkomstcontroles te ontwijken. Ze blijven echter aan boord van de Eurostar tot in het Verenigd Koninkrijk. In zijn communicatie over deze problematiek benadrukte de persdienst van DVZ dat een Niet-Schengenlidstaat geen controles kan uitvoeren op Schengengrondgebied, maar dat alle betrokken partijen werken aan een constructieve oplossing.

De familie Mirzoyan (december 2011)

De terugkeer van de familie Mirzoyan naar Armenië beroerde de Nederlandstalige pers. De ouders en de zoon werden begin 2012 teruggebracht naar hun land van herkomst. De dochter dook onder in de illegaliteit. De Mirzoyans maakten misbruik van procedures en pleegden fraude. Ze gaven 6 jaar lang een valse identiteit op en legden vervalste documenten voor bij hun aanvragen. De boodschap in de media was duidelijk: een overheid kan dit niet belonen.

Terugkerende thema's

Schijnhuwelijken

Schijnhuwelijken vormen een **jaarlijks terugkerende thematiek** in de pers. Ook in 2011 was dit het geval. Zowel de geschreven als de audiovisuele media gingen hier uitvoerig op in. Het Belang van Limburg en De Gazet van Antwerpen brachten op 28/02/2011 het nieuws dat één op de vijf huwelijken verdacht was. Nadien werd dit uiteraard hernomen door de andere media. Later op het jaar, in november 2011 werd deze berichtgeving opnieuw aangekaart in La Dernière Heure.

Caricole

In 2011 voelde de pers de woordvoersters van DVZ regelmatig aan de tand over de stand van zaken in het kader van de bouw en de opening van het nieuwe transitcentrum te Steenokkerzeel. Omwille van bouwtechnische redenen en de werving van het nodige nieuwe personeel liep de opening vertraging op. Het nieuwe gesloten centrum komt er ter vervanging van het oude transitcentrum 127 in Melsbroek en het Inad-centrum op de luchthaven.

Opvang asielzoekers

De problematiek van de opvang van asielzoekers haalde in de wintermaanden van 2011 de voorpagina's van alle kranten of vormde een hoofdpunt in een televisie- en/of radiojournaal. Hoewel dit in eerste instantie geen problematiek van de DVZ betreft werden hierover regelmatig vragen gesteld aan de persdienst. Bij vragen verwezen we door naar de partners die terzake bevoegd zijn.

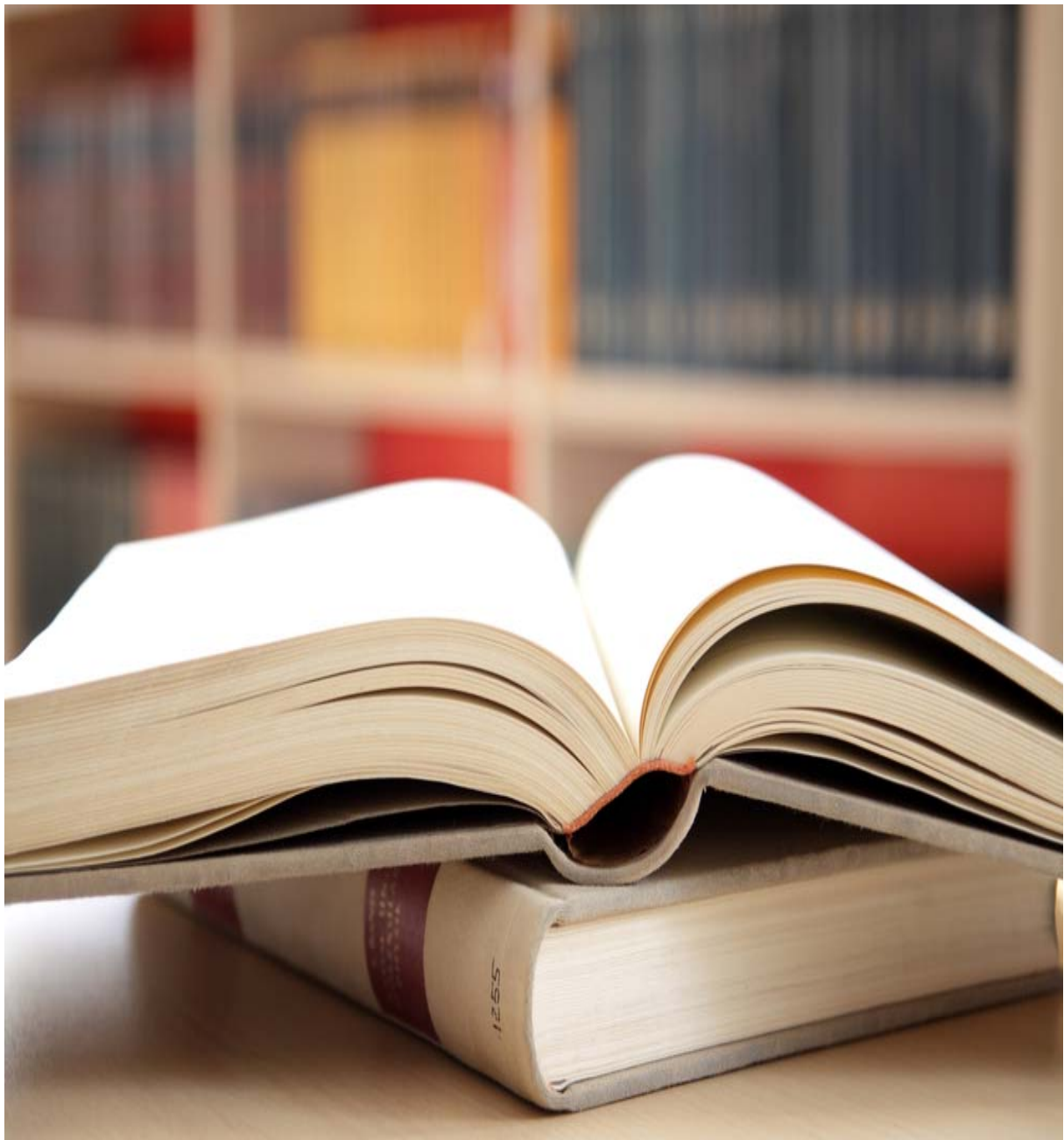
Transitillegalen Oostende / Mensensmokkel

De haven van Oostende wordt geconfronteerd met de problematiek van de transitillegalen. Illegalen verstoppen zich in containers en vrachtwagens om de oversteek naar Engeland te maken. Smokkelbendes zetten afgelopen jaar ook vaker illegalen op de trein, in plaats van in laadruimtes van vrachtwagens.

De partners op het terrein en DVZ werken dan ook nauw samen en organiseren regelmatig acties in het kader van de strijd tegen mensensmokkel. Elk jaar halen deze acties op regelmatige basis de Vlaamse media.

HOOFDSTUK XI

HET DOCUMENTATIEBEHEER VAN DE DIENST VREEMDELINGENZAKEN

I. Bibliotheek

De Dienst Algemene Documentatie stelt algemene dossiers met betrekking tot de vreemdelingenreglementering samen, bewaart ze en stelt ze elektronisch ter beschikking aan de personeelsleden.

In de bibliotheek van deze dienst, die ter beschikking staat van het personeel, kunnen boeken, tijdschriften en naslagwerken worden uitgeleend of geraadpleegd.

Naast de opzoeken voor de personeelsleden van de DVZ zoekt de Dienst Algemene Documentatie ook documenten voor externe cliënten op (andere FOD's of diensten, gemeentebesturen, politiediensten, privé-personen, studenten, onderzoekers,...).

Het Documentatiecentrum bezit 423 monografieën en wetboeken die hoofdzakelijk over het vreemdelingenrecht handelen.

Artikels uit 9 juridische tijdschriften worden geselecteerd en ter beschikking gesteld aan geïnteresseerde personen.

II. Websites van de Dienst Vreemdelingenzaken

Op 7 oktober 2011 werd de hernieuwde website van de DVZ gelanceerd.

De vorige site was zowel qua vorm als qua inhoud verouderd en stemde bijgevolg niet meer overeen met de dynamiek van onze dienst. Een totale herwerking van de *look and feel*, de structuur en de *content* was dus noodzakelijk.

De nieuwe site moest toegankelijk zijn en dit ook uitstralen. Er werd dan ook gekozen voor een gebruiksvriendelijke structuur en een aantrekkelijke lay-out.

Via onze nieuwe site willen we de vreemdeling, de burger en onze partners op correcte en transparante wijze informeren. De nieuwe site geeft meer uitleg over ondermeer de werking van de dienst zelf, de wetgeving en de behandelingstermijnen. Maar de bezoeker kan er nog veel meer terugvinden: de geïnteresseerde kan via de DVZ-website bestaande documentatie raadplegen en de laatste nieuwtjes opvolgen. Betrokken personen kunnen via de visumconsultatie-applicatie de evolutie van de behandeling van hun visumaanvraag volgen. En last but not least kan een persoon via **de gids van de procedures** meer te weten komen over de verschillende bestaande procedures om toegang tot, verblijf op en vestiging op ons grondgebied te bekomen. Ook de terugkeerprocedures voor de vreemdeling die niet langer voldoet aan de voorwaarden die gesteld worden aan zijn verblijf worden in deze gids op open en transparante wijze toegelicht.

Een webteam zorgt ervoor dat de site niet alleen up-to-date blijft, maar continu verbetert. Zo wordt er in de nabije toekomst ook een Engelse versie van de website voorzien, en dit om onze anderstalige bezoekers nog beter te kunnen bedienen.

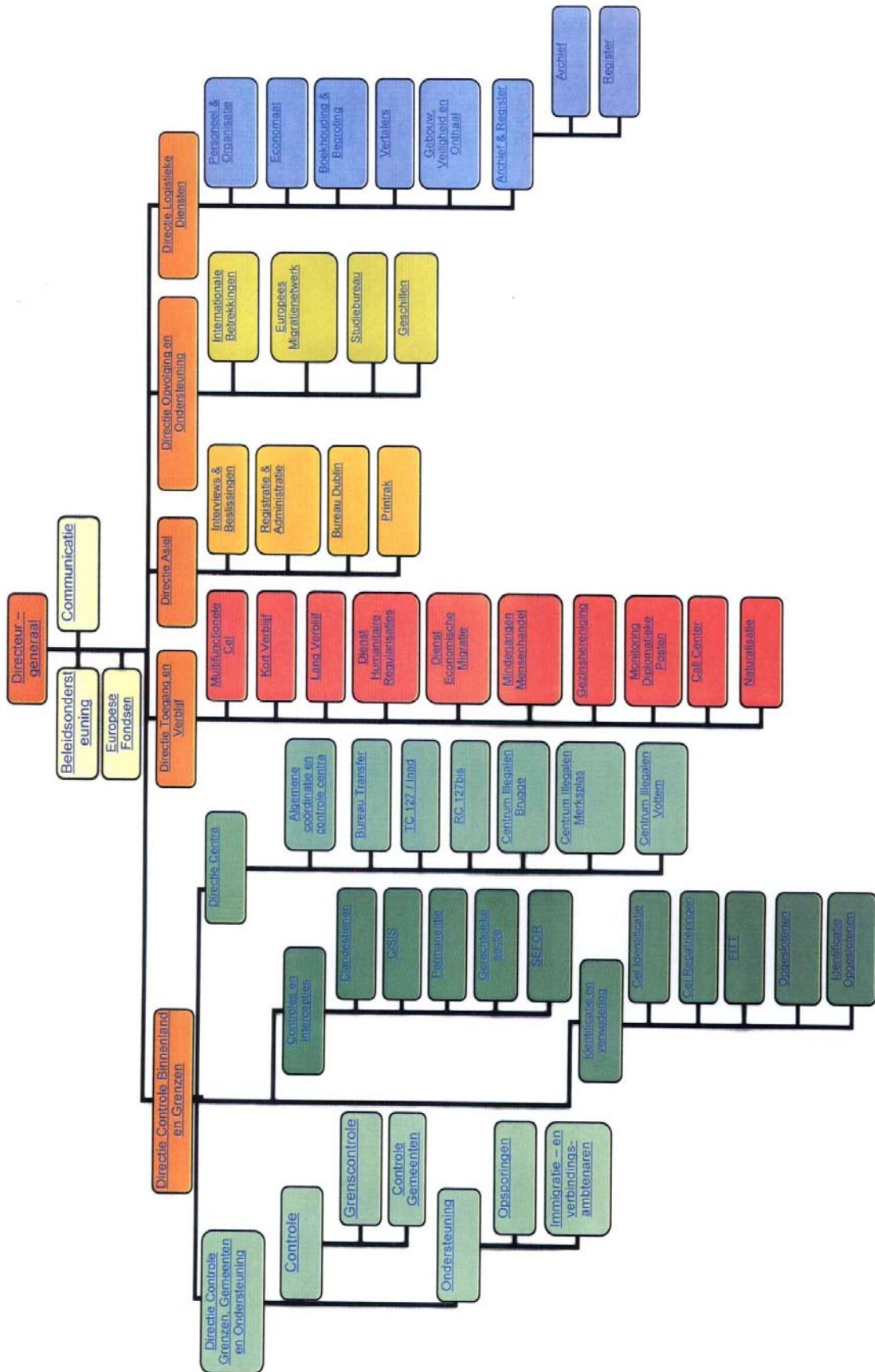
De creatie van deze website is dus geen eindpunt, maar blijft evolueren. Wordt vervolgd.

HOOFDSTUK XII

BIJLAGEN

I. Huidig organogram Dienst Vreemdelingenzaken

II. Juridische bronnen

De wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en haar koninklijk uitvoeringsbesluit van 8 oktober 1981 weerspiegelen het immigratiebeleid en zijn regelgevend voor deze materie.

Deze wet werd natuurlijk reeds meermaals gewijzigd, enerzijds om de evolutie in de immigratiepolitiek te kunnen volgen, en anderzijds om de Belgische wetgeving in overeenstemming te brengen met richtlijnen uitgaande van de instellingen van de Europese Gemeenschappen en de Europese Unie, en met de draagwijdte van internationale verdragen die België binden (Schengen, Dublin, ...).

De wet van 15 december 1980, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 31 december 1980 is in voege getreden op 1 juli 1981 (artikel 95). De Duitse vertaling verscheen in het Belgisch Staatsblad van 11 november 1982, de Engelse en Italiaanse vertaling verschenen in het Belgisch Staatsblad van 27 april 1983.

1. De wet van 15 december 1980

De wet van 15 december 1980 werd in het jaar 2011 gewijzigd door :

- De wet van 08/07/2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging (BS 12/09/2011);
- De wet van 12/09/2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen met het oog op de toekenning van een tijdelijke machtiging tot verblijf aan de niet-begeleide minderjarige vreemdeling (BS 28/11/2011).

2. Het Koninklijk Besluit van 8 oktober 1981 en haar wijzigingen

Het Koninklijk Besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (BS 26/10/1981) werd in het jaar 2011 gewijzigd door :

- Het koninklijk besluit van 21/09/2011 tot wijziging van de koninklijke besluiten van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, van 17 mei 2007 tot vaststelling van de uitvoeringsmodaliteiten van de wet van 15 september 2006 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van 7 mei 2008 tot vaststelling van bepaalde uitvoeringsmodaliteiten van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (BS 10/10/2011);
- Het koninklijk besluit van 07/11/2011 tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (BS 28/11/2011);
- Het koninklijk besluit van 19/12/2011 tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (BS 21/12/2011).

III. Omzendbrieven die in het jaar 2011 werden gepubliceerd

- De Omzendbrief van 10/06/2011 betreffende de bevoegdheden van de burgemeester in het kader van de verwijdering van een onderdaan van een derde land. (BS 16/06/2011).

IV. Afkortingen en letterwoorden

ACE	<i>Access, Control and Enforcement</i>, Toegang, controle en uitvoering van maatregelen
AD	Algemene Directie
ADIV	Algemene Dienst voor Informatie en Veiligheid
	(FOD Landsverdediging)
AENEAS	Programma voor financiële en technische bijstand aan derde landen op het gebied van migratie en asiel
AGG	Antiterroristische Gemengde Groep
AI	attest van immatriculatie
ANAPEC	<i>Agence Nationale pour la Promotion de l'Emploi et des Compétences</i> , Nationaal Agentschap voor Arbeid en Competentiepromotie (Marokko)
ANG	Algemene Nationale Gegevensbank
ASEM	<i>Asia-Europe Meeting</i>
AU	Afrikaans Unie
AV	aankomstverklaring
BAMF	<i>Bundesamt für Migration und Flüchtling</i> , Federale dienst voor migratie en vluchtelingen (Duitsland)
BGV	bevel om het grondgebied te verlaten
BIA	<i>Border & Immigration Agency</i> , Agentschap voor de controle aan de grenzen en de immigratie
BIB	Bureau Internationale Betrekkingen
BioDev	<i>Biometrics Data Experimented in Visas</i> , biometrische kenmerken op visa
BIVR	bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister
BNL	Benelux
BS	Belgisch Staatsblad
BSC	<i>Balanced scorecards</i>
CAWG	<i>Control Authorities Working Group</i>
CGVS	Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen
CI	Centrum voor Illegalen
CIB	Centrum voor Illegalen Brugge
CID	Identificatiecel
CIM	Centrum voor Illegalen Merksplas
CIREFI	Informatie-, overleg- en uitwisselingscentrum inzake grenzen en immigratie
CIV	Centrum voor Illegalen Vottem
COREPER	Comité van Permanente Vertegenwoordigers
	(van de Lidstaten)

CSB	Centraal Signalement Bulletin
CTL	Dienst Controle gemeenten
DEPA	<i>deportee accompanied</i>
DEPU	<i>deportee unaccompanied</i>
DGM	<i>Direction générale de Migration</i>
DGUSM	Directoraat-generaal Uitvoering van Straffen en Maatregelen (FOD Justitie)
DID	Identificatiecel Opgeslotenen
DIMONA	d éclaration i mmédiate – o nmiddellijke a angifte
DNA	desoxyribonucleic acid (desoxyribonucleïnezuur)
DRC	Democratische Republiek Congo
DV	Dienst Voogdij
DVZ	Dienst Vreemdelingenzaken
EEG	Europese Economische Gemeenschap
EER	Europese Economische Ruimte
EG	Europese Gemeenschap
EHRM	Europees Hof voor de Rechten van de Mens
eID	elektronische identiteitskaart
EMN	Europees Migratie Netwerk (EMN: <i>European Migration Network</i>)
EPN	<i>European Patrols Network</i> , Europees Patrouillenetwerk
EU	Europese Unie
Eurosur	Europees grensbewakingssysteem
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
FAL- conventie	<i>Facilitation of International Maritime Traffic</i>
FOD	Federale Overheidsdienst
FRONTEX	Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de Lidstaten van de Europese Unie
FYROM	Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië
GCI	gemeenschappelijke consulaire instructies
GDISC	<i>General Directors' Immigration Services Conference</i> , conferentie van directeuren-generaal van immigratiediensten
GFMD	Globale Forum over Migratie en Ontwikkeling
GH	Gezinshereniging
GID	Grensinspectiedienst
IAMM	Informatie- en analysecentrum mensenhandel en mensensmokkel
IATA	<i>International Air Transport Association</i>
ICMPD	<i>International Centre for Migration Policy Development</i> , internationaal centrum voor de ontwikkeling van migratiebeleid
ICMPD	<i>International Centre for Migration Policy Development</i>
IGC	<i>Intergovernmental Consultations on Asylum and Migration</i>
ILO	<i>Immigration Liaison Officer</i> , immigratie-verbindingsofficier
IMO	Internationale Zeevaartorganisatie
INAD	<i>inadmissible passenger</i> (passagier die niet mag worden toegelaten)

IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst (Nederland)
IOM	Internationale Organisatie voor Migratie
IVRK	Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind
KB	koninklijk besluit
KLM	Koninklijke Luchtvaart Maatschappij
KPI	kritieke prestatie indicatoren
LAC	Latijns-Amerikaanse landen en landen in het Caribisch gebied
LI	Langdurig Ingezetene
LIMOSA	Landenoverschrijdend Informatiesysteem ten behoeve van Migratieonderzoek bij de Sociale Administratie
LP	laissez-passer
LPA	Luchtvaartpolitie
LS	Lidstaat
MB	ministerieel besluit
MBT	ministerieel besluit tot terugwijzing
MFA	<i>Ministry of Foreign Affairs</i>
MH	mensenhandel
MINTEH	minderjarige, slachtoffer van mensenhandel
MMZ	Migratie over de Middellandse Zee
MOU	<i>Memorandum of Understanding</i> (protocolakkoord)
MPM	Moderniseringsprojecten
MPS	<i>Ministry of Public Security</i>
MVV	machtiging tot voorlopig verblijf
NADRA	Pakistaanse nationale registratiedienst
NAPTIP	<i>National Agency for Prohibition and Trafficking in Persons and Other Related Matters</i> , Nationaal Agentschap voor het bestrijden van mensenhandel en andere verwante materies
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NBMV	niet-begeleide minderjarige vreemdeling
NCP	Nationaal Contactpunt
NG	<i>North Gate</i>
NGO	niet-gouvernementele organisatie
NTC	niet-terugleidingsclausule
OCAD	Orgaan voor de Coördinatie en de Analyse van de Dreiging
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OFO	Opleidingsinstituut van de Federale Overheid
OOC	Oriëntatie en Observatie Centra
P&O	Personeel en Organisatie
PECO	Landen van Midden- en Oost- Europa
RAV	Raad van Advies voor Vreemdelingen
RC	Repatriëringscentrum
RC 127bis	Repatriëringscentrum 127bis
REAB	<i>Return and Emigration of Asylum Seekers Ex Belgium</i> , Terugkeer en Emigratie van Asielzoekers vanuit België
RIB	Recherche- en Informatieblad

(vroeger CSB: Centraal Signalement Bulletin)

RK	Raadkamer
RR	Rijksregister
RVV	Raad voor Vreemdelingenbetwistingen
SCIFA	<i>Strategic Committee on Immigration, Frontiers and Asylum</i>
SIS	Schengen Informatie Systeem
SMEX	<i>sans moyens d'existence</i> , zonder bestaansmiddelen
SNBA	<i>SN Brussels Airlines</i>
SPOC	<i>Single Point of Contact</i> , centraal aanspreekpunt
STEAM	<i>Stressteam</i>
	(team voor stressbeheer)
SUO	Schengen Uitvoeringsovereenkomst
T	Transfer
TBV	visum met beperkte territoriale geldigheid
TC	Transitcentrum
TC 127	Transitcentrum 127
TVL	transitvisum voor luchthavens
UNHCR	<i>United Nations High Commissioner for Refugees</i> , Hoog Commissariaat van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen
UNMIK	<i>United Nations Interim Administration Mission in Kosovo</i>
VBC	Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen
VDNL	Veiligheidsdetachement van de Nationale Luchthaven
VIS	<i>Visa Information System</i>
VISION	<i>Visa Inquiry Open-border Network</i>
	(open grenzen netwerk over visuminformatie)
VN	Verenigde Naties
	(UNO: <i>United Nations Organization</i>)
WTC	<i>World Trade Center</i>

V. Adressen

**World Trade Center, Tower II
Antwerpsesteenweg 59 B
1000 Brussel
Algemeen telefoonnummer 02/793.95.00**

**INFODESK
Tel. : 02/793.80.00
Fax : 02/274.66.91
E-mail : infodesk.dvzoe@dofi.fgov.be**

www.dofi.fgov.be